Duodecim prophetarum ossa
pullulant de loco suo
Ecclesiastici xlix sicut in libro
psalmorum psalmi a
diversis doctoribus compositi
uno libro complectuntur quod dicitur liber psalmorum
ut ibidem fuit plenius declaratum
sic prophetie xii prophetarum in hoc li-
bro ponuntur quod dicitur liber xii prophetarum
de quo potest accipi verbum propositum in
quo possunt duo notari circa auctores quorum
facta sunt cum dicitur xii prophetarum ossa
pullulant et libri horum vitas cu-
dit de loco suo quia hic continentur in
uno libro dicta xii prophetarum que in
uno loco, certa primum in xii prophetarum
minor fuisse notantur inde quia
ens ibi xii viri inspirati ibi
prophetarum vita ibi ossa fructum pro-
ducens ibi pullulat, certa pre-
sertim per hoc nomine quia numerus duode-
narius ex denario et binario compo-
nitur per denarium x precepta decalogi
per binarium dilectio dei et proximi
signatur. Isti prophete precepta et
dilectionem dei et proximi servaverunt et ali-
os ad observantiam harum efficaciter
induxerunt ut patebit ex processu
huius libri propter quod sub numero duode-
nario conveniunt colliguntur et lo-
cantur xii per predictis figuratum quia tamquam
principes fideles populi israel ad obser-
vanciam decalogi et caritatis dei et
proximi verbis et operibus invitaverunt
Secundo de ipsis potest dici id Genesis xxx
Erant autem filii iacob xii per ia-
cob qui subplantator interpretatur
ipse deus omnibus presidens et superbe
dilis suis omnia tenens intelligitur huius
filii per adoptionis gratiam fuerunt isti
xii prophete etc per primum. Circa tertium
considerandum sicut visus corporalis stat
ad superficiem visi corporis et ulte-
rius progreditur sic intellectus natu-
ralis cognitione stat ad id quod ex sensibus
potest cognosci nec ultra potest progredi in-
tellectus autem propheticus lumine divino
confortatus progreditur ultra sed ad co-
gnoscendum futura contingencia cor-

dium occulta et similia sic plenius
dictum in prologo libri prophetarum et ideo prophete
antiquitus appellabantur videntes
quia videbant ista que alii caruit oc-
culta sed quia dicitur ipse reg. ix c. non dicitur propheta
hodie olim dicebatur videns virtute
quia hoc fiebat virtute divina ideo dicitur in
pe per non voluntate humana alla-
ta est prophetia prophete sed spiritu sancto
inspirati locuti sunt sancti dei homines
etc. secundum quod accipiendo. Ecclesiam ge-
neraliter una est ecclesia novi et ve-
teris testamenti secundum quod dicit beatus gregorius
et sic prius sanctas rectius similitudine
tenet quod conditor qui nos condidit sic
possidet sicut subditos in domo sua
et hoc in preceptis plenius. Ecclesia autem a
principio abel iusto usque ad ultimum electum
qui in fine mundi nascituri est fructus
protulit qui tot palmites misit et
sic una ecclesia sic unum corpus cele-
stium quo ecclesie robur veteris testamenti
constitutum in sanctis prophetis propter quod mi-
to dicitur ossa huius corporis et ideo in hoc
corpus et dicitur in prima huius corporis di-
mistice sicut iob x c. ossibus et
nervis compegisti me quia corpus ecclesie
veteris testamenti compactum et fortifica-
tum fuit per sanctos prophetas qui pro veritate
fidei et morum constanter steterunt
contra idolatrias et plures eorum per
martirium transierunt sicut Amos ysaias
et plures alii ideo merito dicuntur ossa
propter actum fortitudinis et etiam multi per
quietos caliv et est per tertium. Circa quar-
tum sciendum quod xii prophete non solum in
vita visibile et exemplis fecerunt fru-
ctum operum sed etiam post mortem et fa-
ciunt usque ad mundi finem per doctrinam eorum
in hoc libro contentam propter quod merito dicuntur
pullulare et de quolibet eorum potest dici id
Ecclesiastici l c. quasi oliva pullulans et
cipressus in altitudinem se tollens per
pullulationem olive intelligitur fructificatio
pinguedinis gratie in tempore presenti et per
altitudinem cipressi contemplatio beatitudinis
in futuro et utrumque procurant fidelibus
imitatio vitam eorum et doctrinam adim-
plendo etc per quartum et per consequens textum

pars prĩ libri prima cõtinet xiiii in quo no
tatur libri unitas considerandum quod isti
xii prophete uno spiritu fuerunt inspirati
et ad unum finem simpliciter ordinati et
ad invicem continentes unum opus quod de
cepit in eodem libro sunt collocati quan
ad eorum doctrinam quod notatur in prin
cipio cum dicitur de loco suo de quo precep
tum quod dicit Job xxviii auro locus
est in quo conflatur. In sacra enim
scriptura per aurum intelligitur sapientia divina
que fuit in istis prophetis et sicut
minima auri particula per radices
colliguntur in una fornace post ad
conflandum et in unam massam redi
guntur sic sapientia divina in istis prophetis
xii prophetis effulgens in hoc libro
colligitur ad instructionem fidelium ut
in presenti deum cognoscant per fidem
et in futuro per apertam visionem ad
quam perducatur qui vivit in secula. plog.

Non idem ordo. Iste prologus
est totus in xii prophetas simpliciter
et habet iiii^or particulas in prima
tangitur apud hebreos et
lxx interpretes diversitas ordinis
prophetarum cum dicit non idem ordo est
Secunda ostenditur quod varium habent mo
dum scribendi ibi Osee commaticus
Tertio subditur eorum collationem in unum
librum ibi Et quod longum est. Quar
ta designatur tempus prophetandi eorum ibi
et Osee sinachon. Prima habet duas partes.
Licet in istis ordo xii prophetarum
mutatur apud hebreos quos Jeronimus
imitatur et quod est apud nos latinos
et apud lxx interpretes est diversus.
Unde glosa ordo xii prophetarum secundum hebraicam
veritatem est Osee Amos Micheas
Johel Abdias Jonas Naum Abacuk
Sophonias Aggeus Zacharias
Malachias secundum hebreos
quos Jeronimus sequitur talis est ordo Osee
Amos Johel Amos Abdias Jonas
Micheas Naum Abacuk So
phonias Aggeus Zacharias Ma
lachias. Unde quod apud hebreos
habet ista translatio quia modo quo
Jeronimus eorum modo dispositi sunt per anti

translacionem istam communiter currebat eadi
cio lxx interpretum. Secunda particula in qua
ostenditur quod prophete varium habent mo
dum scribendi Osee est autem nomen hebraicum
idem salvator vel salvans interpretatur
unde eius nomen dei in principio istius prophe
tie ob eius vindicte excelsa dominum
Jude salutem predicat propter quod Ezechias
templum domini prophanatum
purgasse ac purificasse narratur.
Commaticus id est abreviator per quod
tangitur proprietas commatis. Est enim
comma punctata plures causas a duo
per minores decisiones ut ore ge
nitis oculis parvide adesse men
tes. Secundo forma nobilitate
caret. Est enim decisio sive par
ticula orationis que vel perfectas omnibus sententias
aequitate reddunt perfectam sententiam dic
tio vel colum est punctata plures
per maiores decisiones quam perfectam
reddunt sententiam sed non perfectam sententiam
de quo abreviator qui breves habet
clausulas quarum quelibet per se vel
perfectam reddit sententiam vel perfectam sententiam.
Unde cum Jeronimus dicit quod Osee comma
ticus et loquens per sententias dicens et
per idest dicit per sententias loquens signi
quelibet clausula completa videatur
perfectam sententiam suspendit tamen sententia
usque post completam totaliter sicut
patet in constructione suspensiva sicut
Osee primo dicit vade et accipe tibi uxorem fornica
tionum sume tibi uxorem fornicationum et
accipe tibi aliam sententiam et fac tibi filios for
nicationum eius dicit tibi tertia sententia et tamen
non dum completur usque ad finem
verum cum dicit quod fornicans fornicabitur
terra a domino. Verum sic intelligenda est glosa
que dicit commaticus id est divisus per clau
sulas eo quod in singulis clausulis
diversas vel plures sententias dicat in
dicere videatur. Aliter exponitur et quod per
sententias loquens perfectas verba intelligens
intelligentias sed quod Hugo de Sancto Vic
tore diffinit sententia est Omnia est pro
fundior intellectus que sine expositione
velut impressio invenitur. Joel

plang in principiis in primo pluale
Tercii post vero quam primum et in raum
decat Mariam qui dicit quam quod non est aliud
primum et post quod est aliud ex media
tam quandam dicit primum ex fine et sic
dicit Joel plangit in principiis in im
icio in medio vero et in fine est diff
alis et vero incluste per tres
modis scribendi. Esdra scriba post
de vii ipse Esdras a ste de bab
lone et ipse scriba velox coeple
gem moysi [illegible] velociter
vel quod quasdam figuras in ebreo
invenit quibus velociter scribe autumat
i putat vel affirmat. autumo
as dicit putare vel affirmare vel de
fide et corpore ab ab et thimos
quod est mens quasi a mente se habe
et inde dicit hec autuma huius autu
me i estimatio. Et quod longum est
tria pracla in qua subditur collectio
corum in unum esse sic in litera o pau
la et Eustochium ad petitionem istarum
Jeronimus transtulit istum librum. amoetis
volo esse superbus si unum librum
tam quam Ebraice dicitur thatarira
quare est unus liber vero esse sicut
apud ebreos tot sunt libri quot
litere alphabeti vel alie si vsid quod au
[illegible] libri [illegible] duc
suorum nominibus connotant quod aptata dur
imores quod simones eorum breves
vero et [illegible] simimetipis [illegible]
in unus volumen contineretur [illegible]
nitate suarum. si quod libri veteris testi
correspondent [illegible] literas alphabeti et
nove libri novi testi [illegible] quod vero
testamentum sicut [illegible] et [illegible]
le ad [illegible] ad quod de [illegible]
libro [illegible] unum elementum ebra
ici alphabeti. Et osee simeono
Etta pracla [illegible] distinguit
[illegible] [illegible] i temporaneum
est dicit a sui i con et [illegible] i per
quod i eisdem temporibus et [illegible]
prophetavit sicut patet i titulus eorum
malachiam vero in [illegible] Esdra
fuisse autumat quod velox scriba
fuit Istos at 36 [illegible] malachiam

aggeum et zachariam coniungit quod
temporibus prophetavit de reedificatione templi
fuisse intelligitur post reditum de
captivitate [illegible] per [illegible]
[illegible] quos temporibus prophetavit singulis
prophetaverunt tamen dicit In quo [illegible]
[illegible] non proferetur in titulo vos
[illegible] esse amoitas [illegible]
sub illis regibus sub quibus et hii qui
[illegible] eos [illegible] titulos in regibus i ti
tulis nominatos prophetaverunt/

Temporibus Osee etc. Iste prologus
quem premittit Osee duas [illegible]
[illegible] in prima ostenditur quod tempore
Osee prophetavit tamen dicit temporibus Osee
etc. In secunda ostenditur et post tamen monam
quem eum ad prophetandum induxit ibi demo
rato namque primo ubi [illegible]
inductum primum est malorum culpa et
pena illis infligenda in elonga
titas et promissio illis facta ibi de
nuntiat Juda [illegible] parte [illegible]
primo [illegible] tangitur culpa et [illegible]
Jubet [illegible] accipere mulierem for
nicationum ad designandam spiritualem forni
cationem populi israel. 2o per [illegible] ponit
ibi [illegible] dei precepto [illegible]
vocare filium quem genuit Jezrael ad
[illegible] quod [illegible] vindictam accipiet de
pecto [illegible] est in Jezrael
de [illegible] naboth 3o tangitur [illegible]
ta pene infligende ibi [illegible]
[illegible] est [illegible] vis [illegible]
i [illegible] temporibus Osee quod [illegible]
[illegible] iiii [illegible] xv et ii paralipomenon
[illegible] appellatur [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] de quo [illegible]
[illegible] xv et ii paralipomenon [illegible] Joa
than de quo iiii [illegible] et ii
paralipomenon [illegible] et Ezechie de
quo iiii [illegible] et ii paralipomenon
et Jeroboam filii Joas de quo
[illegible] iiii [illegible] et [illegible]
quod iste Jeroboam non est [illegible]
[illegible] est israel a Juda de quo [illegible]
iii [illegible] quod i est sicut filius nabath
et iste sicut [illegible] ab
eo [illegible] a [illegible] quia Osee
filius Beeri iste fuit de [illegible]

ar ortus in betemothut de glo
ad prophetia dicendam de quo dicit ieron
in glosa osee autem captiuitatem prophe
tasse sub ozia et ioathan et ypocri
ignuctes sub achab lucysse et
pliritas prophe remedium iude propter
uisse sub ezechia rege prophetat
ante captiuitatem quo x tribus captiua
te sunt a salmanasar assiriorum
de hoc iiij R xviij de predicto
ca precedenti in qua per ea motiua
eum ad prophetandum inducit et dicit
in duo sunt quod duplex tangit motiuum
primo dicit sicut in littera unde primo ibi de
initio regnum in glo achab rex iu
da de quo legitur quod dominum dereliquit
iiij R xvi et ij paralipomenon xxviij
ut historie z iiij R ij paralipomenon
xiiij de ieroboam nulla fit mentio
in paralipomenon xxxvi in uita tyrsa re
forte edito libro nuptiarum decem
mentio non fit vel sic in historia
regum indicatur de achab et iero
boam et paralipomenon de achab tum
admitte in principio quod deus et
ea prophe quod prophetat sub malachia lo
ca in regum et post eos sacerdotibus
filios fornicatos in gratia filios de
fornicatio plus non formatur cum illa
quedam inde habent fornicacio libros
mendaces non habent facere sed tollere
elocati in eos locati corpus meretrice
que locat corpus suum ad turpem
sic gentiles vel ydolis sed quod historia
liter omnino planum est et dicit
plenum quod aliter dominum de in glosa
de zedechia in uerbis supe
rius historie aut tam dicit super
tale tamen propheta iussus accipere fornic
ationis obediens quod ideo dominus
rem turpem precepit neque propheta
obediendo peccat sed potius fornicatam
ad pudicitiam vocat et manere
in prima bonitate de mala bona fecit
tamen iij eo sit ornata idem ac
cipit quod quam accipit formago
eo viri sui inmediate et cum ut
tis dicit gentium fornicationis
chelis xxij et xxiij parte totum quod go
de in glo quod fornicariam ad pudicitiam
vocauit quod supplendum tamen quod
fuit simul gentilis et fornicaria
vel non tamen fornicaria que locat corpus
suum sed est gentilis sed quidem preceptis
supponebatur malorum culpa se
quitur per malorum pena deo posse
tenere promittente secundum mandato sicut
iesrael in domo yheu videntem
in se plenam vindictam accepturam
de yheu qualem recepit iesrael
in septuaginta vltra fuit de misericordibus
naboth qui fuit civis iesrael
sic vbi sic de yheu sicut iesr
ael ut civis iesrael iiij Regum
tunc promissionem hanc quia per
ea et per hoc ponere plaga de yheu
per eltrael montis iiij R ij ro de
loider sim quibus lex quod eligi
misit unum de filiis prophetarum qui
vnxit eum regem quod vice dei iere
misse quod diceretur ius vindicta ead
defendendum suum in vindictam
iudicit per iudam nabuchodonosor qui de
fendet sic de oibus hiis metropo
lis cat in regno samarie ciui
tas ad cuius mensuram alie ciui
tates poterant a metro quod est
mensura et polis quod est ciuitas
retineat in die in se erat in
proprio inconatum sub achab deserui
sit nunc iacens liber filios achab
iiij R x deum dereliquisse iosue
om ho recessit a peccatis ieroboam
cuius pronepote ieroboam iste non
fuit filius naboth ioas sed filius
ioas pronepos yheu yheu en
gent ioathas ioathas gent ioas
ioas genuit ieroboam iiij R xiiij
et legitur temporibus in isto
comprehensis regnum sub rege sic
iiij R ... ieroboam
filius ioas regis israel in samaria
xl et vnus annis et fecit quod ma
lum est coram domino non recessit ab
omnibus peccatis ieroboam filii naboth
velut michi ... comprehensi

eſt in oſee ſm titulo cū aliq̄
ribꝫ iuda tum p̄o iſrl ſō q̄ in
libro iſto noīe iſrl x tribꝫ ſignif̄
q̄ tam cent pluſs q̄ alie noī
ribꝫ vocate ſt duę alie tribꝫ
noīe iuda In quibꝫdā libris ſc̄
bit̄ hec notula q̄ſt̄ i ſe ſunt ſb
q̄bꝫ hec ſignificacōibꝫ notr̄ ad
quas tribꝫ pertinebat ſmo dn̄i
dirigit̄ quotiens aūt q̄ ad x tribꝫ
tendit̄ pꝑheciā ſub hiis noī
bꝫ deſignat̄ i ephraim ſamaria
iſrl ioſeph ieſrahel bethel et
bethauen et interdū Iacob qn̄
aūt ad duas loquit̄ tribꝫ ſb hiis
noībꝫ ſmo pſert̄ Iuda ꝗ bn̄
beniamyn domꝰ dauid et in
terdū iacob aliquociens aūt iſrl
ad totas xij tribꝫ referturi In lo
co certe uel tō uel melius ī re
ſunt pſuſſ in ps xxj prīs i pñi
bile dan x nabuchodonoſor tuꝰ
i aug tuꝰ moe ſeptuiē q̄ ſepe a
uos et pauos ꝑtes vocat b̄
pꝛēd per genealogiā Et dauid īn
ſtr̄ in hoc vel dns Iuſte cognoſce
tu yeu non eni placuit ieſſe
fuꝗ mꝰ primo meruit dauid
deū vñ in ps x cū ſtudioſe
egiſti q̄ rectū erat et placebat
in oclis meis et oīa q̄ erāt in
corde meo feciſti cōtra achab ſi
liis tui uſq ad quartā gnācōm ſede
bunt ſup tronū iſrl Et poſtea
dictū eſt q̄ illi deſtructi ſunt
q̄ naboth interfecerunt ſic et iſti
qui dnm̄ dereliquerunt vñ in ps xxxj
eo yeu non cuſtodiuit ut ābu
laret in lege domini dei iſrl do
mini aūt inde hec ē ra ꝑt reſti
tute cōiꝰ tangit̄ pmiſſio ſ̄a
bonis una lectio cōprehenſa i mi
ſericordia ſi q̄ legit̄ in ps de
manu legis aſſiroꝝ liberabo te et
in ps xxxj i mltis locis et hec ē
ob hoc pp̄ promiſſa ē i facta ē
pmiſſo liberacōis cū ezechias et
alis expoſ una lectio cōprehenſa

ſed de qua lex ꝑ eccꝰ domui Iude
miſerebor et ſaluabo eos in dominō
deo ſuo hec ſaluacō lcūt in ps xxxj
qn̄ vna vice ꝑcuſſa ſt in caſtris
aſſirioꝝ clxxxv milia obſcs ſup
miſſa ē i mīa cū a Ezechias ſo
latus idolis in ꝑtiōni patris
eius achas templū dei purga
ſe p eiectōs idolū q̄ colebāt puri
ficauit vnde dicit̄ de purificacōe
miracl̄ in paralip̄ xxxij immolabat
domi dni deo pcū viroꝝ et au
ferte omnē immundiciā de ſctuario

Verbum dni quod factum eſt ad oſee filiū Beeri. Iſte liber in
xiv ꝑtes diuidit̄ ſi xiv
pꝑhecias et ſt ꝑtes note
pma aūt ps in q̄ cōtinet̄
pꝑhecia oſee dicit̄ in pꝑhecia
et tractatū cū incipit ibi pn̄m
loqn̄di in pꝑhemio ſo ondit q̄
pꝑhe cū dr̄ ad oſee filiū beeri
et fuit iſte beeri pꝑha ſic ſig
eius lit̄ cū pꝑhecia nō habeat ſic
nō de multis aliis q̄ tn̄ in ſcripta
pꝑhe nominant̄ hnt eni hebrei
pro rō q̄n in pn̄o pꝑhecie nō
ꝑtus per pꝑhā fuiſſe intelligit̄ 2o
q̄m ad tps cū dr̄ in diebꝫ oſee
Ioatan achas Ezechie regū Iuda
tpibꝫ eni iſtoꝝ pꝑhetizauit i de
bꝫ Ierobaam filii Ioas regis iſrl
Iſte eni nōiat̄ hic et fuit rex
in iſrl et regnauit cū oſia rege
Iuda xxvj ānis pncipalis iq
pit tractatꝰ et diuidit̄ in duo q̄ p̄o
pꝑhā nō ſolū pꝑhetat vbis ſi etiā
ſenſibilibꝫ factis 2o ſimplicibꝫ
vbis cū in ij circa pā ꝑte mꝰ
dicit̄ cōtinet̄ iſta q̄ pꝑhecia ſeq̄
oſtendit q̄ ſic et dicit̄ ſo xj li
bꝫ ex ꝑte gnāt i iſrl ut plu
tudo gētiū intraret et ſic om̄is iſrl
ſaluus fiet q̄ fiet circa fine mūdi
q̄n Iudei cōuertent̄ ad xpm̄ ge
neraliter detecta ſlicitate anima
et ſic cū a fit pꝑha ſic denunciat
futurā iudeoꝝ excecacōem 2o ꝑcedit

illuminacionem ibi et est 2o unde
ou finalem questionem ibi tacta
Et dixit p'a in duo pe tangit
iudeorum captivitatis secundum tempora
2o eorum reatus i. 2a adducitur
ibi et cepit p'a in duo pe po
capti 1o 2o ipsa captiua ibi
Et abiit et acepit dr primo loqui
dns in osee i. ad ipm osee et
dixit et accepit a qui dicitur
primo loquendi ad denotandum q dns
locutus e plus ad osee q ad alios
quos prophetas sequentes sed hic non
debeo vel quod dixit e prius
de sequentibus et in tempore fuit hic
tecia tempore achaz regis israel cuius
fuit dispensator sed omnes doctores
ebreorum et latinorum a fine ac pre
dictus usque ad regnum osee vel
unde loquto osee cepit prophetare et
prophetavit centum et duo anni
ut pt de facili videri vnj premis
incaudo tempora regum et medio
yu et lo non est verisimile q ab
diebus cepit propriam prophetare sed
magis an pe q dicitur prima scriptura
apiu loquendi 2 uscelt ad illam
sequentem cum dr vade sumet tibi vo
lore ita q illud fuit primum q
dns locutus est ad osee vt duceret
uxorem fornicariam dicitur a qui
q ista mulier quam accepit propheta
osee in uxorem prius erat meretrix
ad publica et tamen vile sit ta
lem ducere tamen propheta nulla t se
in hoc voluit deo obediens sic
properans tamen erat de genere regio
iuit tamen inimicus et discalciatus
obediret deo ysaie xx Et in
ictu q dr prologo q hec mulier nd
fuit fornicaria eloqe corporis
sed fornicaria mente quia erat yd
latria et gentilis et hic vide
veritas quia p hoc signum mag
videbatur significatio ydolatria
populi futura que per eam significatur
sic propheta ondit q fornicans
fornicabitur terra a dno et fac filios
fornicatorum in ebreo habetur sic
accipe tibi uxorem fornicationum et filios
fornicationum i. accipe eciam filios
quos ante habuit ita q accepit ma
trem in uxorem et filios quos an
habuit adoptavit, filii vero quos genuit
post quam fuit ei uxor non pote
rat dici filii fornicationum fornica
tione corporali sed legitimi erant nec
fornicatione ydolatrie q propheta non
permisisset et q dr i. culpa de nta
fac filios fornicationum sic exo
ponis filios fornicationum sic
tuos p adoptionem q fornicans for
nicabitur terra 1o tribuum et duarum
a dno p ydolatriam q est spiritualis
fornicatio duplex fornicatio fornica
bitur redupliatio ad denotandum multi
plicitatem ydolatrie que sua fuit
illo tempore in utroque terra ut quia decem
p tribuum sed sedechia rege iuda
primo fuit captivum sub rege israel
osee tuij p r lon et postea regnum
duarum tribuum sub sedechia rege
iuda inj p r vlt et per q
hac parte p[rius] capti 1o 2o ydo
latrie multiplicatio Et abiit hic
agitur p[rius] p tribuum captiva q fu
ta postea subdit de captiva de
duarum tribuum q ponitur p[rius] capti
tas 2o ei duplicitas ibi et co
cepit et ad primum dicitur et abiit pro
te deo obediens et accepit gomer
non e filie eius q accepit in
uxorem filiam debelaym ita q
de no est hic ipso ut aliqui dicunt
sed e nomen patris eius mulier filius
liberi vinndata fuit sic frequenter dicitur
in scriptura filie belial mulier ide
note et concepit de propheta et vo
ca nomen eius yesrael q captivam
p tribuum p rium volebat significare
eo q yesrael erat civitas regia
q tamen ista punitio q fuit completa
in zacharia abnepote yeu in
cepit inj p r xv 1o subditur et vi
sitabo i. puniam sub iudicabo
sanguinem yesrael i. sanguinem innocentem
effusum in yesrael q oportet

aliq de sagie naboth ibi effusus
ut habetur in li. xxi et huic dic
ebriat quod sedit sup domum yeu
quod domus eius non fuit punita pro
sagie naboth sed magis exal
tata eo quod yeu in vindicta sag
naboth delevit domum achab et pro
occisione sacerdotum baal dicitur
ad eum in li. x omnia studiose eg
isti quod rectum erat et placitum in oculis
meis, et omnia que erant in corde
meo contra domum achab filii tui
usque ad quartam generationem sedebunt su
per thronum israel sed quod yeu peccavit fecit
malum coram domino ut ibidem habetur
et filii eius post eum ideo illud malum
habet de sagie jesrael, et quod isti
ut alium eos inordinate occiderent
et hoc de hac vindicta super domum
yeu completum fuit ad impletum in zacha
ria eius nepote ut in li. xv. et
tunc multa fuit afflictio regni
israel quousque fuit captivatio per
reges assiriorum teglatphalassar et
salmanasar ut ibidem et questione
tractatum regni israel domino osee rege eius
captivato, et in illa die, in illo tempore
contera arcum israel, in valle jesrael
quod tunc debellati fuerunt ab assiri
is et concepit hic quod denota
ait captivitatem ducentibus per nomen fe
minine dicitur voca nomen eius absque
misericordia ideo scilicet quia non addam ultra
misereri domui israel differendo eius
captivitatem sed oblivione obliviscar
dimittendo in captivitate sicut dimitte
res data oblivioni unde sed ebreos
illa captivitas non est adhuc revocata
et domui iuda misereri eius capti
vitatem differendo quod per multa ezechie
post fuit salvatus de manibus sena
cherib ut in ysaye ideo scilicet et sal
vabo eos in domino deo suo, in prece
domino quod misit angelum et interfecit in ca
stris assiriorum c lxxxv milia bel
latorum in li. xix ideo scilicet et sal
vabo eos in arcu, et non solum fuit
misertus deus jude regni captivitatem

differendo usque ad tempus sedechie sed etiam
reductis illis de captivitate in brevi dicitur
quod dare licentiam redeundi ut habetur esdre
primo, et ablactavit in a lacte anno
per hoc designatur quod omnis consolatio cessavit regno
israel subtrahendo, et concepit deinde
captivitate regni israel quod precessit adventum
xpi hic in adventu xpi describitur cecitas
judeorum et hoc per nomen filii nati
cui dicitur voca nomen eius non populus meus quia
negaverunt eum coram pilato dicentes
non habemus regem nisi cesarem) Jo xix
propterea facti sunt non populus eius sicut
dictum fuit deum vos per eos condempnabi
bo, occidetur xpus et non erit eius populus
qui eum negaturus est putabant enim
ydola magis eos posse iuvare
quam dominum, ideo manasses filius e
zechie regis juda amovit archam
de loco suo/ ij

Et erit numerus filiorum israel etc. hic incipit com
paratio sed ebreos in qua per comparationem
carnis judeorum per illuminatio
generalis etiam quod sequitur quod
hic incipit novum capitulum ad deno
tandum quod incipit alia prima a precedente
et dividitur in duas partes quia primo de
scribitur gentilitatis vocatio secundo vocatione
consolatio ibi propter hoc ecce ego lacta
bo eam prima in duo per primo describitur
vocatio secundo in tempore regni unde capta
ibi indicatione magis rerum quod
gentiles quesiti ad fidem, nomine israel
nominantur sic declaratum fuit ysaie x
in super illud iste dicit, domini ego
sum et ille vocabit in nomine iacob
et hic scribet in manu sua domino et
in nomine israel assimilabitur et ideo dicit
et erit numerus filiorum israel quasi arena
maris, que inmultitudine maxima sicut vi
demus impletum in quo populo gentium, et
erit in hoc loco hoc auctor allegat apostolus
ro. ix secundum decimum dicitur de quo populo
gentium et illuminatione eorum dicit quod erit
in loco id est in orbe universo ubi habitant
gentiles ubi dicetur non populus meus
est vos quod usque ad adventum domini
sunt ydolatrie dediti, dicetur autem fi
lii dei viventis per susceptionem fidei
et congregabuntur filii iuda, id est
et apostoli nationes judei et filii israel

i gentiles quaſi ſic vocantur ut p
dicta eſt pit. i. in vna eccla et
ponet ſibi met i conſtituebunt vnum
caput vnum ſ. dnm et aſcendet de
terris i multiplicabuntur fideles
p orbem ſicut illa q pullulat de
terra vn de magis multitudine pple
quiescent adiuvice, vulgariter dr
videbatur pp's de terra pullulare
qr magnus deus yeſrael i magis
congregacio ſo multiplicacio fidelium
eo qr Jeſrael interpretatur ſemen dei
et hec nō expoꝰ eē ſa lig vbat
ad aliud intellectum Non enim pt co
ueniēt expoṅi pt illa de pro
videntie de babilone et voluit al
qui dicere qr ie pps redijt i ihrlm
in Eſdre et nō in Jeſrael qz
Samaria et alias ciuitates
x tribuum de quibus erat yeſrael
erat tenebant gentiles adducti
de aſſirijs ut habetur iiij R. xvij
et p' eſdre iiij. et ſic dom ert
p fideles de nacione iudeorum ſtare
pp's quaſi gentilium collectio
dicit d. dicite ſ vos fideles quaſi
iudeis ſtabilis viris quaſi de ge
tilibus q facti ſt fres vri p ſu
ſceptionem fidei, pp's meus i qr ſunt
populus meus ſt et vos ſt de dprs
ad pls in non e diſtinctio iudei
et greci haz iſ dns omni et ſpiri
vind. i gentilitati quaſi magis con
ſecrata, q eo erat ab antiquo ydo
latrie dedita p imaginem dei meta
et nō p multa prim vocata e
ad fidem ſicut iudei p multa abra
he et aliorum ſctōꝝ prim antiquiꝰ
Judicare, hic denotatur capti
duarum tribuum que ſupius fuit ob
miſſa eo qr captiuacio x tribuum q
ſt ipſe ſ terre ingeebat vacari
ſo ſtultia ei ſecundum que ſt ſc'li
prim et dicitur in d prcs qr ſo
denotatur captiuitas vel ad pe
ro vel ignorantie ibi et hic neſciunt
ceterum plurimi alios iuſtos q erant in
regno Juda ut Jeremias Baruch

et alios de iudicate nunc veros
i ihrlm q erat metropolis i regno
iuda et erat mater aliarum ciuitatum
et tocius pple ſicut in P' xxx. de de
abella ciuitate, cui conſ ſbdite
nunc ciuitates in iſtl i ihrlm iudi
cate i. ex malicia eius ꝑcedite
quia ipſa non ydormica ſ ꝑ y
dolatriam p quam a me receſſit
et maxie tpe manaſſe q ydola
poſuit i templo iiij R. xxi, et
ero nō vir eius qr vir et vxor
conlatur dm, et ſo i meto
vno i meo religioni, auferat for
nicaciones ſuas, i ydolatrias a fa
cie ſua ita qr ad eas amplius nō
accedat ſ magis eas i toto ſu
pidat, et adulteria ſua de me
obiectu ſuorum ſic loꝝ de ihrlm
p medium mettes que inter vba
ſua po' aqua frigida ut ingſ
placabat adultos, et hec tocius
ihrlm offerebat ydolis ſecunda
tl'unnata ne forte expoliem
eam nudam p caldeos q ante
ſpoliauit orbis bonis, et de h'
forte nō pē a q aliquam exi
ſtens in deo i r futurorum q eſt
eterna, ſ et de nouiſſimis ſibi te
zelum p qua ſi p ſe punient
deus pradicat de pena, ſtatuam
eam ſ die, natiuitatis ſue. i. imag
conſuetudine et vilitate ſ qr de Ez
echiel xvj. in die ortus tui non
e precaſa vmbilicus tuus et i
aqua nō es lota, ſ proiecta es
ſuper faciem terre i abiectione ale
tue i die in q nata es et ponam
eam q' ſolitudinem deſtructis muris
et conbuſtis edificiis, et ſtatuam
eam velud terram iuiam p multitudinem
ſerpentium et aliarum ferarum ex lo
ga vaſtacione terre, et interficiam
eam in ſiti deſtrictione potus i obſidi
one, et filiorum eius nō miſerebor
qr pti oraderit et parti capti
uabunt, et oia iſta paſſi ſt in
plm p yca p caldeos quia filij
fornicationum ſt qr fornicata e
mater eorum conſuſa e que concepit
eos qr dixit filij fornicationum

in multe ydolatrie s(ed) s(icu)t viri sag(itt)arum
dum c(on)stituit multis sagittis effunde(re)
q(uo)s pluralit(er) h(abe)t v(ir)tutis h(uius) duplic(is)
dicti sui. q(uia) dixit vadam p(ost)
amatores meos qui dant panes
meos m(ihi) et aquas meas et la
nam meam et linum meum oleum
meum et potum meum vadam p(ost)
amatores meos i(d est) ydola q(ue) victu(m)
et vestitu(m) et alia nec(essari)a tribue
bant. p(ro)pt(er) hoc sepiam viam tuam spi
nis i(d est) caldeis obsidentibus Ier(usa)l(e)m
in circuitu cum gladiis ad instar spinar(um)
et semitas tuas non inveniet i(d est)
vias per quas possent evadere et
effugere et sequitur amatores suos
i(d est) expectabat adiutorium egipti(orum)
q(ui) promiserant ei auxilium et non
apprehendet eos q(uia) non fuit ei
in auxilium s(ed) magis in nocumentum
ad virum meum priorem q(uia) bene m(ihi)
erat tunc magis q(uam) nunc, et de(inde)
vadam et videbit q(uod) civitas Ier(usa)l(e)m
videns se a caldeis positam et in
puncto capcionis et destructionis perce
pit q(uod) male fecit colendo ydola
et querendo humanum auxilium cum
dei diffidencia et hec sunt nimis
tarde. Et hec nescivit, h(ic) q(uar)ta
denunciatur dicta captivitas cul
pabilis racione ignorancie, que satur
in anima racione peccatorum multiplicatorum
s(ecundu)m q(uod) de Sapiencie ij excecavit eos ma
licia eorum et s(ic) h(ic) d(icitu)r h(ic) et hec
nescivit q(uia) ego dedi frumentum
vinum et oleum i(d est) cibum et potum
et condimentum que sunt diversa valores
argentum multiplicavi ei et
aurum i(d est) divicias artificiales ma
gna, ut creature fuit attribuere t(ra)ns
ydolis similiter et nunc, q(ue) fecerunt
Baal i(d est) ei sacrificia offerebant p(ro)po
sita ea ornando. Ideo convertar et su
mam frumentum meum in tempore suo
i(d est) auferam ab eis bona ad victum
et vestitum pertinencia et liberabo
lanam meam et linum meum que
operiebant ignominiam eius et stulticiam

qua serviunt ydolis eorum ignoranciam
operiendo et nunc revelabo ignominiam
eius et stulticiam in oculis amatorum eius
i(d est) coram ydolis quibus serviebat et sacrifi
cantibus egipciis quibus confederata e
rat et vir non de manu mea eruet
eam q(uia) egipcii non poterunt eam
iuvare sicut promiserant. et cessare fa
ciam omne gaudium eius et festa
destruendo sollempnitates eius i(d est) solle
mpnitates ponendo sive per pluralitatem sic
festo vini vel ... ... in
domo pharao. et que sint iste solle
mpnitates explicat magister i(n) speciali d(icens)
Neomeniam eius que fiebat in principio
cuiuslibet mensis et sabbatum eius in fine
cuiuslibet ebdomade et omnia festa et tem
pora eius i(d est) festa specialia que fiebant semel
in anno sicut pasche et penthecostes et
similia et corrumpam vineam eius et fi
cum eius i(d est) vineas et alias arbores
fructiferas quas invaderunt caldei
in terra circa Ier(usa)l(e)m existentibus ibi de
quibus dixit mercedes hee mee
sunt quas dederunt mihi amatores mei
quia non solum bona temporalia attribue
bat ydolis i(d est) beneficio ydolorum sed eciam
inmolia, et ponam eam in saltum
Ier(usa)l(e)m ut destructa longo tempore cae
ret habitatoribus et creverint ibi
spine et frutecta et comedet ea
i(d est) bona eorum bestia agri i(d est) nabucodonosor
q(ui) ipsis fuit in amentiam et eiectus
ab hominibus et cum feris fuit habitator
eius ut habetur Danielis iiij. et visita
bo super eam dies Baalim quibus acce
debat incensum, i(d est) quibus serviunt Baal
debite de corrumpendo, et orna
batur inaure sua et monili suo
et ibat post amatores suos et mei ob
liviscebatur dicit d(omi)n(u)s i(d est) ad cultum
ydolorum ornabant se habitatores Ier(usa)l(e)m
sicut catholici in festis sanctorum. p(ro)pt(er) hoc p(ro)p(he)
ta, istud exponitur s(ecundu)m s(ensum) de captivitate
babilonica et eius liberacione usque ad fi
nem capituli, et aliqui catholici cum se
quentes exponunt de reduccione captivitatis
babilonice et post de multiplicacione
nova ecclesia. p(ro)pt(er) hoc illud copula

ad litam precedetem et dicite
fribus vris ppls meus et sorori vre
i ppo vnctio miam consecuta pphe-
ciate ego lactabo eam consolacoibus
sicut patet Neemie vij et adducam
eam in sollitudinem ut fecit sub
tpe machabeorum et loquar ad cor
eius et dabo ei vinitores eius ex eo
dem loco dando eis spm resi
stendi Antiocho et qui secre
ta reuelant a deo et vallem
achor dt pra sa quod non est nobis
proprium sed gnale nom et turba
cos sicut sic dt Josue vij et idest per
vallem achor intpretatur nomen lo
ci iuxta Jericho quem pplus intrauit
redeuntes de babilonia ad aperi
endam spem salutis et canet ibi
dni laudacoes iuxta dies iuuentutis
sue et q sicut illi dies sbdit et iux
dies ascencionis sue de terra egi
pti tunc enim ascendentes de mari
rubro cecinerunt cantica dno glose
ita vos sic illo tpe ipsi fuerunt tal
de intenti dei laudibus et erit in
die illa i in tpe nouitest aut
dnus vocabit me vir meus et non
vocabit me ultra Baalim dicit
aquila quod Baali id est quod vir meus
tu redeuntes de captiuitate vitabant
hoc nomen eo quod erat ille nomen ydo
li s. Baal pra sa expositor magr
catholicon vir meus i sponsus meus
q est nomen amoris Baalim vero
sm interpretacionem ebraica firmo id
e quod dnus meus q nomen e timoris
sicut illud Malachie primo si ego
dnus ubi e timor meus et esset
quod ex illa filiali timore ad deo pplus eius
vocabat eum sb nomine amoris et non
timoris sicut in canticis et auferam no
baali et non recordabitur ult no
minis eorum de ore eius sic patet de Es
dra q explanat et eliam et abo
phas et prauam cui eis fedam
die illo i i tpe gratie cum bestia
agri i cum regno babilonie et volu
cribus celi i cum populis principalibus sa
marie cum reptili terre i cum ceteris in
festis quod post reditum a captiuitate iudei
habebant pacem sicut sub Dario et
arcum et gladium et bellum contera de
terra s. eorum q spirat vos et dormire
cos faciam fiducialiter i quiete faciam
vos sedata persecucione Et sponsabo
te in sempitum quod sponse ecce
non fuerunt in statu glorie et spon
sabo te mi i iusticia et iudicio
et mia et miseracionibus et spon
sabo te mi i fide et scies quod
ego dnus quod fides sine opibus
mortua e Et erit in die il
la exaudiam dt dnus s. preces
fidelium et fidem meos et pro
idest exaudiam celos et illi
exaudient terram quod intus de
multiplicacione bonorum tpalium et
spualium in ecclia dnus enim
celi exaudiuit qui dei volunte
rore et pluuia salutifera in
fudunt et terra qui humectet
et fecundat sicut qui terra pfert
tre nascencia i habundancia te
bus ad habundanciam bonorum spu
alium celi dnus exaudiuit qui
angeli qui sunt ciues celestes impe
trat apud dnum bona per regnis
et prouinciis sue custodie commis
sis et terra exaudiet triticum
et vinum et oleum habitatores n
qui exaudiunt ab angelis bona
spualia recipiunt et tpalia
vinum et oleum que multiplicabuntur
fidelibus pplis per
et hec exaudient Jesrael i
semen dei quia ipsi fideles
sunt semen dei e cadunt idest quod
pra sa dt quod per Jesrael hic
intelligitur filij captiuitatis in sua re
uersione quod non potest intelligi de
tali Jesrael ad quem non redi
erunt ut dictum est et illa at
completa sunt in ecclia q ex bn
dictione dei bonis spualibus et tem
poralibus fecundata et semina
bo eam in terra et miserebor
eius q fuit absque mia et dicam

non p[o]p[u]lo meo ip[s]e n[on] es tu et
ip[s]e dic[et] de[us] m[eu]s es tu. Tu s[e]c[und]a
h[oc] l[icet] diligo n[on] dilecta[m] i[n] i[n]fe[li]ci
litate q[ue] ante vocat[i] n[on] fuit
dilecta. et scriptura[m] hanc s[ecundu]m illo[s] i[n]
tellectu allegat ap[ostolu]s ro[manos] ix. iii

Et dixit d[omi]n[u]s ad me adhuc vade. s[e]c[un]d[u]m
hic quod denotat[ur] fla
gellatio iudeor[um] et[iam] p[ro]
p[ter] ingratitudo iudeor[um] et
tand[em] eor[um] co[n]uersio et eor[um] fina
lis gl[or]ificatio ibi et post hoc p[ar]s v. d[icitur]
p[ro]p[ter] p[ro]p[heti]a[m] p[ro]phetiam et sig[ni]fi
ibi q[uia] dies multa p[ri]mo d[icitur] p[ro]phete
a d[omi]no. Adhuc vade et dilige mu
lierem dilecta[m] amico et adultera[m] in
ebreo h[ab]etur socio ergo p[atet] q[uod] a[mi]
cus d[icitu]r hic eius sponsus vel maritus a
quo tu ut ingrata adulterans et
iuste a marito dimissa. Sicut
dilig[it] d[omi]n[u]s filios isr[ae]l
i[d est] eos de egipto eduxit et lege[m]
dedit et alia b[e]n[e]ficia spiritualia eis tri
buendo s[icut] q[ui] d[icitu]r in ps. c. xliii. n[on]
fecit taliter omni nati[oni] et iudicia
sua n[on] manifestauit eis. et ip[s]i [con]trariu[m] respiciu[n]t
ad deos alienos eos colendo p[ro]p[ter]
eiu[s] sancti p[ro]p[ter] lege[m] data[m] adorauerunt
vitulu[m] [con]flatile. Exo. xxxii. et
p[ro]pterea t[em]p[or]ibus iudicu[m] et regum ydo
la coluerunt ut ex de dictis t[em]p[or]ibus
illis. et diligunt vinacia vuaru[m]
In ebreo h[ab]etur dolea vel ciphos
ergo p[atet] q[uod] p[er] vinacia intelligit[ur] va
sa vinorum [con]tentiua que tu diligit[ur]
p[ro]p[ter] vinu[m] [con]tentu[m]. et notatur hic
de ebrietate que ducit ad a[ua]ritiam
et fodit ea[m]. ut i[n] ebreo h[ab]et[ur] [con]du
xi ea[m] ut s[upra] adultera[m] a marito
dimissa[m] s[e]c[un]d[u]m ap[ostolu]m. tu s[e]c[un]da. mater lo
de plebe iudaica p[ro]p[ter] modu[m] p[ro]mereatur
q[uia] d[icitu]r vinea d[omi]ni sabaoth v[ere] d[omu]s v[el]
vinea ait coluit. dicit fossio. xv. ar
genteis q[uia] s[ecundu]m ebreos et mod[us] p[er] h[oc]
designatur eductio p[o]p[u]li de egipto q[uo]d
fecit deus xv die mensis p[ri]mi. Exo.
xii et choro ordei et dimidio cho
ri. ait xxx modios [con]tinet e-
choru[m] et dimidiu[m] [con]tinet xlv modi
os ad designandu[m] q[uod] xlv dies fluxe
runt a xv die mensis p[ri]mi exitus
eius ad diem p[ri]mu[m] mensis tertii exclu
sive in quo p[o]p[u]l[u]s venit ad monte[m]
sinai i[n] quo recepit lege[m] a deo s[icut] d[icitu]r
h[ab]etur Exo. xix. Mense at tercio
egressio isr[ae]l de egipto i[n] die hac
s[cilicet] p[ri]ma die illius mensis q[ui] at fuerunt
ibi xlv dies p[atet] p[er] p[ar]te[m] q[uia] videlicet
cuius menses p[ro] iudeos una volu
natio l[icet] xxix dies cu[m] dimidia
p[ro]p[te]rea iudei faciunt p[ri]mu[m] mense[m] xxx
dierum et 2m xxix dierum. et quod
ob ma[ior] ergo p[atet] q[uia] a xv die p[ri]mi
mensis exclusive fuerunt dies xlv. vi
dere ait. in q[uo] p[er] istos modos p[ro]phetic
q[uo]d co[n]ueniencia designat p[ro]phetic s[cilicet] et
p[er]sone p[er] quas iudea usq[ue] ad xp[istu]m
fuit deducta. ita q[uia] p[er] xv arge[n]
teos intelligunt[ur] xv p[ro]phete cu[m] mel
cum apud ebreos non recipiuntur int[er]
p[ro]ph[et]as s[ed] int[er] agiographa s[ecundu]m d[i]c[tu]m david
ut p[ro]ptere a p[ro]logo galeato s[ive] in
p[ro]logo sup[er] libros reg[um] s[ed] p[er] xlv
modios intelligunt[ur] p[er]sone i[n] genere
gloria xp[ist]i co[n]tente q[ui] q[ue] mathei
p[rim]o pon[un]tur xlv. s[ed] s[icut] q[uia] p[er]tere ceterdecas
ibi positas ad[d]it[ur] q[uia] si addantur 3es
reges q[ui] omittu[n]tur ibi s[cilicet] int[er] ioram
et oziam s[icut] q[ui] declarat[ur] eos sup[er]
mat[thei] h[ab]entur xlv. et dixi ad ea[m]
dies multos expectabis me. i[d est] sig[nu]m
q[uod] plebs iudaica expectaret mes
siam mult[is] t[em]p[or]ibus et adhuc expectat
n[on] fornicaberis i[d est] n[on] fuerit ydo
lis et n[on] eris cu[m] viro i[d est] cu[m] p[o]p[u]lo
a q[u]o n[on] est separata p[er] fra[n]g[it]ur ire
duliter. s[ed] et ego expectabo te. s[cilicet] lon
tempus dei qui expectat iudeor[um]
finalem [con]u[er]sionem q[ui]a dies hic qu[id]
post sig[nu]m p[ro]digiale facta q[ue]
d[icitu]r q[ui] dies multos q[ui] d[icitu]r sedebunt
i[n]mediate filij isr[ae]l sine rege et
p[ri]ncipibus et sine ducib[us] et sine
sacrificio et sine altari q[uia] n[on] p[ro]p[ter]
sacrificare eos i[n] loco de qua sunt
expulsi et templu[m] destructu[m] et
sine ephod i[d est] veste sacerdotali q[uia]
deleto sacrificio cessat vestiu[m]
sacerdotalis et sine theraphim

i ymaginibus i qs deo nec sole
bat dare vnsa qr et mic apud
iudeos non st tha et ps hec hic
vltio por iudeorum finalis ouisto s
qr de ps hec i pps iudeorum abiecti
et ertecati reuertentur ab eurbe
pus et qret dom dni sui deuote
et dauid i dei filium ihm xpm sic
exponit ebrei i messiam sim dd
et q sic expone pz p trāslatōm calda
icam apud ebreos autem quesi
uit ps hec reuerterr filij ist et q
ret dum dni sui et obediet ma
ie fio dauid regi suo et pauebit
ad dnm ipm vuendo et ad bon
eo ipm tiendo declinare ab eo
quod ebrm i oculis ipius et subdi
tur ad de in nouissimo dierum i eta
finis implebitur id dictum qd e dic
tu 6o capo primo c iiij

Audite verbum dni sup osee p
phetat no solu verbis si et
sensibilibus factis hic qui p
phetizat simplicibus verbis
explicando magis primissa qst duo
in generali s dei iustitia i pctorum pu
nitione et eius mia i penitentium
susceptione et diuiditur i duo p o po
hic explicato 2o explicatio p mil
grao ca viij pa in duo qr p o
explicatur dei iustitia i punitione pcto
rum con prorum viscessione eorum
ao vj pa in duo qr pa explicat
dei iustitia i punitione pctorum con pop
2o i punitione pctorum con dm ibi sir
iustitia, circa pm dr audite ver
qr debet intelligi qr iudicam est
dnd cu habitatoribus terre i unde q
iuste procedit i eorum punitione qr qs
dicitur non e n veritas ad prorum in
verbis et no est mia qa pauperes
i esfru opis et no est scia diuina
na i agendis in tra i iudea, ma
ledictu i detrac proxi et vitupe
et mendaciu nocendi eis i verbis
et homicidium inferendo nocumentum
et furtu in rebus possessis et adulterium
i opera quicta et pgus in hedibus
falsis que p adulterium sortiuntur

confluunt i eo modo habitantis
sic aq inundantes pretr ripas
recent et sang q spigs tetigit et
predicte cum vicijs seruita e
tanta effusio sangnis qr homines
inuicem perse e fedebantur ppt hec
lugebit terra i deplorabitur pre
contrario dr vide metha et qui
floribus et fructibus repletur et i
firmabitur om q habitat i ea no
solu homines si et bestie et vo
lucres q deficiunt homibus ad sola
cium et cibum p venationem et au
cupium et lo priuantur homines
i morte por qu pestilentia ma
ximi vel et pisces maris congre
gabuntur ebrei finient diluuio
bu cum abrahamu hic positum
equiuocum est ad aggregati et fini
et exclusiua ha sic videntur deo
melius dicere remitti vngorgissiro
iudicet et non arguat i vbi q
quat procres hoc ppli qr fuerit
rursus ad sedicionem nugis sic
qi ad contradicit sacerdoti et i ke
ondit eius incorrigibilitatis et
continues hoc et cadet i ero et
mittet hic loquitur moy de tra
p na ad 2az, et corruet eos pha
sta, filius tecum qui te metallit
in vicijs et adulatoribus et mendi
cijs sub nocte tacere fecit mrm
tuam i nlm que nocte captata fuit
ii paralipi vel ete gentibus gentiis
conciliatur post mo hic eo quod
habuit sciam i diuine legis at
tendens magis silio pplici exo
subditur cia tu sciam repulisti
dinatz repe uelatum pphete repel
lam te ne sacerdotio fungaris
vel sacerdotes cum s pphas
recolebant uts de hemia ie eius
eius et lo s ful iucto pti exo
et pti captiuati i captitate uel
et oblita es legis dei tui legis
studium dimitte et medugis
ost u de ipsa intendendo, oblui
scar filiorum tuorum ego, vlo eis in
ueteris sacramet o sedulitati
tudines hic gnu declarat dinam

institutaz in pucioe p pctis com din
p ydolatriz multiplicte et dicit in
duo qz pio cta hic arguit pps v tbu in
2o monet pps duaz tbuu here ta
ncre ibi si fornicacis, cta pima de forn
nicatione, coz sic pecauit in pctis
multiplicatio gloria coz i vitaz dig
tate i ignomiam, cmutabo i ige
cu ipo captiuacio. pcta ppli mei co
medit s sacerdotes ydoloz, qz rei
piebat oblacões fcas p pctis vel
potius qz ex ppli ydolatria ex qua g
seqbant gluestu sustentacom et
ad iniquitate coz sublevabit aias
coz iducedo eos ad magis ydola
trand ad maioz qstum ex eis Et
erit sic pps sic sacerdos, i silens in
puicoe 2o sedit, et visitabo sup
eos eu vias eius et cogitacões eius
reddã eis debitã penaz i futuro et
comedent i mala opa qdebut s iter
liniare, et nõ satiabun qz desid
iuu malefadi cresut, fornicati sut ydo
latrando et nõ cessarut ydolatriz
ctimaco qm dnm deliquerunt i no
custodiedo sz lege, eius, cuius causa
sbditur fornicacio corpalis et spua
lis, vinu et ebrietas aufert cor
Ista n auitat intellem et volutate
a studio legis dine, pps mis i ligo
suo, i ab ydolo ligneo interogat eue
tum defuturo et baculus eius amu
auit, erat enim qdam dinandi mo
p piccatos baculi, et oia ista et co
silia ad ydolatriz et supsticõs pti
nent, 3o ser spus n fornicacio decc
pit eos i malignus spus fctans
de ydolatria et de pturbacõibz ad cãm
sup capita montiu sacrificabat
et sup colles accedebat tymia
sbtus quercum et pom et terebintu
qz bona erat vmbra eius i talibulo
cis arduis et vmbrosis ydolatriz
exercebat, pps non e dubiu vmbra
magna facit et ideo qz fornicati
estis a deo fornicabun filie vre et
spose vre adulte erut non visita
bo super filias vras cu fuerit for
nicate et sup sponsas vras cu adul

tarie [illegible] ut i pmitteret sic decã
pi et iuste ad vnum n puiaõ cuius sca
sedit cum ipi i pzes eoz et mairi cu
meretricibz qupabant et fornicaõ et
adulterio corpa et sic effeciat et cl
tribus ydoloz sicut viri se deputaba
ad cultu dee veste sac sacrificabat fe
male spuat et ppls nõ itelligens
intellige nolens qz ista sut pecca da
pnabitur vbabitur plagis a deo i
missis i fornicais hic monet pps
duaz tbuu tria caue cu dicat si for
nicais tu israel por hic sip qz ubz p
ducta nõ delinquas iuda, iudã qz
habebat teplum dei in ihrlm, et no
lite igredi in galgala, locus e vbi
iosue circuadit filios isrl ut hetu
iosue v qz locus viabitur reputa
batur qz ydolatrie pecca ibi posiut
ydola et ne ascenditis et bethaven
ibi enim fuit postq vnu vitulu duos
ieroboam neqz iuraueritis viuit dus
applicaõ ydolis modos iurandi p dm
enim sicut vacca lasciuiens que rum
pit iugu declinauit isrl a iugo leg
dine, nuc pascet eos dus quasi a
gnum in latitudine enim agnus ds om
ni lauag pasat et psr depugtur
qz v tbus tuo cent gla tradende
participes ydoloz effraym i dedi
tus ydolatrie dimitte eu tu iuda
Nec qsorcio eius tu corruperis separat
est cuiuis eoz i iniquitati fornicacõe
fornicati sut dilexerut afferre ignomi
niam i ydolatriaz ptectores eoz i re
ges et sacerdotes, ligauit eu sz
spus malignus in alis suis i im
tellcu p dorcriaõ et i affcu per
obstinaõ et qfundentur a sacrificiis
suis qz sacrificia sua ydolis et deo
mihi oblata lc v

Audite hec sacerdotes hic cont
declatur dina iustia in puicoe
ptoz magis distincte et dispe
in duas ptes qz in pa decla
tur culpa 2o denunciat pena ibi
et rudebit, cta pima exprimitur diste
re status ppli cum dr audite hec sace
dotes q debebat preesse spualibus
et attedite domus isrl q tenebat
deo vos sunie ex olegis suscepcone
et domus regis auscultate q per
poten eos debebant cohibe mala

quia vobis iudicium est quia [illegible] decipula iniusta et subditorum causa quam laqueus facti estis speculacioni id est diabolo qui debent per contemplacionem in deum elevari et rethe expansum super montem thabor. Sicut enim refert ysidorus ponebant custodiam militum ad capiendos illos qui ibant in iherusalem quasi devocionem ad offerendum et victimas de dicia sua sub pretextu fundendi coniectos offerre ydolis qui erant dece offerenda et ego eruditor id est correptor omnium et omnium eorum. Ergo scio effraym id est maliciam eius et hominem hic et in pluribus locis et maxime in hoc propheta regnum x tribuum effraym eo quod Roboam primus rex fuit de illa tribu et israel non est abscondita a me quia nunc fornicatus est effraym contaminatus est israel ad deum suum respectu est eius sub nomine filio ad maiorem asserens et non dabunt cogitaciones suas ut revertantur ad dominum quia spiritus obstinacionis propter deceptorum dyabolum, spiritus fornicacionis id est demonum de ydolatria temptans in medio eorum et dominum non cognoverunt quasi esset tamquam eos possidens. Et respondebit hic contra demonum ducens pena et pro demonum actore spiritu magis sollempnitatem ibi eternitate non propter tanti mali. Et vindicabit arrogancia israel in faciem eius per penam debitam a deo illatam et israel et effraym ruent iniquitate sua id est rex et populus ruet eciam iudas cum eis id est simili pena punietur non tamen eodem tempore quia regnum israel fuit captivatum primo sub tempore osee et regnum iuda postea tempore sedechie in gregibus suis quibus sunt de ovibus et capris et in armentis suis id est bobus et vaccis vadent ad querendum dominum offerendo sacrificia de istis animalibus sed tamen hostia sine corde et non invenient. Ablatus est ab eis quia iniusta indigni cuius causa subditi in domino prevaricati sunt quia filios genuit alienos docentes eos ydolatriam. Nunc devorabit eos mensis ulius ut dicit sancta scriptura in quo Samaria fuit capta cum partibus suis quia terra x tribuum que erat dicta in nonum partibus et unam sub regnum x tribuum fuit destructa, clangite buccina sonitu porro promulgate pene sollempnis, etiam sacerdotes et terra ben yamyn et una parte fuit quieta terra x tribuum, gabaa vero et rama erant duo fortalicia in parte benyamyn, bethaven vero erat aliud fortalicium in parte effraym et hoc ipso destructo ab assiriis illi qui erant in fortalicio benyamyn receperunt clangere buccinis ut post ducentis tribubus se prepararet ad resistendum ne terra eorum destrueretur sicut terra x tribuum eis vicina et hoc est quod dicit clangite buccina in gabaa tubam in rama et subditorum causa ululate in bethaven tamquam iam capta post tergum tuum benyamyn id est ut tu propter quod dicendum est ne paciaris simile effraym id est regnum x tribuum in desolacione erit per salmanazar in die correpcionis et in tribubus israel ostendi fidem id est credulitatem prophetiarum mearum quia pronunciaverunt eorum destruccionem. Facti sunt principes iuda quasi assumentes terminum captivatis enim tribubus per Salmanazar illi de regno iuda cogitaverunt dilatare terminum suum intra metas x tribuum cum tamen sorte erant distincti secundum ordinacionem dei. Propter quod in penam huius cupiditatis subditur, super eos effundam quasi aquam id est habundanter iram meam sicut per nabugodonosor. Calumpniam est paciens effraym hoc enim paciebatur iuste ex parte sui tamen salmanazar inpacit iniuste et iniqua voluntate fuit capta

iudicio s dino iusto ito subditur
quam cepit abire per sordes i po
xxola et ego qui tinea effraym
i ato destruaz eaz et quasi pu
tredo domui iuda i tardius pu
am eu tardius n corrupet pa
nus p se ipsum qr fit putrefiedo
qr qr corrupatur a tinea q cor
rupit ipsum et alii in nouu te
sua ita et regnum iuda tardius fu
it captiuand qr regnum israel su
pius dictum est, et vidit effraym
languorem suum i captiuitatem in pa
lem fialt e infirmitas iauia lis
et iudas vinculum suum i captiuitatem
vincesile, sic vinculum e solu le
et abiit effraym ad assur ex
pro o 9sensit redde tributum regi as
sirioz et misit ad rege ultore
i ad rege egipti, ut p eu liberaret
a dicto tributo ad quem misit o
see iiii Re xvii et ipse non po
teit saluare uos vn i sta misse
fiut occasio destruco regis isl
ut ibidem habetur n sol e petit
a iudaeis sez de regno iuda vin
clin captiuit yrre, Secrent tu
egipti de tra sua ad auxiliu
iudeoz s tenti ex occursu cal
deoz redierit in tra sua ut
habetur ire xxxvii qm ego qu
leena effraym ato deuorat
eu et qui catulus leonis q mi
crude agit domui iuda ito s
dicitur de vtraqz domo ego ego
capiam vadaz et tolla et no e
q eruat qr vtrqz captiuus fui
e virtute dina pnr, iudeos vna
tur ad locu meu sbtrahe ab v
troqz regno sbsidiu meu donec
deficiat capti ab aduersariis
et querat faciem meam veritate
dante intellectu, c vi

In tribulacoe sua pro dela
tione dine iusticie hic cont

por declaro que et oridie pro q
nua erdit 3o q denegat
ibi q faciaz t, cra prim sacend
q dei nua in aduentu x fuit
declarata p, q vnico pe ista ex
por a cattho v et ebrcis dum
simade tn dt n ra sa q tu dx
hic in tribulacoe sua mane consur
gent ad me, venite reuertam
ad dnm q ipse cepit et sanabit
nos percutiet et curabit nos itel
de tribulacoe in qua sit mo iudei
per orbez disp i ad petut in su
is oribus pub et puiat p mes
siaz libari eius aduentu exp
tant iudei io sbditur percutiet
et curabit nos per duos dies et in tercia
die suscitabit nos p q tercia diem
intel tpe pmi templi p salomo e
difficati eu successit nox destruc
tois per caldeos p 2a tpe 2i p
zorobabel redificati eu succes
sit nox destruco p romanos p 3a
diem tpe edificacoe tercij templi
per messiaz de qo exponunt edi
ficacoz templi que habetur i fine
ezechiel s cerui suu s, et dom
fundatur sup fm sez q tpe xpi sit
ventura qr iam tamquam in pteritu
sic dixi diffuse i quadam questione
quoz et aliqua reperio 6 libe
proz et sup vstiua p q hic ob
mitto ecopo ham s catholice
ecclesie In tribulacoe sua i in peticio
suoz pena qr reis penitentibus
succedit mia mane consurgent
ad me et istud fuit tpe io bapte
q predicat tpe penitencie et multa ad
cio doctrinaz exiuit vram pentia
utz in iiij or ewangeliis et dr tpe
cio mane qr p ad pmi grte tp
qd dr dies Ro xiij nox precessit
dies aut appropinquat venite et reuer
tamur ad dominu baptizati enim a

Johanne invitabat alios ad baptismum
penitentie quod ipse cepit in ebreos hec tunc di
xit et incipit in temporibus post precuuit nos qui
in peccatis captivos salvabit nos spiritua
liter quia perducet nos in perfectione et eo
dem sensu et ad maiorem iustificationem vi
vificabit nos post duos dies mor
tis sue et sepulture resurrexit
ut sicut ipse [illegible] resurrexit [illegible]
ad vitam immortalem [illegible]
resurrexit a mortuis primitie dormi
entium quoniam per hominem mors et per
hominem resurrectio mortuorum et sicut in Adam
omnes moriuntur ita et in Christo omnes vi
vificabuntur et hec expositio magis
concordat littere que precedit quia ante di
citur quia ipse in illa sit valde proprie et vi
vificavit in corpore et vita gratie et po
stea glorie et sciemus notitia fidei
sequemurque ut cognoscamus dominum fa
cie ad faciem consequenter ponitur modus
veniendi et ostendendi [illegible] dicit quasi di
luculum preparatus est egressus eius quia
ipse est lux vera primo et veri
et quasi imber nobis temporaneus et
serotinus terre et in hoc significatur
doctrina [illegible] sub methaphora ym
bris terram fecundantis licet autem ortu
[illegible] et eius predicatio et conversatio fecerunt
[illegible] eius mortem et [illegible] hec
pocius [illegible] quia fecerunt in sacra scrip
tura prius facta sunt scripta pocius ut
patet in novo et veteri testamento. Effraim
facta est et Juda hic convertit ostenditur deo
[illegible] que denegatur [illegible] aperte
perce malis et ostenditur hic pro in
duabus domibus scilicet Israel et Juda sub
[illegible] Israel [illegible]
dicit misericordia vestra quasi nubes matutina et
quasi dicit sicut nubes matutina [illegible]
[illegible] sole oriente sine pluvia et
ros matutinus sine humectatione terre
ut quasi est [illegible] sic misericordia vestra
est sine effectu et [illegible] ficta et
ista [illegible] notabiliter viguit in
iudeis tempore [illegible] ex [illegible]
Evangelii propter hoc dolavi in prophetis

propter perversitatem eorum volui
eos reducere ad viam et sic ligni
per dolaciones et occidi eos in verbis
oris mei id est occidendos predixi per
prophetas quia sicut os meum verba mea
prophetas [illegible] et iudicia tua in pun
profundo et iudicia tua in pun
[illegible] [illegible] lux egredietur
[illegible] in [illegible] apparebit iuste [illegible]
tam in [illegible] accepta habeo et
[illegible] volui id est accepta habeo et
non sacrificium et scientiam dei plus quam
holocausta sacrificia in veteri le
ge non erant accepta de se sed tan
quam officium devocionis si ista tibi
de se sunt accepta sic [illegible] sunt bona de
gratie tamen non sunt meritoria vite eterne
nisi fiat ex caritate. Ipsi autem sicut Adam
transgressi sunt pactum meum sicut enim
Adam transgressus fuit mandatum
dei de ligno vetito comedendo sic
iudei de utroque regno transgressi
sunt legem dei datam in monte Sy
nai et exprimitur quedam
transgressio in tribum in hoc malo
valde notabilis ibi dicit galaad civi
tas operancium ydola et transgredi
ebantur mandatum legis ordinarie
ad deum supplantata sanguine et ebrei
dicunt insidiatis sanguinem deus non
[illegible] hic [illegible] ad supplantationem
et insidiationem equorum videtur tamen
hic magis accipi pro insidiatione
quia sequitur et quasi fauces virorum la
tronum qui [illegible] sunt con
participes sacerdotum in ebreo ha
betur potestas sacerdotum in maiori
eo modo loquendi quo dicitur in [illegible] regum
filii autem David sacerdotes id est nobiles
erant. In via interficiunt pro hoc
designatur quod maiores de galaad
erant consentanei et participes
in latrociniis istis et [illegible]
in hoc erat transgressio legis con
ponentes pergentes de Sychem
ad aliud locum ubi erant iudicia
ad quas portabant per plures
emendis [illegible] et ideo
latrones predicti ponebant se

ibi in ispdicis qr scelus opati st in
domo isrl vidi horrendu ibi for
nicacois effraym contaiacy e isrl
s p ydolatriz et homicidiu ß et iu
da pone messe t i tpe tue col
lecto et transmigratio de terra tua p
caldeos cu cuiteis capti te popli
mei hebrei dicut cu cuiterero
i captiz letitiz populi mei dacon
ebraica hic potti equota e ad ca
ptiuitas et letitia incepta et hec
ro mo ocnat hic preceti qr i cap
tiu te babilon quia fuit letitia
ppli iuda in istiuz translacio vo ma
sit expon ß et iuda pone messe
t q d hic cito et debeas duci p
captitem tu aduc est t messis
i terra tua cu reduxero capti te
ppli mei sb zorobabel de terra
caldei et in hec notatur discretio cap
tuitas inde et isrl qr ista i ua
fuit ad tiaz sua, captiuitas at
isrl no est reuisa / Le vii

Cum sanare vellem isrl
hic incipit caps i ebreo et
libris correctis in quo ostendi
tur gracia dne mire rege
isrl ppl multitudi et eundemcaz
sue iniquitas et pro por eundem
tu dr in pma dn, Cu sanare vel
lem isrl cius captiuitatis reducto
reuelata e iniquitas effraym et
malicia samarie tam multiplex et ma
nifesta q homi iudicio e indigna
qr opati st mendacium qo homines
et deum p ydolatriz et fallacia
et ingressus e spolians latrunculus
foris i pati st aliqua rapere ita et
eo et sic p eundem multiplice
pcti eorum cori proximi, Sequitur por
cade eundem in pctis eorum dm
cu dr Et ne forte dicant in cordi
bus suis oem malicia eorum me
recordatum q d no pnt dicere q eorum
pecta antiq latebant me et nunc
sum recordatus qr nunc circumdederunt
eos adinuenciones sue i ita eunde

st eta eos sit furtu q d cluda
tollit latronis deprehensi dicit h
adinuencios vituli aurei qs ad
inuenit Jeroboam pa rex isrl de
consilio illorum pphetarum ne pps isrl
vuerteret ad rgm dauid ut hr
tur iij R xij, Vnde sbdit tota
sua mea fuerit st in malicia
sua letificauerunt regem s pphe
falsi et sacerdotes excelsorum, cu
lat venisset pphta dei ad incre
pandu ieroboam vitulis ymola
te, et ad eius dictu altare fuisset
scissum et manus regis arefacta ppha
falsi fuit p9 viru dei et re
duxit cu p mendacia sua ppr q
fuit peremptus a leone iij R xiij qr
ppha ille confirmat regem i errore
d q iste no fuit ppha dei ne
a deo missus, cu in itine fuisset
a leone peremptus et ex rex et princi
pes ei consenciêtes fuit letifi
cati, Oes adulterantes i ydola
trantes qui clibanus succensus a co
quente i adhuc iniquitati a rege
ß em cuem loquendi modus iste
q irritat alios ad maliu de suc
cendere furni, quieuit ciuitas
paululum a conmotione fermenti
donec fermentaretur totum ista mi
pplo toto, pps no fuit i quatus
illa ydolatria ß paulatim fuit to
tus ad hoc pps tractus Et ly fuit
posite custodie ne veniret aliquis i
ihrlm in diebus sollempnibus, dies
regis nri sic dicebat ieroboam q sol
lempnitas dei erat celebranda in
bethel vbi erat vnus vitulus
iij R xij, Ceperunt principes fu
rere i cu eo ydolatrare a vino
fecit enim ieroboam principibus ma
gna conuiuia ut eos attraheret
ad intencionem suam, ideo sbdit ex
tendit manum suam cu illusoribus
In hoc em illudebat deo qr ap
plicauit qui clibanum cor suum i

qo ſeruicii volūtē ſecuti ſt̄ eū
i ydolatia ſua cū inſidiaret̄ eis
vt auertet eos a deo ſuo to᷒ nocte
dormit̄ toquēs eos i ſpace q̄et
qui vidit aſſēctētes et q̄ ulc'
nō timuit ab eis occidi p̄ v'uſſi
oīe eoꝝ ad rēm dauid ꝑ q̄
audacīg ad ydolatiā eos inuitat
Jo ſbdit' mane ſuccēſus ē q̄ſig
nis flāme oēs calefēti ſt̄ q̄
clibanꝰ i ardētes in ydolatiā et
deuorauit iudices ſuos iuſti
tie° ſenes illos vitulos ꝑ
bātes, oēs reges eoꝝ ceciderūt
i illā ydolatiā nō eſt q̄ cla
met i eis ad me, vn̄ de quolꝫ
eoꝝ dr̄ iiij ꝑ, xxoim, q̄ ptiiſ jo
boaꝫ q̄ fuit p̄tice iſrl nō recipit
ꝶ effraym, h' poꝛ ydolatie mul
tiplicitates cū dr̄ effray iꝫ ꝑlis
ſuc q̄miſtebat' q' reḡm iſrl nō
ſola fuit iſfectū ydolatiā ſed eo
rꝫ ſ̄ et ydolatrie, gētiū exon
tiū et id rēm et non ſolū ad
hora ſ̄ et c̄ſtiter, jo ſbdit' ef
fraym factꝰ ē ſb cinel'ag pa
nis i ydolatrie g̃tiū infectꝰ
ſic panis ſb cinēlis cōtrahit
ſordes a cineribꝰ q̄ nō rūcit ſā
ꝑ pincipaꝫ, coꝛderat aliet' reb
eo q̄ ꝑ ꝑcta iſta fuit frequēt'
ab hoſtibꝰ depedatꝰ et ipe neſ
ciuit et h̄et cēnt ꝑ ydolatrie
et' pꝫ eꝫ euictāo, et nō ſolū iu
ucnud ſ̄ et ſenēc, jo ſbdit' ſ̄
et cani effuſi ſt̄ in eo et ipe
ignat' ſe dcāto iſti malo ꝑpco
Jo ſbdit' pena, et huiliabit ſu
pbiā iſrl in fac̄e eō, h' c' viſiſſe
ad dnm̄ dnū ſuū, et nō queſie
rūt eū in oībꝰ hijs q̄ꝫ ſtitu
fuit tpe oſee regis q̄ tū ꝑ iſrl
captiuꝰ ductꝰ eſt i aſſ'os iiij
ꝑ xvij, nec viſiſſe ꝑ pnciam
de tāꝫ, et factꝰ ē effraym ſicut
columba ſeducta i' i'tlīgē

capta nō h̄ns coꝛ i fiduciā in dnō
egyptū inuocabat q̄ fugiētes ad
ſuam auxiliū dimittēs dnm̄ et
hec fuit tpe oſee iiij ꝑ xvij ad
aſſ'os abierat tpe manaſſe iiij
ꝑ xv, et tranſfēti fuerūt q̄ſide'
de auxilio h̄uat' et diffidētes de
auxilio dnō, expandā ſup eos
rethe meū q̄ ii volucres celi det'
ham eos, ſcd̄m auditū cetꝰ eoꝛ
ve eis q̄ dabo eos i manibꝰ adu
ſarioꝝ et cauſa ſbdit q̄ recesserāt
a me ꝑ multiplicatam ydolatiam ut
viſū eſt, vaſtabūt q̄ puaricati
ſt̄ i me, ego redemi eos de ſuitute
egypti et ipi locuti ſt̄ cōtra me me
dacia dicētes de vitul' aureis h̄ ſt
dī tui iſrl q̄ eduxerūt te de
tra egypti iiij ꝑ xxij, et nō cla
mauit ad me i corde ſuo me
deuote deprecando ſ̄ vlulabat
i cultu ydoloꝝ i cubilibꝰ ſuis
i idolibus ſuꝑ tritico et vinū
ruminabat q̄ ꝑ ydolatiaꝫ gula
exercebat, et ego erudiui et q̄ſe
taui brachia eoꝝ mittēdo eis
pphas ad erudiēdū eoꝝ et q̄for
tandū in bono et i me q̄fortauit
malitiā cogitauit ꝑphāre me
eis occidēs° reuſi ſt̄ ut eēnt abſq̄
iugo p̄mo cū ſbtraxerit ſe a iugo
dñe legis ſue° ydol' facti ſt̄ q̄
arcꝰ doloſꝰ q̄ reflectit ſagittā
cōt tentē, eu ſic ꝑ iſrl bla
ſphēiās retorqbat in dnm̄ ſuꝑ eum
tꝫ pnid cadēt in gladio ſaſſiē
a furore lingue ſue i ꝑ blaſphē
as cōtra dnm̄ iſta ſubſanā eoꝛ
i derīſio dei i terra egypti qd̄ i
tenuit cū tād fuit ut egyptios

In gutture poſt, et vin
dicta oī, dnē iuſtie et me
hec ḡnter poꝛ ꝑmulga°
rūt. et ꝑo ieſie zo me
cap iiij ꝑ a iij ḡ q̄ ꝑo ꝑclamat
dnā iuſtia cōtra iudā zo cōt
iſrl zo ibi cōtra iudā ibi et iudis
cta p'mi dr̄ ꝑpheta a dnō ſn gut

ture tuo ſit tuba .i. clama alte ad
modū ſonita tube et q̄ dicat cla
ma c ſbditur q̄ʒ aq̄la .i. nabucdo
nozor admodū aq̄le qȝ ſicut aq̄la vo
tat. Ezechiel xvij aq̄la vna gn̄
dis ſup domū dn̄i .i. cito veniet ad
deſtruendū domū dn̄i in vlam q̄
fuit impletū tpe Sedechie m̄
vlt et ſubditur cauſa pro eo q̄
tranſgreſſi ſunt fedus meū .i. iuramento
nois mei firmatū Sedechias n
de q̄ſilio ſenioꝝ et ſacerdotū pre
uaricatū quod fecerat cū nabucho
donoſor q̄ ſide ſub tributo ſi pa
ci ſuit vol et legē meā preuari
cati ſunt ſcdo multiplicat con
legē dei ſcdo data in mōte
ſynai pt. ceꝰ iſta ps expoi de
deſtruccōe tēpli p̄ exercitū romanorū
eo q̄ aq̄la e ſignū romanorum impij
q̄ tranſgreſſi ſunt fedus meū ora
do ſim q̄ miſſus eſt ad eoſ
dum deū cum ipm, et legē me
am preuaricati ſunt veritates ma
data dn̄i ꝑ ſuas tradicōes ſicut
ꝓpeat eis xpc mat xv, Me mo
rabunt, hic contra ꝑmulgat deᵘ
iuſticia con̄ iſrl tum q̄ me mo
rabit̄ [illegible] ab aſſirijs ꝯgno
uiſte [illegible] i nos q̄ ſumus ꝑ tuꝰ
iſrl et [illegible] e q̄ hec i
uocacio eit fruſtra et ſubditur
cauſa, picat iſrl bonū .i. dei
cultū pro cultu vitulorum [illegible]
ꝑſequitur eū uſqȝ ad captiuitatem et ca
ptiuacōe, Ipſi regnauit ſi reges
iſrl et nō ex me q̄ ex dn̄a
regni xij tribuū erat datū dauid
et filijs eius uſqȝ i ꝑpetuum, ſicut con
ſtat vīa q̄ nj Re vij, Ipſi Ieroboā
hec de dns deus iſrl, ecce ego
ſcindā regnū de manu ſalomonis
et dabo t x tribus, dicit q̄ hec fuit
i ordinate dn̄e et [illegible]
ad puniendū malū [illegible] ad q̄d
declinauit et ſcdo i ſenectute ex

ꝑmiſit roboā ſiue dc̄ dn̄a ꝑ ꝯ ex
qua reſponc̄ p tribus fuit abceſſ
ſe et iſtud q̄tigit ex ꝑmiſſione dīui
na et nō ex ordinacōe ſpā q̄ reſpicit
aliud ſʒ ſe et abſte et ſo ſūt principes
extiterunt et nō cognouit .i. non
approbaui ſi maliciās ipſi ſe a rege
dauid ſegregauit et rege ſi ſtatu
erunt ꝑpa voluntate et nō de man
dato dei, argentum ſuū et aurū
ſuū fecerit ſibi ydola ſi vitulos au
reos ut cedeiret hec n ydolatria
fuit inicium ſui excidij proiectus ē
vitulus tuus .i. vituli q̄ duo fuerunt
accipiendo ſingulare p plurali, vſqȝ q̄
non potuit emendari ſi filij iſrl
ab hoc delicto q̄d mū uſqȝ ad
eorū captiuitatem, q̄ ex iſrl et ipſe
ē i ipe vitulus e de auro et [illegible]
to regni iſrl, artifex fecit illum
et nō eſt deus, ex quo pȝ q̄ deus nō ē
factus ſʒ factor omni, qm̄ in aranee
aꝛ tela erit .i. proiectus in vili loco
In ebreo habetur q̄ ſeyſtelle erit
.i. diſſipatus .i. fruſta ſic lignū quod po
nitur in igne ex quo vr q̄ iſti vi
tuli erant tm̄ aurei extus et ligꝰ
nei intus, et ſbtracto auro p diſſi
pacōes ignis factus fuit de ligno
Qz a ventum ſeiabunt .i. opa inania
turbine metent .i. in captiuitatem ibunt
Culmus ſtās nō eſt i eis gmen
nō faciet farinā q̄ ſi et fecerit
alieni comedent eam, devoratus eſt
iſrl .i. ſi q̄tigeret eis aliqua ꝓſperi
a ꝓſpe non tn̄ veniet ad effectū
et ſi veniet ab aduerſarijs rapietur
nūc factus eſt i nacōibus .i. cito du
cetur in aſſirios captiuus, loꝰ cn̄
de ſunt p̄ mod phia ꝑ clauſe,
ꝓpheciā quaſi vas i mundū .i. ibi vi
liter tractabitur q̄ ipſi aſcenderunt
ad aſſur .i. ad captiuitatem cito ducere
et ſubditur cauſa onager ſolitarius
ſibi effraym, nō onageri diſcurren
tes p deſertum attrahunt ventū

ad sui instigationem sicut dicitur Ier. xviii ore
tum qui dracones sic isti dystruxe
bat ad diversa loca quorum vel gentilium
ad attrahendum eos ad ydolatrias eorum et
in hoc delectabant Jo. subditur munera
dederunt amatoribus idolorum sacerdotibus
Etiam ad idem patet quod subditur sed et cum
mercede conduxerunt nationes et subditur
pena mea congregabo eos in modi
co tempore tenebo eos in terra sua con
gregatos et cessent paulisper ab
onere regis et principum in quo regno
obprimentur dura fuit causa quod de certo sunt
de terra sua dispergendi et in servitutem
ducendi, et subditur causa quare mul
tiplicavit effraym altaria ad peccandum
facte sunt ei are in delictum scilicet ydolorum
Scribam eis multiplices leges me
as addendo preceptis precepta prophe
tas ei immittendo que velud
aliene computate sunt ab eis eas trans
grediendo, secundum aliquos illud legi
tur interrogative, sic scribam eis multas
leges meas addendo preceptis precep
tis quasi dicat non eo quod hoc esset frustra
unde subditur que velud aliene
computate sunt et hostias offerunt
etiam quod sciendum quod x tribus licet colerent
ydola tamen nec sic colebant dominum propter
quod dicit eis elias iii Reg. xviii usque
quo claudicatis in duas partes mo
colendo baal modo dominum, sed talis
cultus non est deo acceptus, Jo. subditur
et dominus non suscipiet eos Jo. sub
ditur punitio eorum recla. nunc recor
dabor iniquitatis eorum penam de tam
infidelitate Jo. ipsi in egyptum conver
tentur in servitutem vilem et du
ram sicut fuit in egypto, et ob
litus est israel factoris sui et edificavit
delubra in templa ydolorum, in peti
to est talis cause punitionis dicte
Et iudas hoc vicerit ad declarandum
diversam iniustitiam contra iudam dicit et iu
das multiplicavit urbes munitas
ex quo cum tribubus in captivitatem ducte
due tribus que remanserant fortifi

caverunt terram suam fortaliciis ut
habetur iiii Reg. xviii Et quia tempore ze
dechie in minibus confidebant de illis
et pacem de deo Jo. promptius sunt in
sto dei iudicio propter quod subditur et mit
tam ignem in civitates eius et devo
rabit edes illius quod fuit adimple
tum per exercitum caldeorum / c. ix
Noli letari israel et presenti capitulo di
vine iustitie contra populum declara
tio hic continuatur. premisso increpa
tur tamquam convicti de multis
delictis et dividitur in duas partes quia primo
increpatur populus ut viliter peccan
tes, secundo ut multipliciter ingratos ca. x
prima dividitur in quatuor quia primo
mutatos de bono in malum pa
de habundantia in penuriam, 2a de iu
stitia in iniustitiam ibi venerunt
3a de sapientia in stultitiam ibi stultum
4a de bonitate in malitiam ibi profundi
vivas 5a de fecunditate prolis in
sterilitatem ibi effraym, circa primum dicit
Noli letari israel noli exultare
sicut in signo, dicitur enim exultatio
qui est saltatio sic populi quasi dicat magis
habes materiam tristitie quam gentiles qui
non sunt transgressores legis moysi
ce sicut tu quia non fuit eis data
quia fornicatus es a deo tuo ydola
trando et legem eius transgrediendo
dilexisti mercedem super omnes areas
tritici pro cultu enim ydolorum spera
bat consequi habundantiam bonorum temporalium
sed accidit eis contrarium quia hec fru
menta quae consecrata fuerunt ydolis co
lendo mutata est in penuriam Jo.
subditur area et torcular non pa
scet eos et vinum non mentietur
eis quia non crescit ut speraverunt et
cum hoc ejicientur de terra sua capti
vi Jo. subditur non habitabunt in terra domini
secundo Jo. hic increpatur de mutatione
2a in iniustitiam cum dicit, reversus est
effraym in egyptum in de iustitia in
te qui tradita lege in iniustitiam qua
si crepitate et in assyriis di
lectis pollutum comedit. et comedet cibo

abaia in lege plnbitur nō libabut
dnō vinū q d. ye sui i mdiaā vinū
ieptū est ad dei sacrificium sacrificia eoꝝ
q̄s panis lugentū i pollutus inde
ipe enim in qua erat mortuus ora a
baia reddebatur polluta et illi q
tedebat ea jo scilicet omnis q comedet
eū contaminabitur, qz pacieneꝝ aie
ipsoꝝ nō intrabit in domū dni q d ce
panis pz i ficte' hoꝝ s ineptus ē ad
faciendū inde deo oblaoꝝ jo scilicet q
facietis in die sollempni i die sollem
tatis dei i die festiuitatis dni in q d de
bet apparere cora dnō cū oblacioni
bꝫ et nō vacui et nō hētis a q
aptū ad offerendū et si hut sshm q
timatur lex zoet, jta ca aliter ex
po. d. qz allor duas tubꝫ a nabuor
occidebas d. cumd facietis i die sol
lempni qn dns de cadauibꝫ vris
faciet sollempne qui in bestiis et
auibꝫ q d nō hēbitis effugiū et
quigitis cū lra segti cū dr ecce
enim pfecti st a vastitate i pauci
q effuge i destruccōe jhrlm inerunt
i egiptum con gdluud ye ē johana
filius charee et alij cū eo ye e chim
jo sbdit egiptus ggregabit eos
ista cū fuga non valuit eis qz i
to nabuor intrat egiptū et eos oc
cidit, jo sbditur memphis sepeliet
eos ciuitas ē egipti q nūc dr da
miata, desidabilis argentū eoꝝ vrtica
hereditabit, lappa in tabernaclis eoꝝ
jhrlm n destructa longo tpe fuit
habitatoribꝫ vbi fugientes abscode
rant sua preciosa et ibi creuit vr
tice et spine, venerit dies visitaciois
venerit dies retribucōis i punicois
p petis, et in hoc notatur iusti
puniciois Scitote hic increpat pha
peruersitatem de sapia ad stulta de
derat n dēs illi yov legē de qua
dr deutro iiij hec est sapia vra
et intellus coram ppliis s ye pt
one eoꝝ fuīt excecati qz secūdum
petoꝝ excecat mētes eoꝝ, jo dr sci
tote isrl stultū et dicit aliqui
concordes ep st duo dictos scito te

est isrl est vti tay s in ebreo ē vna
dcto tue isrl ē u.. tay et essus
Scitote q d pz ozbꝫ qz pphes isrl fuit
ē stultus p pphciam i spanū qz pphe
isrl erant accepti a deo
et viri spuales, jnter malig
spū acceptū, et sbdit ta pe mul
tutie iniquitatis tue et multitudinis
mencie s sua est a dnē deo iuste
sr pmittende, Jterum sbdit de bo
nis pphetis spculator effraym
i. custodus effray vl rex cū dō
meo s loquens spū dino ppha st
ē s veritate, s qz t leos pphas fue
bat mi ficte sic nista ptebit de
dmos jo sc laqus ruine fuit
ē sup oes vias qz i sacit et di
ctis suis ppha quebat occasio
mortis sue, et qz regnum isrl nō
solū hic faciebat s et juda i q
erat templum jo sbditur insania i
domo dei eoꝝ qz zachariaz mise
cerū in domo dni, ij paralipp xxiiij
et qz ista erant horrenda jo sbdit
pfunde pctauit sic in diebꝫ gabaa
in q uxor leuite mortua fuit
vexata incredibili libidine iudicū
v nō recordabitur iniquitatis eoꝝ
et visitabit peta eoꝝ nō qz obli
uio cadit i deo s qz ad modum
cordatis se hēt qn punit peta diu
dissimulata, Quasi vuas hic increpa
t gta mutacōe de virtute i mali
cia cū dr ex pna dni Quasi vuas
i deserto q fuit t valde pace dle
cta ppiac et jacob et filiis eis pe
ma p a ficulnee q st aliis meli
ora in cacumine eius vidi pres e
oꝝ, sic enim in cacumine arbois fru
ctus ficus maturescūt et meliores
qz a sole attingūt liberis sic dn
pres fuīt meliores posterioribꝫ p
de qꝫ sbdit ipi aut intrauit
ad beelphegor i ad ydolatiam fi
lioꝝ amon et moab mlti
et ab alienati sunt a deo i confusionē
suaꝫ p ut ibid hetur, et facti st
abhoiabiles sic ea q dilexerunt

i sic ydola q̄ ab hoiatos notant
frequent in scriptura. Essayas h̄ id est
patet ipse de qualita mutac̄oe sua se
audit ante plus in tanto ꝗ et dide
i 36 ptes ꝗ pio pro tu pdicit ꝯo
nuidens pon ibi s̄ et ve 3o scripta
ad p̄m vueritr ibi essayas, causa
vo p̄mi i mag pte fuit eius capti
uac̄o ꝗ notatur cū d̄r essaym gi
cuius q̄ euolat de nido suo abdu
ctus eo ꝑ trāz suā in captiuitate et la
mētā de futuro p modum pti sic se
quer duxi. Et io sic itelligendū ē
de mltis aliis vbi no expmo, gra
cor a partu et ab vtō et a con
ptu. Judei em glabant ꝗ vxores
cor fualit ꝯcipiebat, ex q̄ q̄ ssq
bat bundan a plis. de mutac̄oe
eius ꝯtē ssdut, ꝗ si emitterit fi
lios ab ꝯ liberos eos fieri in
hoibus eos infecto p assirios sicut
ve eis. hec e 3a pte valde talis
i qua ppha ī p̄na dei loquens
denūciat futurā destrucc̄o ppli
iudaici p Babilonios bona occasioe
et eius destrucc̄o p assirios de q̄ an
in p̄ncipio fuerat dictū. Circa q̄ sciē
eud ꝗ ille ꝯong de passibz ve
teris testa corruptis a iudeis s̄
ꝗ frat Raymūdus de i ebraycali
gua valde peritus, ad eius ītellectū
sciens ꝗ sic habetur i ebreo ꝗ
cpā ve eis bessuri de eis, ebrei
vo hnt dupl̄ s̄ i sameth et
sin i sono et caractē diuerses
Cū vo bessuri scribit p lraz sa
meth signt in recessu meo quū vo
p sin sit incarnao mea h̄ ac si
dicit p sin, et io hco ē valide,
ꝗ ecce ve eis, incarnao mea de
eis assumpsit n d̄s carnē de iu
deis, et ex h̄ seaitū ē ve eis
ꝗ p maiori pte fuit i credulī
et psecutores xpi et i vindicta
mortis eius p Romanos trucidati et
captiuati fuit ꝗ et designatur
p h̄ ꝗ in p̄n d̄r ꝗ et ve eis
Et in eiaz i latio additamentum sit

et i ebreo loco eius ponr het idco
gram p ꝯ sic sentur additamentum
consimilis et sunt diminuc̄o ppli
iudaici p Romanos q̄ fuit tanta ymo
maior quā illa q̄ fuit facta p assi
rios et Caldeos, a p̄ncipio em ob
sidio p Romanos usq ad finē mor
tui fuit fame pestilencia et gla
dio decies centū milia, h̄ac au
veritatē fidei n̄re ꝯponā iniitur
ita sic repelle, d ꝗ lra sin quā
punctatur dextre i sinistra h̄ sono
et viui ut hic sameth et bes
suri sit recessū et nō incarnac̄o
ꝗ sic punctatur lra sin i h̄ loco
s̄ illud vr fuga vitis p̄o ꝗ h̄
sua i toto veteri testo nō inuei
r alibi sic punctata ut h̄ pre
dictus fr̄ Raymūdus et ego s̄r no
recolo me vidisse alibi sic punc
tatū, p̄ h̄ ve n̄ addictio sita ad
de significand grām. 20 ꝗ puncta
nō s̄t de sba lre ut a pn̄o scripte
fuit et tituli q̄ in sinagogis
cor leguntur sint sine punctis s̄
p magnum tps postea inuenta sunt
Ergo puncta ad fualis legendū
Cū igit h̄ vbū sit puncto predicto
ipso ꝯcedunt ꝗ bessurū p sin scriptū
incarnao sit, quidam ꝯcede ꝗ
bessura hic incarnao sit. Et quia
translao n̄ra est cū dūm ita sa
sit ꝗ p̄ce b̄z. O3 ve eis ā recesso
ab eis p3 ꝗ fuit ꝑ corruptō
dicta potest trahi n̄ra translao
ad p̄dictū intellectū O3 ve eis
ꝗ p̄ negauerūt incarnacoe dei de
recessit a iudeis dimittēs eos i
cecitate cor usq quo intrauit ple
tudo gencium et ꝗ a xpo ꝑ apos
tolos diffusi fuerant. Essayas
hic scriptura ista ad p̄dictā ca
tenā plus i regno p̄dicto p̄ in
hiud xpo ve testi ad d̄r, essayas
ut ꝑdi toto cap i plus cap tpe
i filior mltitudo ꝗ sedit fieda
epulatrie pulsa d eīn aūt fuit
ꝯsistit in mltitudine plebis Legit
et mutac̄o toppo h̄ et essayas

educet ad inferos filios isrl i
ad rege assiorum q eos debellavit et
captivavit de eis, dicit quod dabis
eis vinlua sive libellis i uxores
steriles et vbera arentia ita q ea nati
nō potuerunt nutriri et sedunt taliter
penes acebnegie eorum igalgal qr
ibi expositos habui eos propter malitiam
adinventionum eorum de domo gratia mea
eiciam eos ibi enim circumcidit Josue
filios isrl et tunc ibi quievit archa
aliquo tempore nō q propheta dicebat propheta q
erat locus sanctorum templo q erat
i usu et docebat ibi primum cole
ydola. Ergo reddebatur deo exosi
et adeo reprobati, ideo pre nō addam ut
diligam eos, principes eorum recedentes
peccatis sunt essentes per ydolatriam et a
terra sua p captivitatem, Radix eorum
exsiccata est, ydolis plus studi su
etiu nequaquam faciet, qr et si genu
erit non tamen vivet qr interficiam
amantissima uteri eorum, abiciet eos
deus meus de terra sua, verbum est prophete
capitulo ix, dominus meus dimicavit qr non au
dierunt eum reuocantem eos per prophetas
ad bonum, et erunt vagi in nationi
bus i captivati i longinquis regionibus
vitis frondosa
U
ps ista per prophetam de sua
perversione hic continue
pater de ingratitudine et dicit
in iiii potest si invenire ingratitudines contra
prima primi in capitulo primo alie 3es i textu
sequentibus prima i duo qr post i acceptam
in constitutione culpa 2a pena sedere
ibi. dicitur est, Circa primum considerandum
qr deus fecit illi populo magnum beneficium
introducens eum in terram lacte et mel
le manantem, Ergo in 6o de libro iu
dicum multi gaudi sunt ad ydolatriam
bum (?) sed hic vitis frondosa
israel vocatur et ps lxxix sic dicit
vinea v vinea domini exercituum domus
israel est, et ea hic frondosa propter multi
tudinem populi, q in habundantia diui
tiarum fuit ibi fructificatum et liber co
tere fertilitate et eo sed fructus ad
equatus est qr continuam populis pre
missis fructus terre sufficiebat ad sui
ficiendum, si qr hec habundantia fuit
cum ordo recedendi a deo si qr predixe
rat moyses deutronomio xxxii, incrassa
tus est dilectus et recalcitravit, eo secun
dum pluralitatem fructus sui i dlagraph
natalium et ceteri multiplicavit
altaria ad ydolatriam colendam
et nō solum unius ydoli sed multorum
secundum diversitatem terre sue ex
uberant simulacra, dictum est hic
quia pro pecunia et post pro puluio x
tibum 20 corinthiis dicitur ibi dona
bit iudas pro in 3o qr post pro pro ppli
puluio 20 apponi ydoli ibi enim
eras 3o capitulo oportet primi regum ibi
confusio, etiam primum dicitur est cor
eorum pro ydola colendo pro deum
Nunc interibunt i cito interfectum
et captiabuntur pro vite dispone pro
confringet simulacra eorum propter ori
de auro et argento, de pro labor
arac eorum contrariis proposita ora
mentum eorum qr dicunt istud
nō est rex nobis i nō potest nos
defendere sicut dicit de rege q ne
scit vel nō potest primum defendere Nō
habemus regem et secundum tamen nō ti
memus deum, et rex q facit nobis
Sic ei dicebant aliqui boni inter eos
ergo nō vivemus deum, rex nō
potest defendere nos, loquimini verba vi
sionis inutilis, verbum est propheta ine
pant, primum eo q credebat istis
illorum propheticis in ebraico habetur loqui
verba vanorum falsi i qui iurant et
ferient fedus si fallaciter cum promitte
statis et eo aliqui libri habent cum
mendacio si nō est i ebreo sicut
tamen, et consimiliter est catholico in
dicitur super silentes agri i pulvis
indicatur pauperum qui vocatur hic
sulci agri eo qr per potestatem divitum
deprimuntur et molestantur, rugabili
ter de hoc expositio ydoli et q
ista littera est intricata et si ebreos
esse corrupta sed ad eum intellectum
sit aliqua premittenda primum est qr ma
nahem rex israel dabat singulis
annis munera preciosa regi assiriorum ut
confirmaret regnum suum q tradebat ei
olentis iiii 15, ob et inter illa munera

bethel in quo adorabatur vitulus qui erat
in terra regni israel et non iuda patet quod
licet non cumque peccati sed dignus ad po
pulum tribum pro eo quod dicit quod hec cua
stis tempus cum pro inquam prius con
tra vos civitates tribuum separata viceta
et propheta ad ostendendum obstaculum
malo in tribum dicit dracos in precepto
cogitationis male agere iniquitatem mens
suis implendo opere, tradidisti fu
ges medacium accumulasti prophe
tie quod consulis eos in viris tuis mit
tendo nuncios ad regem egipti ut
rebellares assiriis quod fecit osee
iiij regum ij et in multitudine fortium tu
orum magis confidens de eis quam
de deo ipso propterea consurget tumul
tus in populo tuo, ponens confusionem fug
ientium de prelio et omnes munitiones
tue in quibus confidebas vastabuntur sic
vastatus est salmana et iudicum octo
scribitur quod gedeon debellavit zebee
et salmana principes madian
et captivos occidit eo quod interfecerant
fratres suos in thabor et sic hec cor
poraliter licet, sic vastatus est sal
mana princeps madyan a do
mo eius qui vindicavit baal id est a gede
one et sociis eius de quo dicitur Cum
vindicavit baal in vindicatione accepit
de eo quod suffodit altare eius et
lucum succidit iudicum vj in die
belli refertur ad id sicut vastatus est
Salmana in die belli gedeonis
cum populo mei super filios allisa
in eo quod occiderat fratres gedeo
et matrem eorum cum ipsis, secundum he
braicam licet est punctata et licet heb
raicam gelorum, ad cuius intellectum est
sciendum quod in hebreo non habetur sal
mana sed salman hoc est nomen
proprium sed eos appellatum et sic
pacificum vel quieta hec est quod
quod salmana quod est nomen proprium in ca
pit per licentiam sed salman vo
catur in principio incipit per licentiam sin

gulare eo quod habemus a domo eius qui
vindicavit baal in hebreo habetur a
domo impediatoris et in sensu sicut
gentes pacifica et quieta non tenens
se a periculo vastari ab impediatore et
eius familia irruente subito super
venientem irripuisset que credebat
se esse in pace et licet de vastatione
luchys iudicum xviij in die pli
sic impediore per quamuis mei suppo
sitos afflixisset, tales vel latrones solet
non solum interficere mares sed et femi
nas ne accuset et occidit ma
tres cum filiis et est intentio prophete quod
quod sic fiet pro sceleribus per peccatis suis
In secundum sic fiet vobis bethel in
meruit a facie malicie nequicie
vestre id est pro nequitias vestras ibidem
factas adorando ydolum. Capitulum

Sicut mane hic incipit capi
tulum per ca ingratitudine quod re
cepit a deo beneficia educens
populi de egipto et de
ducens per desertum et licet id beneficium
fecit ipse beneficium potius in tanto
precepit non tamen intentio est quod ad hoc
factum est educatio populi de egipto ut
induceretur in terram lacte et melle
manantem sed sicut preceptum dedi
est in sacrificium fecit plus sa
cri fi per eius suis id est per id
dicit quod pro populi vasta
per sua ingratitudine ad cuius in
telligentiam, et diuina dulcedine ibi quo
dam primo dicit, sic mane transit
velociter transit rex israel et hoc
per ingratitudine beneficij accepti quod
notatur cum dicit, quod puer israel et di
lexi cum puerum habeo populi ante
sed quod eduxi de egipto ut fre
quenter dicit eos in iudice et eo
egipto vocavi filium meum id est
ij allegabit hic vero exo iiij dicit
dominus filius meus primogenitus, vocavi
eos per moysen et alios prophetas
qui erant exhortatione populi ad bonum
sicut abierunt a facie eorum, id est
recedentes a monitione eorum id est ipse sedebit

Baalim immolabant et simulacris sacri
ficabant et ego quasi nutricius effraym
portabam eos in brachiis meis
Sicut nutrix portat infantulum et
necessaria ei, id est sic nescitie pro flaui(?) con
solare eos, id est quod gererem curam de
eis beneficia exhibendo et in hoc
apperet eorum ingratitudo. In funiculis
adam traham eos in vinculis ca
ritatis id est in beneficiis exhibitis que
attrahunt cor hominis et sic quedam
vincula dilectionis et ero eis quasi ex
altans iugum super maxillas eorum
id est sublevans labores eorum sicut auriga
qui videt boves onere depressos sub
levat iugum ut alleviatis viribus
resumant ad laborandum, sic deus filios
israel afflictos in egipto retraxit bene
ficiis educendo eis aquam de petra
et silicibus ut melius labores itineris
tollerarent et declinavi ad eum ut ve
sceretur manna de celo dando eis
Exo xvi. Non revertetur in terram egip
ti. Sic enim iniunctum fuit populo ut
non reverteretur amplius in egiptum
querendo auxilium ab egiptiis sed que
tamen regressi fuerunt hic ut dictum est, assur
ipse erit rex eius. Subditur: et assur ipse erit
rex eius etc. et captivan
do quia noluerunt converti, salmanasar
in captivitate, cepit gladius devora
re habitatores civitatum eius et consumet
electos eius et comedet capita eorum id est
bellatores robustos et propter mea
procedebit id est suspensa et confusa me
te de meo iudicio expectabunt ad reditum
meum id est per exhibitionem beneficiorum quibus ab
eis subtraxi et quia ibi fuit longo
tempore tractatum ideo subditur: iugum
autem imponetur eis simul quod non au
feretur, id est continuo fuerunt ab assiriis
quia captivitas x tribuum non fuit
revocata de assiriis sed capti
vitas duarum tribuum fuit revocata
de babilone. Quomodo dabo te ephraim, hic ponitur
consolatio ex divina pietate ad quos ostendens
populo excludit, populi mutu
am, dicit ergo propria dei. Quomodo dabo te
effraym id est in manibus adversariorum
sicut meruisti et protegam te ab ad
versariis quod non meruisti. Quomodo da
bo te, et videtur sicut adama ponam
te ut seboim id est sed demitta tua de
bes in perpetuum subverti et deleri absque
spe reparatione aliqua sicut iste due civi
tates adama et seboim fuerunt
funditus subverse cum zodoma et go
morra. Conversum est in me cor me
um id est non propter peccata tua secundum totum rigorem
iustitie mee, conturbata est plena
eius ... id est commota est super te mi
sericordia mea. Non faciam furorem ire
mee id est rigorem iustitie mee. Non convertar
ut disperdam effraym ut desertum effraym
id est totaliter deleatur absque reparatione. Quia
deus ego qui pronus ad miserendum et non
homo qui pronus ad iustitiam et vindictam.
In medio tui sanctus id est te sanctificans
et non ingrediar civitatem, id est cultum
meum ponam in una civitate tantum sed per
totum mundum et hoc est impletum tempore gra
tie quia sacrificium est offertur ubique
et non in una civitate tantum sicut fiebat
tempore veteris testamenti, quia enim ierusalem non
erat locus sacrificii et propter hoc dicit
dominus malachie primo capitulo. A solis or
tu usque ad occasum magnum est nomen
meum in gentibus et in omni loco offer
tur et sacrificatur nomini meo oblatio
munda propter quod dicit salvator Io iiii venit ho
ra quando neque in monte hoc neque iero
solimis adorabitis patrem sed veniet hora
sed veri adoratores adorabunt quando
habuit patrem in spiritu et veritate, spiritus
enim est deus quia loco non circumscribi
tur ad locum determinatum. Post dominum ambula
bunt ei obediendo, quasi leo rugiet. Hoc
autem exponitur ... de messia ...
et quantum ad hoc quod de vero expo
tendit sed quod dicit ... non est
verum sed iam est impletum quia ... de
leo de tribu iuda apocalipsis v ... ru
git ... clamore suo ... et in
... et formidabunt filii ma
ris id est homines huius seculi ... qui
mare ... et avolabunt qui
avis de egipto et quasi avis de assi
riis id est velociter venient ad fidem

q̄ impletū ē tpe aplo₂ aqͦ fides
xᵖ publicata est p vniuersū orbem sic
declaratu est sup id ps xviij In omnē
terra exiuit sonus eo₂ et multi nō
soli de gentibꝫ sed et de iudeis
regni iude et regni isrł p orbem
dispsi cuersi sūt ad fidem Et
collocabo eos in domibꝫ suis
dr dns .i. in eccłijs vbiqꝫ p orbē
terra₂ edificat̄ et postea in celi
mansionibꝫ Jo xiiij In domo patris
mei mansiones multe sūt   c xij

Qui tumeint me hic incipit
xij ca ſ ebraica vl̄
ī quo pphā x tribuū increpa
tur de terra ingratitudine que
respicit benefitiū impensū iacob pa
triarche non solū p se sed et p pro
posteris qͦ benefitio abuse sūt x tribꝫ
qa dm ipm pro ydolis dimiserūt
et erga reges suos quatr tribuū p
ros multiplr pseq̄ndo ut in se
et jiij in pluribꝫ locis In hoc ca
pitulo vidꝫ benefitiū impensum iacob
destruit ingratitudo p malicia x tri
buū et p̄o gentia zo spatibꝫ si in
galaad pma iduc̄ p̄o pt malia
ppli zo vnica doi ibi et ego dns p
ma aduc in 2ª q̄ pa malicia ppli
pmitti zo benefitiū dei memorat ibi
in 40 zo scriptura ad pm vidꝫ
ibi chanaan pa aduc iduo q̄
p̄o pt x tribuū culpa zo peccat ibi
effraym pascit etiā pm dr ī pua
dei Circuiedit me i me dedispit
effraym i Jeroboam p̄s rex dc t
bu effraym in negatioe filii mei dr
dno non ē nobis ps in dauid iij
re xij et i negatione nobis mei do
de vitulis fabricatis Isti sūt dij
tui isrł q̄ eduxerūt te de terra egi
pti ibidem Et q̄ ieroboā induxit
ad hanc negatione duplicē p̄o tri
buū effraym et oīm aliaꝝ x tribꝫ co
sedit et in dolo domus isrł ꝗ
tuor tribꝫ iuda stetit in viᵃ cul
tꝫ doi p longa tpa sedit Judas
at stetit testis descendꝫ cū deo
Jn ebreo at hēt Judas at ad

hoc potest cū deo q̄ licꝫ dimittū
fuit regnū suū tn adhuc hm sup
tres ten .s. iude benjamin et leui
q̄ sacerdotes et leuite p regnū isrł
dispsi i ciuitatibꝫ sūt assignatꝫ a josue
dimiserat eos nolentes vitulos co
lere et habitauit i regno iuda vbi re
manserat dei cultus io dr potens
cū deo qui ē fidus et fidelis q̄ ex
pot rapa d i cū deo sco et bndō
et h exposito est multum gorna
fidei me lica pter eo itenoꝝ hic
enī exprimitur actilꝫ stetit in
per hr n ep de deo dr cū scis fide
lis p non plurale qͦs iungitur
cum i dimitꝫ vt plualitas pso
narꝫ i dimite ecne ad hac expo
sitoꝝ pt trahi tussaᵒ ma ciudr
Judas at testis sul vl p hc q̄
retinuit cultū dni descendit p
hc q̄ regnū eo fuit dimitti q̄
cū dei cultū retinuit io dr sub
hanc at lrām aliqui expositores
nr exponūt de fidelit tribus
iude q̄ pa p moysen intrat mare
rubrū etc dr Judas at testis
sul ī moyse dicere descendit sa
pꝫ eū in mare rubꝫ cū deo sꝫ
mādatū doi et cū scis fidelis
i cū moyse et aaron s hec ex
positio pt sic eo q̄ i ebreo non
hetur fidelibꝫ i plurali sꝫ fideli
singulariter hec et expositio no hꝫ co
gruens ad pretit licꝫ h pa expo
sit pi ebraica et gonna fidei
tal et oīt seqūtꝫ ad lram
cintere ptete Effraym hic oīt
pot ppli x tribuū pca et p̄o in
bonis possessi cū dr Effraym pa
scit ventū In pena eni pote
duplici negao fuit afflicti
multum q̄ trustibꝫ ppliꝫ et
maxe ab assiriis a qꝫ p̄o fuit
sb tributo sb teꝫ et postea capti
teꝫ iiij re xvij Et s hc dr effra
ym i ppl x tribuū sic notato co
q̄ ieroboaꝫ primus rex fuit de il
la tribu ut predicm est pascit ve
tum suppbus assiriis vidꝫ tribu
tū et seq̄ estū i egiptū que est
palesta a ustrali vbi iudee et
i calidiore regioe, Oportere n requisit

queri9 libitu a tributo assiriorum misit
nuncios ad regem egipti cum muni
bus magnis ut eius auxilio liberaret
ut habetur iiij Regum xvij tota die me
dacium et vastitatem multiplicat
mendacium fuit regi assiriorum cum ma
neat fidelis sub tributo, et per hoc in et
vastitatem in destructionem regni sui quia
rex assiriorum perpendens quod volebat ab
eius servitute recedere terram eius vastat
et ipsum finaliter captivat et fedus cum
assiriis init hic subditur ad expo
nendum quod poletu est obstinatus
de pacto quod firmavit cum rege assi
riorum de reddendo sibi tributum, et ole
um in egiptum ferebat, id est per nuncios
mittebat cum aliis muneribus ut
liberaretur a dicto tributo et quia ea que
secuta sunt captivitas regis et regni
bene dicta sunt et hoc fuit sepe per precam
coe regni iude quam regum ipse lex
intulit, ideo concluditur iudicium quod domini
in prius cum effraym cum iuda, id est pro iuda
et visitatio in presto dei super iacob
id est super regnum israel eo quod iacob et isti
secundum nova prodita genesis xxvij [illegible]
buus eius id est opera et vias adinventiones
eius in peccati modo et vittiorum fab
iacobe reddet ei id est penam debitam
ipsius ibidem in vero hic genit post bi
cum patriarche iacob in pensum eius
quod tibi erat mgte, et post hoc dupp
dicitur, unum dum nativitate cum de in
utero supplantavit fratrem suum collideba
tur in utero matris genesis xxv et gi
ruur deum gauseret de isto conflictu
respondit dominus duo populi ex vetere tuo
dividentur populos quia primum superabit et
maior serviet minori, aliud post nativitate
in etate iam adulta ideo subditur et in for
titudine sua directus est cum angelo de hac
lucta dicitur plenius genesis xxxij ad
hic repetendus est eo quod aliquid hic ad
ditur quod ibi dimittitur, unde sciendum quod se
cundum aliquos et ebreos iste angelus erat
esau custos per hoc zelans de eo vo
luit impedire iacob ne transiret in terram
promissionis ad obtinendum benedictiones

et primogenita separat in prejudicium esau
sed deus tanta fortitudinem tunc contulit
iacob quod non potuit impedire eum sed
magis iacob prevaluit ideo de hoc di
recte est cum angelo id est luctabatur cum eo
et invaluit ad angelum et confortatus
est quod videns angelus flevit eo quod non
poterat eum impedire, et rogavit ut di
mitteret eum sed quod de genesis xxxij dimitte
mitte me iam aurora est hic queritur
dilacio de prima dina super uxore bi
diros et primogenitur ideo subditur per
sona angeli in bethel invenit eum
sed dominum et ibi locutus est nobiscum de
hanc hac terram, et vide est hec
litera ebraica, hic et expositio se
tenet aliqua in queriendo quod fui
dictum ebreorum iste angelus hoc erat eo
quod erat custos esau. Sed et ras
cum dicat ipsi iacob venire in
terram suam fide genesis xxxij nullo
modo verisimile est quod angelus bonus vel
let executionem divini mandati impedire
tu eius voluntas sit omnino conformis vo
luntati divine. Nec potest dici quod angelus
prius ignoraret revelationem factam ipsi
iacob, tum quia revelationes fiunt hominibus
mediantibus angelis et ideo illa que
hominibus revelantur prius a sanctis angelis
cognoscuntur tum quia iacob revelationem re
mandatum predictum narravit viri
bus suis Laban et hoc genesis xxxj
talia vero non latet angelos quorum
cognitio non impeditur per distantiam
localem, Iste angelus experiens tantam
fortitudinem in iacob ut dicunt ebrei
quod tale non potuit quidem hic erat a deo
et per consequens multo fortius non dila
tionem de uxore benedictionis et primogeni
ture detrahende quia posuisset cum volun
eius sit totaliter conformis voluntati divine et
per hoc sic dicitur genesis xxxij iste an
gelus fuit custos iacob et ex vo
luntate dei in corpore assumpto apparuit
sibi ut non solum verbo sed etiam sensibili
signo assecuraret eum de esau fratre
suo qui eum minabatur et ideo palpabi
lia in qua firmavit se non posse
prevalere ipsi iacob dixit angelus

si fortis fuisti contra deum i. contra angelum
a deo missum per quod deus praeparatus
contra magis contra homines praevalebis
i. contra esau cum filiis suis. nec tamen
illa sicut angelus fuit milia quia sic
nec illa qua dixit sinite me loqui
ne lux: xxxij quod per hoc quod angelus
sicabatur vitalis fictura quod per hoc de
sedens de iacob praevalet per hoc de
sedenti de esau. sic et per hoc quod
deus simpliciter se loqui ire significat
quod adhuc erat longe supra peregrinus
a dyscolis mente ut exponit b gregorius
ochiaxxiij. Ergo si hic exponitur est
littera haec, et in fortitudine sua quod habe-
bat ex natura sua et non data a deo
ad horam ut dicunt ebrei, directus
est cum angelo cum colluctatus et iniqua
tanto i. angelum non sed existens sed
se appropinquabat per angeli facies quae
se habebat quasi eum superare non
posset. absque tamen falsitate et mendacio
ut dictum est, et confortatus est per bene-
dictionem angeli secundum dictum. Sic quod de hoc
xxxij. Et benedixit eum in eodem
loco et flevit s. iacob et rogavit
eum ut dirigeret eum in via et custo-
diret etc. sicut est. Osee xij. In be-
thel invenit s. deum cum angelo et
ibi locutus est nobiscum quod ibi deus
in persona angeli dixit ei. Ergo deus
omnipotens cresce et multiplicare et se-
dere terram quam dedi abraham
et ysaac dabo tibi et semini tuo
Et ad hunc intellectum pertinet appli-
care cum dicitur in bethel invenit eum
ut sit. ubi angeli demutiant
iacob et deus apparuit in bethel
gen. xxxv. et ibi locutus nobiscum
replicans benedictiones primi tuorum
super te et super genus tuum per quod be-
nedictio rogavit eum angeli enim
curant bonum sue custodie com-
missorum, et deus decreverit exercitium
angelorum mediante eo in per quod a ia-
cob tamen quod habuit deum ut in media
tum quod non habuit nos dei super

super iacob mediabatur quod deus iacob
dixerat et est verbum prophete vincens
victorem iustitiam iacob praedicte
et eum posteri imitentur. Osee iij
et tu sicut per hoc ipse ad deum quidem
s. iacob imitatus vestris studiis
et subditum misericordiam quisquis magis,
et iudicium custodi et spera in deo
tuo semper quod misericordia sine iudicio est
pusillanimitas et iudicium sine
misericordia crudelitas, chanaan sicut
sequitur invenit ad deum ut hec nisi
malam xxx benedicit quod ad cupidi-
tatem de chanaan in manu
eius statera dolosa calumniam di-
lexit. chanaan non est nomen
proprium sed appellativum significans merca-
tores sic et supra xxxij. Ordone
fecit et vendidit chananeo et
dixit effraym ipse tamen divites
sum divitiis dives effectus
sum absque servitute dei inveni ido-
lum mihi i. aurum et argentum quod
est ydolum cupidi sicut quod de hic glosa
vinea i. ebreo hebraice hic invenite
sum mihi i. facultates acquisivi omnes la-
bores mei non invenerint in iniqui-
tate i. contumacia laborasse quem
non acquisivisse tamen peccatum
quod prophetia vocat iniquitatem. Ita s.
aliter exponit de quod hic est merca-
tor cupidi de cautela ubi omnia aliquid
iniuste ficte nisi quod dicitur Prosequitur in
david in die illa et exultavit iebu-
seum et non fiet aqua mercator
ibi de rimine ace sicut chanaan
victure sicut simplex est fiet magis
malitie quod exprimitur per papam
et quod non licet contumaciam dicere
hec peccatum invenit ydolum in se
deus et tu debes dicere omnes labores
mei i. divitiae mee non invenient
in iniquitate i. non poterunt acqui-
rere iniquitatem meam, quod est verbum
dei velut prophete arguentis i. quod infide-
ligentem cupidum. Et ergo propria
sequitur est mala propria hic ubi eam
sic gratia dei ut minor appareat ...

suum oppositum et exprimatur hec preter
lis iniquitates tue sint magis et i
publices per te, ego tamen sum dominus deus
tuus qui eduxi te de terra egipti
i ab illo tempore quo inde te redemi et
legem tibi dedi et peccata possum remit
tere tibi, adhuc sedere te in tabula
faciam quod exponitur vera sententia sic tempore erit
in quo auferam te a statibus dolosis
et faciam te sedere in sinagogis
et scolis tamquam auditoribus divine le
gis et hoc fuit adimpletum quando
matheus vocatus de theloneo ma
thei ix, et de actibus pu
blicis zacheum luce xix et co
sileat ad suum discipulatum sic mendi
cibus festinavit et in sabbatis tamen
predicat in synagogis iudei ad au
diendum doctrinam divine scripture et
sic faciebat xpiani in ecclesia pu
nitia et nos faciunt diebus domini
cis et locutus sum super prophetas i
prophetas tempore vocationis [illegible] qui de
tempore gratie, et ego visiones multipli
cavi Circa sic dicit vera sententia super zacha
riam verumque prophete non solum locuti
sunt ad dies messie, in paruit preterite
tempore xpi denuntiandum in multis
prophetis et in operibus eorum assimilatus
sum, in prefiguratis quod in formatione eue
de costa ade dormientis prefigura
ta est formatio ecclesie de latere xpi
dormientis in cruce et per deglucio
zone in ventre ceti tribus diebus
et tribus noctibus sepultura xpi
sicut dicit mathei xii et de multis al
lis possum exemplificari Si galaad
propter increpacionem malicie populi x tribuum
quoniam hic increpat spiritualiter civitatem ad
tuite galaad cuius habitatores pes
simi erant ut dicitur est vi [illegible] et
lo hic spiritualiter increpat ydolatria
et post arguit hic viam [illegible]
hic propter quod patriarcha iacob dei

beneficium ibi fugit iacob circa principium de
si galaad ydolum et circa hic si propter
dicit quod concludit, ideo frustra erat = erat
enim galaad ultra iordanem et gal
gal gal est, et conuersus in galaad co
lebant ydola quia transibat iordanem
ad colendum ibi ydolatriam que fiebat
ibi ut dicitur est iii regum xiiii in bobus y
molatis, sacerdotes non ydolorum ad
augmentandum questum suum fecerunt
ydola ad similitudinem ydolorum vitulorum
in bethel et in dan existentia nam
et altaria eorum quasi acervi super sul
cos agri in totaliter destructa, fugit
iacob hic unde ipsi viam destrue
ga iacob dei beneficium et post beneficium
exhibitum ei in prosperitate propheta dicit fugit
iacob in regionem sirie et hic de genesi
o nunc sue ne ab esau interficeretur
gen xxvij et de voluntate patris
genesis xxviij et dominus sibi apparuit
in via dicens ego custos tuus quocumque
perrexeris et fuit israel id est iacob
alio nomine vocatus israel in xxxij i
et xxxv hiudar gen xxxv et in
xxxij fuit, et ebrei dicunt expectat
fuisse pro ij annis antequam ducetur
et ad ipsum refertur hic tamen dicit servit
sub pacto mutuo cum labane sive
pro filiabus suis, Contrarium post dei be
neficium exhibitum iacob in filiis pos
teris cum dicit propheta est, in moyse
eduxit dominus israel de egipto ut in
exodo, et in propheta salvatus est sper
orationem moysi deo volente ipsum inter
ficere pro fabricatione vituli Exo xxx
ii, de istis beneficiis ingrati fuer
post x tribuum, ideo reddit ad manda
tum me provocat effraym in ama
tudinibus suis in ydolatriis et sacris
eius quod effudit de mortalibus super
eum veniet per debitam et divinam pu
nitionem et obprobrium eius restituet ei
dominus suus quia erat in volunta
te magna [illegible] Cap xiii

Loquente effraym horror inuasit
israel de gratia et ingratitudine erga
dei beneficium et dicitur in duo
quia primo ponit ipsi maleficia
secundo econtrario dei beneficia ibi ego autem
circa primum dicit loquente effraym id est ieroboam
contra de vitulis iii regum xii ecce dii
dii tui israel qui eduxerunt te de terra
egipti ut ipsos coleret horror
terroris inuasit eos israel quia ma
loribus consencientibus ipsos timuit
et restitit et deliquit in baal quod d
non suffecit ei colere vitulos sed etiam idola
baal coluit propter ea sicut patet iii regum
xvi et mortuus est morte culpe
qui separat a deo qui est vita per gratiam et
nunc addiderunt ad peccandum fecerunt
sibi conflatile de argento suo quasi
similitudinem ydolorum multiplicauerunt sibi vi
ta duorum vitulorum factura artificum
tota est ymaginibus minimis a virtu
tibus dicunt ipsi sacerdotes ydolorum
propter questum ymolate homines id est vos
homines ymolate vitulos adorantes
offerte sicut precepit rex ideo id est propter
ista maleficia erunt quasi nubes ma
tutina et sicut ros matutinus pertransiens
sicut puluis procella turbine raptus ex
area et sicut fumus de fumario id est cito
veniet eorum occisio et captiuitas et
celeriter destruentur per ista omnia Ego
autem hic econtrario ponit dei beneficia quia
pluit super ciuitates et ignitos mali
bonos et malos pluit super iustos et iniustos
et dicitur in duo primo ponit tollit be
neficium primitum secundo promisit futurum ibi
de manu mortis circa primum dicit primo
ingratitudinem de beneficio secundo iusta
dei punitio ibi et ego ero circa primum
dicit primo dei Ego autem dominus deus tuus
de terra egipti quod obligatus es
in futuro ex tempore quo inde te redemi
et dominum absque me nescies sicut in pre
cepto in monte synai Ego sum deus non
habebis deos alienos coram me et sal
uator non est preter me quia de manu domina
torum te liberaui Ego xviii Ego co

gnoui te in deserto in terra solitu
dinis id est manna de celo misi pastum
suum ita saciate pinguedinem eis ac si ei
sed in terra fertili eis promissa et im
terrarum habitatorum loquendo de terra promissa ad
terram et adimpleti sunt naturalibus et
artificialibus diuitiis in terra promissionis
eleuauerunt cor suum per superbiam et
obliti sunt mei per ydolatriam multi
plicem sed autem ingratitudo huius beneficii
incorrupta fuit superius xi capitulo tamen hic
repetit quia aliquid hic exprimitur quod non
ibi expressum Et ego ero hic ingrati
tudinis punitio cum dicit et
ego ero eis quasi leena que est magne
ferocitatis et non potest effugere sic
pardus in via assiriorum id est qui duxerunt
capti in assiriorum occurram eis quasi vrsa
raptis catulis id est crudeliter dis
rumpam interiora iecoris eorum et consu
mam eos ibi quasi leo quia in via illa
multi eorum fuerunt mortui afflicti
fame et itineris et dimissi be
stiis laniandi id est sicut bestia agri
scindet eos et quia hoc non precepit et
desperationem dicens in me sed ex venatione sue
malicie id est scindet tu pedicas tua et
te israel id est ex demeritis factis tuis
tantum ex me auxilium tuum id est peccata
tua non possunt remitti nisi per me solum id est
scindit tibi est rex tuus quia dicitur terra
et captiuus ideo scindet regnum ma
xime nunc saluet te in omnibus vrbi
bus tuis et iudices tui de quibus di
xisti da michi regem et principes hic
petiuit populus tuus antiqua diximus
in duo regna iii regum viii dabo tibi re
gem in furore meo licet non illa pre
ces exaudierit sed displicenter
ideo dixit ibidem Samueli audi vo
cem populi non enim abiecerunt te sed
me ne regnem super eos et auferam
indignationem meam id est ministerium meorum
dictorum sicut ablatus fuit osee rex
israel et sedechias rex iuda propter
peccata illa Colligata est iniquitas
effraym id est integre seruata apud me
absconditum peccatum eius sed manifestabitur

i punicione capta dolores parturientis qui sunt vehementes veniet ei propter regem assiriorum et sequitur ita, ipse filius non sapiens i. a deo precepta per ydolatriam recedens nunc enim non stabit in contritione filiorum cum rege assiriorum a quo ipse eius conteretur et de manu inferni liberabo eos et cetera. Istud est in capitulo xiij. Osee secundum quod prophetia ista secundum rabi Salomonem de ipso hic intelligitur. de Ephraim et ibidem dicit, de manu mortis liberabo eos de morte redimam eos, ero mors tua o mors, morsus tuus ero inferne consolatio abscondita est ab oculis meis. Ubi dicit glossa ordinaria. Hoc verbum Hebrei et aliqui expositores catholici sequentes exponunt hic de liberacione captivitatis babilonice secundum quod dicit Ieronimus. Paulus autem in lege et prophetis eruditus et divinitus instructus exposuit hanc partem de redemptione generali facienda per Christum que erit ad vitam immortalem, unde i. ad Corinthios xv. Cum autem mortale hoc induerit immortalitatem tunc fiet sermo qui scriptus est absorpta est mors in victoria et cetera et allegavit scripturam secundum translationem lxx. quia pro eo quod habemus hic ero mors tua o mors et cetera, absorpta est mors in victoria et cetera. propter dictum glosse et nos non debemus nec possumus aliter exponere secundum quod dicit Ieronimus. Hec autem verba ad vitam immortalem incepit impleri ab ipso secundum quod dicit Ieronimus. Christo resurgente ita a mortuis primitie dormientium. Quia per hominem mors et per hominem resurrectio mortuorum et sicut in Adam omnes moriuntur ita et in Christo omnes vivificabuntur. Hoc in morte sua liberavit patres sanctos de manu mortis in lymbo sedentes, unde dicit hic de manu mortis liberabo eos quia in sua morte de potestate mortis liberavit aliquos personaliter, et in resurrectione generali omnes generaliter. Et hanc expositionem confirmat glossa ebraica Ierosolimitana, sic dicit rabi Iosue filius Levi, Hec nichil nisi angelus mortis usque ad portas iehenne et inde mittam messiam filium David et tu videbis caput lucis messie letantes dicentes iste educet nos de hac obscuritate sic scriptum est in Osee. de manu inferni redimet eos et cetera. Ero mors tua o mors hic dicit Christus ipsi

quia morte destruxit et abolevit in sua morte et in fine mundi destruet omnia tenentur dictum est ero morsus tuus inferne quia aliquos inde eripuit scilicet sanctos et aliquos ibi reliquit scilicet dampnatos et est in finali iudicio ut habetur Matthei xxv. Ibunt hii in supplicium eternum iusti autem in vitam eternam, et quia in principio non fuit in qua parte sit in futuro secundum id Ecclesiastes ix. Nescit homo utrum odio vel amore dignus sit, ideo sequitur consolatio in penitencia humanitatis, non quia fiet sententia iudicio abscondita est ab oculis meis et sequitur causa quia ipse inter fratres dividet separando oves ab edis i. iustos a reprobis a iudice quidem ab Adam usque pro presenti descendentes dividet separando, oves a dextris ab edis i. iustos a reprobis a iudice Christo et quia id iudicium precedit conflagratio, ideo sequitur adducam ventum urentem, de deserto ascendentem, quia tunc ascendet super terram quem ascendere aquam diluvii. Et siccabit venas eius et desolabit fontes eius quia comburet omnia vivencia et siccabit humida, et ipse diripiet thesaurum i. omnia generaliter que mortem consumpta sunt in presenti vita. c. xiiij.

Pereat Samaria quoniam ad amaritudinem concitavit deum suum. Premissa est promulgacione divine iusticie hic vero tangitur eius promulgacio iusticie nunc, et primittitur pro culpa sub punicione temporali, eo quod ipse propheta descendebat primo tempore regum Israel: dicitur Pereat Samaria metropolis regni Israel in quo tribuum quoniam ad amaritudinem concitavit dominum suum per ydolorum cultum et gladio pereat scilicet assiriorum, parvuli eorum eliduntur et fete eorum in pregnantes dissecabuntur etc. cum rebellione Osee, ita videlicet se habebit quod non esset pro vino nec pregnantibus pepercerit, et committitur sequitur promulgacio divine misericordie quia sequitur Osee ad Christum quod aliqui expositores catholici exponunt hic

reducitur ad tempus Ezechie in quo cap-
tiuitas iam pro tribubus post regnum Jude
tiens erat proxima, Ezechia rege
adhuc eum exhortante, unde quia deus
misericordie liberat Judam de manu
Senacherib miraculose iiij Regum. Tertio
alij vero reducunt ad tempus libera-
tionis de Babilonica captiuitate quia revo-
catione dante iudeis intellectum
conversi sunt ad dominum, unde quia deus eos
misericordie liberat per Cyrum et post
et satis applicari littera ad hunc sen-
sum literalem, sed isti videntur minus lu-
cide. Translacio autem Caldaica
ubi nostra sic habet in isto capitulo, qui sunt
sedentes in umbra eius vivent tri-
tico et germinabunt quasi vinea, hec
est, congregabuntur de filiis captiuita-
te sua, habitabunt in umbra mes-
sie sui, vivificabuntur mortui et
multiplicabitur bonum in terra. Ex quo
patet quod ipsi iudei habent talem locum de tempore
Christi, translacio enim caldaica declara-
ta est ebraice in passibus obscu-
ris. Tempore vero post incarnationem apparuit
effectus divine misericordie, et ideo sicut su-
perius dicebatur hic dei misericordia pre-
dicatur, et sic habent sensum ipsi iudei
hoc tali in 3o partes dividere quia primo
propheta invitat ad penitentiam, secundo
manifestat divine misericordie largitatem
ibi, Saluabo te, 3o innuat nec-
cum paucitatem ibi, Quis sapiens.
Circa primum dicit, Convertere israel ad do-
minum, vera, iam per clamat ...
... per ... agite ...
bit ... et ...
Johannes fuit quidam ... penitentie
... in adventu ... Christi
... tua a statu ... tollite
vobiscum verba, non dicit ... ania-
lium sacrificia que cessaverunt in lege
noua sed verba duplicia confessionis
peccatorum et divine laudis quibus ... con-
vertitur ad dominum et dicite ei omnem
omnem aufer iniquitatem, quia Christus abs-
tulit peccatum originale per sacramentum

Baptismi et actualem per sacramentum
penitentie, unde quod dicit de eo Jo. primo Ecce ag-
nus dei etc. et accipe bonum id est bonum de ge-
nere ad quod se extendit facultas hu-
mana, fac acceptum deo per tuam gratiam
et reddemus vitulos, id est sacrificia deo que
in veteri lege de pecore bovis fiebant ma-
iora sacrificia labiorum nostrorum, id est laudes
devotas que sunt sacrificia deo acceptis-
sima, per quod psalmo Sacrificium laudis hono-
rificabit me. Assur non salvabit nos
in pressuris nostris nec currus ad auxili-
um, sed dominus; ita fuit in primitiva ec-
clesia quod plures tempore persecutionum iude-
orum et contra tyrannorum non pugnabat
armis sed orationibus devotis, unde po-
natur beati Basilij et populi sui precibus
Mercurius miles iam diu defunctus
interfecit Julianum apostatam. Et hec se-
cuta et eius lancea que in ecclesia beati Ba-
silij servabatur inventa est sanguine Juli-
ani apostate perfusa. Super equum
non ascendemus nec dicemus ultra dij nostri
opera manuum nostrarum, per adventum
Christi deiecta est ydolatria, quia eius qui
in te est misereberis pupilli. Erat
enim populus ante adventum Christi pupillus
quasi carens patribus, sed nunc habet Christum
et ecclesiam, unum patrem et unam ma-
trem. Sanabo hic incipit propheta declarat
divine misericordie largitatem, dicens in persona dei
Sanabo contritiones eorum in vera penitentia,
sanabo per gratiam, diligam eos spon-
tanee quia amor inter hominem et deum
processit ex parte dei, unde quod dicit Jo.
in prima canonica iiij^o capitulo, Diligamus deum
quoniam ipse prior dilexit nos, et eius
dileccio spontanea est quia aversus est fu-
ror meus ab eis, per mortem enim Christi
homo placatus est deo patri et per conse-
quens quia est unus deus cum patre. Ero quasi
ros, quasi ros se non vos in superficie de-
scendit et fecundat terram, sic filius
dei in uterum beate virginis descendens fecundavit
virginem, unde ... rorate celi desu-
per etc. et psalmus ... sicut Germinabit quasi
... Germinabit sicut lilium per puritatem vite
et erumpet radix eius ut libani
... cum ... est ... quod diffusive

dyffuſe declinat i lugo ſup pō
rem iſta n radix crepit qñ
aplor alior qz fideles ptulit
īo ſedut̄, Irbut racemi eg ſed
vtute ī vtute et erit q̃ſi oliua
q̄ſſe ē in viroe, glā eg q̄z d
glā nō marceſcit, et odor e9
vt libani, i. fama bonitat9 ꝯ in
ſect ī ſuis diſ effundet̄, ſc.
pz ꝯpletū p orbe, vniuſū pt
qꝛ dt apls̄ n̄ cor ij xpi bonus
odor ſuus ī om̄i loco, Conuertē̄
ſedētes ī vmbra e9 ſcḋi ut; p
tūſlacōz caldaicaz ſb alleg̃a
tas viuet tritico, i. eucariſtie
ſacro qḋ oſtat̄ in pane et in
o et hic panis dat vitā mūdo
Io vi Si qs manducauit ex h̄
pane viuet in et̄nu, et ꝓpheta
Ionatan fil9 oſiel q' fec̄ tūſlac9
caldaicaz loco huius viuet tri
tico tūſtulit viuificabunt mor
tui, xpē n et e9 diſcipli ī noīe
e9 ſcq̄ut̄ mortuos multos ſu
ſcitaſſe, et germinabunt q̄ſi vine
a, ſpēt iſ de ſal9 ꝯ xv ego ſu
vitis vera et vos palmites, Me
moriale eius ſic vinū libani, q n
morte, libani, et ſēt ſobil vi
nū optim̄ me eā dignū, Effraē
ꝓpha dicet, quid m̄ vltra ydola
Multi n ex x tribub9 diſp̄ſi in
regno aſſirior credidert̄ ꝓdi
cacōe aplor et aliox xp̄ian9 oi
ydolatra et ſupſtitōē derelicta
licz n iudei qui redierut de ba
bilone nō legut̄ pcca ydola
traſſe n' a'gun pauci tpe madi 4
ti de x tribub9 q nō redierut
de captiuit̄ p aſſirios ſcā ydola
lurit ſaltem multi vt pote m̄e
ydola amorātes, ego exaudi
am oroēs e9 et dirigā eum in
viaz ſalut', ego ut abietē vire
te, ꝓpha ſaciā eū, ex me fruct9
tuus inuētus ē ſic dcm̄ eſt ab
ſcdi tm̄mō ex me aiā aliū th̄
ulu et mutat̄, hic modꝫ loquēdi
de t'cia ꝑna ad 2az q̄z ſapiens
h' ꝓpha admitit̄ paraboliter,
nō decaū licz em̄ plurīmi recde
tes xp̄ō ſunt iudei tn̄ parua
ꝯpatiē ꝯ remaneāt ī infide
litate qḋ ꝓpha admirat̄ tu vi
det in ꝓpheta tot et tanta mi
racula facta, qꝛ multo ab oībꝫ
erit ꝑ accedēs, iō dē q̄s ſapiens
ſapiā de ſupiꝫ deſcēdētē q̄ ē
ſuadibilis et bonis ꝯſentiens
hac vel iſ et intelliget iſta qḋ
ꝯpatiē dicta ꝓphāz intelliget
et ſaet hec q̄ue dicta ſt̄ q̄z
recte vie dei, ſ p̄cepta decalo
gi et ſacramēta euāglia, et iuſti
ambulabūt in eis, i. iuſti hnt̄
ꝑ fidem xpi pcedēt in eis de
virtute in virtutē p̄uaricatores
vō corruēt in eis qꝛ cū9 eē ſi
nō excecat ordinē dimē ime ſu
itrat ordinē ſue iuſtie ꝑ quā
punito peccatoz ad gl̄am dei redd'
et electoz q cum deo regnabūt
ī ſecla ſeculoz Am

Sanctus Iohel, Iſte
ꝓlogꝫ in ꝙ b; ptes
in quaꝝ pª oſtendit̄
ordo iſti9 prophecie
ad alios cū dr̄ ſcūs
Iohel, In 2a mitat̄ ad ſuos
ꝓphecia e9 dirigit̄ et ſic in hoc
eſſiam, 3º tpē ꝓpha e9 ſb
iūgit̄ ī ꝓpa ſiue ꝓſceo canō
ſuos quozdā ydeor ꝓphecia
hteticoz exprimit̄, ꝓ primo ſciēdu
ē q ordo iſti9 ꝓphecie apud
ebreos et latinos habet' ſ in pri
mi ꝓlogi ſuper oſee et ſic i

Ca ps in qua demrat ad quos
pphetia ioelis dirigitur [illegible] prideno
tula usque fine 2i prologi sup
ocee de regulis sub quibus sig
ficatoribus nomin ad quas textus
primo dirigitur Sic in huius mo
di pphetam uel s huius pphetam
et illa oro israhel i v t dum
in hoc sibi menus unde iste
queri i plogo dr Joel fatuel fi
lius describit tra duaz tbuu
ubi aliq dicat [illegible] no duaz
et exponunt q sup po est
s omno nullaz ad [illegible]
qi quiqz sit mcio de tribus
ducedo mala i eoz exempla
ut caueat duc tbus de is no
lo otendere mo s credo Jeo q
att nulla oro v tbui hic s
mecio [illegible] ut q da [illegible]
Tempora tertia ps in diebus
osee q alio noie uzaius de
quo [illegible] Joathan
de quo [illegible] iste no est fi
iordan filius nabeth de quo
[illegible] fuit filius Ioas
iste de quo [illegible] iste
no fuit [illegible] qui fuit [illegible]
Juda que Joiada [illegible]
eta atalia [illegible] de
quo [illegible] et [illegible] fuit
[illegible] Joathan [illegible]
de quo [illegible] de [illegible]
[illegible] iuda [illegible]
[illegible]
[illegible] porro [illegible] ps [illegible]
i q poim expositores quorida
[illegible] i pphetia positi et di
ui duo primo expo[illegible] oteta in
titulo ibi porro 2o expo[illegible]
oteta i exordio ibi Audite
Ait Sic enim intitulat Joel ubu
dei quod factum est ad Joel 2o
Jeo expo sic porro i [illegible]
terte sermo dni i ubu dei i [illegible]
[illegible] factu ee quo ad effectum pphe
tie in pphetia [illegible] admittid
in pphetia [illegible] admittu et
[illegible] ita fuit ee [illegible]
[illegible] pphetie Joelis tu
sit i incipit ut ista verba
eius fiet salte [illegible] ne no
ad dicendum [illegible] illius
ubi dei et filius q fiet dr dei
dr ubu dei quod factu est ad
Johel q d non [illegible]
dr intitulatur iohelis q filius dei
factus est ut q alqua [illegible]
uel [illegible] notetur [illegible] ipsi
verbo s dr facto [illegible]
pphetiae in pphia ut [illegible] facto
e in me [illegible] Audite at
hic exponit oteta i exordi
o ubi dr audite hec senes
et auribus pcipite [illegible] lo
[illegible] aures au
audiat q ait dr enotis e
thai grece latine sonat au
ribus pcipite [illegible] non
aure s corde pcipitur In an
tiquis bibliis scribitur sic et dr
[illegible] non grece eno
tis ethai latine dr auribus pa
pite Jeo in originali [illegible]
nos interpretati sunt auribus p
cipite et apud grecos et apud
ebreos unu ubu est q pre
no corde s aure papitur q
senes [illegible] sap [illegible]
[illegible] hois et etas sene
tus [illegible] immaculata et [illegible]
ad oteplacoem [illegible] in [illegible]
uersione [illegible] est auribus
tm corporalibus pcipiat duo v
ba audite et auribus pcipite
non ad simplicem i exteriorem
s ad [illegible] i interiorem in gen
[illegible] primo
Johel phatuel filius 2 In
isto plogo [illegible]
primo [illegible] pphete
describitur [illegible] dr Johel

2o pria pplicac tangit͛ tu dr
de stabilitate 2o mod a gedi
subiugit͛ ibi ex tubis ductilibus
cum quibus lo intec pplicit
exprimit͛ ibi hic 19 pphe
sia lra plana e enim qz sh
tangit͛ in pio ca et dr eru
ca ab erodendo omnis e seri
du frondes et maior olera
vel dr eruca q erodit bruc
appellat͛ locuste fetz auct
habeat alis vel dr bruc
q breuis qd e breuis cibi
uis et paruus e vel a bro
mon qd e consume qz consumit
totum qd e in circuitu suo iacz
cum in vno loco et radiatus
recedit fructus / tu at plene
volat appellat͛ locusta q lo
basta / erea vo ipsam aston
appellat rubigo e corruptio
frugum qui sic tene fruges no
solu vos prunat et tam spiee
qua calidum vritur in rubo
mini coloris al sonopidibus
dr a rubeo es vel arodo q
rdige effusio in i effundere
esse spm scm hic tangit Joel 2
in ca ul in fine ut in pri tri
tali h a quos libros super
suos et ancillas - hic similiter
Act 2 in qui dr super suos me
os et sup ancillas meas in
dieb illis effundam de spu meo
super sup certi xx hic e ad
Act 1 scribit͛ erat at turba
hoim sil fere centum xx et fu
erunt in cenaclo mont syon in
Act 1o cum introisset in ce
naculum ascenderunt vbi manebant
bat petrus et johes et zo centum
xx surgentes p incrementa i
p aggregacoes ab vno usqz ad
xx regulati ad eundem qz
tis hic depingit trigonum eq
laterum in cuius pma linea po
vnum in 2a duo et in tria tria

et ita parilati p incrementa ad
dendo vnum ptede usqz ad xx
et linea vicesima pone xx et ppa
totam sumam nia et inuenies te
tum xx et in quolibet latere trigoni
inuenies xx hic dr eqlaterus
sicut pz in subscripta figura et hic e
hic dr q centum xx surgentes pau
cati de linea in lineam et per
incrementa i p addicoes vnius
in qualibet linea esseraut nu
xx graduum i xx psalmorum gradu
alium q in psalterio continet͛ iu
stice ad literam In templo salomo
nis enim erant xx gradus p quos as
cendebat͛ ad templum et qn
cantores sollempnes procedebant
incipiebant ab inferiori et ascen
debant per psona usqz ad sum
gradum et stando in singulis gradibus
cantabant vnum de istis psalmis
gradualibus vn dicti sunt psalmi
graduales a gradu al a gradua
qz gradui cantabant͛ mistice at
istis e misterium fuit enim ibi 3a
quarum quorum pma pz ad capi
ctes 29 ad psalmos tang ad p
stom primus cum qlibet i ecclesia
a malo et 2a pz gradu pi quam
e clamor liba a miseria lug
cenalis q dictat͛ in hic pso ad
dnm cu tribular clamaui 2a e
fiducia libe quae caus 120
leuaui oclos meos 3a e
erecta ex quadam fiducia cu
lacio ibi letatus sum 4a e intima
supplicacio p libacione q subiugit͛
in ius psalmo de leuaui oclos
meos 5a e gracias acto p liba e
ibi nisi qz dns erat 29 quam
q pz in psalmis in bono co
pma gradus e confidencia clam
q tangit͛ ibi qui confidunt / 2a gradus
dr e confolacio sicut opa mi
ibi in conuertendo dns 3a gradus e
omnis honor deo attribuo ibi
nisi dns edificauit / 4a e ba
titudo tioris ibi bti oes q tim
dominum 5a e firmitas pacis ibi

Sepe expugnaverunt me ꝯ9 q̄nais
q̄ pertinet ad pastores in quo notat
q̄sumato in bono cuius primus gradus
ē q̄sidera suplicao q̄ tangit ibi
Dicat nunc israel. ꝯ9 ē humilitas
q̄sidentis ibi Domine non est exal
tatum. ē desiderium edificao domus
dei ibi Memento domine david. Ꝗtum ē
caritas dei ibi Ecce quam bonum
Ꝗntum ē caritas dei ibi Ecce nunc
benedicite dominum. Vel ad vii gradus
ascēt s. ad caritatem dei q̄ potest in
p̄senti gradu q̄ caritate, implet que
lex decem et quicquid est rumor lron
ym caritatis patres ē siue ē xv
Cª quo p virtutes ad q̄ntudecima as
cendit ut dicitur sup illos psalmi hebrei
pertin scitum q̄ in xv discolos uniss
ē ea dicit q̄ in sure gradus, et ii
tem vigilat circa tempore dicit ē ca
tando illos i matutino. Ex te
igitur gradus vthoz, vthoz i oc
tor dicitur a vsus qd ē locar quia de
ce copiose in rebus. Sunt ergo ta
gnia causarum circa q̄ vsat vtho
ric dicit vsus etiam quandoque s. deliba
tiui demonstratiui et iudiciale de
liberatiui genus ē in quo de q̄siuss
vtilitatibus vitae q̄ debeat fieri
a vel quo debeat fieri tractatur. De
monstratiui ē in quo laudabilis pena
a vituperabilis ostenditur. Iudiciale
ē in quo de ipsius pene aut pre
mii sentencia datur. In p̄o est distur re
minem dñi, In ꝯo dysmatur uita
ta in tertio retribuitur singulis
pene vel pma, et in ist tercij
q̄sistit hic istius cōmedia. Ex te
ribus gradibus causarum circa q̄ vsan
t vthores sic sumitur principalia
i hoc de hiis principaliter agitur in
hoc libro, quia hic agitur sicut et
i illis tribus quibus causarum deffe
nasse moror de meritorum discussi

one et de iusta eorum retributione
quorum primum auditoribus reddit doci
les quia docet vtilia, ꝯm reddit au
ditores beniuoles quia agit de
singulorum pallada iustitia ꝯm
reddit attentos s. ne incurrat
penas et amittat premia et
ista tria pertinent ad officium vtho
ris. Unde sciendum hic et tres s.
argumentorum partes q argume
tu de arguere i caliditate iudicare
vel qui arguens mentem arguit
cum eam tamquam ignaram in eorum
intra se de ipsa arguentia q̄sideratur
specialiter instructio, beniuolos
parando attentos excitatio mul
tiplicat exponit vba ista h̄.
ergo propheta hic tangit itemque
prophete q est pueritiae malos
ad prudentiam a magistrate cladibus
hic refertur ad narrationem tu de
splendid leonfe erure toccalis
eo causa quia eius temporibus, Iud
illa vias q̄ durat in fine illius
prologi, Et ideo est iste ordo ꝯ
dicit in quibus autem temporibus non p̄fertur
in titulo sub illis eos regibus
prophetasse sub quibus et hiis qui p̄
eos habent titulos prophetaverunt a
ta plana sunt. Cª aut additur in
quibusdam bibliis s. Ioel inter
pretatur incipiens a dicti deste
pus quod est de isto propheta sed po
stilla quedam

Verbum domini hic in
principio Iohel prophete duo
sunt premittenda primum ē
quibus prophetavit, et de secundo
in primo prologo supplemento prophetat
q prophetavit ad tribum Iuda et
Ierusalem et ullam olo fecit de
x tribubus mentionem, sed in epistola
ad paulinum de studio sacre
scripture et de omnibus scripturis
libris dicitur sic dicens, Ioel

filius phatuel destruibit terram
Eo tempore erucam bruco locusta
rubigine vastatam quam supra prophetia
quod eius dictum salua sui veritate
paciatur tollendo in ypoteon pra
sera ro dicitur quod propheta non solum contra
duas gentes sed contra alias ex d quo
hec sterilitas terre ex decima
rosione fuit in diebus Joram
filii Achab, de quo legitur iiij
Regum ix. Eliseus hec fuit fames in terre
a gratia per vij annos sic de que
adiuit Helizeus mulieri cuius filium
suscitaverat, iiij Regum viij quod il
la mulier iuit cum filio suo adve
gnandum extra terram eo tempore sed
in terram philistinorum ut ibidem
legitur. Erat etiam de eo temporibus
prophetie quod in suo reditu accessit ad
regem israel petens agros suos sibi
restitui, qui in eius absencia tanto
tempore fuerunt ab aliis occupati
ut ibidem dicitur, et patet quod illa fames
non tamen fuit in terra Juda tamen
sed etiam eo tempore quod aliqui expositores
tamen a secundum hanc sententiam quod
eo intendo prosequi. 2m est quod tempore
propheta de quo dicitur Josephus in 2o pro
logo quod propheta eisdem temporibus quibus
et Osee temporibus quibus iste prophetavit
Achas et Ezechias regum Juda
et sic hec dicunt propheta post stultitie
dicta quod Osias cepit regnare
per plures annos post mortem Joram
ut patet ex iiij Regum, et sic hec dicunt Joel
non propheta de vastatione terre causa
ta ab eruca bruco sed solum de
vastatione per illa significata que facta
fuit postea per iiijor regna ut plenius
infra patebit. Item sancta ratio dicitur
quod propheta tempore Joram regis israel
vel quod Eliseus sic prenunciavit fa
mem futuram ita exposuit modo
venientem. per corrosionem erucae

erucae et quod iste modus directe
in probabiliter tenendo cum sequentibus
precedentibus aliquis, hiis igitur presuppositis
ad literam accedamus que in duas partes di
viditur scilicet in prohemium et tractatum qui
incipit ibi, Recepeutes. In prologo vero
primo notificatur ex nomine sui de quo
dei quod factum est ad Joel, 2o ex ge
nere cum dicitur filium phatuel et sic
iste propheta sic et sicut propheta sunt re
gula ebreorum quam posui in prin
cipio, 3o attencio audientium ex
citatur cum dicitur, Audite hoc senes prin
cipes aliorum eo quod sunt maiores re
uerentie et intelligencie, et ad omnes
cum dicitur consequenter, et auribus percipite
omnes, si factum est illud scilicet quod postea
ponitur in tractatu in diebus vestris
in diebus patrum vestrorum quod dicitur quod
ibi accusat si pro quia non, sed contra hoc
est quod de Exodo x de locustis in
ductis super terram egypti et sede
runt in omnibus finibus egypti in
numerabiles quales ante illud tem
pus non fuerant ut postea sunt et se
quitur ut quod unusquisque supplere
tenet vastitates quod et hec dicit
Item sancta dicens ex iste locuste fuit
plures et maiores quam iste presentes
et iiijor plage hic posite fuerunt
secundum locuste rubiginis et supra
fuerunt maiores et intelligentiis est
dicendum prophete quod iiijor tales pestes
simul eidem populo sibi succedentes non fuerunt
temporibus patrum. Super hec filiis ve
stris narrate et filii vestri suis
filiis et filii eorum generationi altere
quod hec prophetia est mediocre tem
pus et inter successores generationum
memorie recolenda et hoc videtur im
pletum non solum in Judeis sed
etiam in Romanis. Recepeutes hic in
cipit tractatus in quo propheta primo pri
mit desolatoria 2o premittit con
solatoria ibi nunc ergo etiam mei

scdi cali, circa pmā ptē qsiderā
dū qꝫ de istꝭ iiijor plagis eru
ca bruco locusta rubigine dicit
expositores uni texte qꝫ nō fuit
res gesta qꝫ iiijtꝫ liber regū
et 2ꝫ paralippꝫ nulla de hꝭ fa
ciūt mencoꝫ sꝫ tm̄ parabola siue
fictū dr̄ iudicū hꝫ dixerunt adia
pnū 2ꝫ cap. hꝫ in qua fuit inrey
nā sꝫ p ligna parabole itelligū
habitatores sichem p rapnū vero
abimelech dic in pposito p ista
iiijor noīa hic posita s. eruca
et intelligunt parabolice iiijor re
gna sꝫ succedencia q iudeā
corroserūt et vastaūt sꝫ
assiriorꝫ caldeorꝫ grecorꝫ ro
morꝫ regnū vo parꝫ et me
dorꝫ sic nō legitur iudeā va
stasse ymo pluces reges fuit
iudeis beniuoli ut cirus da
rius artaxerxes et assue
rus ista pa vo econtrario dr̄ qꝫ
tm̄ res gesta, ita qꝫ tūc ras
terra iudee sic fuit quō fue
ressus vastata et exhr̄ sta
ta p famē quā pphetat
elizeꝫ duratē vij annis et ex
hꝫ vꝫ qꝫ iste iiijor pestes nō
fuit eodē anno sꝫ in diuꝫ sꝫ
tm̄ nō vꝫ qꝫ fames tādiu du
rasset ꝑ sterilitē vnicꝫ anni q̄
at pcta sbditur gens n aste
sup tꝫ qꝫ exponēs pa la
spoꝫ de eruca bruco 2ꝫ dr̄
qꝫ eruca bruc et locusta hꝫ
methaforice dn̄ gēs fortis
eo qꝫ destruxerit t̄rā ad mo
dū istorꝫ bestiarꝫ et expo
nēda q̄ sequitur sꝫ de gētibꝫ
et ꝑplis t̄rā vastātibꝫ sꝫ
vtrūqꝫ dictū vꝫ deficē pᵒ qꝫ
sit ita expssa incaꝫ de ysto
rꝫ ꝑsonibꝫ terrā vastātū p
erucā brucū 2ꝫ et de fame

inde sequitr̄ qꝫ in illo modꝫ ꝑc
cē tm̄ pala hec vꝫ et 2ꝫ in
ductū qꝫ iiijor ꝑ elizeꝫ inuch
auit hāc sterilitatē licꝫ nō ex
primit causā quā exprimit hꝫ
ioel ꝑpha dic opa vige tūc
cātē factꝫ fuit t̄remotꝫ in
ꝑplm aug incāꝫ 2ꝫ sit iiijor
regum sꝫ sola de plaga lepre
inflicta ozie sꝫ t̄remotꝫ
exprimit amos et zacharie
xiiij dic 2m deficit qꝫ ita
sit expssa incaꝫ de gētibꝫ
terrā inuadētibꝫ qꝫ in illo mo
vꝫ p hꝫ ꝑpha sigficare parabolice
corroporꝫ t̄re p erucā bru
cū 2ꝫ maioꝫ qꝫ licꝫ hoīes hūā
bꝫ aliꝫ designēt sic vi
gētes dr̄ leos rapaces lupos et
hoīes tm̄ nō sic ducitur cōmuo
i scriptura s. brucos noibꝫ hoī
ni al genium designari ꝑ qꝫ
aliꝫ melior modꝫ videtr̄
hꝫ qꝫ tū dr̄ hꝫ, i 2ꝫ dicū qꝫ vc
ibi ē sꝫ pala et res gesta
sic et sc̄s ieron dr̄ qꝫ ptulit ca
ꝑnalꝫ ligneis i collo suo
et fecit sꝫ rei veritē et res gest
ta p hꝫ tm̄ designabat captiui
cio ꝑpli i capti sꝫ sucedi sic
fuit pcta ipleta tpe 2ꝫ dc
clic sic ꝑpositꝫ sꝫ rem gestā
fuit iiijor destructores terre
nastratū p erucā brucū 2ꝫ
et p hꝫ sigficabatur destruc
toꝫ maiores futuꝫ p iiijor
regna pdicta, 2ꝫ sꝫ hāc sen
tenciā i pdicū hꝫ cali dicitur
i ꝑpicꝫ qꝫ pᵒ ꝑpha predicit
vastacoꝫ 2ꝫ inducit ad lamēta
coꝫ ubi plange pma i dicꝫ qꝫ
ꝑpē poꝫ figura, 2ꝫ res figurata
ibi, 2ꝫ tm̄ figura cum fuit
quadruplex corrosio t̄re las
terrā ut dictū ē, que fuit
res in se et figura futuri et

quantu ad h^c dr residuu eruce
e at eruca vimis crescētes in olē
bq comedit locusta et dicut tn
locusta et bruco sic psim et r
esttim in eadē spē. Ceto enim lo
custe angitur hēat alas vo
cat bruco sꝫ qui est alatq tuc
dr locusta. Et residuu locuste
comedit bruco et residuu bruci co
medit rubigo. e at rubigo vi
ciu segetum qui vento vrente
ariste nō faciut granū et si fa
ciut est vacuu. Expergiscimini e
brij i aduertite et cōsiderate im
minens vobis malu et flete et
vlulate omēs qui bibitis vinu in dul
cedīe qm periit ab ore vro qr de
ficiet vobis vinu in quo delectabim
ex vinear corrosione. Gens enim
ascēdit hꝫ quitt por vē figuata
vastatio iudee p iiij^{or} signa sꝫ
dictu eū dr gens nā ascedit iā as
cedit et lo^r de futo p mod pn
tis qr certu e. prhetie sup terra
meā i iudeam que spāl^r dr t
ra dei eo qr ibi vigebat cultq
eiq fortis et innūabilis talis
enim fuit gens assirior et calde
or et grecor et romanor ut ꝯ
gestis eor. dentes eq ut dētes
leonis et molares eq ut catuli
leonis. in h^c designatur crudelit
eor. posuit vineam meam in de
sertum et ficum meam decorti
cāt iudeam spoliat eam et pie
albi facti st rami eiq. isti enim cō
catq in iudea vineas extraderut
et arbores fructiferas et eisꝫ pte
dolauit et faciend machinamēta
et alia eōtatibq necia vel alit
pt dici qr hic accr vinea dei pro
isrl ysa v vinea dni domq isrl ē
quā domini isti eōtatq spoliauit
domq et afflixert in pcoib plan
ge hic com^t pha inducit ppln
ad lamentaco et pmo p vastatoē
pina ro prora in pte tali scandi
pa in duo qr p^o inducit ad fletu
pplm gnal^r ro sacerdotes spāl^r ibi
accingite vos etc. pm dr plange
qsi virgo accincta sacco sup viru
pubertatis sic virgo n desposata
si moriatur ei sponsq anqua fu
lat eq aplexibq qz manq mag
in luctu et vō por hic p eēo ad
designād magnitu c luctq timen
tio. vō subdit perit sacrificiu de
domo et tienafcē libaco andit
lucz cū de trenaftē̄ bq andiq spe
dret fieri oblao tn hic vocat s^a
crificiu sflatige lcqdo et libatio
de lqdis ut vino et oleo de do
mo dni qr p^r corrosione trenaf
cetu non habebat vnde tliud
posset fieri et lugent sacdotes
ministri dni p^r defectu dni altes
et fiu viceto q erat de decatb et
oblacoibq depopulata e rigio ca
rens habitatoribq. Luxit humq p^r
uata fructibq sic ecorso dr ri
dere methaforice cu plena est
fructibq. e in vastatu e triticu
ꝯfusu est vinu et elanguit ole
um p^r iiij^{or} plagas supradictas.
Confusi st agricole sibi se tā spe
su labor. Vlulauit vinitores
sup frumento et ordeo qr periit
messis agri. vinea ꝯfusa est ficq
elanguit malogranatu et palma
et malu et omq ligna agri arue
erut qm confusu est gaudiu
a filiis hoim^m sic e contrario solet
ridere et cantare in hndacia
vindeie et ex sic p^r lia sequit
Accingite vos hic 2° inducit
sacerdotes spāl^r ad lamēta d ac
cingite vos et plangite sac
dotes vlulate ministri altar
ingredimini in sacco ministri dei
mei i iacete i signu tristicie
coram dno et sedibꝫ causa qm in
terit de domo dei sacrificiu et liba
co et exponat ut s^a. Sanctificate
ieiuniu^m i disponite vos ad deuote
abstinendū. vocate cetu ꝯgregate

senes et omnes habitatores terre in domum
dei vestri ut ex precibus multorum ipse
tiret divina clementia, ideo subdit: et
clamate ad dominum, a a a, ymmo heu heu
est una dictio et sonat hic sicut a
ha et est interiectio dolentis, quia prope
est dies domini, id est dies sue vindicte in
feriende, et ideo monebat propheta ad
deum clamare ut saltem temperaret
vigorem sue iustitie, et quasi vastitas a
potente veniet, scilicet a deo cuius vindica
tio impediri non potest nisi per suam cle
mentiam, nunquid non coram oculis ve
stris alimenta perierunt, id est ratio probat
de domo dei vestri letitia et exulta
tio, quia levite non cantabunt cantica
letitie sed magis lamentationes pro
miseria terre. Computruerunt iumenta
in stercore suo, quia propter sterilitatem terre
non habebant segmenta ad susti
nendum eis demolita sunt horrea
id est recepta in orreis, dissipate sunt
apothece quia consumpti sunt et tandem
dissipata sunt que erant reposita
pro victu eorum, quia ingemuit animal
mugierunt greges armenti quia
dei quia non est pascua eius sed et gre
ges pecorum disperierunt, quia non vi
rentia sunt compascua. Ideo clamat pro
pheta dicens: ad te domine clamabo in
orore pro sublevatione mea, ymmo quia ig
nis comedit speciosa deserti, igne
id est et flammas vocat ventum vren
tem segetes rubiginantem et eru
cam bruchum et locustam, cum ex sua
aerositate ita reddebat segetes
sicca arida ut si transisset ibi
flamma ignis, sed et bestie agri sil
vestres qui area sitientes pluvi
bus id est desiderantes suspexerunt
ad te propter sitibus [illegible] lapsi
sunt fontes, quia exsiccati sunt fontes a
quarum, et ideo venit ventus
siccitatis eorum causam. c. ii
Canite hic consequenter inducit
propheta ad lamentandum

vastationem terre flendam propter in[illegible] signa
supposita dicens: Canite tuba in syon non
cantum letitie sed tristitie, ideo subdit: ulu
late in monte sancto meo, conturben
tur omnes habitatores terre id est totius districtus
iudee, quia venit dies domini id est tempus vin
dicte sue quia prope est dies tenebrarum
et caliginis nubis dies et turbi
nis id est tempus multarum miseriarum et ca
lamitatum, quia potissime locum habuit in
persona destructionis templi per caldeos
et romanos et in regno antho
niorum per grecos quia antiochus
abhominationem idoli posuit in templo
dei ut mach. primo. Quasi mane ex
pansum super montes populus multus et
fortis, mane est principium diei, quod
incipit lucescere super terram statim
expanditur super totam terram ab orien
te in occidentem, et in hoc notat
exercitum multitudinis qui de novo su
pradictis venit contra iudeam, si
milis ei non fuit a principio et post ea
non erit usque ad annos generationis et
generationis. Cuius ratio assignatur
crevit eos ut possunt propter desiderium
in cupiditate caldeorum id est securitate
grecorum idolatrie, plus non hoc autem
regnum iudeis adlatum, quia preterea ut
[illegible] et romanorum eorum [illegible] in prima
[illegible] quia [illegible] illud regnum vocat fe
rentem dam [illegible] quia sic ferrum dom
at omnia ita regnum romanorum domat
omnia alia regna. Ante faciem eius hic
ponit desolationem magnam in tempore et
post per modos desolationis de desolato
rum, et de desolandis ibi sunt factores
ideo subdit: horror tales, desolatores
gentem ibi a facie eius contremiscent
terra post dicit sicut ante faciem eius expressi
ne per tempus in ingressu iudee comburen
bant villas non cessabant [illegible]
inde habitatoribus et post cum ex
ercitus flamma que significat victoriam quam
habebat contra civitates multas et forta
licia et maiores caldeorum et ro
manorum qui combusserunt ierusalem et templum

quasi ortus voluptatis terra coram eo
id est erat pulchra et fructibus bonis
plena ante adventum eorum exercitus
et post eum solitudo deserti quia in
recessu suo dimittebant terram in
statu tali. neque est qui effugiat eum,
id est pauci poterunt effugere propter
eorum velocitatem. Ideo sequitur. Quasi
aspectus equorum aspectus eo-
rum, velociter currentium. Et quasi eque-
stres sic current, scilicet pedites. Sicut
sonitus quadrigarum super capita
montium exilient. Sicut sonitus
flammae ignis devorantis stipu-
lam. In hoc etiam notatur adversariorum
multitudo cum magno sonitu
quem causabant ex fragore armo-
rum et incessu (?) . Velud
populus fortis praeparatus ad praelium,
id est munitus omni genere armorum et in-
cessu tubarum. A facie eius cruciabuntur
populi, id est ex solo aspectu cruciabuntur.
Omnes vultus redigentur in ollam, similes
in ollae nigredine ex amaricta-
te et fumo procedente ex igne ac-
censo ab eis per omnia loca inde (?).
Sicut fortes. Hic ponit modos aggredi-
endi civitatem (?) . Sicut fortes erunt
non impediti pondere armorum. Quasi
viri bellatores, id est exercitati in arte
armorum bellandi, ascendent murum,
ad civitates occupandas. Viri
in viis suis gradientur et non
declinabunt a semitis suis. Unus-
quisque fratrem suum non coarctabit,
singuli in calle suo ambulabunt.
Tanta ordinate incedent quod non inter-
separabuntur ab invicem nec impedientur (?) de
longe (?). Dicit enim Vegetius libro de
re militari quod ista est optima dispo-
sitio bellantium ita quod per mutuam (?)
distantiam adversarii non ingredi-
entur aciem et per magis (?) ...
nus non impediat alium ad agendum (?).
Sed et per fenestras cadent et non demolientur.
... invadendo. Sed et per fenestras
cadent et non demolientur, videlicet
urbem ingredientur, in muros current,
domos ascendent, id est si contingat eos
per fenestras domorum non ledentur
inde. In hebraeo habetur: in muris
stabunt et villae non capient id est non
capient civitates principales (?) sed ...
res hoc est (?) hec vel (?) ... que
de fenestris sed per fenestras intra-
bunt quasi fur, id est ita latenter quod ...
tia ut ... de defensione non poterit
providere. A facie eius. Hic ponit horro-
rem (?) desolationis (?) ... A facie eius con-
tremuit terra, id est homines ibi habitantes.
Terra. Moti sunt caeli, id est quantum ad ... quasi
virtutes caelestes angeli in ad custo-
diam ... gentium deputati pu-
gnabant adversus per gentibus sue custo-
die commissis ... Daniel ... pug-
na ... et de bo-
nis ... tamen haec pugna est
inter eos sine aliqua discordia ut
ibidem plenius dicitur et hoc pugnando
... hic motus celorum. Sol et luna
obtenebrati sunt et stellae retraxerunt
splendorem suum. Locutio est metaphorica
per quam intelligitur hominum tribulatio magna,
quia eo modo loquendi ... vigi-
gilat (?) tempore tribulationis tempus nubilum
et tenebrosum. Unde dicit poeta: Cum
fueris felix multos numerabis amicos,
tempora si fuerint nubila solus eris.
Et Dominus dedit vocem suam, id est mittendo
iudicis (?) ... ante faciem exercitus sui,
eo quod erant executores divine iusti-
ciae licet hoc facerent iniqua voluntate ut
supra dictum est ... in ... et
Ieremia. Quia multa sunt nimis castra
eius, quia fortia et facientia verbum eius,
quia ... dictorum exercitum fuit
valde magna in fortitudine et magni-
tudine. Magnus enim dies Domini et
terribilis valde, id est in visione sive videre (?)
... scilicet quis sustinebit eum quia ...
non poterit sustinere ... ille magnus
... in civitate et templi de-
structio ... per Caldeos ... per Romanos ...
Nunc ergo dicit Dominus, propheta
predixit desolationem hic incipit de

inuitaē ꝯsolatoria. Et qr actrac
tio eẜ in paciētē et disposite
to pe indulat ponm ad debitā dis
positōn pº denunctiat diuīā ꝯ
solaciā ibi z eluius ē dcta vº ẜ
posiªad percepcōs diuine ꝯsola
ē vitas pme et gracie. mat
v bti q lugēt qm̄ ꝯsolabunt
dr ī psona doi Conuertim ad me
i toto corde vrō i vigat et in
teglut in ieiunº et fletu et pla
ctu ut carne affligeº spūs ad
deum elevet. et scindite corda
vra malas cogitacōes rescindē
et nō vestimenta vra mos enī
erat iudeis in tristicia posita scin
dendi vestita ut z ī plurib loc
vetris et nou testam̄ti sꝫ hʒ pa
rū v z a mt ni assit contricio cor
dis mō deo Et quē ad do
dēm vrm̄ cº mitqz ꝯplorando
qr benignº ī affectu et miserſ
ē in effectu s' ni miserib ia
mīsiaz altis ꝯsiat corde ad
relevand paciētes cupiēs peccōr
expectando et mitte misericordie
circa ꝯdigini puniendo et pla
bil sup malicia pcta ꝯdonā
Quis scit si ꝯuertat et ignoscat
spes n scib tāgit porcia ꝯclus
s sun arbitrium plo et mº et
lz ubi p eos demictiat penas
futuras et licz tūc sint eti qr ꝯ
rincta ē a deo tm̄ alii ignorant
adiuc vtz sit phecia pdestinat
que sit implēda vel solū ꝯmia
tois que sꝫ prima ipedit Sic
Jonas dixit adiuc xl dies et
niniue subuertet et tn ignorat
qr hec eēt impediend p pmā
niniuitaz et ista pheta de pla
gis suppositis ꝯsolabit et id v
bum istud qs scit si ꝯuertat. z nō
dr in psona dn̄i qui ꝯtinuat

cogitat ora sua la si ī pcº pphe
et elingit p sebndicō ī sua
gratiā in bn̄ficiis tpalib et spu
alib Sacrifiū et libāmē dno deo
mō sb intelli fiat ad placād
eū ita Clamāte tuba ī syon ad
ppli quotid sacrificium ieiun in
ꝑ ceteris modificatōs vo
cate cetū ꝯgregate ppl̄m sancti
cate cetū ꝯgregate congregate senes
sicate cetū congregate senes
ꝯgregate puulos sugentes vba
i omis ꝯfessi senes et ceterum ut
eo eū afflictos et deflectā de anq
placeret deo et sic mō fecerunt
niniuite tunc pº egrediat
sponsus de cubili suo et sponsa
de thalamo suo. hō est hō ba
tandi a plor z ē luctibus inte
vestibulum templi et altare sho
locuusti plorabunt sacerdotes mi
lacimis et deuote deprecantes
vt ministri doi et dicet parce dne
pce pplo tuo. et ne des heredita
tem ī iudeā q de hereditate dn̄i
vocē suppōta opprobriū
fiunt gentibus alicuius sz sedz
vt dnentur eis nacōes deꝯ pz
qr ex doīni s qr Joel nō solū loq̄
tur de vastacōe terre p penu
ria et bruchū. ut dr. sꝫ sa q
nō lqut dn̄m sup homines sꝫ de
de vastatoribus futuris p ma
na q successiue accepit dn̄i in
ī iudea et illāe dicat in gentib p
ē deꝯ eorū. Nec n dicerent gentiles
p vastacōs iudeorū irrisorie in
sinuantes qr deꝯ eorū nō poterat
saluare eos. zelatus ē dns terā
suā et pepcit pplo suo. Et videt
dns et dixit pplo suo. hic contra
ppha predicat diuinā ꝯsolacōem et
pº quātū ad multiplicacōm boni
lº quātū ad ulcos demissōs ibi
Sed hoc in prima in duo qr pº pmt

ut bona tpalia zo spualia ut ex
sensibilibus ad intelligibilia deducant
et i spiritu. Et erit et ra p(ri)m(o) p(ri)ma
sanguine t(er)re nascentur p(er) eri(ta)tem
et bruci fertilis te demuctat
fructuu loquens in p(er)sona d(omi)ni
d. Ecce ego mittam vobis fru-
mentu et vinu et oleu et r(e)-
plebimini in eis. Et n(on) va sa q
post illa fame que fuit t(em)p(or)e Jo-
ram secuta e adeo fertilitas
magna pp q mulier q cu sco
pegnata fugit i t(er)ra philis-
tinor(um) de (con)silio helizei rediit
fuit i iudeam fame tu(n)c dicta
iiij R. viij. Et no dabo vos ul-
tra obp(ro)briu in gentibus Et po n
illius fu(er)int multi de ipsis capti-
bati et p(ro)ie de t(er)ra et sustinebant
ob(p)robria in t(er)ra aliena Vel aliter q
per illud ult(er)ius non intelligitur c(a)p-
tiuitas s(ed) a qua t(em)p(o)ris logi do sicut
diffusius dictu fuit sup(er) illud
ysaie ij. No leuabit gens (contra)
gente gladiu nec exercebu(n)tur ul-
tra ad p(ro)eliu. Et eum q ab aq(ui)-
lone e p(ro)cul faciam a vobis i(d est)
rege assiriorum ut dicitur q qui t(em)-
p(or)e Ezechie fugit (con)fusibi-
de iudea iiij R. xix, sa sa l(itte)r(a)
expo(nit) de cetu a(n)i(m)aliu p(re)dictorum
s(cilicet) eruce bruci et locustar(um) et
hec magis (con)sonat l(itte)re (con)sequenti
cu d(icitu)r. Et expellam eu in t(er)ra(m)
inuiam et desertam ubi no est
habitatio ho(m)i(n)u(m). Senacherib en(im)
fugiens n(on) fugiens rediit i t(er)-
ram suam habitatam ab ho(m)i(n)ibus
faciem eius (contra) mare orientale
istud e mare mortuu q(uo)d t(er)-
minatur ad orientale angulum
t(er)re p(ro)missionis v(er)sus desertu egi-
pti et p(er) hoc insinuatur q(uod) iste
cetus eruca(rum) et locusta(rum) no
intrauit iudeam. Ex quo sa
p(ro)pheta assertu ad extremu an-
gulu iudee et extremu e(ius) ad
mare nouissimu i(d est) mag(is) elon-
gatum a t(er)ra uia quam p(ro) p(r)ima
et ascendet fetor eius et ascende(t)
putredo eius q(ui)a qui talia a(n)i(m)alia
moriunt(ur) i mag(na) multitudine de
putrefactio ibi ea magna
fetor et aeris corrupcio sic
de rebus se vidisse i t(er)ra illa.
Et ex hoc p(atet) q(uod) no loc(us) s(cri)ptu(ra)
de exercitu Senacherib passo
ab angelo ut habetur iiij R. xix.
q(uia) illa passio fuit tal(is) q(uod) ceda-
uit in tunica sub vestibus et
armis de talibus et non ascendit
fetor. Q(ui)a sup(er)be egit p(er) hoc ar-
guat aliq(ui)s ad (contra)rium s(ed) q(uo)d q(u)i
intelligit de exercitu Senache-
rib q(ui)a sup(er)bia in bruco et lo-
custa no h(abe)t loc(um) ad q(uo)d d(icitu)r q(uod)
lic(et) v(ir)tutes et vicia no s(un)t in
brutis p(ro)p(ri)e s(ed) tu(n)c loq(ui)do large sic
agnus d(icitu)r mansuetus vulpis do-
losus et equus i(n)tractabilis et sup(er)-
bus et h(oc) mo(do) d(icitu)r de de locustarum ce-
tu q(uod) sup(er)be egit i corrupcione t(er)re
nascentium. Conse(quenter) (con)solatur ha-
bitatores t(er)re d(icens) Noli timere t(er)ra
Exultabunt brutalia de t(er)re nascen-
tiu(m) habundantia et p(atet) l(itte)ra. Et fi-
lij syon exultate non p(ro) p(ro)pu-
lis s(ed) p(ro)pt(er) deuotos. Et subdit(ur)
in d(omi)no deo v(est)ro q(ui) dedit vob(is)
doctorem iustitie i(d est) doctores accipiendo
singulare p(ro) plurali sic Ego vin-
ber iustitia et quippiam et ut d(icit) sa-
sa p(er) h(oc) intelligu(n)t p(ro)phete illius t(em)-
poris (con)uocantes ad bonu(m) s(cilicet) Joel
et alij p(ro)phete (con)temporanei s(cilicet) Ei(us)-
dem Jonas et plures alij s(ed) sa
sa, s(e)c(un)d(u)m vero s(e)c(un)d(u)m Joel et ba-
tardia et c(etera) (con)temporanei sicut et
osee ysaias et c(etera) illius t(em)p(or)is in
p(re)cedentibus tu(n)c s(e)c(un)d(u)m fuit dictu(m)
sa sa q(uod) vero in ad h(oc) dicit plu(ra)lis

sicut tetigi in prio hg pphe et de
scende sicut ad vos ymbrem
tadivu tre quemetu sicut a pn
i anquaz fiet terra sicut per
corrosiones bruci locuste et rubi
gis Et reddam vobis annos q
comedit locusta i tanta erit ferti
litas q recompensabit q sunt
ex corrosiu. fortitudo mea q d
z ra corrosio sunt ftal et ordi
uisti mee et nō locustam vte
et laudabit nomen dni dei vri
eo q reddidit vobis fertilite
mirabile ultra spem humanā
Et nō confundetur ps meus et cetera
sicut te i septim. In ebreo h
i scilim q nō importat pretuit
ß tpe usq ad iubileu. et si
iubileus non distet p multos a
nob. et sicut p expectaciaz bo
a me collatis. et nō confunde
ps meus in ict in i ebreo heti
ni seculum

Et erit post hec hic capit
tam i ebreo signa vo
q plor i biblus mrib e
sicut destica q sicut
non se signa ebraium et ce
Icōi Postquā at pphetia de
nunciauat ppo multiplicaō in
bonis tpalibus hic omit ad deri
tiat in spualibus et q ve tes
pmittebat tpalia ysta q posti
audient me bo tre comedet
nouū at spualia mai fi patri
tera agite appiquab vtr
Ideo precedens pmissio de
tpalibus fuit copleta tpe ve tes
vt predam e. ista vo tpe noui
ut videbit. vnde et ra sa de
hec q d e refeuus ad tpe futuri
p quod inuet tpe messie q dr
ad hec ventiort. et q in tpe eo

dabit. sendant sps s. scholasticum ad de
mi pphte et ad ca multa mia
et q ggregab oes iudeos p or
bem dispersos et songurab eis
oes na. de tre et ad hac sen
tenciaz applicat sequentē lrām
lrām usq ad finē hg pphe Et
q aqui expositores mri expo
nētes hec psalm de reditu ca
ptiuit babilo q tpe dati
fuit sps pphie Esdre agge
o et zacharie mag iudaizat
qua tpe. omittendo ergo ista sa
dm q tm ad id qd est supple
s. q vo sit vetus et qd ca
sequa hoc. et accipiam id qd
e vitas s q passi iste ad tpe
re esfeudi et sicut hic ps ystur
suas p diciter q p poi id
qd iam e impletū in aduentu
xpe p 10 zo q r sat et plend in
aduentu lo ubi et dabo pdigia
sima pm sad q hac lram a
legat petrus apls act ii. et
pletu ad lram in missione sps
sti in die penth sup apl et
aliosq credentes i signo visi
q q nō est aliū copoda ad
lram ita tactho fuit vir et fil
de Et eit post hec s ps tpe ve
tes. Effundam spm meum sup
omē carnē q copot ra sa
sic i sup oem hos et vr cu te
neru ad mod carnis i nō ob
stacta et s hec de ezech exo
hi duferit cor lapideū de car
ne et dabo vobis cor carneū
i q deuotū dispositū ad graz
sps sti. et tria erant apls
alioz q distilos carda vel al
ter sit dia sup oem carnē i
sup iudeos et gentiles idri
ter s q dz acti q q qd sto
o nō est distio iudei et gra
na ide dns om dniebs i oes

q inuocat illu3 sudant dido
illis spus s Et pphabut filij
vri et filie vre i mdrnt dabi
sps s vt q3 sequi vnde et i die
petis mit aplos carit nilces
s. qr dr act p'o hij eant pse
ignites vnalit in orbe tum
vilieiby et maia mte ibij
Et stati subdyt de sps s de se
su Et cu copleri dies peth
y et act xxj dr Erat phi
lippo iiij or filie vgies pphan
tes uiues vri i hoibg eqb3
etate dabit sps pphie s cpmu
copiabilt i pnclaroes dinat
s copmis habebut ad qs e au
tue magis dispoti p absti
nentia ab extiorib3 sibg ut ple
nius dicit in pn' libri pboz Et
et sup suos meos gria em
in pmitiua Ecclia oib3 bap
tisatis dabat sps s i sigo ssibili
p impositioe manuu aplorum ut
act viij et i plib3 alis locis
et adue oib3 baptizat n oi
te ponit dat gra sps sci lic3
no in signo visib li Et dabo si
gnu por q visat ad splend
cta ru xpi adventu illig tu
exponit tamq3 impletu i po
aductu s3 no vz in q lra gra
dat p q r ducend e ingt ad
ipsr zi aductu lta q si dq xo
astedente i celu anli appntes
deuntiauit eg adventum ad
iudiciu dicetes act p'o hic
ihs q assuptus e a nobis i ce
lu sic veiet s ad iudiciu ut ex
ponut oes doctores sci dato
vo sps sci in sig visib li fuit d
mdifesta ad dextam pris glo
rificati s qr dr Jo vij Non du
erat sps datus qr n du erat x
glorificatus et Jo sic anli x aste
dente deuntiauit eg aductu
ad iudiciu dicetes act p'o hic ihs
q assuptus e a vobis i celu sic veiet
et s ad iudiciu ut expont oes do
ctores sci dato vo sps sci in sig vi
sibili fuit maifestao x ad dextam
pris glorificati s qr dr Jo vij no
du erat sps datus qr non du erat
x glorificatus et Jo sic anli xpo
astedente denuntiauit eg ad
ventu ad iudiciu sic Joel ista
denuntiavit futura missione sps s
i sig visibili stati denuntiat s.
futuru iudiciu et dicit i duab
ptes qr p'o ponit sig pcedentia iudi
tiu 2o iudiciu cpleuit ibi qr et
ce eta p'in dr Et dabo pdigia
Ista st sig tria aductu iudic
pcedetia pt cpssnig dr de ypis
mat xxiiij et marc xiij et luc
xxj Erut sig in sole et lua et
stellis 2o sagnes qr an aductu
x ad iudiciu erit pcecio anx
i qua effude sagunis inocetu
et ignes s cflagratio pcedet ad
uetu iudic Sol quetet i tebe
ns s rem s3 s appriatu qr abscon
det cib lux et lua in sagne
s appriate sic tu pati eclipsim
rubeat vz anqua veiet dies
dni s sui iudiciy magnus qr oes
ibi appebut et horribilis s pctoribz
et i pisf actu y petis sic allegat
magna et maifestus qr tuc mai
festa erut abscondita cordis uri
Et erit ho tpe iudicij s3 an pple
eni scqr de vno tpe trasitus ad
aliud dics q'inuocauit non dni
sig dr ro x cap Corde n crede
ad iustiaz ore at cfesio fit ad sa
lute qr i monte syon et i ihrlm
erit saluat ubi eni salor in opatus
e salute p sua predicato et bene
dictim pasto sic et hic cfern ad fu
tur tpe anx que dns ihs int
ficiet in ihrlm i mote oliueti
tu mag pte s adhereniu et s

delibus non est in moralibus dicto modo est
ibi salvatio a peccato eorum. Et congregabo
i. in illis qui decepti ab antichristo con-
vertentur ad christum. Quia ecce hic agit
iudicio spirituali cum dicit In diebus illis
i. cito post antichristi persecucionem cum convertero
captivitatem iuda et ierusalem i. iudeos ab
antichristo deceptos qui detecta eius
falsitate per Heliam et Enoch ad
christum fervide convertentur. Congrega-
bo omnes gentes in generali iudicio et
deducam eos in valle iosaphat que
est inter montem oliveti et ierusalem quia
non omnes ibi capiantur sed quia christus des-
cendens ad iudicium apparebit super
montem oliveti unde ascendit in ce-
lum et iudicandi apparebunt circa il-
lum locum ita quod illi erunt in
valle Josaphat et alii circa. Et
disceptabo ibi cum eis i. ostendam
iudicium meum iustum quia tunc ma-
nifestabitur omnibus malicia et de-
merita omnium et christus ad electos et
reprobos apparebit omnibus in iudicium
esse iustum super populo meo et hereditate
mea israel. Ista hereditas est ulti-
ma congregatio fidelium a primo
Abel iusto usque ad ultimum electum
qui in fine mundi nascetur. Quam cum
de gentibus occultavi quos dispersit
captivatio et in exilium mittendo
sic potuisset per decem annos per totum
nos in exilium et captivitate multos
et multiplicavit miseriam. Et terram
meam diviserunt sicut terra promis-
sionis Sarraceni dispersit sibi illa
inde pulsi electis fidelibus christianis. Et
super populum meum miserunt sortem,
sicut acceperunt pretes de magna
pars. Et posuerunt puerum in prostibulo
abutentes pueris mulieribus i. vi-
tio contra naturam. In ebreo habetur
posuerunt puerum pro expensis et cenam
puerum pro pueris in plurali secundum
legem. Legitur iuvenes christianos ab
infidelibus venditi et inde receperunt
pecuniam, et puellam vendiderunt
pro vino ut de precio biberent in ...

et alia vite necessaria. Verumtamen quid vos
solum per istas petitis congregationem ...
i. ultimo iudicio sed etiam ... cum
aliis ista tunc pars exprimitur
quod sit contra naturale ... et ...
quod inter omnes homines deus esse. Ista in
sunt quemadmodum ... in ... ad
lucem comparatur et hic modo mar-
...sa loquetur de vindicta
impiorum et remuneracione iustorum
solum facit mencionem de operibus pietatis
et eorum contrariis quibus ... fuit
vindicant per omnibus operibus bonis
et malis. Unde sicut propheta deni-
ciat multiplicem in bonis hic quid
denunciat ultionem de inimicis et dicit
in duobus precedentibus demonstratur hic ultio
in iudicio generali ibi Consurgant pa-
dum in duobus quod precedenter denunciat
hec ultio que implenda tempore re-
tributionis alia tempore novi secundum dictum
est et de dupplici collatione bonorum alii
Clamate. Circa primum sciendum quod Tirii
et Sidonii et Phylistei erant in-
deorum vicini propter quod debebant eorum
misereri et ipsi fuerunt eis magis
crudeles quam reges assyriorum et Cal-
deorum invenerunt contra eos et erant
... de eorum punitione fit hic
mencio specialis cum dicit i. propter vindictam
Verumtamen quid mihi et vobis dicit ad premissos
peccatis pater in populo israel ... ali-
quorum bonorum qui cum malis affligen-
bantur. Et quare licet iudicio meo iuste
captivati et afflicti tamen isti ...
voluntate exequebantur. Numquid ultionem
vos reddetis mihi quod dicit quia vobis in
nocuerunt sed bursa et si ulciscimini
... mala cito i. velo-
citer reddam vicissitudinem i. pecca
debitam. Isti in ipsi per captivitatem iu-
deorum fratres cito fuerunt debellati
et captivati argentum meum et au-
rum tulistis. In destructione Jerusalem
et Iudee isti habuerunt partem in preda
et desiderabilia mea et pulcherrima

i. ornata meo cultui depicta
et intulistis in delubra vestra i.
adornationes inde loca ydolorum et
filios iuda et filios ierusalem vendi
distis filiis grecorum ut longe faceretis
a finibus suis. quia parte sua de
mancipiis vendiderunt grecis qui per
mare portaverunt eos longe. Ecce
ego suscitabo eos quod fuit imple-
tum tempore cyri qui dedit licentiam iu-
deis redeundi et ad hoc exequen-
dum misit nuncios et litteras per
totum imperium suum in quo capitulo lo-
ca saltem aliqua ad que mercatores
greci duxerant ad vendendum dicta
mancipia et convertam retributionem ve-
stram inferendo vobis similem penam
et vendam filios vestros i. filios
et filias vestras in manibus i. ma
nibus filiorum iuda i. per manus eorum
quod dicunt aliqui impletum fuisse in
universaliter iudeorum de captivi te
babilonica quia secum adduxerunt de
babilone pueros gentiles qui venerunt
cum eis de babilone voluntarie
saltem pro maiori parte et illos po
stea vendiderunt. Sed hoc non vi-
detur convenienter dictum quia gentiles qui ve
nerunt cum eis de babilone venerunt
voluntarie saltem pro maiori parte et
erant ad iudaismum conversi. Iste di
ctum fuit in [illegible] preterea
illi capiunt babilonii et tyro
rii et sidonii et philistei de
quibus hic agitur. Et ideo videtur melius
dicendum hic fuisse impletum per ea tempora
machabeorum qui pugnantes contra duces
antiochi frequenter eos debella
verunt et multa mancipia inde re
diderunt ut plenius fuit de istis
locis. unde et inter duces debel
latos a iudeis [illegible]
duo maxime per machabeos
Tirus autem et Sidon et philistea
sunt loca maritima. Clamate hic

gentibus per ea vocata implenda pre
no tempore. et dicunt aliqui quod erit tempore
finalis iudicii. Sed littera videtur dissonare
quia sequitur sanctificate bellum suscitate
robustos quia in finali iudicio non
congregabuntur homines ad bellum sed
ad penas et premia recipienda. Io
vel [illegible] potest exponi
de persecutione antichristi quia violentia
armorum conabitur totum trahe
re ad se dei cultum et ad testificandum
se omnibus tamquam sit deus et secundum hoc dicitur
Clamate hoc in gentibus i. clama
bit per suos [illegible] ministros et hoc ex
ponendo in sequentibus sanctificate bellum
i. confirmate contra colentes deum
In cordibus vestris preparate bellum
[illegible] hic potentia est in
[illegible] ad preparare et sanctificare suscita
te robustos ut adhereant antichristo
Concidite aratra vestra in gladios
i. occupationes vestras dimittite et
ei adherete. Infirmus dicat quia for
tis sum i. nemo se excuset quin ei ade
dat [illegible] persecutione erumpite
i. venite cum magno impetu et con
gregamini ad antichristum et potis
sime in ierusalem ubi credat se tem-
plum dei [illegible] Ibi occumbere faciet
dominus robustos tuos [illegible]
antichristi et maiori parte [illegible]
suum. Consurgant hic [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] et [illegible]
post finale iudicium ut addantur
aliqua que [illegible] et [illegible]
ne et premia ibi et [illegible]
Consurgant et ascendant gentes s.
de sepulcris suis per generale iudicium
In valle iosaphat. circa non illu
locum est iudicium ut predictum est [illegible]
tite falces i. mittetur et hoc dicitur an
gelis qui erunt executores divine iustitie
sicut quod dicitur [illegible] xiii messis vero consumatio
seculi est messores vero angeli quia ma
turavit messis i. venit tempus [illegible]

penas p mit et pmia p mit va
te et descendite ad iudiciu tunc n
ope veterum e tu singlis subi q
plenus e torcular repletum e cog
cius ad maior expssion q q
signt per messem hic et p videtur
q multiplicata e malicia eorum
q d pena ultius no est differenda
ipsi in valle confusio Tunc n fide
les ipsi ab infidelibus separabuntur sol
et luna obtenebrati sunt apparente n clari
tate iudicis obfuscabitur claritas
luminarium ad presenciam maioris luminis
Et dns de syon rugiet con ipsi
os sinaim pferendo et de ierlm da
bit voces suas. Justis dicebat venit
venite bndi patris mei et
hic de syon et de ierlm eo q ibi
cius iudicium erit ibi ut pdon e
Et movebuntur celi ad vocem iu
storum et terra ad vocem reproborum
q locus iehenne sub terra dr esse et
dns spes ipli sui q tunc videbit
dei ppls q non e sua spe defrau
datus Et scietis q destruit qui
ter pene et pmia iudicium ge
nerale sequetur ut dr Et scietis
vos iusti q ego dns vester vide
tes me facie ad faciem habitans in
syon scelesti de q dr apostolus ad e
breos vos accessistis ad montem
syon et civitatem dei viventis ierlm
celestem de qua sequitur Et erit ierlm
sca de q sequitur et alieni non tra
sibunt p eam amplius. i. reprobi non
erunt amplius commixti cum iustis
sic fuit in ierlm terrena et in mi
litante ecclia q est ierlm dr ista
tua Et erit in die illa stilla
bunt montes dulcedinem p ista
intelligitur suavitas q erit in pati
tria sic frequenter in pluribus loc
ve et non testi ... ibi per
petua et delectabilia mensore de
signat et sos de domo dni egre

dietur i plenitudo ibi ubi designata no
fonte et irrigabit torrentem spi
narum sunt arefacti p mensuram
delectatam et h p xpm. In ...
stetur et irrigabit torrentem
sethim et p hoc patet ... spi
narum terra q tunc erit incorrupta
sit et lig sethim incorruptibilia et
hec erit q bti dotati ac redundabit ad
corpora Consequenter agitur de pena re
proborum cum dr Egyptus i desolatione
erit et ydumea i desertum perditionis
infernalis et p illas duas
gentes intelligitur generaliter omnes peccatores
Isti tamen spaliter exprimuntur q egyp
tus filios isrl iniqe oppressit et esau
a quo dicta est ydumea fratrem suum
Jacob innocentem persecutus fuit
In causa vero dampnationis reproborum
exprimitur spaliter predicta crudelitas
ideo sequitur pro eo q iniqe egerunt
et sic intelliguntur tamen omnia alia peccata
eorum Consequenter ad premium bono
rum dicitur et iuda in eternum habitabi
tur sicut et p syon et ierlm intel
ligitur civitas civium celestium
Ita hic p iudeam terra viventium
Sic Jero. in diebus illis sal
vabitur iuda ibi p iudam intel
omnes fideles confitentes xpm cor
de et ore et operibus eorum sicut dicta
antiquorum ebreorum ut omnium fit
ibidem Sic ipse p iudea que
confessio interpretatur intel patria cel
estis q est iugis confessio divine lau
dis p illud ps Beati qui habitant
in domo tua dne in secula et secula
et sine fine Et mundabo sangui
nem ... eorum iusti affliguntur
in presenti q ab hominibus bona sen
tentia attendentibus quorum maior
e multitudo reputantur deo odiosi et
sic iniusti sed in btitudine tetigit de
clarabitur eorum iustitia et h e q dr
dns Et mundabo sanguinem eorum vil
los tunc fuisse modos ondam

que non indicavit, in quorum indi-
cia non declaratum in presenti vita
hominibus attendentibus tamen sed hic
bona est. Et dominus comprobabitur
in syon super genti ubi clare et ape-
rte videbitur et a sanctis pro
sua voluntate habebitur ad fruen-
dum ad quam nos fruitionem nos per-
ducat qui cum patre et spiritu sancto vivit
et regnat in seculorum secula amen.

IO sias rex etc. Isti prophe-
tie prologi premittuntur
quorum iste est primus
in quo Jeronimus ptc hic
modo primo non pot gradum in adeo
pro quod accedit ad principale
tum dicit Ozias rex prius attitu-
dendit tangere pro tempore divul-
gationis huius prophetie cum causa efficiente
ibi dicte huius itaque terremotu
et secundo mat ibi In eas gentes
gloriose et tertio quorumdam continet
in primo libro ope pot expositionem ibi
Et quod idem propheta dicit itaque O-
zias rex de quo habetur in pa-
ralipomenon cum dei religionem
[illegible] emularetur in [illegible]
imitaretur ut Jeroboam [illegible]
acat invideret ac imitaretur de i-
sto dicit in paralipomenon fecit quod
rectum erat in conspectu domini iuxta omnia
que fecerat Amasias pater eius in i-
nicio adeo legis preceptum dominorum
rium legitur in paralipomenon Cum
roboratus esset elatum est cor eius
in interitum suum et neglexit do-
minum suum ingressus templum do-
mini adolere voluit incensum super al-
tare thimiamatis Ozias in hoc quia
tendebat pro movere dominum cultum
non neglexit dominum sed dilexit pro-
bat et dicit dominum neglexisse quia pro

ceptum non fuerat enim de hoc sed ex prae
ceptum legis Moysi Tu autem et
tu et filii tui custodite sacerdotium
vestrum et omnia que ad cultum alta-
ris pertinent et intra velum per
sacerdotes administrabuntur si quis ex-
traneus accesserit occidetur Iste enim
pro inventes sibi et in paralipo-
menon Sacerdotale officium presume-
re conatur Unde Azarias sacerdos
et alii sacerdotes domini huic di-
cebant Ut in paralipomenon Non
domini sed sacerdotum domini hoc est filiorum
Aaron qui consecrati sunt ad huiusmodi
ministerium Ob causam autem terre motum
in templo dei exortum constat Unde Jo-
sephus primo canticorum Amos dicit Ozias
qui et Azarias quod videbitur sibi sac-
erdotium vendicans percussus est lepra
in fronte sua et terremotus magnus
factus est per totam Jerusalem, eius terremo-
tus etiam propheta Zacharias me-
minit xiiii cap. ubi dicit fugietis sicut
fugistis a facie terremotus in diebus
Ozie regis Iude Glossa quod usurpans
sacerdotium lepra percussus est ad eius
inspectionem tota terra mota est unde
habitus itaque terremotum hic accre-
dit quod innuat et dicitur in 38 psalmo
In prima parte ostendit tempus divul-
gationis prophetie huius cum causa efficiente
Jeroboam filii Joas ad differentiam
Jeroboam filii Nabath de quo
in 3 Regum et de incepto sic in par-
alipomenon et de tempore et in multis aliis
locis In eas gentes etc. Causa pro-
inqua dicitur materie prophetie dicit in
eas gentes quas lectio continet huius pre-
sens in de quibus legitur infra pro et in au-
ctoribus legitur de Gaza et Tyro de
Edom et filiis Amon et de
partibus aliis quas meditatur assu-
turas de vetitum sibi ibidem terra de
super hoc prelibatur et quod idem
propheta sicut pro in quo potest pro his
expositionibus quorumdam in primo libro oper
continetur dicit Et quod idem propheta iter

dns p pham dt ibi qn d pret
sup scelcibus coz sit q ptea potu
i sequtibus s p9 tpe tactu in q°
ipe phetat q tangit i titlo Et
p9 tonnaq dm tacta in pho
exordij ibi dns de celo rugi
et z q nich aut 2° q ro tan
git tpe 3° q modo 3° s bugit
sup tribus sceliby z vel 3° iter
petm gmitteby sn itantiby st
se posse indulgere ß no grto q
itelligi p3 ad sfm misticu s3
s q dt itare q gsuetus sina ita
petoz idulgencias deu dare posse
st que s deu qrto eade petin ad
mitteby i gmitteby · hc pag
diwat q illos no gutet sodit de
struct illoz futuraz p igne sic
p3 i singulis ptiby pl et ri ca
pitlz · vn sb iugt hic na p ig
ne siltudie et dt ignis siltudie
no igne q qi in michilu p9 erat
redacti psecui ce illis ipnissa a
dno p pcta coz ut pduxit ibi
dem s p° et 2° ca lis cazs s qua
plus noiat s gaza et tiru z
cipso et e fine pi plogi

Amos phetaz / Ister q p
logus 3° bz ptes i pma
tangitur cause opis i za
por multoib gmendao
spalis i amos vo mtz in za s
dt p phie gmedao gnalis in te
ritate em in pia pte ca effins
multiplicat de st p° q° ad no
n dt amos 2° q ad offn su
di ppba 3° q ad gdicio tum
dt rusticn q° qm ad opis g
suetus cu de rubo moreq
distingues 7° qm ad mod age
di tu de paucis vbis gopltral
no pt in q° tagit causa fozt
6° q ad actu phandi ibi
h loc ad vaccas pigues i q° ta
git ca mulis no robo mgct
z sutur de amos vn calo
dest z armetaii ego su velli

tas sicomoos i discerpe s frodes
sicomoi et aiaz arboz ad pas
tu pecoz ut dt mr lmiar / dis
tigens vellicas discerpes q
eade accipiur 3te glo mginalis
dt ibi s sicomoz idet est q ru
by asserns moia q pastoz fa
me depellut et folia csuie
pecoz paucis vboz z p vbos
psidit et plurit q prolixu
oportet ipm ee q s u digne i
suffit et gpetent exp met ier
pme pt ta et iur tela da
masci tyri gaze z s ca° p° vn
et om gradu unde et isti ista
duo gdq hic applig loca q in
vn gradu et i vn loco iuchit
ton iudeaz et ton duas triby
relicto deo ydolis deditas et
i viij gdu et i viij loco iuchi
ton ihrlm i ton x triby quas
nusta peta enuat hic loc i iij
calo ad vaccas pigues h tagt
maz et puitaz s ca° vij domi
maioi s x tbuu p maioi mi
titud dom minorez i duaz tbum
testat i capti te ducend vij ano
vn de xxx et xxvi / ipe creat
fictoz locuste i vij fictoz appel
lat dm creatoz et spiatoz locu
ste i creato dpioz vn q°b q i
oiginali et s senacherib rex
assioz cu infita miltue creat
a infista locuste vniusa ton
dem et vetust de c9 aduetu
hetur iuz xviij et ysa xxxvj
et statio dum i vij s up mu
litu hec e lra q°i ad cautu
hec e lra lox murus litus i su
pductoz litus dt a limo limus
litu q° e supinductu p mui
st dinapiecto per longu que
pulcore et forcior reddit mu
ru s fortitu pulcdo p adamate
q cio dissolut ii fagi hirco
notat pseuan i bono ul isepa
bilitas a do s° viij c8 nos
separab z et oia gmat dt aus

re audientib⁹ pp peta sua et sp̄e
cunt vincinū pomoꝝ attrahēc
te suplicacō p vicinū intel
vitium tpr captiuaut sic n vn
tino tenuit vam arboꝝ ad
carpēda poma ita approxiare
fat tpr captiuit⁹ et amos sta 5
mei in etate no dixit vba
viri sꝫ audiendi vm̄ dei p q̄ luit
illa famem fōe audiendi vm̄
incatū q vnicū vbū ē nō ra
ncata q̄ p̄ia vba sūt amos rō
intꝫ omnis ꝯ. In ista ꝛa pte
autor s ꝓphā a iiij⁰ꝛ ꝯmendat
pro ex tenida a qre ibi intro
mis ꝯ 2o ex offitij dig te ibi
ꝓphāt int cetos 3o ex dccia ad
ꝓphecia dispōc ibi ꝯsse qre no
potat 4o ex valite vite et dc
strne ibi Cl n tuba sua d̄ go o
mistꝫ one gre i gra spualiq
sotiat ad celu que ong d q
ꝯuenē reddit matū⁹ mor
et de isto d apato ꝯ inqui n
meū plane ē et ong meū leue
ꝓphāt int cetos s Nobiele Jona
osee et ysaiaz et ꝯmedat i ls
q d cū alijs ꝓphassit q n int
plu et bonos ꝓpor no pt liue
latenaz mali ꝯsse qre ꝓphā
no potat ita bn̄ et ita suffit
n pastor ꝯ fuiss q isto offic
istructa fuit plitudib⁹ et ꝯsili
q ꝓposuit ꝓphando sic tangit
i nistis locꝭ vni si hic q̄ no cai
pastoꝝ spualis magnu hunt
ꝯmodo de mali offo pastorali
q alibi fuit abilior ad offim
ꝓphandi informac pastores
spuales ad hec st vtiles tuba
sua pdicac songa et apta
docet ij Clamate tuba i spon do
publice ad modo tube q̄ ꝯit au
dit a bonis et a malis et pub
lica pdicao pmo delat bonis
offendit at obstinatos ꝯnoitat
eius In ista ꝯtia por ꝯmedac
ꝓphecie ꝯnal tanq tuba pu lis

respuat ad dicam malicia de q⁹
d. vnū ꝯ fac t duas tubas ar
genteas sic scriptū ē ysa iiij Sr
monte excelsu ascēde tu te
ꝯualtn vocē tuā

Sic amos iiij hic tacio p
logo p⁹ a dignitate rō
ta ꝓphē notificat ꝓna
cū de amos ꝓpha 2o
dectiantꝭ ꝓphā ꝯ ypā ibi ꝓpha
at 3o por ꝓphē vita ibi mai⁹
at 4o ꝯ terminitꝫ dñe eleoiꝭ
gra qua ad ꝓphiaz vocatꝫ ē i
huic oblatū 5o ꝯ suuḡ fialis
ypiq ꝓuenari ibi ꝯtue aapad
6o sit incao de ypiꝯ morte
et sepultura i pꝯ hic ꝯmuui⁹
Jtē in p̄a pte notificat ꝓpha
mltaplicat po p psōle dispo
ibi no fuit pi ypē 2o p sp̄e
distīcoꝭ i na et alijs liuis
p corꝭ dispo i et ille fortꝭ et
robustꝭ 3o p suā cognac ibi
fuit ac rustico ꝯ 4o p offioꝝ
ꝯnuctiꝭ et solliatic pastora
lem ibi cura gentis pecoꝝ 5o p
ꝯuectu sō ꝯlupao ibi ex hec
mis pastoꝝ 1o t̄m ad itpre
tao i inpita sinoe 2o ꝯ ad
ꝯgnat thīs plenꝫ sta hunt
vꝯ hec misisti pat ypē de
q⁹ ypa po visio ypae fily amos
cl at ysaias ꝓpha extitit hec
tur ypa xxxviij na alijs liuis
s amos pi ypē vn de ꝯog
originali t clle sic p p a et vl
timā sin nois lecum allephe
et suic et int fortꝭ at robu
stꝯ hic vo p am et sanctꝯ
ete int ꝓpos auso medie lie
men ex bau vitꝭ queientes
st a culti dei iij R xij tal ex
arigno dauid inꝯ xxv the
tue distat a betlleem vꝯ ul
ad mediana plaga sic d Ieo
i q⁹ tanpis hunu aride ꝫ i
humo e conte aridā atꝫ arenosā

uel humum aridam et arenosam uel
cum uel o(mn)i(n)o frugum gignit. Vir d(e)
magne virtutis. vir i(d est) magna virtu-
tis. et egregie pulcritudinis. i(d est)
i(d est) h(ab)ens egregiam pulcritudinem. et ex-
treme turpitudinis al(ius) i(d est) h(ab)ens ex-
tremam turpitudinem. multa talia
ex(empl)a pot(es)t p(er)sing(ulis) i(n) maiori volu-
mine p(ri)mum in libri alit(er) expo(nitur)
ut h(abe)t q(uod) de huiusmodi ponatur aduia(m)
d(ici)t p(ri)sc(ianus) in maiori volumine
q(ui)d(em) q(uod) p(ro)p(ri)a ciuitatu(m) no(m)i(n)a si p(rim)e ue(l)
2e fuerit declinac(ionis) in g(eni)t(iv)o ca(su)
p(ro) adu(er)bio in loco accipiu(ntur) ut
rome su(m) h(ic) act(iv)o vero ud locum
contingit deo fuerit ut romam
eo uel tarentum uel carthagine(m)
uel athenis in ablat(iv)o de loco
uel p(er) locu(m) ut roma exeo tare(n)-
to transeo si fuerit 3e declinac(ionis) in
ablat(iv)o tam i(n) loco q(uam) de loco uel
p(er) locu(m) ut cartagine su(m) uel carta-
gine venio cartagine transeo sed in
et in sup(er) pluribus inueni(tur) ut athe-
nis sum athenis transeo athe-
nis venio. et paru(m) interposit(a)
sedit inmerium et cet(era) p(re)dicta appl(i)-
catio superdicta (et)c(etera) sui(c)ata ut
milicie militat domi domo
domum h(abe)t humi h(abe)t humo h(abe)t ite-
rum q(uam) pro(nomine) por p(er) aduerb(io) adu(er)-
biu(m) e(st) s(ed) q(uia) absolute te(ne)tur no(n)
ac semper vn(de) pat(et) ei aduinci
adicia ut d(ic)ta nota s(e)c(un)da nota
i(n) (con)formitate accidentu(m) s(ecundu)m p(ri)sc(ianum)
h(ab)it et i(n) duodec(imo) s(e)c(un)d(u)m p(ri)sc(ianum) in tra-
ct(atu) s(ecundu)m a(lios) aliq(u)is m(a)g(ist)er doctus
cat m(a)g(ist)ri athenas (con)s(er)uatus ua
q(uod) h(ab)itauit in q(ui)b(us) campis uel
o(mn)i(n)o frugu(m) gignit(ur) h(ab)ui aride
atq(ue) arenose. i(d est) i(n) h(ab)ens aridam atq(ue)
arenosam. Ite(m) p(er) ex(empl)a p(re)dicta (et)c(etera)
p(ate)t q(uod) nota aduocat(iu)o posita (con)iu(n)g(it)ur
p(er)tin(ent) cu(m) v(er)bis sinu(m)b(us) motu(m)
quiete cu(m) v(er)bis sinab(us) quiete
ite(m) ondit(ur) p(er) ex(empl)a o(mn)i(n)o in

in memoria philosophorum spargit humi uel
pos mortalia semina. Iterum co(m)p(ar)a-
tur h(ab)ui positus (con)s(u)l(u)i(t) ciuitas sed no(n) h(ab)et
i(n) doctinali s(e)c(un)d(u)m rothomagi su(n)t
decas et rome decius in de vrbs
milicie atq(ue) domi residebis h(ab)ui
q(ua)si(tu)r. Gresing d(icit) rome ro-
thomagi vnone moratur athe-
nis Romam rothomagum vno
ne tedit athenas Roma rotho-
mag(o) vnone redibit athenis sule
mone h(ab)ui milicie q(uam) domi re-
cedebat humum miliciam q(uam) do(mu)m
reuertebat humo milicia q(uam) do-
mo d(ici)t at g(ra)m(ati)ca q(uod) ista nu(m)e(ro)
applicant(ur) r(ati)o(n)e(m) ab p(re)po(siti)o(n)e no(m)i(n)u(m)
q(uia) sit aptata ad nota(m) salua(tio)ne
vite h(ab)endi s(ecundu)m duo ad defensio-
nem h(ab)eat domus non descendit a plu-
ra et gradiente militia vero ab
hostib(us) et a(li)a duo ad defensio(ne)m in-
tu(it)a s(ed) viis q(ui)bus in(tus) est ad ciui-
tatem ut i(d est) de h(ab)eo alatus et humus
i(n) t(er)ra humida et limosa ut in
meta passant(ur) quib(us) h(ab)eo vest(ra)
h(ab)et ablatiu(m) de p(ri)mo et de h(ab)et
i(n) vij ca(pitul)o que ima sitas sacerd(otis)
(et) de q(ui)b(us) l(egi)t(ur) c(apitulum) l(ibri) p(rim)o c(apitul)o

Ut cecca dum bucolica
q(ua)tro loco por s(ecundu)m ebreos
i(n) duas p(ar)tes diuid(itur) p(ri)ma
et tractatu(m) q(ui) incipit ibi
Et dixit in p(ri)ma p(ar)te ponit si-
autor exo no(m)i(n)a tu(m) d(icit) Verba q(uo)
mos et i(d est) e(st) aliq(ui)s ab illo q(ui) fuit
p(r)ius v(er)g(ili)e sic v(er)b(a) fuit p(ro)p(h)eta
ille n(on) fuit nobilis et degne-
ri(s) genio h(ab)it at rusticu(s) ille p(ro)-
s(ecundu)m i(n) ebreo p(er) l(it)te(r)am Allepth
h(ab)ui p(ri)mo et fal(s)e i(n) fine Ille vero
p(er) l(it)te(r)am aleph in p(ri)mo et ca(m)ech
i(n) fine p(ro) q(uo) i(d est) robustus h(ab)et a(u)c(torita)t(em)
s(ecundu)m interpretat(ur) notas clar(e) (con)s(e)q(ue)n(te)r ex(em)-
plo c(u)i d(icitu)r c(um) fuit i(n) pastoralib(us)
theorice. Est at thema i(n)tr(ati)o(n)is
segetib(us) plenu(m) in egypto et
h(ab)et pastura aliam s(e)c(un)da (ra)t(io)ne o(mn)i(u)m
dic(itu)r quib(us) p(ro)ph(et)a t(ame)n d(icitu)r c(um) vid(et)

ſup yſrl i ſup regn ꝯ tbiu coid
pu a par ꝓphat, et alio tu ſup pa
ra regna ut videbit̃ 2o quoad
tpe in q̃o ꝓphat̃ et p̃o in quāt
cu dr̃ in dieb̃ ozie regis iuda
et i dieb̃ Ieroboā, ſctm ñ ſil̃ ꝯ
nauit pcia tu ꝙ vlad ps
regni Ieroboaz et pa regna o
ſie ſe ꝯcurrerit ut ꝯ ꝯ
ozias tu ibi noiat̃ azarias
q̃ fuit bino͠ıs, 2o in ſpali tu
dr̃ an duos anos teremot̃ q̃
ozias ñ rex iuda i ſupbiā ele
uat̃ voluit offre thimiama
i teplo dei ſup altare icenſi et
tuc a dño fuit lep̃ pcuſſ̃ et
fuit et tuc teremot̃ ad onde
du ira dei con ypm de q̃o tre
motu dic̃ plenius zach xiiij
Anos vo icepit ꝓphare p du
os anos an̄ et dixit hic icī
pit tert̃ ni q̃o amos p̃o ꝓphat
con̄ pla regna i gnali 2o ma
gis in ſpali et dicat ꝙ p̃m dr̃
Et dixit ſ amos a deo iſpiratꝰ
dñs de ſyon rugiet. Iam dn̄
con̄ regna iſequēs ex p̃ma de
ſcript̃ mēſoire p rugitu leo
nis q̃ terrib̄ et dr̃ de ſyon eo
ꝙ i teplo erat ꝓpiacioiu q̃d
erat q̃ı ſedes dei ut dictu fuit e
odi xxv. Et videbat ꝓphis ſi
mile ꝙ vox dei loquētis do
ſe ex illo loco pcedet uſq̃ ad
eu. Et lugebūt ſpecioſa paſtor
i habitatores vgulor̃ iſta ſcptor
et exſiccatus ē vtex carmeli
cito deſinet ptas regis regni
Nec ñ ſonat ſylla caldaica
et lo nō eſt ꝓphia hec de ſtili
tate futura ꝑ nimias ſiccitates
ut accidit aliq̃ ſ ꝯlobic mē
ſoira ad deſignād deplan̄ rg
noꝝ iſta ſcptor, hec de dñs h
con̄ ꝓphat mag̃ iſpali exp̃
cita extrinecos, 2o con̄ iudeos

ſeqti erāt ibi & dr̃ duis ſup tbus
ſcelib̄ iuda pa ddit̃ in ſeqe
ſ ſex regna ꝯ que ꝓphat et pa
tebūt ptes textu ꝑcepd̄ in pa
ſte ꝓphat ꝯ regni Syrie ꝯ ſup
tib̃ ſcelib̄ damaſci i Syrie eo
ꝙ damaſc̄ erat metropolꝰ illꝰ
regni ſ ꝙ dr̃ yſa vij Caput ſyri
e damaſc̄ et ſup iiij nō con
uta hic dicit̃ ebrei ꝙ ſi hoꝯ
cauit bis uel ter eoꝝ graue pctm
remiſſibile eſt ſ nō quat. Et ſi i
telligat de irremiſſibilitate ſimpl̃
hoc eſt erroneu et con̄ ſcptura
ſic p3 iiij R xxi de manaſſe
rege q nō ſolu quat̃ ſ plures
pcta ydolatrie et homicidij iecit
et tn̄ finaꝉ venia obtinuit et q̃a
plura ꝯoa poſſet adduci de ſcp
tura. Si i3 itelligat̃ at irremiſſibile i de
difficile remiſſibile ſic ē veꝝ ꝯ ſta in
difficultas nō eſt ex pte dine
potēcie ſ ex pte pctoris q̃ ex co
ꝙ pcta totiens iterat uel pctm
reddit ſe dei mia indignu ſine
q̃ nō pt a pctō reſurgere ſ ꝙ dr̃
Ecc xviij ꝑdicto tua exterius
tu do ex me auxiliu tuu ptie,
vo mod loqndi dt ſub ſignat
ꝯ q̃ at dixit yſu gꝯ ſpuiſ
nō remittet̃ ei i difficile remittet̃
ei hic et ind dt pl̃s v. mēt ꝙ
ꝯplexionē dr̃ ꝙ vix pt ſciei rg
ni vo Syrie multoꝝ affligebat
regnu ꝯ tbiu et iniuſte ꝓp q̃
gim erat dina punicoe et mar
ꝙ victoia ſ' ꝯceſſa abuſa fuat
i mag crudelitē, ſpu ſbdit eo
ꝙ trituauit i plauſtris ferreis
galaad i habitatores galaad per
plauſtrꝰ nō itellim hic tn̄
ꝯ q̃dā inſtrumta de teb fſicos bñ
ra q volulebat̃ ſup ſegetes po
ſitas i area ud ſola ad excuci
end grana ſ et ad ꝯterend ſic
ſtipula ut redigeret̃ q̃ı i palea
ad dand alibꝰ i deſcu melior

pabuli et eibus instruxit/ gtrive
rut hoies bini crudelit' de ga
laad/ et mittam ignem in domu
azael et mittitur/ devorabit do
mu benadab sic sit' dicit' in
biblijs nris/ In ebreo tn sit p
liam v' in fine sit benadam
benadab at scptaiginta i fine
regna' at azael et inme te pg
benadar sig eg Et isti fuit
aut tpe amos ppe q cepit
pphare tpe ozie ut dtm est
et pp hec tn dr hic/ et mitta
igne i dom azael p domu
recelli in potici eo a do pu
niti q puniti no' ignis de
signat probabile e et q edi
ficia ab eis fca fuit tunc
obusta exopmuit at hic it'
riges Sirie et azael et be
nadar gra q crudelit mis
se habuit gra filios isrl ut
ptr iiij R xiij/ Et 9teram
vecte damasti i fortitu eg
et dysperda habitatore de capo y
doli i' de syria ydolatre sedi
ta et tenete sceptrum i rege de
domo volupt' i' de domo v
qua i qua plcabat' delicijs et
tusset' z hs fuit ipletu tpe
achab ut hetur iiij R xvi
dr q Teglatphalazar rex
assirior misset rasin rege sirie
et habitatores damasti transtulit
Cirenen/ hec dr dns Sec est
za ps in q pphat q philisteos
dr Sup tribus scelibus gaze no
e cuct' vie et sup iiij dr
exponat' sic plus de mlti
tpugitive iudeor iusta pp h
philistei erat digni dei vin
dicta et maxe q vsi st con
cos crudelit nimia zo subdi
eo q trstulerit capti te pstrat

destructa n Samaria pdict
rios et pcea ihrlm p caldeos
aliq euadetes fugerut vsus
tra philistior q cy in tali cav
cat oppmeb et philistei equi
p eis insidiatores capiebat e
os et ydumeis vedebat i ser
uos ete trsfcbat captiu ht
iudeor pstram/ et mittam ig
ne in muro gaze q pcea fuit
succesa p caldeos/ et gntra
sat' mecio de destuce azo
tiuiti notatiu i tra philisti
im cu dr/ at dysperdam habitatores
et pz lra et Cap ij c y

Hec dr hec e tia ps i
qua pphat cotr tyru
que erat in pte aqlo
nai iuxa iudeam et int'
tius vicinas tpri itulerit iude
is molestia pp q digni erat
a do puni ideo dr Sup tribz
scelibz tc et maxe q tras
crudelit' vsi st gra iudeos fu
gitiuos q et philistei ydo fcit eo
q ctalusit z et exponit' ut s
et no st recordati federis fran
ec halois q sffit et yra et
tpri q fuit ad ducem ofedra
iij R v et in tm q vocabat
se mutuo fres pp q dux pra
Salor iij R ix no recitne st ci
uitates qs dedisti m frat/ et
emittam igne in muru tiri p
caldeos hec dr hec e iiij ps
i qua pphat cotr ydumeos q
nilco us valde pscauta e iu
deaz pp q meruat sustine
vindictaz maiore cu ydu
mei et iudei ex duobz frib
cesit nati s jacob et Esau
pp q nat' eos diligere debebat
et hoi eoiuio eos odio ha
bebat zo subdit eo q psec
utus sit in gla frem sui e
sau eni qrebat occidere frem

ſuũ iacob (Gen. xxvii) et ſic
ydumei ab eſau deſcendentes
filiis iſrael petentibus tranſitum per
terram eorum negauit eis immo
pro dicentes populo iſrael Non tran
ſibis per me occurram alias armatus
contra tibi et ſic poſtea frequenter im
pugnauit eos in terra ſua Jo
ſequitur et violauit iniam eius
l qua debuit fratrem quia populum
iſrael vocem dicte ſtatuit, et te
nuit ulterius furorem ſuum contra na
duũ et furorem ipſius Eſau contra iacob
pertinet populus ydumeorum contra
populum iudeorum Mittam ignem in
Teman non est loci in perdica
ſic boſra vnde fuit Jobab rex
Edom Gen. xxxvi, ſed a q e
boſra in moab, hec dicit, hec
est ciuitas p̃s in qua ſepa prophe
tizat contra filios amon qui debu
erunt diligere fratres iſrael eo quod
deſcenderunt a loth nepote A
brahe primi patris iudeorum et in
contrario habuerunt eos odio et
eos multis iniuriis perſecuti ſunt
crudeliter ut patet de naas re
ge eorum qui volebat pacem facere
cum eis ni erueret omnibus oculos
dextros, Jo dicit Sup tribus ſcele
ribus amon et in multotiens replica
tis non conuertam eum, dando b' pe
ccatum ut conſequeretur veniam eo quod
diſſecuerit pregnantes galaad
ne pueros parerent qui terram
patrum poſſiderent ſed ut ipſi domi
nite eam habitarent Jo ſequitur
ad dilatandum terminum ſuum in tham
ſuc ciuitatis. Et ſuccendam ignem
in muro rabbe hec est ciuitas
que deutero iii vocatur rabath et
erat metropolis in regno amon
In vlulatu l ſono confuſo vulnera
torum et moleſtiam in prelio Et ibit
melchon i rex eorum in captiuitatem hec
dicit hec est p̃s vii in prophetatur

contra populum moab qui ſic deſcendit a loth
propter quod debuit iudeos diligere et
tamen contrario multotiens impugnauit eos
ut in libro iudicum et Regum. Jo dicit
Sup tribus ſceleribus etc in multotiens
replicatis propter quod dignus erat ſu
ſtinere ſupplicium et tamen hic quod de
bat regie intulit crudele ſuppli
cium Jo ſequitur eo quod incendit oſſa
regis ydumei, Cuius autem iſte rex
fuit non dicitur hic nec etiam alibi in
ſcripturis Aliqui tamen gloſſatores dicunt
hic fuit ille rex Edom qui inuenitur
de fuiſſe in exercitu cum regibus
iſrael et iuda contra moabitas
et cum rex moab fuiſſet obſeſ
ſus voluit irrumpere ad regem edom
et non potuit ſed fuit compulſus in
ciuitatem redire propter quod moabite contra
eum irati poſt eius mortem effo
derunt eius oſſa de ſepulcro et incen
derunt, ſicut ſcolaſtica dicit quod quidam rex edom
pugnans contra moabitas cecidit
in manus eorum, et excitauit hanc
crudelem ignominiam tamen non dicit quis
fuit ille rex Edom, et deuorabit
eos carioth non est ciuitas in
moab et morietur in ſonitu moab
ſcilicet belli vbi est ſonus magnus ex
fragore armorum et clamore mo
rientium, et diſperdam iudicem i
udices et omnes principes nobiles
hec dicit Deinde propheta contra ge
neos ſ ydumeos hic prophetat contra
iudeos et poſt contra regnum iuda
Jo contra regnum iſrael ibi hec dicit, etc
primum ſic quod est tribus ſepultis
a regno dauid iiij ſunt contra cultum
dei et doctrina legis per ſacerdotes
in maiori in regno iude propter quod id
regnum habuit maiorem oportunitatem
ſuadi legem et cultum dei et per
conſequens magis reprehenſibile fuit de
ſiſtere ſpeciem et tamen multotiens et
multipliciter peccauit in principio
contemnendo leges, et excedendo ido
latriis ut iiii Re. et ii paralipomenon

pp qr meruit dñaz punicoy so
dr sup tbq scelibq et pz ex po
dictis / et mitta igne i iuda et
fuit ipletu qn nabuzardan
princeps milicie nabu or succe
dit dom dni et domu reg et
domq vrbiu p tauitu ierl
vlt / hec dt dns hic qnt ppe
tur con regim isrl et po hec
pphia i vltio loco qr pp haga
cā qnaq imorat t uss ad
finē tn alu miscet de regno
iuda et diuidit i d ptes dmor
cui po demittat sua pphiaz
2o ex hc patz iuncta ca vm
p'a i 3a qr po arguit ppm de
auaricia 2o de ydolatria ca in
ibi veite ad bethel, 3o de cru
delitate et lascivia c vi q d tn
qr ista diuisio no est pcisa sed
tm a plimo i qua s u pte mit
scitur de alijs vicijs p a i duo
qr po arguit' cupiditas viroz
2o suoz vxoz in pn c iiij pa
in 3a qr po posit ppli flagicia 20
recolit' dei bnfca ibi ego ut
cta pm dr sup tbq scelibq tr
qr a'qui expont dytes qr p'm
scelq fuit vendicio joseph gen
xxxvij 2m i adoracoe vituli Exo
xxxij 3m i negcie dauid reg
xxiij Que nobis pt ni dauid
quartu at in vendicoe x pp qr
st' in toto orbe captiuati pp qr dz
no quitaz eu reducoe ab hac ca
ptiuitte eo qr vendiderunt argento
iustu i xpm antono te iustu
iustu i xpm antono te iustu
Bz id qr subdit' non vrt bn co
pulat et pauperem p calciamtis
pp qr mag pr hec expositio
iusticia qua litralis so dr t alit
sup tbq scelibq i p vicijs ista
scripts multonus et multiplicat
licentie sit supdiu c de alijs
ce qr vendiderunt argento iustu

i iusticia pbiute o iudicau p pti
o et pauperem p calciamtis ip
pui valoris ve in qo appat
magnq oteptq paupm ebrei
dicit et pulupe p clausulis
dicit n cbrinca h pota equo
ca c ad calcia mta et clausulas
et expot hic ra sa d qr qn
paup hebat vineaz uel agru
iuxa diuites possessiones molesta
bat eu caliupnijs et coge
bat' 6' vende possessio suaz et
diuites aufebat clausura me
diaz int suaz et paupis pos
sessioe totu ponet sb vna clau
sura et hc magl conat hic,
Sech, Q' oterunt sup puluei
tre capita paupm cos deici
endo tota a suo statu, sic eni
Sceleris vol hlt dr i pulue
pstratq, et via humiliu declinat
i declarare sunt, qr humiles ta
libq supbis cedunt de via qn
obuiat eis declinantes a late
Et filq et pat ierut ad puel
laz i pat violat puella filio
suo desponsataz et in hc tagit'
crimen incestq / et sup vestiment
pignorat accubuerut iuxta
omne altare, faciebat n isti ali
mag quiuia i locis v colebat
ydola, et de vestimtis paupm a
pud eos ipignoratis faciebant
sedes ad recumbendu i mensa qr
quiuia illa fiebat de sba iuste
oppssoz et odepnatoz ab eis
so subdit Et vinu dapnatoz
Ego at hic qnt recolit d'
na bnfca ipsi pro exhibita ut
ex hc flagicia pdca appeant
maiora et supplicia sequenda
iustiora, et po dr in pna dei ego
at extiau amoreu an fac
pplm istud pz in libris nuoy
et Josue cuiq altitudo cedroy i
valde excessiua ultra qmen
statu so dr de eis iniuxom hoim

vidim⁹ mōstra de gnē gigantū
q9 cōpati q̄i locuste videbam̄
Et fortis ipse q̄si quercus i sic
occidebat ipm̄ i altitu̅e et forti
tudie et cōtriui fructū ei9 de
sup ꝫ i principes et subditos ius
ipli, cōtigit ꝑsolute aliud bn̄
ficiū precedēs s. educto de frrā
egipti cū dr̄ ego sū et pꝫ bn̄
et suscitaui de filiis vr̄is
i ꝓphetas ad docendū ꝑplm̄ et
arguē pꝫ ꝑ totū vetꝰ testm̄ et de
iuuenibꝰ vr̄is nazareos alii
quos ad tēp⁹ ut sampsone et
Samuele et a quos ad tpus
Nūqd non ita ē q d nō potestis
negare bn̄ficia ista et vos cā
vid me puocabatis sc̄ sequitur et
ꝓpinabatis nazareis vinū ut
infringerent votū m̄ suū et ꝓ
phetis mādabatis ꝫ sic ī osee
pꝫ eo qd amazias sacerdos bethel
nitebat ipedie amos ꝓphe
tia. Ecce ego strīdebo predic
deta supplicia et p̄o ondit hic
punicō i eunta lib. et io tonat
e iij cita p̄m dr̄. Ecce ego strī
debo sup vos talis aūt stridor
catur ex one supposito et per
hec i sumat ꝓ peccā ipli eāt
ita fiuia qd deus nō possit ulte
tollare absq; punicōe. deīa ebrei
sic dicit. Ecce ego stridebo pi
loca vr̄a qd dicto ebraica ē ca
ē ad vtraq; significat et i hoc
notat mod⁹ puniciōis plaustri
eni multū onati gterit et sti
dere sit illa sup q̄ i uadit q d
nō potest, nō effugie sic n illa
sup q̄ tuisit plaustr onatū sc̄
subdit, et peribit fuga a ve
loce qr capiet̄ anqua possit
effugē et tenens arcū nō stabit
ꝫ hostes nudus et robustus corde
i audax et ꝯstans nudus effugi
et piectus armis, p̄ten. c. iij
[A]udite vbū qd locutus ē dn̄s sup
tio i omi cosa ē ioui

tablis sic eorū por tonat et di
dit, i d p⁹ qr p⁹o hec tenabilis
declarat, io puicio iterū p clama
ibi ꝓprtea p̄a in duo qr p̄o ondit
rōnabili ex testio dino io
ex huano ibi Audite fr̄ē tercia
p̄m ꝓpha p̄o excitat attenciōē
d Audite vbū sup oēm cognacōem
etc. allet oēs iudeos quia tā
tūmō vos cognoui ꝫ exhibi
do vobis legē diuinā et aīa bn̄
ficia plūa p̄t c. solum, nō feat
tar de nacōi ꝫ Ideo visitabo
sup vos ēūs vos puniendo q̄to
maior fuit vr̄a ingratitudo dicta
ꝓpha sp̄u sc̄o loquenti ꝓpel
lendo sc̄ sequitur. Nūqd ambulabūt
duo pit ad aquē locū deriātū
n eis quenit tale iter ex ꝯco
causa q d nō et ꝑ hec mēfoice
desigt quenienta dei et ꝓphe
loquentis ex eis ore Nūqd rugit
et leo i saltu q d non. leo rugi
ens ē deus p os ꝓphē cōminabꝯ
cū tolibꝰ ad qd sequitur pena sic ad ru
gitū leonis preda et hec n̄ pnītue
rit et id itelligit p hec qr subditur
nūqd dabit ꝫ, Est n̄ repeticio eius
sīue ad maiorē assercōēm. Nūqd
cadet auis i laqueū terre i abs
dū in tra absq; auaipe i sine
ope aucupis laqueū tedentis q
d nō p aucupe intelligit deus pctō
res capiens i laqueo pene sic
pluet sup peccatores laqueus ignis
Nūqd auferet laqueus ꝫ q d non
sic tendens dei nō frustra a pu
cōe peccatorum i malo ꝑseuantiū
Si clangent tuba in ciuitate ꝑ aduē
tu aduersarior sup eā et ꝑplꝰ nō
expauescet q d ymo ꝑ tuba intell
ꝓphe denūciacō diuine cōminacō sc̄
subditur. Si erit malū penes sēin
ciuitate qd nō fecit dn̄s. i credidit
fici ut dedecus culpe punitū deus
iustus q d aliter nō fieret qr facit
dn̄s deus vbū de hiis q sūt nacta lxx
seu nūciata ł renclauit ꝫ qr sic

tiā non desiat in natijs ita ne
curer, nec nunciando p pphas ea
que sūt natā cognosca et nō pnt
via humana sciri, dīa ista exa
ad hec posita sūt ut ulto dina per
pphas p clamata tonabilis on
datur. Ideo ser leo rugiet i deus
p pphas cominabitur qs nō timebit
q° nō ē q non debeat timere et
de malis suis penitere, dns ds
locutus ē p pphas in spiritu qs
nō pphabit i spiritu a deo accep
tam, pro nunciando q d nō dz tacē
p quantūz psecucōe. Auditū hec
qntr onduntur tonabilitus prudes
testidio liguā° cū dr Auditū fa
cite i diebus azoti zc i uite gebiles
legē dei nō hntes. Congregamini
sup motes samarie et videte in
samaria i ydolatras com dm et
calupnias patientes i qo nonitur
peta com proxim q d Si gentiles
talia viderent sola roce nali dicti
iuste puiēnda dicent pptera oni
pi tonabite punitois super h'
lectz pclamatur. cū dr tribulabi
et circuietur tra ita qr nil rema
neat absconditū et detrahet ex
te fortitudo tua i rex principes et pre
latos et diripientur edes sue qr
bona inde auferent et psca ide
dentur et hec fuit cpletu tpe osee
iiij re xviij. Remitu qa aqui sed
paucā euasit Io subdit Quo si
eruat pastor zc si eruent filij
isrl i valde pauci i plaga lectu
li i i regno regis iudee qd di
lectulus roe templi qd erat ibi
de qo dr Cant p° lectulus nr florī
dus eo qr ibi quiescebat deus p spā
lem i hitac. Illi eni q° pōd ādo
nō euaserit tpe ezechie venit
in regni iudee redeuntes ad di
ini cultū et i damasci grbatte
ipa aqui de dictis euadentibus i da
mascu rfugerunt et fuit occi
tunt nō tpus Oraculi pri qr aqui
ebrei dicunt qr damasci nō ē hic
nō loci sz ē nom appellatiū et sit

victū qr Ezechias dei cultor
pdicts ad rgnm suū rfugientib
pvidit nō quienti de victu
et qr nō solū fuit ipis istl pu
nitus sz et cultus ydolatrie di
sspatus Io ser Audite zc qr in
die cū visitare cepero puarica
tōes isrl ipm puiendo visita
bo et sup altaria bethel qua
loca ydolatre sbutes et pcu
tiam domū hiemale cū do
mō estiuali potentes n ex ne
litate variās hēbant domos
p hyeme et estate et pibut
ves domus eburnee non qr
eent tota ebunee sz qr ibi
erat aliqua opa cniogra ebur
nea et hc mō dz iij re vlt
de Achab regis isrl domus ebur
nea quā edificat, c iiij.
Audite vbū ptch de sqtur
ē hr cupiditas vioz h' qr
oudir ad de vpolbus eoz
cū dr Audite vbū h' vace
pigues i mōte sa vsoes q dir
riacie zc vitulos iuuēcos q ad
rabunt et pigues roe diciaz
ad quas acqrendas nullā vias pi
os iducebat Io sbdit Que ca
lupniam faciti i p vias vrōs
fieri pecat Io lor zc digite
dominis vris i maritz auferte
et bibeq i sbam alioz ropite
ut nos et filiie nre possm lau
te viue, et sbditur pena Iurauit
dus in sco suo i i s̄ipso sp° suo
ipm ucteoz hnt p quē iura
ret maius ut a pmiu p pui
Ebr vj Ecce dies veniunt sr
vos i ad puncti rracud, et leua
bunt vos portis i captiuitate,
sic portant res ponderose i conto
et reliquas vras i ollis feruē
tibus i cetos ad fortalicia an
tentibus ibidem cremabunt cū edi
ficijs et per apturas exibitis
i mite sicut aptuē i muris p
quas extrahēmi piacim in

armon q armenia dr sglo it
liniare non e regio longinq
ult t'ras assior, veite pagua
pphcta arguit ppm de auaricia
hic gnt arit ipm de ydolatria
et dividit 2a ptes q pro por ydo
latre frequitato 2o frequitan os
stao ibi vnde et ego 2o pphe
moniad ibi pq ch at ca p'm
dr venite ad bethel i veiet
frequitando loca ydolatre itaq
pphia non inuitat ad ydolatria
s; magis arguit ad galgala
ibi n fr' ydolatria exercebat ut
dcm est s' osee xii et offer
te i offertis t'bq diebq s; i ang
sile in teplo dni qd erat i ihrl
ubi cultores dni debebat qparere
ter in anno (Exo xxiii) decem
boaz n i cultu ydolor q fr sta
tuit sla a'gua cultui dni q
illis h fiebat in ihrlm ut pr sa
cilq appetiet, et sacrificate de
fermento sc et gentiles ydolatre
oblatas h deo facte in ihrlm
erat absq fermento Dic n volu
ysl filii ysl sacrificare vitulis
unctis et de mandato meo s;
de vra volutte unq Vnde et
tenit por obstiao ppli q pluies
fuit a deo flagellatq pr peta
no, tn emedatq, et po por fla
gellu famis cu dr Vnde et ego
dedi vobis stupore dentiu i fa
me, ebrei ut dicit iacobus tenuitatem
dentiu Vnde et filia dni vel
qualis h'nt dentes acutos, et te
ta vacua 2o per, et i digentiam
panis 2o flagellu sit cu dr ego
et prohibui a vobis ymbre et h'
tribq mensbq ad messem qnta
pit in illa mese aprili et
fuit phibitq ymber tpe q'ma
gis solet pluere, et plui sup vna
ciuitate i qua dedi pluuias fuit
ita modica q no sufficiebat vo
bis ad potu So per Et venit due
ciuitates 2o flagellu venti vre
tis terre pestilencia corrumpentis

et cruciabis quantu cu dr percussi
vos i vento vrenti 3o sto fla
gellu ocisor ab aduersariis cu
dr, misi i vos morte in via e
gipti miserunt enim iuvenes e
lectos i egiptu ad ad ducend
inde auxiliu contra assiros q por
cupati ab assiriis fuit occisi
ab eis et equi eor ab aduersa
riis capti So sequitur usq ad ca
ptiuitatem equor, et q tyrdaua
eor iacuerunt insepulta So per
Et ascende fecit putredine 4o
sto flagellu subuersor terre pad
versarios cu dr subuerti vos q
subuersio fta e ferro et igne
sc sequitur et fucti est q'i torre
ris i lignu semiustu et aa tor
reo eis, et no redistis ad me to
nes flagellati terra pr h fa
ciaz t' ysl i dabo t' penas co
plectas et maiores, post q at hu
quit por pphe monenco s; ut pps
ad dm conuertatur, et ad h' iduat
suppono motiu 2m por ca v p'm
at ingam e qsideratio diuine pote
stat et ptes creatiue derit se subiire
So dr post qua at hec fecero tibi
i afflictiois prdictus pparare i or
cursu dei tui ysl p deta pei
tenaz vepanda ? Sed et q
dunte, et dicit expositores mo
raliter et partis ronabi' q hec
pphetia e de quis sole iudecus &
finem mundi futura Vnde p'tbq
no sr' adire a capti te libate et s
hec expor pparare te i occursu i
pparabis tere dbam at quis
p' primoz dicta dr mone cogel
lectu diuine potentie So per Ecia
ecce ego formans montes et cre
ans ventu eloquens sui danda
ei pphetae ppi deq creatura i
angelor c v

Audite hec por 2m motu
qd e diuine iustitie qsidatio
ait pecta puniens et di
uidit i duas ptes q primo
por hec qsidatio 2o arguit pplm de
oppositis ibi Cum quartus pri i duo
q' pro inducit ppm ad qsidatio pene

ptite ro ad euasioꝫ futurie ibi
hr hec dr cta prim dr ppha dudu
te viij istud nō solum aure ſz et
corde qr ego leuo sup vos pla
ctū cpatiēs mee vobis in
flicte domꝰ isrl cecidit a sta
tu ppriis et hr fuit a tpe aza
el regis Sirie q tr modo appli
cuit regnū isrl ſz qr dr viij ſz ꝯm
tracꝰ ē furor dn̄i contra isrl et
tradidit eos in manꝰ regis azael
Sirie et ꝯt ſbdit attriuit eos
rex ſirie nō adiciat ultra vir
gat hr ptate ptita et ad idē
fuit qr ſz virgo isrl pterta ē et
qr dr ꝓ ꝯpſſio ei ud ſine
ad minoꝫ affliciōi qd declar
p id qd ſbdit vrbs de q̄ egre
diebant mille rc̄ Cꝰ a ſz di
dit hic inducit ad euasioꝫ
pene future dicēs in pna dni
Querite me ꝑ opa bona et viue
tis corpali et spūali vita et
nolite querere bethel rc̄ i nolite
cole ydola q̄ colunt in bethel
galgala et bersabee qr galga
la captiua ducet i ppls ydola
triꝫ colentes ibid Querite dn̄m
et viuite exponat ut pri
ne forte ꝯburat ut ignis q
totat deſunt ꝑ ꝯſūptioꝫ pre
ꝯbustibilis domꝰ Ioseph i reg
nū isrl q̄ denoiat a Ioseph
eo qr Ieroboaz pꝰ rex fuit de
tribu effraym filij Ioseph Qui
quitis hic cōne arguit ppls de
ꝯpposito ſ qr ptrabat in ne fieno
et honore dei ꝑpo et pc argui
cꝰ iustus in ꝓcs ro de v ſꝯ et
ve depdeatibꝫ pma i duo pō
arguit ppli iniustic tiſgressio
ro ſbdit pūnio ibi Qui ꝯta
pma dr Qui ꝯuertitis i absinthium
iudiciū i. dantū ꝯ paupm
eos iuste ꝯdepna et iustis
i deū q est iustia ꝑ cendꝰ et
et vita in tra relinqtis ꝑ vel
pris faciētes arcturū et oriōne
est at arcturū qdaz ꝯstellac
qͤ e iuoluit ꝯta poli septē
trionalē et vocat vrsa maior
ab astrologis et currꝰ lucnal
a laycis Orion at est qdā con
stellac clā et nota pti ꝯsis
i thauri signo pti in signo
gemioꝝ et ortꝰ eꝰ fit tpe
hiuernis ꝑ qr dr phs ij metheoꝝ
qr orion ē indistictꝰ et dif
ficilis Et ꝯuertētēs i mane
tenebras i. succeſſioꝫ faciē diei
et noctis Qui vocat aqs maris
eleuac eas sup faciē tre qua
tēs eas i pluuiaꝫ Qui ſbridet
vastitate i ebreo dr Qui viole
tat forte cū ꝓxime et ſb
ridet et ꝯtepnit vastitate
a forti factā et de pplaꝰ sup
potēte aufert ꝑpm de regno
potēti transferendo et captiuando
ista dicta ſz de deo ad ꝯde
dā qui nō est ꝑ ydolis relinquē
dꝰ et iuertit ad ꝯdēs ppli
trāsgressioꝫ Odio habuerit in
porta corripiēte i. in portis
in sedebāt antiqtꝰ iudices
et senes ut qbꝫ ibi ꝯueniētes eo
neq ī ueniret eos ꝑpno et
loqntes pfec i. sanctos doctores
et pphetas abhoiati ſz coꝝ
doctrinas resistēdo Ideo hr qui
ſbdit pūnio Qui dꝰ ꝑ ꝯ ꝑdi
ripiebatis pauperē et ſbdit
mox ꝯceptio et pdaꝫ electam
i. id qd erat meliꝰ et vale
rꝰ pobis tollebatis Io in pe
na hꝰ et aloꝝ petoꝝ pduitoꝝ
ſbdit domꝰ quadro lapide
edificatis i. sumptuose et labori
ose et nō habitabitis i eis ꝑ
captiuitatē Quoniā cognoui
ta scela vrā ad puniēdū et for
cia i. ꝯtīua hostes iusti i iusti
ita qr iustū ē hic nemo qui
accipitis munus ꝑ ſbuersiōe iu
sticie Io prudentis tacebit tpe
illo taces a corpē tra vi
dens qr nō ecet ad ꝯuersiōē
daꝰ ſz magis ad maioꝝ petoꝝ
aggrauacioꝫ Io scꝫ qr tps malū
est ꝑ ſz ꝑ maliciā gētis
et ꝑ hoc ante tpe illud ppha

monet eos ad correcco[n]e[m] d[e] q[ua] dicit[ur]
bonu[m] p[ro] emendac[i]o[n]e vite ut viua
tis corpa[liter] et sp[irit]ua[liter] et erit d[omi]n[u]s
d[eu]s exercituu[m] vobiscu[m] s[icut] dixi[s]tis
sicut vos p[ro]tegen[s] sic dixistis
i[d est] desiderastis s[ed] q[uia] h[oc] desideriu[m] no[n]
implet[ur] n[isi] mala vita corriga
tur io sequitur odite malu[m] et dili
gite bonu[m] ptes s[unt] iusti e[st] s[cilicet] declinare a
malo et facere bonu[m] et co[n]stitu
ite i[n] porta iudiciu[m] i[d est] iudices
i[n] portis ciuitatu[m] et villaru[m] sicut p[re]
cipit[ur] deutro[nomii] xvi ut q[ua]li[ter] ciui
tatu[m] regu[m] q[uod] tu[n]c possent stati
iudices inuenire si forte misere
tur d[omi]n[u]s no[n] d[icit] hic forte q[uasi] a[li]q[ua]
mutabilitas s[i]c sit in deo s[ed] i[n] libero
arbitrio ho[m]i[ni]s reliquiis ioseph i[d est]
no[n] ioseph d[icit] hic reliquiis p[ro]p[ter]
diminuc[i]o[n]e[m] ut predictu[m] est de q[u]a[ntitate]
regnu[m] x tribuu[m] regu[m] ioseph eo
q[uod] ieroboam p[ri]m[us] rex fuit de tribu
effraym filij ioseph p[ro]pt[er]ea h[ec]
de d[omi]n[u]s d[eu]s in o[mn]ibus plateis h[ec]
si[m]ilia non refert[ur] ad litera[m] imme
diate s[ed] ad id q[uod] d[icit] s[upra] hostes iu
sti accipientes munera et pauperes
deprimentes i[n] porta ergo co[n]clud[it]
hic p[ro]pt[er]ea x[ii] et subdit[ur] i[n] o[mn]ibus
plateis s[cilicet] ciuitatu[m] planctus mo[r]
encia et i[n] cunctis que foris s[unt] i[d est] i[n]
villis opidis i[n] campestri terra
situatis dicetur ve ve p[ro]p[ter] multit[udinem]
miserie et vocabunt agricola ad
luctu[m] i[n] villis et opidis i[n] q[ui]b[us]
sunt h[ab]itantes artem plangendi et
ad planctu[m] in ciuitatibus eos qui
sciunt plangere i[d est] canere carmina lugubria
taliter n[on] solent i[n] ciuitatibus manere
et in o[mn]ibus vijs i[d est] campestribus locis
erit planctus eo causa sequit[ur] q[uia] p[er]
transibo i[n] medio tui faciens vindic-
tam iusticie mee p[ro] p[e]cc[at]is v[est]ris ve desi-
derantibus h[an]c l[itte]ram exponu[n]t ali[qui]
qui de regno duaru[m] tribuu[m] de quo
p[ro]phetaue[run]t ieremias et alij p[ro]phe[tae] q[uod] p[ro]ph[et]a-
turi essent i[n] captiuitate babilonica et

inde p[ost] lxx annos reddituros et
futuros maiora b[ona] q[ua]m an[te] c[aptiuitatem] q[uod] ta[men]
no[n] erat i[n]telligendu[m] s[ed] statu[m] p[ost] reditu[m]
s[ecundum] l[itte]ram p[ost] s[ed] in aduentu xpi de
claratu[m] fuit in pluribus locis ysaie et
ieremie et aliaru[m] p[ro]phetaru[m] multi ta[men] de
p[o]p[ul]o i[n]telligebant q[uod] statu[m] ventura
essent talia i[n] reditu et q[uod] desidera
bant acceleracio[n]e[m] illius captiuitatis p[ro]p[ter]
accelerac[i]o[n]e[m] illius p[ro]sp[er]itatis in reditu
et ad hoc replicant l[itte]ram sequente[m]
in q[ua] p[ro]ph[et]a eos increpat de tali de
siderio ut dicant isti s[ed] illud no[n]
bene queri[m]us d[omi]n[u]m q[uia] no[n] solu[m] re
ges ioachim et sedechias s[ed] et
principes et sacerdotes et pseudo
p[ro]phe[tae] et co[mmun]is p[o]p[ulu]s p[er]seq[ue]bant[ur] ier[emiam]
ad morte[m] eo q[uod] denu[n]ciat illis
captiuitate[m] acceleracio[n]e[m] ergo p[at]z q[uod]
no[n] desiderabat eam s[ed] magis abhor
rebant p[ro]p[ter] q[uod] sic dictu[m] est s[ed] hic
p[ro]ph[et]a arguit illusores et dicit[ur] i[n]
in d[ictis] p[ar]tes q[uod] p[ro] p[re]dicac[i]o[n]e supplicac[i]o[n]e
no[n] auferet[ur] remediu[m] ibi odi et
ti n[on] ip[s]o putabat deu[m] p[ro]ph[et]icu[m]
simula de diuina punic[i]o[n]e futura
erat dicebant derisorie ier[emie] xvii vbi
e[st] v[er]bu[m] d[omi]ni veniat sicut fuit ibid[em]
expositu[m] ita d[icit] hic ve desiderantib[us]
diem d[omi]ni i[d est] diuine vltionis de mitig[a]
tate a p[ro]ph[et]is de q[u]a ironice dicebant
veniat dies illa longe do p[er] modu[m]
optatiui ad quid vobis eam i[n] q[ua]lis
e[st] vobis dies futura illa et erit
dies d[omi]ni ista tenebre i[d est] erit vobis
tribulac[i]o[n]e plena q[uod] p[er] tenebras no[m]i[n]e
solite designat[ur] io subdit[ur] que[m]
s[i] effugiat vir a facie leonis x[.] i[d est] si
vobis occurret tot p[er]icula q[uod] s[i] ab
euadet vnu[m] incidet i[n] aliud io q[ui]
cludit[ur] nu[m]q[ui]d non tenebre q[uo]d sic
exponat[ur] ut s[upra] odi hic co[n]t[ra] au
feret[ur] remediu[m] q[uo]d posset e[ss]e p[ro] diui[n]e
placac[i]o[n]e q[uod] tollit[ur] cu[m] d[icit] in p[erso]na
dei odi et p[ro]ieci festiuitates v[est]ras
et p[ost] l[itte]ram tu[n]c s[ed] ibi aufer a me tu
multu[m] carminum tuoru[m] i[d est] si offeres
m[ihi] laudes vocibus leuantes et mu
sicis i[n]strum[en]tis non acceptabo q[uia]
no[n] est speciosa laus i[n] ore pec[ca]toris

Ecci xo et r̄ uelabit' q̄ tāquā
i valde magn̄ iudiciū i cōe
cucō iustie mee q̄i torreñs forc
tis i suo īpetu rapit ea que
īuenit q̄i ō ita rapiet ī capti
uitē. Nunq̄d hostias z. Istud
r̄fert' ad tp̄s in q̄o filij isrl
fuīt in deserto ut dicūt ali
qui expositores uīi q̄ a gfla
cōe vituli Aaro x̄ xl an̄ nō ob
tulerūt sacrif̄ia et oblacōes dn̄o
ß ydolis q̄ portabat q̄ ī itin̄e
Oz hc̄ nō vīc vm̄ q̄r p̄ adoa͠c
vituli ipsi fuīt q̄uit' puitq̄
ut h̄etur ibid' Et sīr p̄ p̄cto
ydolatīe phegor inū xxx° ſo
nō gst veisimile q̄ si tā du
ydolatīe cohibuisß ydolit q̄
sem portasset q̄m ipsi fuisset
de hr mltoīs puitꝫ et q̄ni d̄e
hc̄ expssa eēt mēo ī libris
moysi et ſo id induat' ad on
dend' q̄ sacrif̄ia nō sint deo ac
cepta si nō ſtr assit bō vita et
hc̄ p̄oppoīti sz q̄ illa sacrif̄ia
sunt omissa lōgo tp̄e tn̄ ipsis
isrl eēt in desto et dei̇ bnf̄
ijng et placatꝫ illi ipso ōtulit
mlta bnf̄ia, de dicto vō omis
sione sacrificioꝝ p̄bendo mana
q̄ne et ducatū ignis et nub̄
de nocte et ī die et mlta alia
bnf̄ia, de dcā vō omissiōe sac̄
fitioꝝ dr̄ ȝa sa sup id nū u̇p s̄e
cerūt filij isrl p̄ kasß tp̄e suo
ß toto tp̄e q̄o fuīt ipsi in desto
nō fec̄ nisi id phase tn̄. Et tn̄
eat pn̄ ho sollepitas ān̄i et ī
q̄o debebat offerri sacrif̄ia sol
lepnia et si illud fuit omissu
mlto fortq̄ aīa mi pn̄ lia fuit
n sup ipso dispēsatū ī ī certū nu
bis motiū, sic de omissiōe cēia
rio. Ista tn̄ omissio sacrif̄icioꝝ nō
ē sic ītelligīa qua q̄ illo tp̄e nā
fuerūt sacrif̄ia oblata q̄r in dedi
cacōe tabernacli obtulerūt p̄ncipes
plura aliā ī sacrifi̇m dn̄i inū vij
et id ōtigit ex aliq̄ alijs causis
spālibꝫ et sic hc̄ de h̄c nunq̄d hosti
as et sacrif̄im z. q̄ d paucā obtul
stis et ſo nō ōputant' sic q̄ de
ij ph'cij q̄ modicū est q̄i m̄ ic
putat' et apportastis tabernaclm
moloch ß q̄ dt ra sa et sic ea q̄
p̄dicta sūt de statu p̄p̄li ī desto
illud nō r̄fert' ad līam imme
p̄cete, ß ad id q̄ sr̄ dcm̄ ē dies
dn̄i tenebre et nō lux ī dies
putos vr̄e eīt plea ēbulaoe
q̄ui q̄uigit et portastis cpoera
bitis ī futō lecō p̄ mod̄ p̄sn
re tituȝ p̄hetie tabernaclm
moloch z. dr̄ n ra sa q̄ assirij
ducētes ū tbꝫ ī capti̇ue posuīt
ydola q̄ colunt iudei sup hūc
ros eoꝝ ī itinē ut appareret q̄
dij quos colebat nō potuit ē
eos saluare cōn̄ assirios et hunc
expoīai ḡpot līa s̄eqn̄s et
migrare faciā tn̄ sdamascū ī ul
tā assirie regn mittēd vos ī ca
ptiuitē in trā valde lōgnquā

Ve vobis qui
opulenti estis in h̄c ac
arguit ipm de supbia
et arrogñ et dicit ī d q̄
po p̄e culpa ro sbdit' pena ibi
Trāa ip̄ et ī hc̄ aco lor p̄pha de
regno isrl et cōn̄ regn̄ iuda dr̄
q̄o Ve q̄ opulenti estis ī dñois
male accipit' ī syon ī ī regno
iuda sic noīato eo q̄ Ierlm
eat ibi metropol ī qua eat te
plū et domꝫ regia ī mōte syon
Et ōfiditis ī monte samarie ī
ī potē regni isrl cū metropol
eat Samaria ī mōte sita ut h̄e
tur iij Re. xvj Optimates ī p̄nci
pes ī ipso ingredientes pōpatice
domū isrl ī tn̄ supbiā magn̄ ci
tates vos ī ipso Transite ī calāne
ī ī babilonia ut dr̄ ra sa et ite
inde ī Emath q̄ nūc dr̄ anti
ochia et descēdite ī geth pale
stinoꝝ q̄ erāt p̄ncipales ciui
tates quīq philistioꝝ si latioꝝ
tiq̄ coꝝ tro vro ē q̄ d nō ymo der

vobis facere, et melior terra et
hec e vini si ceciderint principia isto
rum regnorum que erant iniciata in eo
tempore et in bonitate ipsius quam regim
videt datum propter iste a deo sicut re
gnum babilonie et antiochie in
quibus fuit propterea dilatata in spacio
et fortitudine, Tamen separati estis in
dei sine prestita in diem malum in ad
punitionem magnam eo quod regnorum
bus dato abusi estis vero subditur
et appropinquatis solio iniquitatis con
arguit eos de carnalitate et dor
mitis in lectis eburneis et notat
eos de nimia curiositate et luxuria
et primo de gula ibi Qui comeditis ag
num et de recepta lectionis quam canitis
sicut david putavit se habere vasa
cantici in ministerium musice sive
quod non est ita quia david ...
in diversis laudibus ipsius dei in lascivi
is et dissolucionibus in phialis vinum
bibentes cum excessu et nimia
carnalitate et optimo unguento delibu
ti ad odorem sue carnis recepte
turam Et dicit hic aliqui quod un
guentum optimum dicit, in quo unge
bantur vasa domino cultum appli
cata de quo poterat Exodus xxx et in
sic peccatum mortale, utantur ad odorem sue
carnis, et nihil paciebantur in com
paciebant super contricione joseph in de
structione populi israel per peccata iniqua
ta reputabatur in verba eorum si
ut dicta, Quia propterea hic quod subditur
dicta peccata et dicitur in duas partes
quod propter peccata vero reputantur cul
pa ibi magis cum, ecce primum de quo
primo in peccatis culpas iniqui in tran
migrabit in capite in optimates quem
sunt capitanei populi erunt in capti
vi et auferetur factio lascivientium
in adulatione eorum quod iubebat eos in
fornicacionibus suis, Iuravit dominus in firmi
tatione quod hec peccata est vero subditur
detestor ego superbiam sive populi israel et
domus eius odi in domus vestram et do
mum duarum et tradam civitates in civitates

in magis adversantium quod si reliqui fuerint
evadentes adversariorum per abscon
sionem sui in locis occultis et ipsi
morientur in fame aut fame non con
dentur et tollet eum in quibus sic
mortuum propinquus suus qui evaserit
magis adversariorum et abiret eum
non potens eum deferre ad locum
sepulture ut efferat ossa quod faciat
primum portari ad locum sepulture
secundum totum corpus et dicet dicet propinquus
ei qui in penetralibus domus est que
rens mortuos in locis occultis Num
quid adhuc penes te est ille qui mor
tuus et videbit suus est in non in
veniens plures et dicet ei propterea
ab eo quaerenti, tace et non recor
deris nominis domini qui fecit nobis ma
la ista quod est eorum hominis impacientis
contra dominum secundum expositores mores hebra
eorum vero hec est litteralis, et tollet
eum eum propinquus suus de combustione
sua in de loco ubi fuerat combustus
ut efferret ossa de combustione re
manentia ut sepeliet ea et dicet
ei in primo quod loqueris tace in nolo
quod amplius vel de ista combustione et de
sepelitione, et subditur vero, et non ad
recordetur nominis domini in ista morte
contigit eius eo quod non recordabatur
nominis domini et hoc non est cuiusdam de
eorum sepultura sicut exponunt alii
Quia ecce dominus mandabit in adversarius
iudeorum imperium volui et vincendi quod
eos et percuciet per eos domum maiorem
ruinis in regum propter tribum neptalim
et domum minorem regum duarum tri
buum superiorum quod cum sunt reprobabiles
vero et capitalis duarum tribuum re
Capitata fuit per gentili capitivitatis vero
propter tribum adhuc non est reprobata sicut
erat eos, Numquid hic propheta reputat prophetis
maliciam de iniquitate currere quam
in petris equum quod non quia hoc est con
trarium nec curritur, et tamen sic fuerint
in moribus vero et quia convertistis in
amaritudinem per iniustas combustiones, et le
titiam in intellectu in dulcedo malum
Et dicit vos lectatis magis non
in fortitudine nostra assumpsimus cornua

i ptāte, tpale acquisiuit nobis
Con͂a v̄tute et industia q̄ dicat
sic ꝫ ō sbdit peā Ecce ego susci
tabo gētē, id ē assirioꝝ tpe regni
ist͞l et caldeos tpe regni iuda
et gterēt vos ab introitu emath
q̄ ē iuxͣ tr̄m iudee i pte aquilonari
usq̄ ad torrētē, desti q̄ ē i ext͞
mitate austͣli et c̄ gmat destruc
cōe totius iudee / c vii
Hec ondit dn̄s deus amos etc
inchoat ꝑa ꝓphiaz hic ex
hac pte calūpniaꝫ ꝑ q̄ dr̄
cōpliceꝫ ob aucium, incito
dn̄i qui arguit amos ꝑ et dicit
i d q̄ pō pte calūpniā ꝫo i pūt
suaz ꝓphiam eā viii pā i duo q̄
pō ponit calūpnie sp̄ialis occaso
ꝫo calūp̄ impoposito ibi et misit
pā adhuc i d q̄ pō pōe octo idic
cta ꝫo dicta ibi hec oñ, licet et
tot ꝓphia amos fuit octo ꝑpem
et calūpniandi spūalis tn̄ ꝓphetia
i isto cā° pōta fuit occaō sp̄ialis
et ponit hic pō due visiōes que
fuit hi calūpnie occasioes idicte
ꝫa pōr ibi h̄ oñ, cta pōm sciꝫ q̄
ꝓpha visioē ymaia videbat do
minū producēte, locustas ad tē
naseretū destructoꝝ, tn̄ ad preces
eius nō ꝑduxit ad effcm̄ sic ad
primaz iniquitatē Impedita fuit
sūbitio p iohā pclamata et hō ē
q̄ dr̄ hec oñ̄ m̄ m visioē ymma
ginaria, et tn̄ significat, itellexit
ꝓphā et c̄ itelligēdes s̄ alie visi
ones sequētes Et ecce fictor i des
fortor locuste i locustaꝝ sic Ebr
vi vel iuxta Simmachū i uth do
inustaz i pn̄ cōminancium scm̄
ymbrius i illo tpe qo solent bla
da pullulaē Et ecce serotinus p
tonsioē gregis In ebreo hetur p
tonsioē regis et vt hec lr̄a clarifi
scata p impiaciaz sequētes ꝓ alli
sudite, dicitur vl ymaginiꝫ ali
quoꝫ correctoꝝ eo q̄ tonsio ma
gis dr̄ de gregibꝫ q̄ regibꝫ ad i
tellem hui lr̄e ē sciend q̄ sc̄ in
t͞ra ista qn̄ blada aduersū i hez
ba et nō dū in cepert tuckilare po
mitꝫ ibi aguntaꝛ ad recedens
putates sic i iudea tōdebantꝫ
tnc blada et illa tpe erant p
alibꝫ regis et ß hc dr̄ et ecce
serotinus i tpe m q̄ cepert blada
tuckilare pōs tonsioē regis q̄ si p
ea rodentꝫ nō possēt fructificaē
Et factū ē cū cōsūmasset comedere
herbā t͞re s̄ multitudo locustaꝝ
hc tn̄ nō erat in re ß i ymagina
ria visioē Dn̄e deus deprecoꝛ nemi
fatur hec plaga pro eius suscita
bit iacob i vlcuabit ꝑm ipē
ab ysta plaga si nifica q̄ d illis
visi tu misiteꝫ eis dn̄s supplr̄ no
i sciuit plagam ondisaz, hec ondit
hic poꝛ ꝫa visio de futō incendio
q̄ sic fuit ipeditū p orōez ꝓphe
et eiꝫm ad hc dr̄ Et ecce vocat
iudiciū i ardoꝛ cōpeccatoꝛ sue
iustic ad ignē i ad succēdend
totā regionē et deuorabit abys
sū multā sic n ymaginarie vide
batꝛ q̄ ignis erit ita fortꝫ q̄ et
cōsumeret aq̄s pfundit nō abyssi
significat et p hc itellexit ꝓpha c̄
iniciorꝫ itendiū futurū i terra
et deus deprecando ut nō fiet
et exoꝛ ut h̄r ex dicit sꝫ q̄ di
cta expositio q̄ dr̄ quidam qua si
significatū p locustas i visioē pā ad
destructioē regis ist͞l et ꝑpatum
caldeoꝝ i ꝫa p ignē q̄ incendit
ꝑhm nō est duceneꝫ q̄ plage
hic cuiꝫe videntur fuit i ꝑō no
iste et due visiōes fuit idicte
cause calūpnie cōm amosii
ꝑm p plagis illis ō aut viu
tandis q̄ tangebat ꝓm ꝓpon
et p visioē sequēte nō aut
que tāgebat dom̄ ꝑgiaꝫ hec
ondit hic poꝛ ꝫtia visio tn̄ dr̄
Ecce dn̄s stans sup murū un
tu i sup uncitū p murꝫ itelle
fortitudo regis ꝑ tribuū p limitoꝫ
dn̄a ptectio eo q̄ muri limito
ptegit eū a mue et pluuia et
in manu trulla q̄ ē instru

ad limenꝰ et ſer pꝰ Ecce ego
ponā i deponā trullā ſtetralē
a ꝑgno x t'biū ꝑterꝰ meā nō
addiciā ult' ſup inducē i lince
ꝑ qꝫ intelr ꝑtegr' ſ predcā cōra
lint a'aꝫ lniām tri ad eandem
ſmiām que t'lis ē Ecce dn̄s
ſtās ſup murū limatū et ī ma
nꝰ linea et accipr hic linea pro
corda latomi ī cū extremitate
plūbum cū qua ꝯſidatur ſi mu
rus erigir recte ſup fūdamētū
et ſi inuēt distorsione reducat
eam ad rectitudīez et per hꝯ de
ſignatur dīna iuſtīa tortuoſi
tatem culpe emendās ꝑ penā
Jd ſeq Ecce ego ponā lineam
meā in medio ꝑpli mei iſrl' i
rectitudinē iuſtīe mee eos puni
turū non adiciā ult' ꝑ trā
ſire eū i diſſimlare eiꝰ peccā abſ
puniōne et demolientur excelſa
ydolī i bethel et dan vbi cole
bantꝰ vituli et ſctificacōes iſrl
i ouia loca vbi offerēt oblacōes
et ſacrificia deſolabūt qꝫ fuit
iplētum ꝑ rege aſſirioꝝ iiij reg xvij
et ꝯſurgā ſup domū jeroboā
i gla° qꝫ fuit iplētum ꝑ ſellū
qui interfecit zachariā filiū ha
jeroboā et regnāt pro eo iiij reg
xv et hec viſio fuit dicta
contra° calūpniē con amos Et
miſit hic conīr por calūpnia
amos et p° po hec calūpnia
ꝯ° calūpniatoriꝰ ꝑ calūpnias
peā ibi et mīdit p'a in ꝯ qꝫ p°
qꝫ p° amos ac [illegible] cipit ꝯ° mo
leſtās ibi et dr [illegible] cūm p'm dr
Et miſit ſ mīciūs amaſias
ſacerdos bethel q erat locꝰ pri
cultui vituli dedicatꝰ ad jerobo
am regem Jſte jeroboā fuit filiꝰ
joas iiij reg xiv rebellat con te
amos excitans ꝑpm ad te occi
dendū non poteſt tra ſuſtinere i
nō eſt dignū eū amplius viuere p'

tatē qꝫ dixit in gla° morietur jero
boā hec accuſacio fuit falsa amos
n hoc nō dixit de jeroboā ſ de do
mo eiꝰ et eiꝰ poſteritate ut ꝑ pre
dictꝰ et dixit hꝫ cont' amos
moleſtās vidit n iſte amaſias
qꝫ ꝑ ꝑ pat ciāut de ſua accuſacōe
qꝫ cognoſcēt eā falsā ēē ut qꝫ ri
putat' ꝑba amos ſimulā ꝯ° tep
tauit amos fugāē de tra iꝰ d
cr vides i tu amos q dicis te
ꝑte dei viſiones fuge i trā jude
vbi audiet' tua et comede ibi pa
nē qꝫ dgbit' e ꝑ tua ꝑphia et
in bethel nō adicies ult' ut ꝑ
phetes qꝫ ſtificacō regis ē i loꝰ
dedicatꝰ ei rege ꝑ cultu vituli
ut legitur iij reg xij Et rīdit hꝫ
cont' prediciā calūpniā ꝑcā
p'o rīdit vromee ſ' illacē ſ qꝫ
ꝑphāret in tra iuda ꝑ pane d
non ſū ꝑpheta i nō ſum ꝯ de ꝑphe
tis falsis q ꝑphetant ꝑ talibꝫ
acquirendis ſ qꝫ dr Ezech xiij
violabant me et ꝑpm meū ꝑ
pugillū ordei et fragmentū panis
ꝑ ſ' alimenta iꝰ i hꝫ alia qꝫ e
rant dicte illiꝰ qꝫ d nō indigeo
victu vr̄o ut ꝑ illo ꝑphetē me
dicat' ſ ſum verꝰ ꝑpheta ꝑ ſb
ſequ et tulit me dominꝰ ꝫ ita qꝫ
loquor ex iuſſia dīna ſic expo
ra ſꝫ aliꝰ vō exponūt ſic nō ſū
ꝑphā i nō ſum tacto actualiter ſpū
prophecie ſ expoſicō non vr̄ co
ueniēs p° qꝫ in textu ve ceſ et ne
no nō ſolū de ꝑphā q actu tangit
ſpū ꝑphecie ſꝫ etiā qui ꝯſueuit
tangi eciā actu nō tāgit' ꝯ° qꝫ
ī ead die ꝑdixit ꝑphēce ꝑtiaꝫ
amaſie d tu dicis nō ꝑphabis y
volens ipedire vbū dei i iꝫ hꝫ hec
cit pena tua vxor tua ī ciuitate
fornicabit' i pollueret ab aſſiriis
ciuitat' captiuātibꝫ q pollueret in
oculis tuis vxor tua et occidet ple
et humo tua funiculo metiet'
i cōcines gētibꝫ [illegible] diuidet' Ter n

assirioꝝ captiuato regno x tribuū
misit illuc gentes alienas ad pos
sidendū t'raꝫ iiij ꝛ͛ xvij/ et tu in
t'ra polluta morieris i ī assirioꝝ
t'ra ubi est ydolatria polluta
Dicit at Jeꝛo9 in ꝓlogo sup ꝓphe
tiā q aīmo siuit sue9 sequēt
plagis afflixit annos et tandē
sic9 ei9 osias cū vecte ꝑ tēpora
cū, miserit et dolor unciis ex
pirauit q̃ li nō exprimat / ē viij
ce ou͛t ꝑ q̃ quā annos pas
hus fuit i ira ṗ̃ cont
ꝯpuit suā ꝓphiam et di͛
ī o ptēs q̃ ꝑ̃o denūciat
ꝓphē destruco ꝛo eius redificaco
ꝑ meditū nomi rat͛ i Indicil
ꝫ p̃a in o q̃ ꝑ̃o ꝓphiā at cont
vigilia x tribuū ꝛo tēn̄ vigilia dua
rū tc̄io ꝑ̃a iiij ꝫ q̃ ꝑ̃o tēn̄
x trib9 ꝑdicit penā suctiicte ꝛo
arguit eoꝛ cn̄ audiac l dudi
tē ꝛo r͛puit penā magis diffu
se ibi Juā, c̄ta ꝑ̃m dr̄ Ecce vn
tina pomoꝝ poma q̄ put ma
colligi ꝑo colligūt et pyca que
nō pnt capi nisi cū vnanis q̃s
ramī attrahūt et ꝫo ꝑ hāc vi
sionē designabat͛ diua vlc̄o ve
tāta absq̃ r͛tardatōe ꝫo ꝑditum
Venit finis sup ꝓplm meū isrl̄ nō
adiciaꝫ ultra ut ꝑtrāseaꝫ eū di
mittēo absq̃ puniōe/ Et stridi
ent q̃ hec est l'ra, ecce calumt
siaui s ꝑ ꝑrem q̄ nil valet ꝫ ꝑ
tiūt͛ et ꝑ hic captiuāo ꝓpli designat
Et stridebūt cardines pullaci i
pallacioꝝ regis et principū mir
morientur et tū no ces q̃ adus
aliquos r͛fuauit ut i captiuitate
ducerentur In oī loco pioiet͛ ꝑ sile
ciū, i ab oī loco repellent͛ ꝑ cla
moꝝ et moient͛ Audite hic qui
cōteritis i potētes q̃ cn̄ audiac
ꝛ audite hec q̄ cōteritis paupes
i paupes ad nichilū redigitis
dicētes q̃ deponēmus cum trāsi
bit messis i hūs habundancie tēpe

ut sit tēpe caristie ut blada vendi
tamꝫ/ et sabbatū in q̄o fit gen
a vendicoe et apiem9 fr̄tī
i horrea frumenti ut iminuam9
mensurā dolose et augeam9 si
clum i ꝑciu et subponam9 sta
teras dolosas i pondē mēte
ut possideam9 i argento egenos
q̄ opellent͛ se vendere nobis i
suos et paupes ꝑ calciamentis
In ebreo hētur ꝑ clausuris et
exponat͛ ut b͛ꝫ ij c̄ec͛ tā mendic
et q̃squilias i purgamenta que
non dent vendi tū frumento sed
citū, Juravit hic ꝓpha i r͛sputa ꝑ
nam ꝓpli magis diffuse explicā
do et ꝑo q̃ntū ad penā corpale
ꝛo q̃ntū ad spūale ibi ecce di
es c̄ta ꝑ̃m dr̄ Juravit dn̄s i su
ꝑ͛bia iacob i con̄ supbiā ꝓpli
x tribuū si obliti fuero i nō
oblivisar ꝫ ꝑ finem oīa opa
eoꝝ mala huiq̄ sup isto nō q
movebit͛ t'ra q̄ ꝛ ꝑ̃mo commove
bit͛ afflicoe mag et ascendet q̃
flumen ꝛ ꝑ hoc designat͛ cap
tiuitas ꝓpli futura q̃ sic aq̃ flu
minis fluit de loco que grauor ad lo
ca longinqua sic ꝓpl's isrl̄, occidet
sol in meridie i in tēpe prosperitas
ꝑci superueniet aduersitas et
idē intell͛ ꝑ hīs q̃ sequunt͛ et tene
brescere faciam ꝛ͛ c̄ est n expo
de, ꝑ dia vba ad maiorē euiden
tiā, et inducaꝫ sup omne dorsū
vrm̄ saccū Sic n ducebat͛ cap
tiui sacco induti et capite toso
ꝫ q̃ dr̄ Deute xxxij de capti
uidati inimi cū caput, et po
nā eaꝫ q̄i lu tū unigeniti i in
tantu car tu e sic est mater
lugens unigenitū Ecce dies ve
niūt hic cōmit͛ explicat͛ penā spu
alis sic di Et mittā famē i t'ra
non famē panis solū ꝫ audiendi
verbum dn̄i, Justo n dei iudicio fa
ctū est ut ꝓpls x tribuū q̄ ꝓphas
ꝑti occidit et ꝑti fugauit imi
nente tribulacoe eoꝝ ꝑ assirios
ut quereret ꝯsiliū a ꝓphetis q̃ nō

inueniret ꝯ ſodit. Et amouebū
a mari uſq ad mare galilee et ab
aquilone .i. a t'ra aquilonari uſq̄ ad
tribū uſq ad oriente .i. uſq ad
t'ram orientalē querentes ūbū
dnī per omēs ptes ſui regni et
nō inuenient q̄ nō ſūt digni
vocē predicatiōis. In die illa deficient
virgines pulchre a ſua pulcritudine
et adoleſcentes a ſua fortitudine
in ſiti ſpūali. Rogo p̄ꝯ ſꝯ q̄d di
ctum est q̄ tum defectꝯ ibi et po
tꝯ corpalis fuit et defectꝯ ſpūalis
q̄ iurant in delicto ſamarie .i.
in vitulo que fecerat ieroboam rex
ſamarie et in lr̄ faciebat ei re
uerenciam q̄ oēs p̄ maior ꝑte uiuunt
ebreorꝯ vi et dicūt uiuit dnūs
tuus dan ibi enim fuit poſitꝯ vnꝯ
de duobꝯ vitulis a ieroboam ſicut
v. R̄e. xii. Et ei attribuebant dei
ſr̄ uid uiuit dnūs et uiuit
via berſabee .i. ille pcꝯ ad quē
e iter in berſabee ibi n̄ ſiebat ydo
latria ut dcm̄ est. ſꝯ p̄ ma. Oſee
tn̄ q̄ iſta berſabee ē alia ab illa
q̄ eſt in t'ra auſtrali terre pmiſſionis
que ē in t'ribu iuda de qua dr̄ in
R̄e. xix c. Elias venit i berſabee
inde ad dnam iſtius q̄ non ē in iu
dea. Et cadet et non reſurget. vel
t'ra in regno enī x tribuū captiuitas
nō fuit relaxata ut eſt ſuꝑius
dcm̄ eſt. c. ix

Vidi dnūm ſtantē. Hic ꝯtinꝯ amos
pphetat ꝯtra regnum duarū tri
buum et diuidr̄ in ii ptes ꝑ
pꝯ pene acerbitas ꝯ eꝯ ieni
tabilitas .i. non eſt ꝯ. rōnabilitas
i. nūqꝯ. circa pm̄ dr̄. Vidi dnūm ſtā
te ſup altare ſ. holocauſtorū q̄ e
rat in ihrlm metropoli duarū t'i
buū. et dixit excecutoribꝯ ſue iu
ſticie ppu ante cardinē templi et
cōmoueantur ſupliminaria p̄ q̄ de
ſignabatur deſtructio templi futura ſb
rege ſedechia in iiii. R̄e. xii. et ſbdr̄
cauſa tn̄ p̄ciat cū dr̄. auaricia n
capite oīm in rege et principibꝯ
et ſacerdotibꝯ et nouiſſimꝯ eorū i. mi

nores in
de glādio interficiā p̄ lr̄ deſignabat
q̄ a maioribꝯ uſq ad minores oēs
ſubiecerunt regi babilonis armorū vi
olencia et impletū fuit ſub ſedechia
chia. Non erit hīc. hic ꝯtinꝯ pꝯ pene
ineuitabilitas cū dr̄. Non erit fuga
eis ſ. ad euadendum ſuꝑ q̄ et ſi fu
gerit ad horā p̄cā capientur ſꝯ
ſbdit. et q̄ fugerit et ſi deſcenderit
uſq ad infernū .i. in locis ſbt'ra
neis ſe abſcondēs inde manꝯ mea
.i. p̄tās mea educet eos p̄ caldeos
q̄ querēt eos ibi et inuenient et
ſi aſcenderint uſq ad celū ſugientes
ad montes altos quorū cacumina
videntur tangere celū inde detrahā
eos p̄ caldeos ibi eos inquirentes et
ſi celauerint ſe ab oculis meis in
pfundo maris .i. p̄ut lr̄ ſacē ibi
mādabo ſerpenti et mordebit eos
.i. p̄ lr̄ non ſaluabuntur. Et ſi abierint
in captiuitatē et ibi tanꝗ viles p̄
ſone et abiecte occidentur. p̄ modica
cauſa. et ponā oculos meos ſuꝑ eos
i. malū .i. inducā ſuꝑ eos malū
pene. et dnūs deus ꝯtinuū .i. an lor
ipe ſꝯ eſt q̄ tangit t'rā duarū tri
buū virga iuſticie ſue et aſcendet
ſicut riuus oīs p̄ lr̄ deſignatur capti
uitas tribuū gnalis ꝑ fluxū aque
ſicut dcm̄ eſt. c. ix. p̄cedenti de x tribꝯ
q̄ edificat i celo aſcēſiōes ſuas lr̄
dr̄ q̄lis deus ſit vbiq̄ tam eꝯ maieſtas
relucet in celo. et faſciculum ſuū ſuꝑ
t'rā fundat p̄ faſciculum intelligit regio
elementaris que modica ē reſpectu alterꝯ
celeſtis q̄ vocat aquas maris q̄ in
pores calidi eleuantur inde p̄ ma
iori pte et effundit eas i pluuias
vapores in pluuias huiꝯ hic ꝯtinꝯ
ondit. pdicte pene ꝯtra rōnabilitas
cū dr̄. Nūqꝯ non iſrl aſcendere feci
de t'ra egipti q̄ d ſi eduxi eos de
dura ſeruitute ad t'rā fluentē lacte
et melle et vos hꝯ beneficii ingrati ſic
magis digni puniri. et paleſtinos
i. philiſteos de capadocia q̄d ſic dr̄
hēbetur gen̄ x et ſyros de cyrene
q̄d tn̄ ſuſſero grātes de t'ra ad t'ram
ꝯut placuit volūtati mee alibi ꝯt'

demitatum sue culpe ideo subditur Ecce oculi domini super regnum peccans con terendo et puniendo ideo sub ditur et conteram illud a facie terre so lum destruendo tamen istud regnum quantum ad iudeos. Unde subditur conterens non conteram, id est non destruam omnino do mum iacob sed per orbem dispergam. Ideo subditur. Ecce enim ego et cetera sicut concutitur gra num in cribro ad litteram enim concutitur granum in cribro ut purgetur. Sic enim pene a deo inflicte sunt peccatorum pur gatiue qui pacienter tollerantur. et non cadet lapillus super terram, id est de verbis meis non transibit iota unum quin imple atur. In gladio morientur omnes pec catores populi mei qui sunt in peccatis suis obstinati qui dicunt non appropinquabit quia comminaciones prophetarum friuolas repu tabant. In die illo postquam dimoc demictiaunt populi israel destructionis hic ultio demonstratur reparacio populi que facta est in reditu captiuitatis babilonice sub zorobabel duce sed hoc non videtur verum quia postea iudei nunquam fuerunt in tanta prosperitate que hic descri bitur. Subditur ut possideant reliqui as ydumee et omnes naciones. Immo semper fuerunt in subiectione et fuerunt persarum et grecorum et romanorum. Item beatus iacobus actuum xv allegat hanc scripturam dictam de edificacione ecclesie per fidem. Cum post hec reuertar et edi ficabo tabernaculum dauid quod ceci dit. Ista sic exponit quod dicitur hic sus citabo tabernaculum et cetera iudei quidam secundum ebreos intelliguntur per aduentum messie suscitandi et cetera. Secundum ista scriptura hic loquitur de tempore quo qua erit de tempore futuro quod iam est preteritum. Item in libro senhedrim quodam qui apud ebreos est autenticus dicitur: Suscitabo tabernaculum dauid quod ceci dit. Dicit in tempore in quo filius dauid id est messias venturus est propo sitos magistri iudaizabitur et cetera. Sunt tempore christi quasi aliqui iudeorum fuerunt s[illegible] duceti qui negabant spiritum et angelum

et ideo quia negare est erroneum illud ideo ut pharisei preter tradiciones suas irrita uerunt mandata dei quod est valde fa tuum. Preterea quod hec scriptura suscita bo tabernaculum dauid refertur ad tempus christi secundum ebreos patet secundum glosas beati iacobi quo ponit hec litteram de reedificacione ecclesie per christum in primi one gencium et iudeorum sic alle gatur actuum xv et dicitur reedificabo post destructionem hec reedificabo et reedificacionis [illegible] ibi Ecce dies ad intelligenciam primum sciendum quod per dauid nominatur in scriptura veteris testamenti ut post hec reuertentur filii israel et querent dominum deum suum et dauid regem suum. Ubi habetur translacione caldaica reuertentur filii israel et querent domi num primum cultum dei sui et obedient messie filio dauid. Item sciendum quod una est ecclesia que incepit a primo abel iusto usque ad ultimum electum qui in fine mundi nasciturus est secundum quod dicit beatus gregorius omelia xix. Et ista ecclesia vocatur taber naculum dei sicut christi [illegible] Erit taber naculum in umbraculum dei et apoca lipsis xxi Ecce tabernaculum dei cum hominibus istud est tabernaculum in quo est verus dei cultus. Cecidit post diluuium cultibus ad ydolatriam declinantibus a tempore ne roth qui coegit homines adorare ig nem paucis exceptis ut abraham et aliquibus aliis fidelibus. Iterum etiam de illis qui descenderunt de ab raham declinauerunt ad ydolatriam ut ysmahelite et filii ceture et ydumei qui ab ysaac descendentes et licet omnes filii iacob fuerunt fideles tamen ab eis multi descendentes pecca uerunt ydolatrare ut habetur exodi xxxii de adoracione vituli et in libris iu dicum et regum de cultu ydolorum. Sed casum huius tabernaculi reparauit christus et eius discipuli per quorum predicacionem ydolatria cessauit per orbem et con uersi sunt iudei et gentiles ad fidem et hoc est quod dicitur hic In die illo, id est tempore gracie quod dicitur dies salutis [illegible] hoc

precessit dies ac Suscitabo taber-
naculum david i(n) ecclesiam xpi q(ue) s(ecundu)m dign-
itate(m) est ab eterno Revera dic-
itur pro(pter) hec et hoc ipse et ista
eccl(esi)a recidit p(er) ydolatriam mo(do) pre-
dicto et reedificabo apertiones mu-
rorum eius i(d est) scissuras gentium per
ductores istis q(ui) a(n)tiq(ui)tus colebant
ydola a(n)tiq(ui)tus doctrinam aliquam mater-
riales que p(er) predicatores et apo-
stolos reducte sunt ad unum verum dei cul-
tum et ea q(ue) corruerunt restaura-
bo quando multi q(ui) recesserant a fide
unius dei ad eam sunt revocati
Et reedificabo eam sic(ut) in diebus
antiquis i(d est) sic(ut) ante diluvium q(uando) omnes
communiter colebant unum deum s(ed) (post)ea
a de instructi Ita p(ost)ea corrupti
sunt communiter excepto et l[illegible]
Heber in diebus q(ui)p(pe) [illegible] corrupcio
multiplicata ut possideant reliquias
ydumee et omnes naciones Ista pos-
sessio non intelligitur p(ro) dominio temporale
sed spirituale videlicet apostoli et fide-
les alii colla submiserunt fidei Jo-
deorum [illegible] ubi allegatur hec scriptura
s(ed) translacio l[illegible] que nunc est mul-
tum diversa sic eo q(uod) de hic ut pos-
sideant reliquias ydumee et omnes
naciones eo q(uod) invocatum sit nomen
meum sup(er) eos h(ab)e(n)tur ut requirant
ceteri homines dominum et omnes gentes
sup(er) quas invocatum est nomen me-
um sup(er) eos et Jo de hic eo q(uod) in-
vocatum sit nomen meum sup(er) eos
refertur ad illos q(ui) vocati sunt ad fi-
dem exprimitur ac hec [illegible] ydu-
mei q(ui) ipsi et iudei de duobus
fratribus descenderunt s(cilicet) Jacob et Esau
et sic ex iudeis descendentes s(cilicet) circumcise
et sic apostoli et primi credentes Eccle-
dies [illegible] [illegible] dicte reedificacionis
ecclesie q(ue) facta est p(er) celestem evan-
gelii publicacionem q(ue) vivente adhuc
beato petro et pluribus aliis apostolis
fides catholica fuit p(er) totum orbem
predicata sic(ut) plenius declarati sup(ra)

post xpi ascensionem in omnem terram exivit Et
breviter post hec ipsum predicacionem
Christus incepit a Jerusalem in medio re-
gionis habitabilis a clero primo et inde diversis
terminis quasi usque ad occidentem
publicata fuit vivente petro q(ui) di-
scipuli ab eo missi in Franciam pre-
dicatores Ecclesiam Remensem dedicaverunt
Ecclesiam in honore beati petri q(ui) crede-
bant passum s(ed) postea audientes eum
adhuc vivum nominaverunt dictam eccle-
siam sancti petri vivi in q(ua) plures epi-
scopi sepulti sunt eodem tempore fides
catholica fuit predicata p(er) omnia loca
notabilia regni Francie usque ad ma-
re occeanum quod est [illegible] terre habitabilis
s(ecundu)m astrologos et eadem racione evangeli-
um fuit predicatum usque alias partes
a Jerusalem s(ecundu)m orientem austri et aquilo-
nis probabiliter hoc patet q(uia) plures
apostoli et alii xpi discipuli dispersi sunt
ad predicandum evangelium usque alias
partes quam usque occidentem et p(ro)pter
hec [illegible] vocacio gencium ad fidem tem-
pore [illegible] gencium messis nominatur
sic(ut) Luce 10 messis quidem multa et si-
militer vite et [illegible] [illegible] dicit
[illegible] non [illegible] s(ed) [illegible] locum et
[illegible] in evangelio [illegible] [illegible] est verbum
dei Sequitur Ecce venient tempore ro[illegible]
et comprehendet arator messorem i(d est) pre-
dicator status attinget ad finem qui
post [illegible] [illegible] ad predicatores
petri statim [illegible] sunt tria milia
et iterum [illegible] v milia et calcator
i(d est) propugnator [illegible] spiritualis mittentem
semen i(d est) faciet discipulos aptos ad predican-
dum i(d est) actibus apostolorum s(ed) pluribus locis q(ui)
[illegible] ab eis predicabant verbum dei
et stillabunt montes di(vini) apostoli ceteris
p(er)eminentes dulcedinem i(d est) evangelii doctrine
et omnes colles i(d est) minores doctores cul-
ti erunt subtilia spiritus sancti ad p(ro)fe-
ctum in ecclesia dei et convertam capti-
vitatem populi mei i(d est) [illegible] liberando eos de
servitute dyaboli et edificabunt civi-
tates [illegible] [illegible] intelligitur diversi status
i(n) ecclesia per a[illegible] status [illegible]
i(d est) [illegible] [illegible] diocesis unde et

caritas dei qui cum trinitas per unitatem
cum vero status prelatorum et doctorum vii
et xv dixit apostolis Jo xv Ego sum
vitis et vos palmites per ordines
vero status religiosorum qui sunt claus
si sub disciplina regulari isti n
status sunt instituti a temporibus apostolorum
et discipulorum et propter utilitatem
sive fructus consequentem est genera
incepit in primo et finitur in futuro
quod nobis concedat ihesus christus amen

Jacob patriarcha hic prolo
gus deducitur in 2 partes in
prima ponitur materia operis continens
scilicet prophetie contra Jacob patri
archa 2 Et quia in mensione ipso eo
contra ydumeos prophetia dirigitur In
2a parte subditur vero mensionem ibi et quia
propheta iste circa vero parte ponitur notifi
cacio prophecia prophetie ibi Ebrei hunc esse
dicunt licet quidam sapiant prologum
ibi sed melius est ut in eodem prologo
cederet ubi continetur hic vero littere
in ista Jacob patriarcha in patri
principe habuit xii filios a quibus xii
tribus descenderunt qui ob ruborem con
edom ebraica lingua appellatus
est Gen xxv Cumque venisset
Esau lassus de agro ait da m
de coctione hac rufa quia oppido las
sus sum quam ob rem vocatum est nomen eius
Edom, responsio propter utrumque sic appel
latus est super rubore pulmenti sic con
assignatur racio pulmenti nominis consi
derata fratris prophetia cum dei Jacob meo
ratum 2 quo referens ad illos per ea
cius filiitudo ibi circa de causa
quia iste non acceperat, unde gen xxvii
nequaquam vocabitur nomen tuum Jacob
sed Israel Oram dicit odio commotus in
habuit eum conatus est occidere sic

patris gen xxvii de Esau vocient
luctus dies patris mei et occidere
Jacob fratrem meum et Israel interpretatur lu
ctator vel supplantator et id no
est recte videcaud deum qui divino ihu
tu spugnavit victa et supplantavit
quod non acceperat dispositione divina
sic dicitur gen xxxii Cum enim
venit ei obviam ut eum interficeret
sed placatus muneribus et humilitate
propria Jacob sic habetur gen xxxii
eum non interfecit 2a circa de causa
contra Esau quia dictum est quod edom p
secutus est iacob infert quod omnes p
secutores filiorum iacob edom ap
pellantur ergo relinquitur quod contra
omnes tales est prophetia sed contra ydu
meos vel et contra alios interpreta
tive Et quia propheta iste hic per racio
metafore sed contra quia gentes
persecutoribus sit ut ista co
mdacio propter dicto enim est persecutio
israelis in est superbia de victoria
que notatur ibi et non dei indigna
2 de quo Et quia propheta iste in dicte
de captivitate caldeorum de qua l iiii
qui vero revocatus est sic habetur
in paralipomenon ultimo et propheta Esdre
post ab alio regno quocumque gentem
sive babiloniorum vel ydumeorum
post hunc regnum sive ydumee vel aliud quo
cumque persecutum est vii annos post
ex eo quod persecutus est in gloria sui
suum propheta iste supplantavit glabat
hi superbis contra virtute non dicta in
dignatione de quo regno 2 h. conditio
ista et comminacio contra illos et
post conditur hic dicte ibi memorie
lo per locum amori ibi na religia
lectore 2 in psalmo super flumina ba
bilonis memorare de filiorum Edom
in primi eos pro eo quod fecerit in die
restauracionis filium quod impedivit de
glo vel in die qua elite voluit
templum aducti babilonis filii in
edom in ydumei quidem fuerunt
iudeis reedificantibus templum post redi
tum de babilonia, nam religio 2 hoc a
maiori sic in hoc eodem prophetia fit
comminacio contra gentes alias quo non

ita meruerunt sic ydumei multo
ferocius cum istos de quo nam vltus lex
hug libri ezechielis ibi ubi e di
cit dominus super omnes gentes ob causas
quia insultaverunt contra filios israel impug
nant et de malis eorum gaudebant
et regnum dei et vide in fine istius li
bri et et est dud regnum anno quod
dicta est in propheta fuit quod opera
inferunt aliis regnis et iste est regnum
dud / ebrei habent esse et hic non
fiat propheta multis post eum conditur
quod sic tu de ebrei habent esse et post
conditur ubi sepultus fuit ibidem
pulcre est eius post conditur multum domini
prophete quod habent ibi hic quo quod tertium
prophetas et loco quinquaginta nova
que ei tu paulo occurrit ibi et
sic stephanus de quo Ebrei habent lo
de quod vere quod tradicio ebreorum hic sed
quod non vere quod possit pavisse prophe
tas et prophetasse sub jeroboam
pavit centum prophetas in xviii ab
dias tamen timebat dominum dominum israel val
de nam cum interficeret iezabel prophetas
domini tulit ille centum prophetas et abscon
dit eos quinquagenos et quinquagenos
in speluncis et pavit eos pane et
aqua si igitur fuit apud achab qui
prophetavit sub jeroboam sed ioab constat
quod sub eo prophetavit quod sub eiusdem tem
poribus sub quo amos sed regula jeronimi quam
post in fine illius prologi sed non idem
est ordo quod ubi dicit in quibus autem non
praefertur in titulo sub illis eos regibus
prophetasse sub quibus et alii qui ante eos
habent titulos prophetaverunt abdias autem no
bis dedicatum per titulo quod autem tamen
vixit ab achab usque ad jeroboam
fuit vii generationes per quod jeronimus non
dicit hic sed supra sed sed iudeorum
tradicio sic et propositum est ebrei
autem dicunt vel per dicta quod sub achab
fuit multum provectus sub jeroboam vero
senex achab ipsius annis achab regnavit
super israel duobus annis in xxvi vel et
post eum ioras filius eius xii annis iiii
in post ea iehu xxviii annis iiii
post ea ioathan filius iehu xvii annis
iiii xviii post hunc regnavit jeroboam

sic legitur in eodem capitulo et sic ab achab
usque jeroboam centum annis fuit quod abdias
vixit sub achab et senex sub jeroboa
am et tunc datum est ei donum
prophetie in speluncis vel specubus in
originali tamen est in specubus et quod
sicut quod altum superfluat tamen idem
sunt specus et spelunca ante baal
in originali non est ante sed baal est
ibi datum tamen et de septem milibus
in xix de regum in israel primi
sui virorum quorum genua non sunt curvata
ante baal herodes antipatri
filius non est fuisse herodes primus fuit de
scalonita filius antipatri qui pueros oc
cidit de quo matheus ii nam herodes fuit
filius antipatri predicti sub quo christus est pas
sus de quo luc xxiii nam herodes
magnus qui jacobum fratrem iohannis
interfecit et petrum incarceravit tempus de quo
actus xii de post herode agrippa au
gusti ab augendo sic dicti in ysid
in ethimologiis augustus ordo apud roma
nos imperatoris est eo quod olim au
gebant rempublicam amplificando quod
nomen primum octaviano cesari tribuit
ut quod augeret terras ipso nomine et titulo
consecraretur dum eo tempore octavianus et
cesar et imperator appellaretur sed non au
gustus et alibi legitur quod romani adula
tores augusto mense qui prius sextilis
dicebatur a nomine augusti appellaverunt
augustum cesarem sic dicti a julio
cesare post imperatore in ysid Ethimologiis
in cesari nomen a julio incepit qui
bello civili commoto primus romanum
obtinuit principatum sive cesar autem
dictus est a ceso quod mortue matris utero
prolatus eductus quod fuit vel quod tamen ce
sarie natus fuit a quo imperatores
sequentes dicti sunt cesares eo quod co
mati erant et cum eo secto matris
utero carnebant cesones vel cesares
appellabantur greco nomine vocati se
basten in augustam sebaste greco augus
ta latine et sic stephanus de quo illis
vi et vii corona lingua sui nominis interp
tatus nam stephanus greco corona latine sed hic.

seruitute dei ait paulo et hoc
dt qr apls paulus ipe i eplis sui
is se suum vocat q d sic paulus
gloriari potuit de hoc qr suus erat
dei sic et iste s nois sui ips
tamen gloriari potuit qr factus est
suus dei abdias n suus dei uel
seruiens dno interpretatur
Uiso abdie s doctores ebra
icos et latinos iste abdias
fuit dispensator domus a
chab regis israel qn iesa
bel interficeret prophetas dni abscon
dit ex eis quinquagenos et quin
quagenos i speluncis et pauit e
os iii reg xviii Et ideo meruit
a dno spm prophie s dom salua
tionis aiarum qr ut dicit xps recipit prophetam
i nomine prophete m cede prophete ac
cipiet. hic ait prophizat contra ydu
meos qui debuissent iudeos dilige
eo qr a duobus fratribus descendissent
et ipsi econtrario eos huerunt
odio et eorum persecutoribus auxi
liati fuerunt Sequitur. quo circa prophe
tia i 3o partes qr pro denunciat
eorum vastacio pp culpam supbie
2o pp culpam supersticiose sapie ibi
Non e prudencia 3o pp culpam fra
terne inimicie i pp interfectionem fra
trum de visio abdie s e hec que
sequitur auditum audiuimus a dno et co
et alii prophete inspirati ab eo et
legatum ad gentes misit. Iste
legatus est instinctus diuinus excitans
aduersarios ydumeorum ad deuasta
re eos pp peccata eorum Io sequitur Con
federacio eorum ad hoc agendum aid
Surgite et consurgamus et cetera parui
ulum dedi te verbum e dni leg
tis de futuro in modo preterito pp cer
titudinem, prophete sup ydumeam venie
superbia cordis tui extulit te quia
tamen modo viuit tu habitantem in
scissuris petrarum i in locis altis ipsos
dissipat in quibus inc confidis Io
sequitur Qui dicis i corde tuo quis
detrahet me i terram i deiciet
me a mea magnitudine ac si no
tacaretur hominibus uel dno Io sequitur
visio dicit ac si exaltatus fueris et omnium
bonorum direpcio totalis cum de i
fures introissent ad te et pl
lam usque ibi et o ces pi fedis
tui i quo ondit qr tocia pol
ia sit yduea no solum ab ini
micis s et ab illis q plus e
rat amicis et sit federati que
patris. frus s id qr ps hiij Si in
imicus meus maledixisset mihi et cetera
Non e prudencia hic ostendit ydu
mee vastacio e dom supbie scientiam su
persticiosam i tendebant et diuinacio
et auguriis Io dicit hic no est
prudencia in eo i tendentes cum
tibus fecerunt decipiuntur Io sequitur
Numquid non in die illa s vastacio
ydumee perdam sapientes de ydu
mea q supsticionibus detrahebant
eis seculatam s q d sic p consequens
omnium Io sequitur perdam sapientes
de ydumea et fortes de monte
esau et timebunt fortes tui a
meridie ab illa n parte intrat exer
citus aduersariorum pp interfectionem
hic ostendit denunciatam vastacio pp
fraterne inimicie cum de pp inter
fectionem et pp iniquitatem in fratrem
tuum Iacob Esau n persequebatur
fratrem suum ad mortem pp benedic
tionem paternam Gen xxvii et eodem
mo ydumei ab esau descenden
tes persecuti sunt populum israel a iacob
operiet te confusio s ruina est
eo operte et peribis in eternum absque
regni repacione in die cum stares ad
uersus eum i populum iudaicum cum
capiebant alieni i assiri primo et
postea caldei et romani ingredi
ebantur portas eius i ierusalem et alias

ciuitatibus et super ierusalem mitte
bant sortem id est super predam ierusalem ut
quisque portaret partem suam tu
quasi eras unus ex eis tu in tes
destructione et bonorum rapiendo et non
despicies in die fratris tui in
die vastationis non despicies eum
quia tu eis magis contribulis et
non letaberis quia habebis occa
sionem tristicie et non magnifica
bis os tuum iactantie te quia fuit
destructio templi et ciuitatis combustione
ergo contigit iudeorum magnam
angustiam licet ydumei fuissent
similiter cum regnum Juda tributa
rijs et caldeis ut dictum est
tamen ante ciuitatis combustionem ciuitatis
et templi per nabuzardan fuerunt
captiuati ut dicunt expositores
nostri etc non fuerunt in illa post
diem neque ingredieris portam
[illegible] et non emittes contra exercitum
eorum [illegible] ad persequendum
Sedechiam fugientem cum bella
toribus neque stabis in exitibus
quasi ad interficiendum fugientes
et non concludes reliquos qui non
potuerunt fugere de ciuitate quoniam iu
xta in se et ante dictam destruc
tionem ierusalem dies domini in qua fuerunt
dicte super omnes gentes superuenie
rint sicut fecisti persequendo ne
cando filios iude sic a alijs perse
queris quia enim bibisti id est le
tanter fecisti super montem sanctum
meum id est de malo veniente super
ierusalem ubi est templum in nomine meo
dedicatum bibent et omnes gentes
hauriendo bona tua et bibent
letando de tua miseria et absorbe
bunt te totaliter deuorando et erunt quasi
non sint scilicet gentes tue vnde istud
refertur ad illud quia superius dicit dies
domini super omnes gentes. Et in monte
hic prius destructionem ydumeorum nun

ciat propheta consolationem iudeorum et di
cunt aliqui expositores nostri quod residu
um huius prophecie intelligitur de reditu
captiuitatis babilonice sic et in monte
syon erit saluacio quia liberati de ca
ptiuitate illuc venerunt ut habetur
in Esdre 20. Et erit sanctum quia ibi
reedificatum est templum in loco suo
Et possidebit domus Jacob eos qui
possidebant se quia iudei fuerunt
tempore machabeorum qui pugnantes vi
riliter suos aduersarios sibi subiecerunt
Et erit domus Jacob ignis et
scilicet hic domus iacob illi de regno
iude qui redierunt de captiuitate
et domus Joseph illi de regno
israel qui euaserunt manus assiriorum
[illegible] venerunt ad habitandum in regno
iudee et cum illis de regno iuda
captiuati fuerunt et cum redeuntibus
redierunt. et domus esau stipula
id est ydumea ita finaliter destruetur
ab eis sicut stipula ab igne. Et he
reditabunt hij qui ad austrum sunt quia tempore
machabeorum dilatauerunt suos [illegible]
[illegible] et transmigratio
exercitus huius id est illi qui de regno iude
transmigrauerunt in babilonem heredita
bunt urbes omnia chananeorum loca
id est que fuerunt a chananeis possessa
antequam filij israel ingrederentur terram
illam usque ad sarephta ciuitas est
in qua mulier vidua pauit heliam et
transmigratio ierusalem que est in bosphoro
nomen est loci in regno babilonie
secundum istam expositionem ad quem aliqui
de ierusalem fuerunt translati et ascendent
et saluatores in Esdras et Neemias
vel machabei ut dicunt alij et
erit domino regnum in virtute diuina si
cut ista cum fuerint a captiuitate libera
ti. In aliquibus autem libris additur in
fine amen sed non est in ebraico nec
in libris correctis. Ista expositio vi
detur aliqua dubia primo quia non vi

plane est de scriptura quod tamen iude
orum fuerunt ita dilatati temporibus
predictis et maxime quia dicit hic possi
debunt regionem Samarie quia Sa
mariam illuc missi a rege as
siriorum iiij regum xvij inhabitaverunt re
gionem illam usque ad tempus christi ut patet Jo
iiij et pluribus aliis locis in evan
gelio Iohannis quod dicit et erit domino regnum
vel exaltate expositionem quia iterum
propter regnum david quod dicitur regnum
dei in scriptura a doctoribus ebreorum
et licet dicit regnum [illegible] per christum
hic videtur manifeste prophetiam di
cta prophetarum quod sicut volunt doctores et po
cius [illegible] et habuit et de [illegible]
zechiel [illegible] dicentes quod
perdicioni fuerunt cum caldeis in destruc
tione ierusalem per caldeos sicut ibidem
fuit dictum et idem sonat quod hic
dimittitur et super iherusalem intendat
sorte in super partem de iherusalem ip
sis per te suam tollet tu quidem
vas unguentorum cibus quod dictum maxime
fuit in tempore cum ei per caldeos
secundum alios expositiones est illa ab illo
loco et non despicies in die fra
tris in de die vastationis eius sicut patet
david secundum psalmum cxxxvj in ruina
letari aliorum in de ruina quod maximum
malum evenit et cito post ruinam
ierusalem et ita cessabis despicere propter
tuum iudaicum et non letaberis super
veniente contra iste maioris mo
tus non maioris mortem et non mag
nificabis os tuum velut te iactando quia
isti in civitate et templi captione eius
causa hic ingredieris portas ci
vitatis in die ipsius [illegible] nec eius et
non emittes eius ex [illegible] eius
de sicut missi fuisti au[illegible]
nec stabis in exitibus super ierusalem
interficiendo fugientes sicut fecisti
quia absconderunt per caldeos et
non concludes in liquores in manentes
in civitate sicut fecisti tunc tamen in ipsos

quod ipse quia cito post destructionem iheru
salem fuerunt depopulati perdicioni aliquos de
in tempore sicut vindicte super omnes gentes
secundum illud perdicioni de quo loquitur propheta
sicut fecisti per ergo non recte
filios iude ita alias prophetis te
quia non bibisti super montem sanctum
sancte propterea de bonis accepit
de templo quod erat in monte moria
et bibent omnes gentes hauriendo
bona tua et absorbebunt te vel
ductus super te in tanta potestate quia non
poteris resistere et erunt quasi non
sint alias vinum gentes tue
quia ita sa et alii ebrei expo
nunt totam partem istam de prophetia de
iudeorum per christum sicut in hic deficiunt
quia dicitur esse futurum quod iam est ad
completum et ideo partem istam propter exposi
de tempore christi tunc dicitur et in monte syon
on erit salvatio quia ipse salvator in
tuis plures predicavit in templo et
plures infirmos curavit corpore et
spiritu et erit sanctus quia ibi mis
sus fuit spiritus sanctus missione visibili in
die pentecostes sicut quod de [illegible] in epistola
ad paulum et possidebit domus
iacob id est apostoli et alii qui crederunt
qui fuerunt de domo iacob et istam
possessionem non est temporale dominium sed quia
potentes hominum mundi posuerunt
sub iugo fidei et erit domus iacob
ignis quia super eos apparuit spiritus sanctus in
speciem ignis ij actuum ij et domus
ioseph id est gentiles ex [illegible]
quia ioseph [illegible] iacob et des
cendentes ab eo secundum perdicioni persequen
tur sicut ab istis a iacob descende
runt ergo quod propter ipsos peccavit secundum eos
non eramus populi voc ati sunt
nomine edom ut dicunt ebrei et ul
tima deductum est hic nomine ad per
tinet omnes fideles et sic idem de ioseph
per post ergo sicut sicut propter et post quia
de hic stipula impellitur eorum perversio
similis ad fidem est devocavit eos

i corr xpo ministro i corpabt et
hic mo actis xpo de chuge pet
caide et inadutta de visione
Cornelij et a'ozi gtabilu tu co
cepitam stati ficta, et nd e
rut r lige i nd macept i eis
alios ydolatr' poet' pe de p a
ex veste ipios et nd erut i
nd erut aplis ipi mac biu
ti ad pie te, qui et hedita
bit act' pd vbi dicit ihs dis
pus Eritis mi testes i iehn et
in oi judea et ef side s po
pdicauit i iehn et pocai al
ios ptibq etquaqz sbmitte
tota gens fidei et ss hic dn
hy a'qui hereditat terras dugus
ad quas meruit et exprimat
ffar in pri q domi fide dati
xpo isti u deo ss regnu habile
et antiochie ecra sunt in
gts dilata in xpo et factum
est sepati est in dei s p ppria
i dicim mgli i ad piuto ma
gna eo q xpo vobis dato ab
vos est ho subdit appiqs po
llo i q [illegible] agit eos
de carnalite q e dormitis
i lectis eburneis et notans
eos de nimia lubst te et luxu
et est de gula ibi ei comed
tis agnu i de i cpta [illegible]
canitis sic dauid putauit e
hre vasa cantici i canitis
musicis vti q d no [illegible] qua
dauid vtebat i dinis laudibs
ipi at in lasciuijs et dissolu
tioibs i prialis vinu b bentes
tu expusu et nimia carlitate
et optio vngeto delibuti ad
odoz sue carnis i cpta paiand
Et dicit hz a'qui q vngetu
hr optim dr illud qo vngebatr
vasa dino cultui aplicata de
qo [illegible] Exo xxx q nq sb pena
mortis vtat ad odoz sue carnis

Et nihil paciebat i cpaciebat
sup gtrot ioseph i destruce
ipu istl p ppheis nutiata i pu
tabat n veiba eoz simula et
ps hic que sbdit de ea pea et
diuidit i duas ptes q po p
at pea zo i putat culpa i mg
tre cta pm de cua [illegible] i ppe pre
deas culpas mie i cito migot
i capite i optiates q st capita
nei ppli erut i capti te pm et
aufetur facto lasciuiencu i a
dula eoz q imtebat cob i fa
cinoibq suis iurauit dns i sime
statuit q het pea est s sbdit
Detestor ego supbiaz iacob i ppli
istl et domos eq odi do xo ti
buu et dom duaz et tradaz
uitate in [illegible] tes i mag adu
[illegible] et si [illegible] fuerit euade
ad [illegible] p [illegible] fui i lo
cis [illegible] et ipi moderent fa
me ut fu[illegible] tendet et tolle
eu i [illegible] se mortuu [illegible]
ius q [illegible] mag [illegible] et [illegible]
iet eu no potes eu deferre
ad loca sepulture ut aufet
ca q facilis [illegible] portu ad lo
ca sepulture q totu cor et dig
s[illegible] et q i [illegible] pea
[illegible] q i [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] philistim
Samaria et galaad et [illegible]
pdomos et p ista loca itellig
vta a ad que [illegible] p apo
stolos fides catholica [illegible]
[illegible] ina [illegible] ad [illegible]
In ebreo [illegible] i [illegible]
[illegible] i [illegible] ut de pa
pa et ss hic expo hic q dr hic
Et [illegible] cpatiq eq i collego
fidelia i iudea cepit tuc q cat
[illegible] fortis [illegible] et [illegible]
i fideliu quoz a'qui significat
per varia loca i fideliu [illegible] Ca
nanei nolunt [illegible] us
in [illegible] Sauimas qui

q̄ fuit de lugdun dist. vnq et qu
tit ad fidē tuli⁹ Senonen̄ q̄
tūc erat metropolis in to francia
et ciuitas aurea vocabatur et p⁹
tui⁹ principi eaz dūo dedicat
fuerat [illegible] i[illegible] ciuit
tū pollice, cui cedebat lapis
sic cera mollis et adhuc apparet
tpluribus locis sic ego vidi qui
[illegible] et [illegible] sic [illegible] mai dūas
[illegible] francie plures ad fidē
[illegible] ut ex actibus eoz
[illegible], et [illegible] q̄
i [illegible] i [illegible] i [illegible]
[illegible] i hispania, ut d. in
[illegible] q̄ fuit [illegible] p Jacobum apl̄m
et dist. eius [illegible] fide [illegible] primus
[illegible] et [illegible] fide [illegible]
[illegible] sedit [illegible]
[illegible] hispania
[illegible] et [illegible] occidentali [illegible] ei
[illegible] de q̄ [illegible] metropolim
[illegible] magis ē ad [illegible], et [illegible]
sedet saluator i petro et pau
lo q̄ dicit saluator participare
eo q̄ fuit [illegible] apli i morte
[illegible] i [illegible] q̄ mors [illegible]
[illegible] et [illegible] ut ibid. dom
ē iudicialē morte; [illegible] roma
ut d. [illegible] q̄ appellet [illegible]
et eū arguendo [illegible]
[illegible] eū ad [illegible]
[illegible] et edificauit [illegible]
[illegible] Et [illegible] dño
[illegible] q̄ roma caput mūdi dim
et vicario [illegible] sede im
perij constantinopol' [illegible] q̄ [illegible]
[illegible] de tpē futuri iudicij [illegible]
[illegible] et [illegible] saluator [illegible]
q̄ erunt iudices assessores i [illegible]
[illegible] salute [illegible]
i morte [illegible] q̄ [illegible] illū locū
[illegible] ut dom ē [illegible]
in iudicialē morte, ē [illegible]
[illegible] fidelium q̄ [illegible] ut
[illegible] ut dom ē [illegible] et [illegible]
[illegible] q̄ [illegible] sacri
dño [illegible] cui ē [illegible] sola

Sanctus Jonas
iste propheta d[illegible]
[illegible] in quo
[illegible] ipse
[illegible] notificat
ibi [illegible] Jona
In ea sedit [illegible] ad [illegible]
[illegible] ibi in [illegible], at
[illegible] propheta [illegible]
ibi tpibus [illegible] in [illegible]
[illegible] eū [illegible] propheta [illegible]
[illegible] ibi [illegible] cū propheta illu
[illegible] et quita [illegible] et
[illegible] fuge [illegible] ibi [illegible]
illi [illegible] in [illegible]
[illegible] notificat p [illegible]
[illegible] p eūdem
[illegible] ibi [illegible]
[illegible] ibi [illegible]
[illegible] Jona q̄ [illegible]
[illegible] ne si
videat [illegible]
[illegible] mādato dni [illegible] et
[illegible] de [illegible] dni i [illegible]
[illegible] mulieris vidue
[illegible] de elia [illegible]
ei mulier vidua colligens
ligna [illegible] i [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] notifi
[illegible] propheta p eūdem [illegible] et
d. sic [illegible] resuscitat
filiū eius vidue [illegible]
[illegible] uox elie et re
uersa ē aīa pueri [illegible] et
[illegible] isto miraclo co
gnouit [illegible] mu
lier [illegible] isto
cognoui q̄ [illegible] dei es tu et
[illegible] in ore tuo ē verū [illegible]
hac [illegible] ipius pueri
Jonā vocatum [illegible]
[illegible] ē, In [illegible]
[illegible] sedit [illegible] ad
[illegible] in [illegible]
[illegible] Jone [illegible]
dño et [illegible]
[illegible] a maiore usq ad mi

no et hec e qd dr Niniue age
te pmaz et Oir dr Jero i libro
de locis Niniue e vrbs assirior
qua edificat assur egrediens
de tra Senaar et de ista loq
hic, Est at et a'a usq ho'e ciui
tas iudeoz Niniue i angulo
arabie qua nuc corrupte ni
niue vocant, tpibus q̄z Jeroboe
de qo dr iiij R' xiiij Regnauit Jero
boaz fili Joas regis i Samaria
xlj annis et fecit ipe restituit
tmios isrl ab ingressu emath
usqz ad mare solitudis iuxa smo
dni dei isrl que locutus e p ser
uu suu Jonaz filiu amathi
Ubi hec ptz qd no multu tenet qui
dicit fuisse, et cu pphiaz hic
pom qdaz que eu retrahebat
ne pdicaret niniuit, ista cu
retrahe' no debebat, alio re
trahebat eu pm e qd cu puu
det niniuitas p pniaz, ruu
ros nolebat eis pdicare ne fin
pdicasse pzea videret et hec e qd
dr hic, ie tu pphia illudente r'ni
eat qd sntia coz niniuitas plata
reuocari nolebat q̄ tn reuoca
da preuidebat et hec e qd dr ibi
na pe ds ad abraha et h̄ i vbro
qd errabat qd iustus tu dr dine
dispesaco ignarus et dr h̄ sic, ds
cu pphia illudente et coz sup
in pac pxorum dispoe do mi
ue dr glo legit Jonas i eo
libro qd nim tas negra h̄ hec qd
agebat die pl oplecda eit et
ita ciuitas coz destruenda h̄ id
no legit qd p sui ominatoy actu
cecit pniaz et ita inde cessa
turi ptea ista dr dine dispesaco
ignarus, scdo aliq dicit qd legit
i specto etni coz qusioy sic hec
dr qd eent inde opeantiu h̄ mo
da qusiois no legit s qd p sunt
omina o dient qui h̄ p hec no
pt ruidei ad pn pptea, scdo qd ablis

absolutus no importat h' cabile
h' cocomitanaz ut pt sicq du illuia
ret pphia ad videnda sbulpicor
pa, sic vidit spuale, qui pore
no spu pphico h' cu dimicoe h'
ipsipcoe qualdaz h' hec expo
sitas pt, ds i Jonas cu pphia il
ludente ad denuctiadu i itud
auit, i pu illudente hic cogto
pphice s qd dicet denctiue itu
tuit ridet i reder pctores q
uitat p pniaz ofeaitos qz sciunt
dnu mcordez, vnd Jone iiij sic
qz tu ds clemes et mcors es
paties et mlte misaois et igoss
sup malicia Vnde ne nolebat
hoc iobediet eit go ptabat Jn
decut a'qui q sit, pn pymad h'
mt piulg e et puntiat et o s
spe petin sud Jone pecao v s
Scio qd pp me tepestas hec gn
dis e sup vos vel pt dici q no
cat iustusaco pcepti h' excusao sic
moises excusat h' Exo iiij e de
pero do no su eloqs na pe
de, h' tage xiiij pp qd nolebat eis
pdicare s h hec vr iuidus fuisse
scdo no dicit volebat no ipoiti
h' nolebat reuocati qz u hec r' eo
oppositu nolebat, h' h' hec nulla eet
vo pp hec pt dici qd no sz si vole
bat qd no dimittet p reuocaret qz
iuidus eet ul puqs qz hec volau
no qz de malo coz gaudebat h'
qz de malo pli sui dolebat, sic
bat u coz qusioy in odepnaoy sic
iudeoz vnd glo notat pphia spu
reuelate qz pnia gentium ruina
pt iudeoz et io aator pue no ta
iudz niniue q̄ cupit ppm suu no
pire videt eet qd si vidisset i specto
coz qusioy teneret ofore sua ro
luntate, vel tti dine reuadus ex
ipso glo reuelate spus et ex pro
ipone coz videt reuelaoe pla
ta scdo qd nequa h' hec solu qd
coz pnia h' cotigeret iudeoz ruina
eet, dine dispesaoe ignaris hic
ondit qd i duabs errabat s pta

ignorantia duorum quia primo dominus igno
rabat mortem salute diligentis
mortem Ezech. xviii. Nolo mortem
peccatoris sed ut convertatur et vivat. Secundo
quia ignorabat eius potentiam esse ubique
ibi a conspectu dei. primo quo ostenditur
ignorantia secundo morum ignorantia in
hac illi accidebat. Secundo dicit quo divine
dispensationis ignorantiam sed tamen debemus
tenere quod hic sciebat quamdam presumpsisse
quia hic recusabat predicare sed non
ignorans illud de propheta et hoc
fuit quanta peccatis que fuerat hec illi acci
derat. Tamen intelligitur scientia in quo ostenditur
quod locus de ignorantia que est secundum creden
tium prius prophete. Heliseus enim
sciebat ea que inter(?) de quo agi
tur secundum iiii regum capitulo esse in carcere
et reddidit quam videbat et nesciebat
spiritu prophetico, et sic hic sciebat
deum potentiam ubique esse hoc ignorabat
sed quod ad predicandum mittebatur
et nesciebat prophetia illud predi
centes ab Tobia. Dicitur possumus circa
de reparando expositio hec ut dicatur
nec volebat in qua volens erat quod
invaderet, et dicit divine dispensationis
ignorantiam in qua divina dispensatione
fuerat, et dicit tunc respiciat
signa exteriora sed quando iudicatus fuerit
secundum hoc videre ea que parent de
ut intueretur. Et ista expositio
videtur velle littera sequens quod quia
non aliqui passus est secundo a conspectu
domini sed prima expositio hic notatur
ignorantia que fuit precipua causa
fuge. Et non quia bene dicit quia
aliquis passus talis in errore incurrat
ei a natura corrupta ut crederet quod
quia exierit terram numquam deus colere
a precepto absolvitur. Dicit non
apparet flevit ex veniis ut egre
dione terram domini instituti sed pe
na dampnati. Et non quia dicit quia Jo
nas propria predicatur mittit ipsum
sic predicta latet ingressi
terram suam et assumpta mare la
tent egressum unde amaris expulit
nolens redire per velocia tu
ins mortua redijt.

Jonas columba dolens vel propheta
quo pertinet hic mihi per non noti
ficatum propria parte secundo ostenditur
scelus sive historia prophete
ad quantum pertinet. Secundo declaratur
locus sepulture prophete ibi et unus
sepultus. Item in prima parte notifi
catur ex tribus primo ex nomine pro
prie cum de Jonas columba
secundo a cognitione tamen de filius ama
thi. Tertio a loco unde erat tamen
dicitur fuit de geth expressum
secundo iosue in orientali geth et vero ex
prophetica in theario que hoc appella
da acepata civitatibus tyberiadis
hanc gradus et vicinis vero super
caritatem ostenditur quamvis alii ut
dicunt polim in liddam eum et na
tum et conditum velut non adit
ligentes hic quod addatur ophir
ad distinctionem aliarum urbium geth
pertinere quam iuxta eleutheropolim vel dios
polim hodie demonstratur. Item in
parte in que tangitur scelus sive histo
ria prophete. Primo tangitur impulso
ad predicandum mittit sibi. Secundo ge
neri tamen mitti. Secundo fuga
prophete iniunctum officium exequi
contemptorum in conspectu contempnit
quod secundo ad exequendum compulso
ibi, recepto predica precepto quod predicti
navis. Et secundo stringit iniunc
ti officium executio ibi recepto
predicat. Secundo ostenditur exequitur ef
fectum sui affectum in ea orige. Secundo
hoc unus fuit propter annos po
sequitur in expectatione videre
quod intellectus eius ex qua prima
uxore invenit quod iudicii fuit
Tertio quomodo post ea sub fuit
in Babilonis passio, que ad iudica
poleucus Senacherib opus fu
lit unde fuit eius dicta in hoc
vagus super mare et duma Tiberia
dis civitatis fuit in iudea in thori
bus ecce capitis gratia r. 1

Et factū est hic ĩcipit
Jonas pph͡a et dr̃ ĩ ops
qr pᵒ ondit eū ĩobedie͂tē zᵒ
gnduit eū pena reo ij pa
ĩ 3ᵒ qr pᵒ destr̃ Jone rebellio zᵒ
rebellatis de pphecia ĩ dnīs at
zᵒ de pphecia puido ĩ et ducit
staplm di / Et factū ē vbū dni
ad Jonā q̄ pphetat̃ tpe Jeroboam
regis isrl̄ iiij R̄ xiiij filiū Amā
thi dicit aliqui qr ē scriptum non
prius ...is sc hic nō dr̃ vim qr
s oēs doctores ebrayeos et latīos
iste Jonas fuit filius mlieris vi
due quē suscitavit Elias iij R̄ x
vij Jlle at nō fuit de pplo isrl
s gētilis ut3 p saluat̃ luce iiijᵒ
multe vidue erāt ĩ diebȝ elie
in isrl̄ et ad nullā illaȝ missꝰ
ē Elias et p̄ntis eū multo fu
gentilis taliby at nō dabāt̃ tūc
ppe pph͡ie et ti oportet dicere
qd fuit pr̃ Jone s rōm doctoꝝ e
breoꝝ et catholicoꝝ s qui in p̄mᵒ a
licas pph͡ie expimit̃ non pcit in
celebris fuisse pph͡a sic et filꝰ Et
to dicit qr Amathi ē hic nō ap
pellatiū et sonat veritatē in lrō
v suscitato n fiᵒ dicte vidue di
xit ipā Elie, nūc in isto noui
qm vir dei es tu et vbū dnī in
ore tuo vim ē, et ob hoc puer ex
tūc natus vocatꝰ ē filꝰ Amathi
i vitatis et hic iā de Jeroboā ploquitur
sic ait de filio morte qr sic at aliqui di
gnū morte ij R̄ xij Surge et va
de ĩ niniuē q̄ erat ciuitas lō
ga et fundata ĩ ea eius sbupꝰ
qr ascēdit eius malicia corā me ĩ ma
liciā habitatiū in ea qr sbutar̃
Et surrexit Jonas ut fugeret ĩ thar
sis ciuitas ē cilicie de qua pau
lus fuit oriundꝰ actū xxj et des
cendit ĩ Joppen portꝰ ē in judea
sup mare mediterraneū et dedit
naulū eius ĩ sciū nauis pp̄ria
de portu hic oriunt̃ duo dubia
pꝰ qre voluit fugere dō cū itel
lectū sicut qr dicit̃ ē pphā cōtra

ptat ad ppositū vna q̄ dr̃ pph͡a p
destiaōis s qui aliqui reuelat̃ futu
rū modo qō ē in diuina pscientia
et id sit impleri hic nō dnō reue
lat̃ Samueli de electo pauli ij
R̄ xv sꝰ qr dixit Samuel porro
triumphator ĩ isrl̄ nō parcet et
penitudīe nō flectet neqȝ n hō
ē ut agat pnīaȝ Alia ē pph͡ia
gminatōis s qui aliqua puīdo re
uelat̃ futura pt ē in causis sᵉ
ul s eoꝝ dispositiōē, et s hoc ppria
de mandato dei dixit Ezechie
iiij R̄ xx disponē domui tue mori
eris n tu et nō viues, tal n erit
infirmitas qr s naturā nō poterat e
uadere mortē, et hic nō sit ĩplet
pscientia n dō eū sanaē mira
culose sꝰ eius preces et lacrimas ppt
eius qr sꝰ dingꝰ pt vōt tangit ac
dñs pphetꝰ mīꝰ pfecte al pfans
sic vgᵉ fuit reuelata morbi Eze
chie futura sꝰ cursū naē io dixit
morieris tu et nō viues postea
vō pnāº miraculosa sic ĩ vbiꝰ sb
dit reuerte dic Ezechiᵉ audiui
orōnē tuā et vidi lacrimas et ecce
sanaui te, pph͡ia at ista de sbu
sione niniue fuit tū gminaōis qr
tūc nō fuit ĩpleta sꝰ p̄nīaȝ e
oꝝ et hic nō fuit reuelatū Jo
ne a p̄nᵒ s solū qr denūciaret
niniue sbusionē, Jonas at cogno
uit diuinā mīam magnā et ex
altera pte gnetabꝰ s nuncp p̄n
teret ad eius denūciaōē timuit
ne pph͡ia sua nō impleret̃ et sic
pph͡a dicet̃ ess sꝰ qꝰ voluit dnī
mandatū declinare et hoc ē qd ē
ĩ iiij caᵒ sꝰ hic pocupaui ut
fugerē in tharsis scio eñ qr tu dn̄s
clemēs et misericors es sꝰ cont
hoc pt̃ dici, qr Jonas potuit mi
naē destruccōē niniue gditōn
s si nō pniterent, et nō posset
falsꝰ pph͡a vocari sꝰ qr fo fuge
videt nulla ca sꝰ qr dici qr Jonas
pph͡a sciebat qr placō vbi pph
tia magis fiet forma dūctio
luciatis ch diuine sic pꝰ nūn xxiiij

de balaam q volu[i]t maledice[re]
p[o]p[ul]o isr[ae]l et [contra]rio b[e]n[e]dicebat Jo
nas ut faciebat c[ontr]a h[oc] di[vi]na vo
lu[n]t[at]e s[ed] q[uod] sol[ut]io minus desit
tract[a]t[u]r absolute et id m[agis] p[ro]pone
gdicte, no[n] e[ra]t sic, 2m dubi[u]m
e[st] quo[modo] voluit fuge[re] a fa[ci]e d[omi]ni
que[m] sciebat ubiq[ue] p[rese]ntem ad q[uo]d
d[icendu]m q[uod] lic[et] sciret d[omi]n[u]m e[ss]e ubiq[ue] p[er]
... p[rese]ntia[m] et pote[n]tia[m] sciebat
tu[n]c tam[en] h[oc] ip[su]m e[ss]e sp[eci]al[ite]r in a[li]q[uo] lo
co et no[n] in alio q[ua]ntu[m] ad a[li]q[uem] ef
fectu[m] de[termi]natu[m] sic q[ua]ntu[m] ad mis
sione[m] sp[iritu]s s[an]cti in sp[eci]e visi[bi]li fuit
i[n] domo i[n] qua e[ra]nt disc[ipu]li co[n]g[re]
gati s[icut] q[uod] d[icitu]r act[uum] ij, repl[evi]t tota[m]
dom[um] u[bi] e[ra]nt sedentes et no[n] a[li]q[ua]
loca t[em]p[or]e v[er]o Jone sp[iritus] p[ro]ph[et]i[a]e no[n]
dabat[ur] in t[er]ra ge[n]tiliu[m] s[ed] t[ame]n iude
oru[m] h[oc] r[atio] tam[en] lic[et] q[uod] ezechiel
et daniel p[ro]ph[et]auit i[n] caldea q[uia]
h[oc] fuit lo[ngo] p[ost] Jone t[em]p[or]a et ideo es
timavit q[uod] si e[ss]et ext[ra] t[er]ra[m] isr[ae]l no[n]
fieret s[ed] c[ontr]a ma[n]datu[m] d[omi]ni de p[ro]
phetica inuctig[ati]o[n]e sic p[ro]p[ter]ea d[icitu]r p[ro]p[he]t[a]
q[ui] ex[i]uit cu[m] p[ro]ph[et]is p[ro]ph[et]a[vi]t et non
alibi lic[et] de[us] possit e[ss]e ubiq[ue] face[re]
et id[e]o Jonas voluit ex t[er]ra isr[ae]l
fuge[re], h[oc] e[st] a d[omi]no p[ro]missu[m] e[st] fiel
les fugiens naufragiu[m] patet[ur]
et a pisce deglutit[ur] i[n] q[u]o t[ri]duu[m]
sepultur[a]e x[rist]i p[re]figurare s[icut] q[uod]
d[icitu]r mat[thei] sicut fuit Jonas in
ventre ceti t[ri]b[us] dieb[us] et t[ri]b[us] no
ctib[us] sic erit fili[us] ho[mi]nis i[n] corde t[er]r[a]e
d[icitu]r ad h[oc] q[uo]d d[e]s[er]uit rebellas
de p[ro]h[i]b[iti]o[n]e s[ed] p[ro] te[m]pestate a d[e]o mis
sa[m] i[n] mare p[ro] qua coactus fuit p[ro]a
i[n]obedi[enti]a[m] confiteri et s[ed] l[itte]ra ubi ibi
Et clamaverunt viri ad d[omi]n[u]m suu[m] i[d]
e[st] q[ui]l[ib]et eoru[m] ad d[omi]n[u]m que[m] colebat d[icitu]r n[auti]
ca s[an]c[t]a q[uod] ibi e[ra]nt ho[mi]nes de d[iver]sis
ge[n]tib[us] et diu[er]sor[um] rituu[m] et Jonas
descend[it] ad i[n]teriora navis h[oc] e[st] re
vide[n]s te[m]pestate[m] mal[um] max[imum] q[ue]
fuit e[ra]t p[ro]p[ter] se exorta[m] et doluit

cap[itu]lo p[ri]mu[m] absorberet p[ro]p[ter] c[on]sumere
licet sicut d[icitu]r i[n] p[ar]abola s[ecundo] lu
ce p[ri]mo, Et dixit vir ad collega[m]
suu[m] i[d] e[st] viri ex[ist]entes i[n] navi l[oquen]t[e]s
int[er] se dixerit venite et mittam[us]
sortes d[icitu]r n[auti]ca s[an]c[t]a q[uod] videba[n]t
a[li]as naves i[n] mari ab eis dis
ta[n]tes p[ro]p[ter] navigare i[n]cepte te[m]
pestatis solu[m] e[ra]t c[ontr]a nave[m] illa[m]
et h[oc] vi[deba]t[ur] ex h[oc] q[uod] i[n] d[icitu]r et remi
gaverunt viri ut reuerterent[ur] ad ari
da[m] et no[n] valebat q[uod] mare ibat
et i[n]tumescebat sup[er] eos exp[osit]o
vi[detur] q[uod] fluctus maris veniebat
c[ontr]a eos ad c[on]tra[ria] q[ue] p[ar]te se v[er]tere[n]t
et ex h[oc] c[on]cep[er]unt q[uod] illa tempes
tas e[ra]t exorta p[ro]p[ter] malefica
al[iqu]os existe[n]t[e]s i[n] navi, et id[e]o miser[u]nt
sortes ad i[n]ueniend[u]m ip[su]m quia[m]
a[li]q[ua] l[itte]ra t[ame]n sit uti sortib[us] et de illu
no d[icendu]m fuit diffuse i[n] [secund]o s[ecund]e
p[ar]te t[ame]n h[ic] breviter a[li]q[ui]d i[m]peti c[ontr]a
q[uod] sc[ien]d[u]m q[uod] d[icitu]r e[st] sortes q[u]ad[am] dis[positi]
o[n]is ut q[uod] ad a[li]q[u]a[m] re[m] d[ic]i deb[e]a[n]t
mitt[unt]ur sortes ut p[er] e[as] deter[minetur]
q[ui]s qua p[ar]te accipiat c[om]mitt[it]o
totu[m] eventu[m] fortun[a]e et t[ame]n nullu[m]
e[st] p[e]cc[atu]m s[e]c[un]da c[on]sultoria d[icitu]r p[er] sortes
c[on]sulit[ur] q[uod] agend[u]m vel dimittend[u]m
sit et expectat[ur] c[on]silio p[er] sortes
a d[eu]o[n]e illicitu[m] e[st], s[ed] a corte
celesti q[uod] c[on]fuit ad h[oc] se no[n] ex
tendit, et id[e]o no[n] caret occulto pa
cto demo[n]u[m], s[ed] a[li]q[ui]d expectet[ur] a deo
et s[an]c[t]is angelis nullu[m] e[st] p[e]cc[atu]m n[isi]
i[n] casu ut s[cilicet] fuit sine nec[essita]te q[uo]d te[m]
ad dei tentatio[nem] p[er]t[inet] vel si i[n] nec[essita]te
dem[us] dei reue[re]ntia ob[ser]mitte[re] p[ro]
q[uod] orat[io]ne p[re]missa ap[osto]li sortes mi
seru[n]t i[n] elect[io]ne mathie, vel si el
ect[io]nes eccl[es]iastic[a]e q[uod] i[n]stitutu[m] s[an]c[t]i spiri
d[ic]u[n]t fieri fortune sora[m] c[om]mittat[ur]
p[er]so[n]es ac dicentes obmitto q[uod] po
site s[unt] loco sup[ra]d[i]c[t]o istos t[ame]n no[n]
e[st] c[on]c[l]usive de p[e]c[ca]to q[uia] i[n] iste dou
e[ra]nt diu[er]si ho[m]i[n]es ibi diu[er]sos
deos colentes et id[e]o vi[detur] q[uod] c[om]mise
runt sortes s[ecundu]m mo[re]m gentiliu[m] q[ui] v[er]o
tu[n]c sortib[us] sup[er]stitiosis, de q[ui]b[us] t[ame]n q[uod]
elicit bona de mal[is] sic sortes te

parauit quod Jonas de prophetis fuit et quod
fieri preciu suu compulsus fuerit de pu
teus Orites mittitur. Sermone ita
dominus tepauit. Jo. sexto. Et dixerunt
ad eum, indica nobis etc. et fecerit
nimis. quidos dicites quod est opus tuum
quia per opere malo homo est puniendus
que terra tua quia per malicia terre
alii puniuntur, et quo vadis quia ad
puniendo quia quia vadit ad locum ma
lum se plubiscitu, et ad ista quod respon
dit se fugere in tarsis ut decli
naret deum preceptum ut habetur in pro
gnostica eius vel quia a facie domini fu
geret quia indicauerat eis licet habetur
actis, quid ut ergo propter quod aliis
puniret per malo predictu, et dixerunt ad
eos etc. ergo sicut hic est notandum
omnibus dependentibus quanuis priuae
dicta et timuerunt vel propter offensam
dei Jone, que confitebatur dominum ma
ris et terre, et dixerunt hic quod propter
Jone deprehensi peccatorum de quo
scriptum, quid faciemus tibi et sedabitur
nobis, tollite me et mittite in
mare, magis non volebat solus
mori quam tamen eo alii morerentur.
ecce sicut volens esse per mortem
sua placare offensam dei. Et remi
gabant viri temptantes si possent e
uadere sine eius morte, et clama
uerunt ad dominum ne imputaretur eis
mors Jone, quia tu domine sicut voluisti
ita fecisti, per expiacionem ac tempesta
tem cognoscebant potestatem dei quem
Jonas colebat, et stetit mare a fer
uore suo, ergo mare appuit ip
sum Jone transgressio mandatum domini
detinendo, Et timuerunt viri fer
fugientis visis sunt quasi ad tolle
rendum dominum quod super omnes creaturas
habet dominium, et hic bonum eliciunt de
de malo Jone, dicit non dum in En
chiridion quia deus a deo est opus et
bonus quod non sineret mala fieri nisi ex
eis mandata eliceret, c. ii.

Et preparauit hic ponitur ordo
ipsius Jone pena ac hic et
hic ex duobus primo ex eius
racione 2o ex mandato domini

presentia oratio uius pia in hoc quod proposito po
nitur flore 2o oratio nimis i et clamauit
uit 3o exitus ibi et dixit, clamauit
2o. Et preparauit dominus piscem grandem
ut deglutiret Jonam quia ei obedi
unt creatura ad nutum. Et erat Jo
nas in ventre piscis tribus diebus
et tribus noctibus hic est mirum si etiam
ibi vixit quod hic fuit diuina virtute
quod potest sicut vult et quod vult saluare
Et orauit etc. hic ponitur descriptio oracio
nis cum dicit. Clamaui ad dominum
de tribulatione mea, erat non horrida
valde se deglutiri et esse in ventre
piscis detineri, et exaudiuit me
Jonas non adhuc exiuit de ventre pi
scis cognouit diuinitus se exiturum
de ventre inferi i de ventre piscis
quod dicit inferi autonomasice quia valde
horridus erat ibi esse, proiecisti me in
profundum etc. quia piscis tam magnus habi
tauit profundo maris non non potuit na
tare prope littus, omnes gurgites tui
et fluctus tui super me transierunt
transibat non super pisces et per quem
Jona in eo inclusus, oculum patet
usque ibi ad contrariam motum descen
sionem non dictum est etc. pisces habitant
profundo maris quod multum distant
a montibus in littore maris exponi
tibus terre vectes conclusit me
mentes in ita sum inclusus in libi
tora maris quod in eternum non potero
exire non tua virtute Jo. subdit. Et
sublevabis de corruptione vitam
meam domine deus meus cum angusti
aretur in me anima mea dominum recordatus
eius de virtute diuina, domine recorda
tus sum ago solo expecto remedium
Qui custodiunt vanitates sicut ergo
seruantes frustra miseri sunt
relinquent. i. reddunt se indignos di
ma vma pro vanitate sunt sed
dic quod illa et mundi Ego autem
in voce laudis immolabo. i. sacri
ficium per voluntatem et pro
reuerencia voui reddam domino gratia
eum in magnus deuotissime
exultantes solet emittere vota domino
etc. sed Jonas in ventre piscis cuius

Et dixit hic qntu ponit rupio Jone gra
tis ad de dixit dnus pisti dei dic
e quia facere fecit n pistes Jonā e
uomē i arida hic u nō potu
isset facere pist dei spali opa
re quia fuit in magnitu nō potuisset
tm aride natare gpigrie / cm

E t factū est bup cndit
Jone pma ep eg ordelz
ius oridit et mādati dei
pinta epocauit et didit
i duas ptes p'o ponit execucō
zo Jone sequēs afflicto iuz et
pa i z' quia p'o ponit Jone pdicac' zo
gu'sio nimivei Et crediderat zo
de stē p'o in'p'ao dine i et vidit
Circa p'm pmitti mādati dei
vitat' cu dr et fcm est vbm dni
ad Jonā zo zo z' fedit b'g ma
dati execacio fu dr Et surrexit
Jonas et abijt s' sine dilacoe
i niniuen iux vbm dni et nini
ue erat ciuitas magna itine triu
dierz dicit aliqui qz zo diete pe
bant circuendo muros ciuit s'
hic vere scdm quia s' sacrā scripturā et
hystorigraphos babiloia expres
se erat maxs ciuitas magtue ibn
qz plus de dc ea qz nō erat p'pe ciui
tas s' regio clausa muris et tn
s' zo ly ciuitas murorz hebat pp
h' leuacis tn qz nō fuit tot di
etas gpleta et so melig vr dd
qz iste zo diete sit accipie pre
puicos ciuit sbiq Sic n' Jonas
hebat pcede dencia' pplis sb
uersione ciuit et cepit Jonas
itroire ciuite itinē diei vnig
dicit h' aliqui qz Jonas ita pm
te expcqbat mādatu dei qz p'it
tum dierz vna die gplet et h'
nō vz textui gsonare quia dr Et
cepit Jonas itroire ciui te itine
Sl hic dcm eet vnu mag dice
et pauit Jonas ciuite p diei vni
us et so dcs e qz in pa die pces
sit p vna pte ciuit tm Et cla
mauit et dixit adhuc dni in x'l

dedo aduc xl dies et niniue sb
uertet sic n' meruant ciuiū de
licta ut dcm ē b'. et quia erat p
phecia gminac' ut dcm ē sc'
gdicao erat sb itlligeda s' si nō
agerit pniaz s' nō erat apphā
eap' meda ut dcm ē Et credi
derunt hic gnr ponit gusio pplt
ad pdicac' Jone cu dr et credi
derunt vri niniue dno qz prius in
colebat ydola et pdicauerunt i
sollicitp' indixerunt pplo ieiuniu
qz ut p taciu affliccoez et hui
liaz in victu et vestitu placa
rent dei ira et nō soli ipi fece
runt placec s' etiā maiors so s
dir de rege ut exo sui magis
a'madiuerterent alij Et puenit
vbū ad rege niniue et surrexit
de solio suo et abiecit vestimētu
sui insignia rgalia depo et i
dutus ē sacco i signu pnie et se
dit i cinis in signu huiliac' Alia
gne et clamat p os scornis le
ues et uicnta zo hic ucoi cm
aliaz st h'o data in adiutoriu
et so affliccao eor i hoiēs redu
dgt ppter qz ad gnudens psta pci
tenc nō soli induxit rex af
fliccoez hoiu s' etiā aliu et da
met in fortitu de sfacere em
pastu iniugebat q' mugitu di
rebat ad dnm clamare in q'm
p hoies hic ordiabat ad placa
tu sue offense et quis vir ig
tur de p'o de malo ad bonu et
per ro Cuis sat si quis zo q d
se p pctā mā offensa ē ita fe
cerun p indyprnaz elt placare
Et vidit h' gnr ponit gde sipo
inispac' dine cu dr Et vidit ds
opa eor i acceptat et applat sicut
Gen iiii' respexit dns ad abel
et ad munera eius et misitg est
penā gminatā nō infendo De
tu qz niniue postea rursus sunt ad
vomitu et ciuitas eor fuit sb
uersa de qo pphat scis Tobias et

xiiij vbi dr sto sup et nepotibus suis
ppe e initius iminie et quibusdam in
tepo⁹ subdit digite gressus vrbes
ut caus hic s ad tutz isrl video
eum qr iniqtas eo sunt dabit eis

Et afflictus e . c. iiij
hic tonit por ipius Jone
afflictio que po por 2º qrt
eius ipacia 2º et dixit tua
pm por dicit Et afflictus e Jonas
qr vidit ciuitate adue stante pt
tim xl dierum, etc timuit diffama
ri et vilipedi sic fls pphta qr erat
b afflictus mag in tm qr volebat
magis mori qua viuere in statu
tali 2º afflictus e Jonas afflictione
mag 2º in lra hug non hic est
vnu meu s qr dicebat deum suu
no implen pp militatem mie dei
ppr qr voluit fuge a facie dei ut s
dcm e et pz lra Et dixit dns hic
que ipacia Jone ait cui dr Et
dixit dns ppchededens eo ipaciaz
putas ne bene irastus tu i ro
nabr q d non Et Egressus est
Jonas s ante tm xl dierum stra
ppt hic textus por p capitulum et
sibimet fecit vmbraclm q pollis
estu qui est multu intepestz et
ad melius arguend ipaciaz eius
por exm sensible cu dr Et ppa
rat dns deus ederam 2º facto cam
subito creste sup eu et nec Et le
tatus e Jonas dupl de ea qr s
faciebat vmbraclm glosu et qr
ex eo miraculosa producere estiat
qr deus sua pphetaz ad iplet, Et
ppauit deus vmem, olam n cstituaz
pua sua puidea disponi, et p
cussit ederam corrodeo eius radice
et exaruit 2º Precepit dns vento
calido et vrenti ad itendend
pollis estu 2º et petiuit aie sue
ut moreret, tu qr estu supmod
affligebat, tu qr eo drefacto ede
subita qrectiat qr eo pphia no
ipleta eet fls pphta credet qr si
erat quius morte 2º subdit melius

est mi mori 2º Et qq eo ipacia intonat
cedat cui dr putas ne bene irastus
tu sup ederam i ronabr ex ca pdca
et ex hic gcludit dns oppositud tu
doles sup ederam 2º et ronabr si
tua estimacio et ego no pcam mine
2º qd mlto forcius debeo cpati et
cdolere tante ciuitati vanit peite
ti et pte de suis pctorum, Ct nescunt qt
sit int dexteram 2º i qui sunt aduc i
sta annos distrecionis et pcipue aduc
inocetes et 2º pp tantorum inoceciu
rona le e ipari iusti e mee rigor

Temporibus Joathe 2º Iusto
prologo pcet Jeros in
hunc mrc po dr qq tpi
bus et sb qq regibus e edi
ta pphia 2º agit de regi
differencia ibi s de sup
dicto 2º subdit cont malos gmina
dina ibi tua obre dicat qo tpibus
Joathe fily ozie 2º de qo iiij Re
xv et ij palip xxvi achas de
qo iiij Re xvi et ij palip xxviii
et xxviij Ezech de qo iiij Re xviii
et ij palip xxix et xxx lo
co ipra demrat s michee cao
xo ti de In diebus Joathan s de
supdicto mio hic por regu dia
quida n placuit deo pp religio
sitate sic Joathas et Ezechias
gdam displicuit pp ydolatriam sic
achas lra plana e de qo de sup
dco mag conuru vt Et Ecclesi
vbi dr pter dauid et Ezechias
et Josias oes reges peccatum qmiser
qo Joathas peccat qo deo no pla
cuit Dr no placuit simpr s qu
ad hic placuit qr ydola q cantu
Iohn destruxit, displicuit aut qr ex
celsa no abstulit iiij Re xv fecit
qr placitum erat coram dno vmu

excelsa nō abstulit et ij palipp
boyndr fet q rūn cat tota dño
iuſ oīa que fecat opaꝰ pr egēr
repte q nō est īgrecoy teplū dñi
et aduc pplꝰ delinquebat ad illud
Et n xlijo oceb regē petm qmiſ
rut z nitelligendū ē de pcto
ydolatē ul in ſe ul in alijs vel
bz dr i ɔpa Ezechie et oſie q
mig pcauit et ipo puitum
De Ezechia pz q plcauit deo in
ffrorm xix et xx ca et ij pali
xxix xxx et xxxj ca Achas
delicto deo ij palip xxvij c
xxxj calib nōn fet rūm ni toto
dnī ſc dauid pat eiꝰ te meas
calo tpe anguſtie ſue auxit co
teptum i dñm ipſe rex achas
ymolat dijs alienis quibꝫ cria
operat iux pt xxvj tiſſens pug
nē ſ ydola genciū ij palip
xxviij luſtrat filios ſuos ig
nē inē ritū gēciū Samaritani
viros palestine ul ciui tercij
xvij ethno xxiij Samaria regi
o palestine ab opido quodā nō
accepit q vocatr ſamaria hiero
vero agit de nōibꝫ vrbiū ɔditus
Samaria ad oūtis regio q ſtrata
ſuit nō accepit Sennacherib
rex aſſirioꝝ ɔſtruxit vocat ꝫ Sa
mariā i cuſtode q quod iſte tranſ
tulit i medoꝝ ibi cuſtodes ɔſti
tuit hanc obſidione captam
antiochꝰ ſolo coequat quam
pꝫea herodes a ſundamētis iſtaurauit
i honorē auguſti Sebaſten i au
guſtam greco noīe vocat hic ſcꝫ
Ezechias et Abdias pphe et quo ma
ior inter natos mulierū nō ſurrexit
baptista ɔditi Coni iſtā delitia
dilia ɔminat p pphām micheā
pōtea dr et videt ſup Sama
riam et ihrlm glo q puī Samari
a metropol ꝰ x tribuū captiuata
ē deīn ihrlm pphie ɔpoſita tituꝰ
po de ſamaria zo de ihrlm iij
h xxvij ɔueneēs de vtriꝫ capitꝰ
pte michee vij fit ɔmīnacio Sa
mariaz et pp iſtā micheē in

Sermo dei q ſup abacuc
deſcēdit et licꝫ iſte plogꝰ
i biblijs plurimꝭ nō ſcri
bit p auctoritate in vno tanto
dic q breuit tuſtēcet duo i
tangꝫ noīt ɔplogo iſto pōn
pphā ɔmendat cū dr ſermo dei
zo rō ɔpoſitōis noīs et aliꝫ
aſſignatur ibi Eiuſ go apd noſ
y Comendat aut pphā a duo
bꝫ pō a ſpū pphie zo a ɔgru
encia ppij noīs et noīs loci ex
tꝫ ſui ibi et intē hebrūas i
cui poe inteptaco noīs ſup hēcde
ortꝫ ſui et loci ut i ſimecior
& lucē queite et pphe dr go
Sermo dei q ſup ad pphās deſ
cendit, Coī ipoſ ſ nō ſp tange
corda pphāꝝ ſiꝫ iſte i hoīs
ſtatuit y teſte v ome i magiſ
trāte i hoīs ſtatuit demōſtr
ſimilio quodā hūiliari ſb po
tenti manꝰ dei i pe v et ſe hūil
iat exaltabit ꝛ aſſuꝝ deſtate
a me q mit Eiuſ go hiero
tata vo ɔpoſitōis noīs nō ſoli
ſ ſꝫ et aliꝫ et hec tātū apd
nos quā apd ebreos et grecos ro
nua ad votū ɔpoſita auſpiciū
i augurū auſpex pē de dina
tor q dinat ex ɔſideracōe volātū
auiū vn auſpex de q̄ auſpex
q ſpiat i ɔſidat aues volātes
vn auſpiciū vocat dinacio q̄
auib ſpiciū q ſit ex iſpectōa
uiū, Michea q inter hūiles
Abdias ſuꝫ dñi zacharias
meda dñi / c j.

Verbū dni hic incipit pphā
michee q ni d ꝑ dicit
ſ phecy et tōto q inop
tꝫ audite, In pphecia pō
notificat auctor ex noīe cū dr Ver
michea et inſtituit loci cū dr
morastite i de moraſti zo pō
tpe pphie cū dr i diebꝫ ioatan
zo ad quos ſcti ē pphia ibi ſup
Samariā et ihrlm i ſup regna ꝝ
tribuū et duaꝝ ſamaria autē

metropol' erat in vno et ihl'm ial
tō audite h' incipit textus q' id
p dicit' qr p'o ppha pro comiat'
ro ppli cōsolat' tā' in ista in
disio nō est pcisa ß tm̄ a plu
no ipsa in pte ponit a' qua cō
latoia pā dicit' i duo qr p'o tō
mīat' penā p' culpā cum corru
ro p' culpā maiore spāt tā' in
pā adue in duo qr p'o pō' cōmiā
tō pene ro cōpass' pphe i supea
hec pā i duo qr p'cio fit cōmiā
otrib3 regno isrl' quieti ro regi
istius scpati i et pona pā adue
i d qr p'o denūciat' pctā ro de
clat' culpa i in scele' eta p'm
exorat ppha attēciō3 d claudite
ppli 3 ro induat dei testio' p
vite diceda ibi Et sit nobis dn̄s
nus i testem q' falle nō pt nec
falli, dn̄s de teplo i de celo ethi
reo vbi cu eo sc' angli sci eū lau
dibus incitī, quia ecce dn̄s egredi
etr' de loco sco suo ppri n ipse
dei ē pce et misericordi et sō locus
eius dr' iuxta a q cōdā' vē egredi
qui puat ß magis iustie ut dr' ka
sa, et z his egressus nō ē p motu
locale ß qr eā effectus sinat sī
tudicale dr' egredi in effcm cōpz
pducit ppm et descet' sup ex
pcta honim, et calcabit sup ex
celsa tre nō defens actu pti
p' eius magnitudo cō sdut et co
sundent' mōtes i minores et
valles i ingres sic cera i ute
et abs3 resistecia qr nō pt resisti
dine vtuti, In scele' hic cōtinb3
dicit culpa cu dr, In scele iacob
i p' scelus regni isrl' q' ecs nōiat'
iacob sic patriarcha iacob fuit
binomius, Om̄e istud i pcta sup
dcta et sbsequens ctinget cōpotis
domus isrl' et de h' scele' quo
ru dr' Ce scelus iacob et ry' he
samaria q d sic et p samariam
i telligit ydolatria que exercebat'
i toto regno isrl' tn̄ metropol' cat
samaria p' regni potē ihl'm

cum p'us rex induxit ad h' ppm ut
hecium in 4 reg 22 et q exceltsa idest
pte ydolatria q exercebat' i mon
tibus regni iude nōne ihl'm q d
ex pdtr'cia regū iuda quorum se
des regia erat i ihl'm precessit
ista malicia Salomon n ppe ihl'm
p'o edificat' tepla ydolorum vxori
bus suis in 3 reg 11 q' fuit puga
tum ydolatrie alius pyea vō vchas
altare sacrilegum posuit i teplo in
4 reg 16 et pceg manasses ydola po
suit i teplo in 4 reg 21 et tē poste
regum malorum induxit ppm ad y
dolatriam, et pona h' cont' po'
cōmīnac̄ pene isrl' scpati cu dr' et
ponā samariā q' acuū lapidi
3 p destrueo samarie metropo
lis in regno 10 tribuum isrl' des
to totius regni q impletu fuit
tpe ozee in 4 reg 17, et oia sculp
tilia eius cōsundentur ut inde auru
et argentu aufert', et oēs merce
des eius i illu q nōn plus hn pe
tam a pdtoribus cōvenerut cum
eu domibus i eius sit, et oia ydola
eius ponam in pdciom qr de mer
cedibus meretricis i de ydolatria gen
tes ydolatria vigebit i regno x
tribuum, et usq3 ad mercede me
tricis i gentes assiriorum ydolatre
reuertentur, reportauerunt in pao
sa illius regni q' pro mercede co
ttuos dn̄e iustie Sup hoc h' cont'
pōi cōpassio et cōmīnat' pphe sup
ppm suum cu dr Sup hoc plangam
et vlulabo est de vlulatio ppo
cōfusa precis ex magno dolore
vadens spoliatus i faciat vestibu
Iudei enim in dolore posti vestes su
as lacerabant ut i multis locis pz
et nō testi, faciā planctū velud
draconum 3 i valde horribilem qr de
sperata ē plaga eius i nō ē remedi
abilis malicia eius nec p cōsiones pcā
decta q d h' sequens et sbdit' co
sua eā cu dr, Quia pret usq3 ad iuda
3 malicia regni isrl' et sic se pe
na, In geth nolite annunciare
ne philistei letent' de miseriis

hinc propheta pro tali modo david lo
quebatur in planctu super saul et iona
tam filium eius ii R. i. primo nolite an
nunciare in geth et lacrimis ne fle
veritis i. signa tristicie in aperto non on
datis ne videret philisteis i. do
mo pulueris i. puluere aspergite se
niter fricagitis tristicie vere signis/ et
tempore vobis habitatores pulueris i. vobis ha
bitantes in regno x tribuum quod est pul
vere habitacionis pariter cito captiui
ducti in captiuitatem confusa ignominia
i. habitacio vestra que prius erat pulcra
cito confundetur per ignominiam et illa
tam et quia aliquis consiliatorum [illegible]
dere debat tamquam simulacra dixit
adhuc non sunt electi de terra ma
ro dicit propheta non est egressa que habitat
in exitu i. confinium gentilium non
sunt egressa tunc est i. tamen ubi exce
lundi planctum domus vicina ac
cipiet ex vobis domus vicina
de hoc regnum duarum tribuum confine
diate erat iuncta regno x tribuum et
accepit maliciam ydolatrie ab eo
ut dictum est et propter quod eciam pe
ne sequentur et planctus/ que stetit
sibimet i. captiuato in regno x tribu
um regnum iude adhuc stetit propter bo
nitatem ezechie regis qui tunc regna
bat iiii R. xviii cui successit ma
nasses qui fuit pessimus ro sedditur
tur a confirmata est in bonum posuit
enim manasses ydola in templo dei
iiii R. xxi et quod erat destructa
ierusalem iiii R. xxiiii ro sedditur que
habitat in maroth i. amaritudinibus
descendit malum captiuitatis adusque ad ipsam por
tam ierusalem et tumultus propter destructio
nem et templi imminentem tu
multus quadrige i. quadrigarum stre
pitus/ lachis non est cuius [illegible]
noc dicit dan iudicum xviii et est in
tio aquilonali terre promisse/ [illegible]
in parte vero [illegible] caldeorum con
ierusalem [illegible] ab aquilone [illegible]
re malum/ cum tumultu magno
quadrigarum et armatorum timor
i. habitantibus inuenitur Et ut [illegible]
illa parte incepit sic incepit culpa

quod in lachis fuit positum ydolum inde
a primo tempore iudicum ut habetur iudicum
xviii Et inde ydolatria processit ad
terram x tribuum et de illa ad terram
duarum tribuum et dicit primo propheta
propterea id est propter hoc ad sequencia [illegible]
ra sunt quod gethei confederati fuerunt cum
filiis regis israel ad veniendum cont
ra regnum iude sic et tota sic habetur
ii para. xvi et tamen propterea fuit in compensacio
ne ottapsos [illegible] opere [illegible]
la iiii R. xv et fuerunt mediatores
et deceptores [illegible] quod meruerunt quod ter
ra eorum vastaretur ab assiriis et hoc
est quod dicit propterea i. propter mediacionem et de
cepcionem dicta dabit i. rex assiriorum
emissarios i. bellatores ab eo missos
super hereditatem geth domus me
dacii id est quod pro domibus [illegible]
pro hereditate geth/ et quod non solum
geth fuit destructa sed et maresa
et odolla ro sedditur adhuc heredem
in mitum [illegible] tuam ad accipiendum et
possidendum adducam tibi que habitas in
maresa i. gethe i. habitante usque ad
odollam veniet gloria israel i. confusio
que sic nominatur [illegible] sic michol
[illegible] david ii R. vi cum gloriosus
fuit rex israel hodie i. quam vilis [illegible]
et alius de [illegible] ebriacalis
[illegible] vale [illegible] gloriam et
[illegible] et i. [illegible] plana
ua usque adollam que est de tribu
israel veniet [illegible] i. destructio ad
[illegible] ideo concludit propheta de [illegible]
uate et tonde super filios [illegible]
tuos delicatos [illegible] i. de
liciis delata caluicium tuum sicut
aquila cum plume cadunt quia sic [illegible]
anni quia captiui ducti sunt [illegible]
cito ducentur in terram assiriorum/ [illegible]

Ve qui cogitatis inutile [illegible]
[illegible] propter culpam auari
cie et [illegible] quod pro
pter pene [illegible]
[illegible] i. [illegible]
[illegible] que possibilia
[illegible] culpam [illegible] peccatorum
[illegible] ve quod cogitatis
inutile i. bona aliena rapere quod
est magis nocuum quam utile [illegible]

dugo lucis in archa i[n] c[on]sta[n]tia d[e]ap[er]
tulit veste et p[er]dit fidem et op[er]a
in malu[m] i[n] cubilib[us] v[est]ris io
pari disponit[ur] sequi[tur] In luce ma
tutina faciu[n]t id e[st] exeq[ue]ndo i[n] op[er]e
q[uo]d disposuit in nocte, et quid
sit id seq[ui]t[ur] Concupierunt agros
aliorum et violenter tulerunt similiter
dixit et violenter et calu[m]pnia
bantur virum et domos eorum possedit
pauperes i[n] p[ro]priis et in bonis suis
[illegible] hic [illegible] perdat pena et
[illegible] movet [illegible] ista ibi ne
loquimini, [illegible] dicit Ideo i[n] p[ro]p[ter] dra[m]
maliciam ecce ego cogito sup[er]
familiam istam i[n] su[per] [illegible] malum
malu[m] [illegible] pene, Unde no[n] auferet[is]
colla v[est]ra qu[ia] erit ta[n] [illegible] no[n]
poteritis evadere, et no[n] ambulabi
tis superbi vos quia cap[ti]vitatis p[ro]pter
ut de glo [illegible] quia tempus pes
simum est i[n] [illegible] i[n] die illa su
[illegible] sup[er] vos i[n] [illegible] de vobis
parabola [illegible] pl[er]itudine
[illegible] dicto fiat [illegible] ipsum
male et cantabitur canticum cum suavitate
[illegible] et [illegible] i[n] [illegible] dicentium
[illegible] de [illegible]
vastatione vastati sumus [illegible]
vastati [illegible] [illegible]
rex [illegible] de vastat[i] [illegible]
[illegible] [illegible] populi mei
commutata e[st] [illegible] populi
[illegible] ad terram suam et [illegible]
[illegible] captivat[ur] [illegible]
et adduxit gentes [illegible] ad pos
sidendum illius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a me [illegible]
[illegible] valet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
mitterentur [illegible]
tate in [illegible] terra [illegible] gentes
illuc adducte [illegible]
[illegible] ut [illegible] dominum est
Ne loquimini [illegible] concludit [illegible]
estia [illegible] credere [illegible] no[n] [illegible]
[illegible] de terra eo q[uod] erat [illegible] data a d[omi]no

dicens ne loquimini loquentes [illegible] vos
no[n] stillabit sup[er] istos [illegible] pena [illegible]
[illegible] a p[ro]ph[et]is no[n] cadet sup[er]
eos, [illegible] abreviatus e[st] sp[iritu]s d[omi]ni
sup[er] vos [illegible] sic diceba[n]t [illegible]
i[n] [illegible] voluntas no[n] est diminuta ad
[illegible] nobis [illegible] cogitat nobis
facere q[uo]d dicunt p[ro]ph[et]e, et s[equi]t[ur] in 2
p[er]sona d[omi]ni, Nonne v[er]ba mea bona sunt
cum eo [illegible] v[er]ba mea [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] malis hominib[us] de q[ui]b[us]
s[equi]t[ur] et e contrario [illegible] i[n] adv[er]sa
[illegible] i[n] [illegible] me [illegible]
i[n] me[m]bris meis [illegible] s[equi]t[ur] desup[er]
tunicam palliu[m] sustulistis viole[n]t[er]
et male no[n] potentibus se defendere
et eos [illegible] i[n] [illegible]
[illegible] in bellu[m] i[n]vadentes
eos sine causa, Mulieres p[o]p[u]li mei
eiecistis de domo delitiarum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a parvulis earum tulistis
laudem meam [illegible]
p[er] vos cogunt[ur] [illegible] clamare
[illegible] me laudare Surgite
et ite i[n] de terra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
corrumpet putredine pessima [illegible]
ista utinam [illegible]
[illegible] malu[m] [illegible]
dicens, ut no[n] esse[m] vir habens sp[iritu]m
[illegible] i[n] malis [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] no[n] [illegible]
Stillabo [illegible] pena ventura [illegible]
[illegible] i[n] vinu[m] et ebrietate[m] i[n] pene
[illegible] [illegible] potum [illegible]
tur i[n] [illegible], et [illegible]
me [illegible] vini [illegible] de ma[n]u
mea et [illegible] de illo [illegible]
gentibus [illegible] et s[equi]t[ur] accepi calice[m]
de manu d[omi]ni, et erit sup[er] q[uo]s stillabit
[illegible] iste [illegible] [illegible]
cedet pena a d[omi]no [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] oleu[m] [illegible]
et [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] Babilonie [illegible] no[n] videt
[illegible] d[icitu]r congregabo

Jacob totū de captiuitate babilonica
redierūt tm̄ due tribus et pauci de
x tribubus q̄ euaserunt magis vigilis
descensori et pauca habitauerunt in regno
Jude, et cū duabus tribubus captiua
ti sunt et redierunt, nō tm̄ oēs q̄
plures de istis et de alijs remanse
runt in babilonia detenti amore ux
orum quas ibi acceperant et plus
q̄ peccauerunt et bonorum tēporaliū
q̄ acquisierant, pterea q̄ ista dr̄ et tran
sibit rex coram eis, r̄ de istis n̄ de
captiuitate nō habuerunt rege, s; duce
ergo q̄ istud ē referendum ad xp̄i tempus
Et exponit a qui de quibus loc̄ quia
si iudeorum ad finē tēpoẜ finē iudi
et pt̄ ad hec pars līa applicari be
tū in quolibet expon̄ de congre
gatione p̄mi in lymbo et eorum educ
tione xp̄m sic et congregatione quā congrabo
Jacob totū hic dr̄ eo iudo loquendi
q̄ maior̄ ciuitatis dīn tō ciuitas
q̄ q̄ sanū eorum dr̄ sanū totius quia
q̄ s; vi te, soli electi dn̄i de do
mo iacob iusto et iusto et oēs iusti
ti sunt ibi congregati a p̄mo iusti
usq̄ ad vltimos xp̄i. Jo sequitur pariter
ponā illū q̄ grege in ouili q̄
cauit ibi a deo custoditus usq̄ ad tēpus
xp̄i quo inde translati sunt ad gl̄iam
Tumultuabitur a multitudine hoīm hec
tumultuacio nō intelligit aliqua cōmo
tio quieti contraria s; p̄ eam designatur
multitudo magna. Ascendit n. ipse deus vin
dex hic vasa ascendit n. s. messias sal
uator eorum iter pandens q̄ sua morte
apperuit celū, dicendo
solitores inferno q̄ electos inde
eduxit xp̄i et intrauerunt. Jo sequitur
et transibunt portā s. inferni in deus eg
diens, et transibit rex eorum coram
eis i. dn̄s ihūs xp̄s verus homo et ve
rus deus q̄ viuit &c.

Et dixi hic cōtinuatur p̄pha cōmina
tur pro peccatis maiorum et po
testatum magis quia ē vniuersi
tas i duo q̄ p̄s cōmunit p̄t
culpas principum, 2o p̄t culpas pseu
do prophetarum ibi hec dicit, circa p̄mā dr̄
Audite principes Jacob i. totius p̄pli

isrl' nunquid nō vestrū ē scire iudiciū
qd̄ adhuc tenemini q̄ habetis officium
iudicandi q̄ odio habetis bonū et
potestate vobis a deo data abutimini
cū violentia tollitis pelles eorum
bona p̄pli rapientes et carnes eorum
in corporis affligentes, cū comederunt
et p̄ cōmestionem excoriacionem et fractio
nem in lebete dant et intelligit
varij modi et exquisiti pena af
fligendi, Tūc clamabunt ad dn̄m
tū ab adiutorium affligentes et nō
exaudiet eos, Judicium ppe
uiā fiet ei q̄ nō miserantur. Jo
h̄ hec dt̄ hic cōtinuatur p̄or cōmunitas p̄ph
culpā pseudoprophetarum vnde liram
cū mordet dentibus suis deceptos
verbis placere et predicant pacem de
mentiens p̄ ppa q̄ dat eis munera
Et si quis nō dedit in ore eorum
quippiam sanctificant sup eum bellum i.
illi pronosticant aduersitatem propter nox
i. obscuritas cēssatione vobis pro
noc eis, et tenebre s. tribulationes et
angustie, et occumbet sol sup prophe
tas i. oīs cognitio veritatis et cla
ritatis prophetarum deficiet eis
q̄ nō ē iustum dei s. verbū eorum
s; magis ab eis conceptū, Jo mihi
hic cōminatur p̄ peccata oīm maio
rū quia ego repletus ē eo su for
titudinē s. sp̄s dei dedit in co
stanciā ad arguendum vicia maio
rū parte. Jo sequitur audite hec
principes q̄ habetis superiorē potestatē
in pcipibus et iudices iustitiam in
oibus subuertentes, q̄ edificatis syon
in sanguinibus i. de sanguine et substantia in
nocentium condempnantes eos ad
mortem, ut habeat bona eorum princi
pes eius in muneribus iudicabant i.
p̄ muneribus iniustas sententias proferre
bant, et sacerdotes eius p̄ mercede
docebant q̄ tn̄ ex officio tenebantur
docere legem, libere, et prophete eius pro
pecunia diuinabant, q̄ pecunia me
dacia cōfingebant et sup dn̄m
requiescebant i. a dno se habere prmit
tebant dicentes nunquid nō dn̄s in nobis

ret vacat dicitur est in nobis et sono
habebis tiere aduersarios xxii hic
causa vera quod sta premittitur Et non
qui ager arabitur i sic erit deserta
ita quod potius arari et desertum uirginita
tanquam quod propter premissa scelera ablata
regi sedechias vocabatur regi babi
lonis, et ex hoc secuta est destructio
templi et ciuitatis unde ibi uel et mons
templi in excelsa silvarum ita in
loco derelicta et destructa lo
co tempore olent fructura crescere tempore
vero capitulo dicitur secundum iudeos com
putaciones sunt duobus annis, in tanto
tempore potuit bene crescere et in

Et erit hec est post ea prima lit
tera in qua propheta denunciat pri
ncipalem gloriam maiorem uero glo
riosam sancti ecclesie xpi missam
Propheta describit huius beneficii
magnitudinem, secundo ius hic arguit
malorum ingratitudinem, tercio ibi parte
quod post describit plurimam afflictionem et
secundo capitulo tercio ibi Et erit ut ins
natiuitate xpi est etiam tercia pars desc
ribit afflictionem secundo spiritus infestuosi
et inde etiam prima secunda quod post ista
ab ebreis et latinis exponitur de tempore
xpi valet tamen quod iudei dicunt aduen
tum xpi venturum nos autem dicamus tempore
sui aduentus preteritum et ad confirmandum
sui erroris accipiunt iudei aliqua
argumenta ex hoc loco primo quod dicitur hic Et erit
in nouissimo dierum tempore vero ihesu nazarenei
rem non fuit nouissimum ut quod post
mortem eius fluxerunt multi anni ergo
ihesus nazarenus non fuit xpc secundum aduen
tum suum futurum. Item alibi dicit Erit
mons domus domini preparatus in vertice
montium et cetera secundum illud quod non est adim
pletum quod mons syon non est in alto
eleuatus et sunt multi montes illo
altiores, Item conflabunt gladios
suos in uomeres et cetera et secundum non
discent ultra belligerare post uero tempore
ihesu non finiunt bella quia et potissime
in iudea quando per romanos fuit destru
cta et cetera ista uero argumenta et ista
alia soluit rabi salomon in uno suo libro
per propria expositione tempori ad primum dicitur

quod tempus noue legis dicitur nouissimum quia non
succedet ei alia lex sicut successit
mosaice et secundum hoc dicitur i Jo ii filioli
mei nouissima hora est, Item genesis xlix
Congregamini ut annunciem vobis que ven
tura sunt in nouissimis diebus et tamen secundum
ebreos illa sunt impleta dum sabbatho
ingressu terre promissionis sub iosue ut
ibidem, sicut dictum est ad secundum dicendum
est ergo secundum quod dicitur quod illa eleuatio non est
intelligenda corporalis secundum quod deinde fieri
miracula quod fuit ad implementum quod dominus
ihesus xpc deus et homo fuit presentatus in
templo virgine et postea predicauit et multa
fecit miracula sicut dicitur Jo vi et consimilia i
et post super apostolos spiritum sanctum misit in
signo visibili quod fuit miraculum maximum
talem nunquam preterit ista dicitur exponatur
hec siue de pinnaculo templi et sic et sic
exposita prima ii Et erit in nouissimo die
in tempore gratie quod nouissimum est ut dictum
est mons domus domini preparatus in vertice
montium et per miracula ibi facta maiora
quam alibi ut dictum est et fluent ad
eum populi et quod videmus impletum per
sedem in quibus locis gentium et docebit nos
de viis suis quantum ad precepta et ibi
mus in semitis eius quantum ad consilia quia
lex egredietur de syon et egredietur lex
de ierusalem ii processerunt apostoli acce
dentes ad predicandum per orbem fidem
xpi dicitur post actuum in testes in ierusalem
in omni iudea et samaria et usque
ad ultimum terre, Et iudicabit inter gentes
multos iudicando discretores aliquos vo
cando ad fidem et gratiam aliis de
imissis suo iusto iudicio licet nobis
occulto Et concipient gentes fortes
a petibus suis quiete et secundum ad longin
quum, i extremum terre quod non est quod secundum
scandet a calore eius Et conflabunt
gladios suos in uomeres et cetera tempore uero nostro
in ingressu tempore maior pacis fuit sicut
tunc fuit descriptio toto orbis li
ii et duratur illa pax per longum tempus
per quod in multis prophetis plurima ciuitas
lica quod protinus non erat neque fra
fuit istud et agricultura apta, et non
discet ultra belligerare, secundum tercio ult
uero imperator octauianus apertas
secundum alio tempore deriuatum et aliqui non

intrai longū sic iiij b[?] vj Et nō te
neat ultra latros fyze ista · ist
s tpe illiq regis et Ezechi et tn pg
mltorectes venit Et sedebit vir
sbtq vineam suā et sub ficū suā pace
et sectu te et hc̄ ipletū ē in ecclia
a tpe Constantini et bti Silvest
qn os dni locutū ē vide it hanc
vnd gsust in noīe dei sui qz pg longū
tpe pg mortē xpī dumse gentes diū
ia ydola coluīt · Nos āt ambulabi
in noīe dni dei nri isclm ꝯ incetna
et ult i ult ocpi incipiut ōtiuac
loqāt In die illa i tpe grē qd dn dn
ces pd om Nov testi · dicē at z
ggregabo claudicātē · i gentilē
que dispsa i ccepat p ydolatriā
et eā q̄ eiecerā q̄ legē nō dedē
rat gentilibꝫ n̄ xpianis etc qd ō ē
as eiecat · colligam i omibꝫ ecclie
p aplos pdicacē vider tn q̄ me
lius exponat de gente iudaica q̄m
ad illa pte que adhesit xpō cū
dz Congregabo claudicantē · i gente
iudaicā q̄ dz claudicare ab antiq̄
iij R[?] xviij vsqꝫ q̄ claudicatis in
duas ptes et sic i aductu xpī clau
dicat qm aliq adhebat ei sicut rector
deptor aliq āt rpuabat eū decep
tore ut exp dem in iu[?] Sr[?] et ea
qm eiectā dimiłte ecclie p diu
tina colligā nisi xpī iudicā et
q̄ afflixerā p caldeos et alios et
ros ccolabor et pona claudicā
te i reliquias q̄ pauci de iudeis
adheserūt xpō ut nō adhēiā et
eā q̄ laborauat hc̄ dz de pis crede
tibꝫ q̄ tū xpō fuit i laboē et af
flictiōe et pg morte eius ut in actibꝫ
aplorꝫ iplurbꝫ locis i gentes vbi
sbī q̄ tollabat afflictiōes et tormēta
nō solū paciēt sꝫ etiā gaudētes
dtr v̄ Ibāt apli gaudentes et reg
nabit dnūs sup eos i monte syon ex
q̄ i xpō fidem catholicā pdicat et
spm sctm sup aplos misit et ex
hc̄ nūc et usqꝫ i sclm q̄ statū ec
clesie militāt succedit status ecclie
triumphātis cuius nō erit finis Et tu

turris gregis i templū q̄ erat sm
ad modū turris et dz gregis q̄
i illo urō templo ymolabat gre
ges i cultū holocaustorꝫ nebu
losa et nebula fumi qsurgēte de
holocaustis q̄ tot ardebant
ad honorē dini usqꝫ ad te veniet
s rdeptor qd ipletū fuit qm ibi
oblatus fuit et pdicauit Et sodit
ydicta veniēt etc dz et veniet
ptās pa nō sue dei et nunc
hc̄ quē por ecclie psequi Ca istu
q̄ aliqui exponūt hoc cap usqꝫ ibi ht
vastin exponūt de ductione iude
orꝫ i babilonē et reductiōe et ita
sꝫ hc̄ suis pt applicari usqꝫ i sin
gule et tuita sꝫ ult nō pt bn ap
plicari q̄ redeūtes de captiuitate ba
bilonica nūq hūerūt tale ptātē
qualis hic descr sꝫ p̄ fuit sb sin
ture pd ptā et succedēs regē
ro s for[?] ipse q̄ ia sa exponit hc̄
licet de tpe xpi et i aduentu mes
sie iudei credūt i maiorā ptātē et
subiacentia eis oēs reges terre ha
bēt pcedere · exponūt de captiuitate
babilonica et eius reductiōe sic ex pre
dictis · Cū āt sꝫ Nūc vastabit eos
po de destructiōe babilonis p cyrum
et darium aliq āt exponūt de in
structiōe Iudeē p Senacherib tpe
Ezechie · istas āt exposicōes nō p
sequor q̄ videt m̄ distorte ptē
q̄ salvo meliori iudicio vr̄ m q̄
hic pō por psecucō ecclie et ro sꝫ
nagoge i nūc vastabis et licet
iste due psecucōes fuit eodē tpe q̄
parte saltem finetes tn hūerūt q̄
exppsecucōe ecclie inhabit ecce et eciā
expsecucōe n eius q̄ fcā ē sb stephano
pmo mrē dipsi q̄ fuit fideles de
ihrlm p varias regiones pdicano fide
catholicā dicit vnū Synagog ro ex
pecucōe qua defect q̄ captiuitas iude
is p Rom cessauit sacrificia legis et
oblacōes et plia q̄ nō pnt ab eis of
ferri ex tūc pmissiōe pō ē agit de
psecucōe ecclie cū dz Et nūc quare
merore ocqeleris ꝯ dz q̄m ad debi
ores fideles qui p secucōe fcā sūt

Stephano fuit in actibus apostolorum et modo
re act. viij. Nunquid ergo non est verum quod dominus promi-
sit apostolis et in persona sua quod dicit Matth. ult.
Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus
et cetera Complanctus tuus periit quod non quia spiritus
sanctus docebit te de omnibus quia comprehendit
te dolor. Et post in Judea ex persecutione in-
deorum precipue et aliis partibus ex persecutione
tyrannorum. Quia nunc egredieris de civi-
tate id est de Jerusalem quia sicut dictum est in persecu-
tione sancti Stephani fideles pro maiori parte
exierunt de Jerusalem et dispersi sunt per regiones
predicantes et venientes usque ad Babilonem et non
loquitur hic de Babilone que est in terra Calde-
orum que iam erat subversa et inhabitabilis
sed de Babilone que est in Egipto in qua fuit
fides Christi publicata per Matheum apostolum
qui forte Egiptum venit. Sed ut dicit Ieronimus
in libro illustrium virorum per Babilonem intelli-
gitur Roma sicut Petrus prime Petri ult. dicit Salutat vos ecclesia
que est in Babilone collecta id est Roma sicut quod
dicit Ieronimus et ceteri expositores in qua fuit evan-
gelium publicatum per apostolos Petrum et Paulum i
Liberaberis et a persecutoribus tuis quod fuit
completum tempore Constantini. Et nunc congrega-
te sunt gentes multe super te persequentes
ecclesiam post in Judea ut Actuum viij et pluri-
bus aliis locis et precipue per totum orbem per
tyrannos intendentes extinguere fidem ca-
tholicam. Ideo subditur Que dicunt lapidetur.
Et quod dictum est quod ex persecutione iudeorum erat
fides catholica quod fuit figuratum Exodi
primo in filiis Israel quod quanto magis opprime-
bantur tanto magis multiplicabantur et
crescebant. Ideo subditur Ipsi autem non cognove-
runt cogitationes domini quod per tyrannos con-
secuta est augmentatio ecclesie per eorum
persecutionem sicut per venditionem Joseph dominium Egypti
Genesis. Ideo subditur Quia congregavit eos
quasi fenum aree id est sibi ad ligandum quia principes
qui persequebantur fidem catholicam submise-
runt fidei Christi colla sua ut de Constantino
et aliis principibus per orbem. Ideo subditur
Surge et tritura filia Syon id est ecclesia sibi
te tibi colla gentium quia cornu tuum po-
nam ferreum et cetera id est dabo tibi virtutem predicandi
constanter fidem et confirmandi per miracula
contra quam multitudo gentium subicietur et contri-
ta quod multitudo gentium subicietur et contri-
ta per te dominus et comminues populos multos
reducendo eos ad viam veritatis et tollens spolia eorum
et interficies domino rapinas eorum id est
errores tollendo et sacrificabis quia bona temporalia
eorum convertit ad fidem, sed dimissum est amplius ap-
plicatum in pluribus locis per orbem et quia

etiam bona diversorum amortisata. Ideo translata
mala legis in interfectores et fortitudinem eorum
domino universe terre id est Christo cui subiecta
est gentium fortitudo. Nunc vastaberis, hic
ostenditur destructio persecutionis synagoge per Roma-
nos et legis mortis Christi. Circa quod primo ponitur
persecutione destructio quia destructo templo et
Judea iudei partim trucidati et par-
tim sunt captivati sunt et cessaverunt le-
galia et cetera hoc fuit factum Tito per per-
secutionem contra Judeam de qua dicitur
est in parte precedenti. Ideo dicitur Nunc vasta-
beris filia latronis id est gens Judaica
vero et dominus ait Matth. xxi dixit
de templo quod erat in Jerusalem domus mea
id est dei oratione vocabitur vos autem fe-
cistis illam speluncam latronum obsi-
dionem posuerunt id est ponet quia locum de-
super Romani per multum tempus. Propter quod et conse-
quenter: Super nos super iudeos in quo
pena correspondet quia erat de gente il-
la et in virga percutient super Romani
maxillas iudicis, ita crudeles
fuerunt viri et ipsius sacerdotes qui
erant in templo principales capta civitate
iussit occidi ut dicit Josephus in li-
bro de Judaico bello. Et tu
Et tu Bethleem. Hic incipit secunda
in ebreo in quo precedit que predicta
denunciaverat ecclesie Romanorum
et hic gentium denuntiatur capitis
exordia et dividitur in duo quia primo pre-
dicitur Christi nativitas adiectura sed in se-
cundo conditio natura Christi est quasi ista pro
prima est de qua venit ab eterno et secun-
do tempore hic non est singulare per quod
exprimitur eius humanitas ex loco na-
tivitatis cum dicit Et tu Bethleem terra ef-
frata id est alio modo sic vocata ut
habetur Genesis xxxv parvulus es sed in mi-
libus Iuda id est tu in civitate dig-
nitate et multitudine quia inde fuit Ru-
bem origo, inde etiam fuit natus Da-
vid Regum. Ecce vidi filium Ysai bet-
leemitem quia nobilitas civitatis maior
consistit in viro quam in spacio. Ideo
magis est intelligendum dicitur ista et
tu Bethleem terra Juda nequaquam
minima es in principibus Iude ex te
enim exiet dux qui regat populum meum
Israel. Ex te mihi egredietur qui sit domina-
tor in Israel, quia Christus id est Messias fi-
lius David et ideo dixerunt sacerdotes

et le gyppta ab herode requisita vbi x
nasceret mat. ij dicitur i betleem
iude sic n scriptu e per pphetam Et tu
betlee &c ergo pz qr aliqui catoli
ci exponentes hanc scripturam de ce
zechia rege iuda mag iudaizant
qr iudei et tales dicerent ubi ide
ecce era v, Con exprimit de di
nitas eius cum dr et egressus eius i dra
nacos ab inicio i a patre q e prin
sij a dicto etin qr hec emanac
e eterna denip n nascit sicut a patre
et pe natus est per l sic cont ag
de adhentibus xpo quor pro porp
saris 2o pflicadi in mou i et exultr
lige pd i duo qr pro ordi xpo ti
2o pimo dubiu i et eit iste ea
pin por attinct ad pdcta dm e
cum qr xpe fi huan nam fuit de
betlee et fuit iudeus et legem
fuiat et p ls voluit defere ppo
et legi qr fruib et i morte eo la
ceßauit quanti ad efficaciam
tm ad tpe potuit fruari ut poma
georgii cu hore ducebat ad sepulcr
vt dr dn Oir pmib pt iudaica
qrm ad credulos ec inorte di
dng pr morte v tn ista puiao
fuit dilata usq ad amu xl iq
fuit destructa civitas et teplu
et pp captiatus p exercitu romu et
qr e cp dr ppr ist i pr assup na
tue huane de iudeis et honorabi
le, tanq legis dabit eos i pmit
tet iudeos hitare in iehm et iude
a usq ad tps prnlcat xpiani in
qo p orbem nati sit filij ecclie et
hoc fuit ceplectu tpe aplos sic
declaratu fuit 6 annos 1o et dif
fusio sup id dri xvin mensi ter
ra eolut sonq eor illud fuit
tpe xl annor pdicorr i qo publi
catu fuit euangm et sinagog fu
ad sepulcr Et qr pauca graticie
iudeis fidem recepant vo sere et
relige i pauca gpatic sm eos i
iudeam qi dni sceb v qr fuit eo
eis p carne guent ad filios
isrl i ad fide xpi pricarchat qui
fuit filij iacob alio noe dcu isrl

vel ad xij aplos qi dni filij isrl
i xpi videt dm thiau tel
istruenti gacpo qr vocati fuit
ab eis pcelis tpe et digntate
qr ad lstz fuit de ppo isrl et sta
bit xpi eccia qptu diz pdicapi
by fuit graussa et paster fic
suos fidei doctnd isorbuie
dn i miaclis gsita mag a
lo pdicavit pp dno coopan
te et fmo gfirmate sequetibus sig
q no pnt fieri n dna pture
et i solumnite nois dei dni su
i ihu xpi in eg noe ipimtia
etia vit fiebat miacla sue
deitatis osiua Et qr de gent
bz plures fuit gvsi p orbe vni
usum vo xstuit et gutes qr
ulr mag ficabit i novo usq
ad tres xpi Et eit hic quar re
mo dubiu prnt i iudei mult
e xpanci credere qr ea pphia de
adventu x et xpi adhenca
s debet cito impleri vo hic imo
uet d et eit iste s xpi pax et
dr i abstracto p excellentia et
hic ind dr dpu ephe ij ipse est
pax ma q fecit vtraq vnu dissi
nis ai vet hi tia &c q d no est
cito pq pax ista si or pribus tia
nus gcultai et vastai p assires
et caldeos assiri n pribus vasta
uit iudeam captiua x tribus in
pp xpin et poca caldei auib du
ub xij pp olt, et suscitabimus
susstitudes de nehabig Ergo et
lum phie septe pastores i septe
ducos ppra et medos de que
gsilio xpies dicta faciebat he
ster po Et qr tepe regum babi
lonie ut dm v, et p ciru et regnu
nu assior qr eat iam sbptate
babilon reductu, et octo prima
tes s i gvictu ppriz et medos
q dicebat gstabulary, ul mar
scalci bellator ducetori et pa
tes i deuorabut tra assiri in
glao t ebrio hetus et sugest
et vo huna dicsit &c qr pm erat
ventri hic potu e efuocu ad pa
cē et ofringe et tra n nemrot
i lanceis suis hec e lia babilo
me i qua p o regnat nemroth qr

nesx xo sunt u p[ri]mu[m] regni eg babi-
lon et liberabit ab assur ꝛc̄ ita q[uod]
no[n] potuit venire i[n] t[er]ra[m] n[ost]ram sed
revertit a[n]tea / Et erit r[eliquie] i[n] m[e]dio di-
bio p[ro]ph[et]a reuert[itur] ad ostendendu[m] c[on]tra
adhere[n]tes x[rist]o p[ro]ficiendi modu[m] p[ro]mo-
tionis q[uod] hec est virtute divina ꝛ[et] q[uod]
no[n] humana l[ege] / Et erit etia[m] p[ri]mo de Et
erit r[eliquie] Jacob i[d est] ap[osto]li et alij p[ri]-
mi credentes q[ui] s[un]t dicti r[eliquie] i[n] me-
dio p[o]p[u]lo[rum] multo[rum] q[uia] i[n] eos facientes p[ro]-
fructificare q[uod] videns i[m]pletu[m] pos-
tea vniusli a d[omi]no / fructificatio[n]is
q[ue] sit i[n] virtute ror[is] no[n] sit humana
prudentia s[ed] divina v[n]de s[ub]dit[ur] q[ue] no[n]
expectat viru[m] ꝛc̄ / Et erit r[eliquie]
i[n] p[re]dicti ap[osto]li et disc[ipu]li q[ui] leo q[ui] si
no[n] impeditur leo a [con]secuc[i]o[n]e p[re]de sic
nec ap[osto]li a [con]v[er]sio[n]e gentium v[n]de s[ub]dit[ur]
cu[m] c[on]tinu[er]it ꝛc̄ / exaltabitur man[us]
tua i[n] p[ro]f[ectu] ap[osto]lo[rum], et mutat[ur] h[ic] mod[us]
loquendi de t[er]cia p[er]sona ad 2am super
hostes tuos i[d est] demones quos fuga-
bu[n]t ab ydol[is] et corp[or]ib[us] obsessis et
o[mn]es inimici tui i[n]terib[un]t q[uod] p[otes]t i[n]telligi
de sacerdotib[us] ydolo[rum] et iudeis q[ui]
x[rist]o obstiterunt q[ui] destructi fuerunt et
captivati p[er] reges in vlcio[n]e[m] mortis x[rist]i
et discipulo[rum] ei[us] quo[rum] aliquos occiderunt
vt stepha[num] et Jacobu[m] fr[atr]em Joh[ann]is
et Jacobu[m] fr[atr]em d[omi]ni ut d[icit] Josephus
i[n] libro Antiquitatu[m] / Et erit hic q[uod]
ostendit[ur] q[uod] p[ro]fect[us] discipulo[rum] x[rist]i no[n] fuit v[ir]-
tute h[uma]na ut pote virtute armo[rum] et
milit[um] p[er] que[m] mod[um] crevit lex
machometa v[n]de dicit / aufera[m] equos tuos
de medio tui i[d est] virtute[m] armo[rum] et co[n]-
silia tu no[n] p[ro]ficies i[n] [con]uersio[n]e gentiu[m]
et p[er]da[m] civitates t[er]re tue i[d est] fortali-
cia[s] no[n] est [con]fidentia tua s[ed] i[n] p[otes]tate di-
vina p[er] tale[m] modu[m] l[oquitu]r zacharias p[ro]ph[et]a
ca. ij. Absq[ue] muro habitabit[ur] Jh[e]r[usa]l[e]m p[re]
multitudine ho[m]i[nu]m et l[oquitu]r de Jh[e]r[usa]l[e]m q[ue] ad e[st]
reedificata p[er] Neemia[m] ut videt[ur] ibi
d[omi]no coope[ra]nte / etc tu de abs[que] muro
no[n] i[n]tell[igi]t[ur] p[ro]p[ter] hoc destruc[ti]o muro[rum] sic q[uod] no[n]
esset necessariu[m] p[ro] defensio[n]e civitatis / Et
aufera[m] maleficia ꝛc̄ q[uia] ydolatria et
divinac[i]o[n]es et [con]silia ad ydolatria[m] p[er]ti-
nencia p[er] p[re]dicac[i]o[n]e[m] ap[osto]lo[rum] et alio[rum] ce-
dera[m] s[un]t a gentib[us] credentib[us] amota
et facta i[n] furore et i[n]dignac[i]o[n]e vlc[i]o[n]is pene

in p[ro]ph[e]ta illata s[un]t mediate et v[n]de no[n] di-
xpe vlco[n]is sic[ut] s[ed] indignac[i]o[n]is s[ed] pote[st] i[ntel]li-
g[i] hene v[n]de de ipsis l[oquitu]r lex i[n] o[mn]ib[us] genti-
b[us] q[ue] no[n] audierunt p[er] p[re]dicac[i]o[n]e[m] ap[osto]lo[rum] et
doctoru[m] fideliu[m] q[uia] no[n] [con]uerterunt p[ro]p[ter] p[e]n[a]s
t[em]porales s[ed] futuras et et[er]nas / Le vj

Audite p[ro]p[ter] hoc p[ro]ph[et]a de[n]u[n]tiat x[rist]i
adventu[m] h[ic] o[s]t[en]dit increpat p[o]p[u]l[u]m
i[n]credulu[m], et p[ri]mo p[ro]p[ter] h[oc] i[n]crepa-
t[i]o 2o [con]solac[i]o ut p[ro]p[ter] vinu[m] m[er]e
destruc[ti]o[n]is i[n]fundat[ur] oleu[m] lenitiu[m] v[ulner]a
i[n] hec lectio[n]e p[ri]ma i[n] d[ivi]s[io] q[uod] p[ri]mo increpat p[o]p[u]-
lu[m] i[n]grat[u]m de b[e]n[e]ficijs 2o ut meretis vi-
cijs ibi Audite tribus p[ri]ma i[n] d[ivi]s[io] q[uod] p[ri]mo mul-
tiplicat dei b[e]n[e]fi[ci]u[m] recolit 2o p[o]p[u]li i[n]-
gratitudi[nem] excludit ibi indicabo ti[bi] o ho-
mo / Audite q[ue] d[omi]n[u]s l[oquitu]r q[uod] d[icitur] illa s[un]t di-
ligenter attende[n]da / Surge tu iudica
[con]tende iudicio adversu[m] montes i[d est] adu[er]-
sus superbos p[o]p[u]li mei / et fortia funda-
menta t[er]re i[d est] reges et p[ri]ncipes quo[rum] of-
ficiu[m] e[st] terra[m] [con]firmare / q[uia] iudiciu[m] d[omi]ni
cu[m] p[o]p[u]lo suo ꝛc̄ / ostendo sua[m] benignitate[m]
p[ro] b[e]n[e]ficia et p[o]p[u]li i[n]gratitudi[n]e[m] v[n]de s[ub]dit[ur]
p[o]p[u]le meus et ꝛc̄ l[itte]ra usq[ue] ibi / et misi an-
te te ꝛc̄ q[uia] moyses erat dux p[o]p[u]li aaron sa-
cerdos maria p[ro]ph[et]issa p[o]p[u]le meus me[men]to q[uid]
q[uo]d cogitavit balach q[ui] cogitavit debel-
lare isr[ae]l p[er] adiutoriu[m] maledicc[i]o[n]is ba-
laa[m] filii beor et q[ui]d respondit ei bala-
am d[icens] q[uo]modo maledica[m] cui no[n] male-
dixit d[omi]n[u]s num[eri] xxiij et iter[um] cu[m] ad
b[e]n[e]dicere[t] adductus s[ed] b[e]n[e]dic[ere] p[ro]hib[it]us
no[n] valens / de sethim usq[ue] galgala i[d est]
de exercitu isr[ae]l q[ui] tu[n]c erat i[n] sethim nu-
m[er]i xxv et p[ro]cedebat usq[ue] p[ro]pe Jordane[m]
usq[ue] q[uo] v[enit] e[st] galgala ex opposito t[er]-
re p[ro]missionis ꝛc̄ sic dicit de sethim
q[uia] du[m] p[o]p[u]l[us] isr[ae]l i[n] sethim p[ec]cavit p[e]cc[at]o
p[h]egor nu[meri] xxv tu[n]c d[omi]n[u]s no[n] dimi-
sit eu[m] s[ed] i[n]troduxit ad galgala q[ue] e[st]
i[n] t[er]ra p[ro]missionis / vt cognosceres iusticias
d[omi]ni i[n] fidelitate eius ad abraha[m] ysaac
et Jacob [con]pleta q[uia] c[um] peccasset c[um]
dignu[m] h[ab]uit q[ue] [con]cludere filiis q[ui] i[n]gra-
titudi[n]e[m] tu[n]c d[icit] q[uia] digni [con]fitea[n]t[ur] d[omi]no q[ui]
reddendo gr[ati]as de tanto b[e]n[e]fi-
cio / Curvabo genu deo excelso
h[ab]endo devoc[i]o[n]em s[ed] cu[m] mala vita
q[uo]d no[n] est h[ic] v[er]a gratitudo i[m]mo p[ot]i[us] ta-
m[en] multiplica[ve]rit[is] o[mn]es no[n] [con]cordia[m] m[a]g[is]

offerã ei holocaustū totale q(uod) d(icitu)r talib(us)
nõ placatur deus sacrificiis q(ue) etiã
si p(er) se n(on) s(unt) accepta s(ed) ex fide et de
uotõe offerunt. Nunq(uid) dabo primo
genitū meū q(uod) d(icitu)r nõ vz q(uod) in g(ra)tis
innocentis donū placet vñ ad Abra
hã dixit ymola filiū tuū etc. n(on) tam(en)
nõ ut sic impleretur s(ed) ut obedientia abra
he manifestaret(ur). Indicabo tibi o hõ
q(uod) vltimatus [illegible] concludit. Indica
bo tibi hõ quid sit bonū d(omi)n(u)s p(re)cepit ac
ceptū et q(ui)d deus req(ui)rat a te p(ro) q(ui)
[illegible] p(ro) b(e)n(e)ficiis tibi datis. Utiq(ue)
facere iudiciū i(d est) h(ab)ere iusticiã nõ tan
tū i(n) h(ab)itu s(ed) etiã i(n) effectu hic ad (e)xec(ution)e(m). Et
diligere mi(sericordi)am ad paup(er)es et d(icitu)r di
ligere q(uia) opa pietatis nõ s(unt) m(eri)toria
nisi fiant ex caritate. Et sollicitum
ambulare cum deo tuo mandata eius dili
gent(er) adimplendo. Vox d(omi)ni ad ciuitatem
clamat p(er) me et alios p(ro)ph(et)as
vox ista p(re)dicta salus erit timentib(us)
s(ed) a(nim)a [illegible] q(uia) e(st) d(omi)n(u)s eo(rum) [illegible]
via. Audite [illegible] arguit p(ro)ph(et)a
de viciis et p(ri)mo de vicio fraudu
lentie 2o de vicio s(ed) [illegible] mendacie
i(n) p(ri)ncipio ca(pitulo) vii [illegible] q(ue) p(ri)mo ar
guit p(ri)mo 2o s(ubi)d(itu)r pena ibi et ego ce
pi. D(icit) (er)go p(ro)ph(et)a audite tribus s(ed) ista vo
ce qui a d(omi)no p(re)dicatum et q(ui)s ap
probauit id corde affectione et opere ad
i(m)pletione q(uod) pauci a(n)i(m)i nulli [illegible] sub
causa [illegible] impediti. Adhuc ignis
s(cilicet) concupiscentie ardet i(n) domo impii i(n)
ipsa domo et [illegible] thesau
ri iniq(ui)tatis i(n) iniq(ui)tate acq(ui)siti et me
sura minor ad decipiendum eme
ntes repleta i(n) ira dei [illegible]
Nunq(uid) iustificabo stateram impiam
q(uod) d(icitu)r sim iust(ic)ie [illegible] locum
p(ro)ph(et)a [illegible] patet. Et
ego (er)go cepi [illegible] pena [illegible]. Et
ego cepi p(er)cutere te p(er)ditione i(n) captiuitate des(er)
ta tua [illegible] et [illegible]
[illegible] p(ri)mo fuit afflicta multi
p(ro) peccata sua et tandem captiuata
p(er) assirios a(lii)q(ue) p(er) Caldeos. Tu co(me)
des et nõ saturaberis [illegible] defi
cietis et humiliatio tua in medio tui
i(n) me(n)te tua [illegible] ab aduersa

riis et apprehendes in ebreo habetur
[illegible] s(cilicet) aduersarios tuos duces
filios tuos secum captiuos et nõ sal
uabis de manib(us) eo(rum) q(uia) [illegible] q(uos)
nõ potis [illegible] et quos saluaue
ris i(d est) si c(on)tigerit te aliquos saluare
m(...) [illegible] aliunde. Tu seminabis
et nõ metes q(uia) aduersarii tui
colligent messes uel destruent. Tu
calcabis oliuã oleũ exprime(n)s et
nõ vngeris [illegible] tua [illegible]
et mustu(m) q(uo)d laboris tuis alii co(m)e
dent et bibent et tu famelicus
et [illegible] remanebis. Et custodi
ti p(re)cepta Amri q(ue) fuerunt ydolatrie p(ro)ut
ut h(abe)tur [illegible] et [illegible]
voluptatibus eo(rum) q(uia) nõ solũ fuerunt
ydolatre s(ed) etiã crudelib(us) viciis [illegible]
ti ut darem te in p(er)ditionem istud [illegible]
nõ [illegible] causatiue s(ed) consecutiue q(uia)
[illegible] ad h(oc) secuta
e(st) et derisio et obp(ro)briu(m) [illegible]
p(o)p(u)li portabitis. c(apitulum) vii
Ve m(ihi) hic co(n)seq(ue)nt(er) arguit p(ro)ph(et)a
de p(ec)c(at)o s(ed) [illegible] et
p(ri)mo [illegible]
[illegible] ve m(ihi) q(uia) facte
sum sic(ut) q(ui) colligit i(n) autu(m)pno race
mos vindemie [illegible] q(uo)q(ue) nõ
potuit maturari [illegible] s(ubditur) non
e(st) botrus ad comedendum [illegible]
sic h(abe)tur factus su(m) sic(ut) q(ui) colligit
ficus et [illegible] ita q(uod) co
di nõ p(ossu)nt. [illegible] s(ubditur) p(re)coquas
ficus q(ue) p(ri)mo maturant desiderauit
a(nim)a mea s(ed) [illegible] non inue(n)it p(ro)p(ter) h(oc)
p(ro)ph(et)a [illegible] exprimit i(n) [illegible]
budance mali et defectu(m) boni
[illegible] s(ubditur) Perit s(an)ctus de t(er)ra s(ed) [illegible]
a malis, [illegible] [illegible]
[illegible] iustos ma
chinacionib(us) [illegible] fr(atr)em suu(m)
venatur ad morte(m) i(d est) [illegible]
malu(m) manuu(m) [illegible] dicitur bonu(m)
q(uia) q(ua)lis [illegible] e(st) talis [illegible]
videtur [illegible] p(ri)nceps postulat le
[illegible] s(ubditu)r et iudex
i(n) reddendo [illegible] iudices [illegible]
[illegible] s(ubditu)r p(er) [illegible]
[illegible] s(ubditu)r et magnus
locutus e(st) desideriu(m) a(n)i(m)e sue i(n) [illegible]

suis ministris exprimit suam volu[n]tatem
et conturbaverunt eam i[n] ministrando
tentaverunt contra te sedicionem p[ro] iniusticia
q[ui] optimus in eis est i[n] magis malus q[ui]
paliurus i[n] herba pungitiva et qui
rectus est i[n]spicere ad negociantes q[ui] spi
na de sepe pungentes et amplius
p[ro]p[ter] in tuitu dies speculacionis tue i[d est]
captivitatis tue comprehensionis pr[ese]ntis et
perturbacionis nolite credere amico
i[d est] pseudo p[ro]phete promittenti vobis p[ro]s
peritatem quasi sit verus amicus et
nolite confidere i[n] principe credentes
q[uod] possit ab adversariis liberare ab
ea q[ue] dormit in sinu tuo i[d est] ab uxore p[ro]pria q[ui]
q[ui]a tanta imminet vobis miseria q[uod]
nemo potest confidere de aliqua p[er]sona p[ro]pter
metum et guerram Ego autem ad deum
aspiciam ponendo i[n] eum oc[u]los meos
sequuntur verba ecclesie p[ro]phete p[ro] se et suis
p[ro]libus i[n] futuris tribulacionibus Ne
leteris super ipsum inimica mea h[ic] ultimo
p[ro]pheta redit ad eos consolacionem p[ro] denun
ciando captivitatis terminacionem p[ro]ponit
vindicte i[n] consolacione i[n] parte p[ri]ma [et] ponit
de te ne leteris inimica mea super me
i[d est] tu babilon ne leteris de capti
vitate q[ui]a cecidi i[n] manibus tuis [et] co
sumpta p[er] cyrum liberanda sic nunc
pot[est] intelligi de captivitate o tibi u[m]
q[uam] non redit cum sedero in tenebris
i[d est] per q[ua]ndam sub i[n] tribulacione captivitatis
dominus lux mea est asserens in letici
am iram domini i[d est] penam in abeo
inflictam portabo quia peccavi donec causam
meam iudicet contra babilon licet
nunc[us] iuda fuit punitus iuste
eo q[uo]d peccavit ideo iuste sunt caldei
p[ro]p[ter] excesserunt i[n] q[u]o volunt dominus e
ducet me in lucem consolacionis vide
bo iusticiam eius de caldeis scilicet
p[er] cyrum et darium et aspiciet
inimica mea i[d est] babilonia et operie
tur confusione i[n] undique eius confu
sa q[ue] dicit ad me derisive ubi est
deus tuus q[uasi] d[icat] non potest te de captivitate
liberare Oculi mei videbunt eam
et eius miseriam nunc i[d est] cito erit in con
culcacionem ut lutum platearum p[er] cy
rum et darium dies ut veniunt ut
edificentur materie tue cum egressus

alloquitur captivitatem unde de reditu captivitatis
babilonis sicut propheta alloquitur pr[e]dicit de
captivitate et eius reditu Ideo denunciat
quod terra iuda erit prius affligenda p[er]
regem assiriorum d[icens] In die illa i[d est] tempore
ydolatrie tue fiet locus quod fecit de
post altare domini quo offerebant oste
secundum legem et iussit eas deferri sup[er]
altare sacrilegum iiij Re[gum] xvi In die ea
i[d est] tempore ezechie filij achaz usque ad
te veniet assur i[d est] sennacherib rex
assiriorum q[ui] venit usque prope Ierusalem ad ca
piendam eam et usque ad civitates muni
tas quod vastavit in circuitu totam terram
et usque ad flumen scilicet ad iordanem quod est ter
minus terre promissionis versus orientem et ad mare
de mari i[d est] de mari mortuo usque ad ma
re mediterraneum et ad montem de
monte i[d est] de monte synai usque ad mon
tem libani q[ui] est in termino aquilonari unde
et terra erit in desolacionem p[ro]p[ter] habitatores
suos i[d est] p[ro]p[ter] peccatum achaz et aliorum re
gum ydolatrarum q[ui] fecerunt p[ro]p[ter] ydola
triam pasce p[ro]p[ter] hic propheta denunciat
populi consolacionem per reditum captivitatis ba
bilonie dirigens sermonem suum ad dominum d[icens]
pasce p[o]p[ulu]m i[d est] pasce virga tua i[d est] in
directione reducendo eum de captivitate ba
bilonica habitantes solos i[n] saltu i[d est] hab
itantes solos captiva preterea potuerunt habi
tare securi i[n] saltu q[uod] habitant sicut
viri post esdre viii de quo esdras non
petivit equites a rege q[ui]a q[uod] i[n] via p[ro]tegeret
eum dominus pr[e]terea In medio carme
li pascent Et sic in loco fertili videbit
gentes et confundentur Samaritani
enim videntes illos q[ui] de captivitate ve
nerant prosperari in tantum quod reedificarent
templum et aliis sunt multum perturbati
et confusi ut habetur esdre p[ri]mo et ne
emie et aures eorum surde erunt et
declinabunt audire prosperitatem eorum pre
invidia q[ua] torquebantur, lingent pul
verem sicut serpentes i[d est] ex dolore se sic
per eos in pulvere volutabunt Dominum deum
nostrum non deprecabunt, et timebunt te
adhuc tiore similiter timentes a deo
puniri p[ro]p[ter] mala q[ue] contrabant facere
p[o]p[ul]o tuo revertenti et p[ro]p[ter] ista ad dei
laudem assurgit propheta d[icens] Quis similis
tui aufers iniquitates a filiis tuis
p[er] penitenciam mediatam non immittet

pphecia mod loquendi mutat de ra
pro ad tertiaz vel futurum fuisse sui q
si pseuerent i bono, etiam n est se
qd ad te intelligendum sit dictum sit
diffuse Je xxxiii Depone in q
tellex vias qs exit ong pos
agghamus et pficiet ipsud ma
rius et i faciet ea nō appare
ad punctum et veniet ad loquend
i ra pnq d dabis vite juad
et i adimplebis pmissiones fcas
patribus nris q fuit implendee
vult et nō iplete sunt in dnō
Jhu xpo cui e honor et gloria i ss

Naum pphecia est iste pphe
gus dicitur i textu ps
in pa tpe editionis pphe
tie tangitur in ra nota
cov dicintur ul pcim
ton quos pphiis editur
ibi s cu habitaculis i in ttia ex
pmitur vel suc finis ppt qua
pphatur ibi, Jam n p tabz Item
pfaduo tangitur s tpis expositio
et expositio ofirmat ibi siquis
i fine dt gō Naum pphia an
aduentu rgis assiriorum s Sal
manazar q ppm isrl et in
p xxim suge nō ta pphaffe
ne adiat ei q dr iza i eade
plogo Jam n p tabz sub assiriis
ducte fuarit i capti hoc ii
vel scz pp pphat tpibz Joa
te achab et Ezechie regum
Juda s eo tpe gō micheas p
pheta s regula Jeroi sup pota
i fine illius plogi s nō est ibi
ordo est Ifiso q va ista in
telligenda e q ad aliqs tpous
nō qm ad dē pu iste pphecia
pphetat, s igr i fine huius tpis
i seqns libri hic recedit q finge
qd dixit p textum, s coiu in pu
hec pphia agitur de morte igitur assiri
oru gō i fine pphie nō agit de
aduentu eo ad filiu qd hoc mo
adaz q de duobz fuit fing
pro n agit de morte Senache
rib q descedit Jrlm i fine ast
hic pphia agitur de aduentu al
terius ad pugnam q nnniue
destructa fuit vn q dr pdi
rgis nō intelt de illo de q
morte hetur ppo ea vn pphia
nō loz de eod i nuo, i istis de
oba lotis, s rex assiriorum fuit sal
manazar q iudeos p totum ca
ptiuat iiii R xviii astitit sal
manazar Samariaz et obpug
eaz na pq annos anno vi eze
chie rgis Juda et anno ix osee
rgis capta e Samaria et deii
hic agitur q naum ttio ca ibi vox
flagelli et ibi eni destur adue
ta rgis ad pugna, Ite vox assiri
oru fuit Senacherib q obsedit
Jrlm iiii R xviii et xxa ppo
vn tao q sic exponit dicunt q
ista hia fuigd est suppleat et
odiat Jeroni q de iffra eadem
Jam n p tabz ab assiriis ducte fu
erat in captiuitate, In historiis a
ut tangitur xx ca iiii libri R ce
letur sub Naum expositi est
pphatie naum de Elcesi de tribu
Simeon qui nnniue pdites h
dr dns ad nnniue ecce labo te
et nequitiaz pgredietes de te
spabit nudo, et Jeros sup na
um de herodotu dixit subl
aam nnniuen a rege medorum
hoc nocte, de eadem q sinali
predixit naum q fcm e in hac
mas palus q et circudabat eaz
Jpndauit sup eaz facto pu
tre motu et igne de celo im
misso de q meminit et vel josephus
se in libro suo ibi in vndans
hoc faciet fnotetbe, eius ti
libri ppt pq captiuitate, p ti
buu sb Ezechia du vastaret
ab assiriis terra Juda sb q et

prophetauit prius tamen de destructione as-
siriorum prophetauit in consolationem gentis
sue secundum hec distinguitur tempus propheta-
re incepit, et tempus quo libri scrip-
sit et ratio huius non habetur mistarum
nec ratio supfluit nec hic scripsi
concludit, sed cum breuitatoribus h-
ec ratio potest in quantum post exprimitur
statum eorum simpliciter contra quos edidit
propheciam, secundo ostenditur causa editionis
contra niniuitas contra quos radi-
ant illos ibi causa de causa p-
pheciat nam contra niniuitas propter radi-
um illorum post predicacionem Jone ra-
n post tempus quod traxit plegi sed ad
quos contra illos edidit prophetiam sed ad
consolacionem post tempus pro quo notum
consolando ex adiectione prophetie contra ni-
niue, secundo magnitudo consolacionis ibi
nec erat prius consolacio, et itaque ra-
cum post tempus et vii et viii certa
sunt plana etc.

Onus niniue prophecia na-
um et duo partes dividitur specie
heim et tractatur quod incipit
ibi deus emulator in plo-
go post sagittam ira hec prophetie in ge-
nerali cum dicit onus niniue prophecia
phecia de malo pene veniente
super niniue sicut dicunt fuit Jone
tempore niniuitis ad predicacionem Jone
agentibus penitenciam deus non intulit
penam comminatam sed postea redierunt
ad vomitum deus destruxit nini-
uem per reges caldeorum habetur
de hanc destructionem predixit prophete
sicut tobias tercio xiiii hoc est in
titulo niniue et de vastatione nau
prophetia, secundo notificatur auctor cum dicit
liber visionis naum helcesei
quod notificatur ex nomine cum dicit na-
um quod interpretatur consolator et que
sue prophetie quod destructionem assiriorum
denunciatur ad consolacionem post tempus
que per assirios sunt captiuitate et dis-
iecti solum quod per eos sunt multi
afflicti tempore ezechie dicit ex loco
nati sue cum dicit helcesei secundo ex
officio prophetandi non solum verbis scripto

cum dicit liber visionis sicut cum prophetie
sint collecta in uno volumine tamen
prophetia cuiusque propheta possit dici uni-
cus liber premittitur deus emulator hic in-
cipit tractatus in quo primo zelus diuine
iusticie declaratur, secundo ad propositum ap-
plicatur ibi bonus deus prima in duo
quia primo ponitur vigor diuine iusticie ad
puniendum secundo vigor sue potencie ad
exequendum ibi deus in tempestate quia
primo dicit deus emulator in nostris
sic uidere appetitor contra peccatores
obstinatos emulacio nam aliquando pro ira
ponitur sicut Ezechielis viii Erat statutum
idolum zeli ad provocandum emulacionem
dei in iram dei et ibidem sequitur sunt deus
accendens ira, ira nam duplex dicitur a
philosophis uno modo mala sicut ira est actus
uiolentus sagittis et cor. etc. et de in ebreo
deus accendens in ira, duo fortiter sic
ira capitur uidere, et sic istud
ira est deus emulator in uidere ap-
petitor ut dicitur est Vas tamen quod pas-
sio ne non est ideo propheta sic metafo-
rice quia ad modum nature sic corripiunt
vel sedibus, et vlciscens puniens
et repetens peccata sua plures cum
dicit deus vlciscens deus et dicit maius
affirmacionem diuine uidicte contra peccato-
res obstinatos deus paciens quia non
statim punit peccatores sed expectat e-
orum penitentiam ut sequitur plurimo in-
stitor ordinarium et magnus fortitu-
dine tales expectacio penitencie non
est ex defectu uirtutis, et mundans
non faciet innocentem in obstinatos
peccatores non dimittet impune sue
decreta puniendo ac si dicitur non
estimacio ad peccata vel aliter mun-
dans peccatores penitentes a culpa non
faciet innocentem i liberum a pena
tamen pene sed quidam mediante potestate
purgatorie deus in tempestate hic con-
cluditur vigor diuine potestatis cum dicit
deus in tempestate et turbine uie eius
i sic operatur veniens ad puniendum
peccatores obstinatos de hoc habetur
Exodi xiiii vbi dicitur quod per-
tot cum egiptii proiecit vetores
mentis et pues to nocte et inde

idebellare exercitus Vnde sicut vel in
tempestate iudicum v et sicut idebella
ate philistiorum dante Samuele
1 Regum vij et in pluribus aliis locis le
tur sicut et hebule pulsus per
eius, ex verbo n tonuit eleuavit
uis obsturans aciem ad mare ne
bule et dicit precedere ex dei pedibus que
precepit ex terra sicut illum modo loquitur
dicit quod dicit ipsa leon Jesum insedes
est contra stabellum pedum meorum
increpabis mare et exsiccabis id sua
virtute sicut patet Exodo xiiij de mari
rubro et omnia flumina ad desertum ad
duces sicut n siccauit aluegium iordanis
Ita possit ad fluuium exsiccare infir-
matus est basan et carmelus quasi
terra vberrima et flos libani ela
guit v'polet ex vnior continuo et
ter fuit tempore Elie exsiccati terra ducta
virtute diuina tribus annis et vj mensi
bus Jacobi v, Montes commoti sunt hoc fre
quenter accipitur in terre motibus et col
les desolati i delicti abilitati
totaliter contremuit terra a facie eius
et orbis et omnes habitantes in eo quia
ista sunt inducta ad ostendendum mag
nitudinem, virtutis diuine ad generandum an
sie, indignationem eius quis stabit quod primus
vt de intelligat indignationem eius effu
sa Vt igitur h' ptuit i sibi praze
Sodome et gomorre igne sulphu
ris et petre dissolute sunt ab eo
Sennacherib enim rex rapuit lapi
des ut de Calve Bong dicitur
que illud quod dictum est de rege di
te iustitie et rigore sue potentie ac
ad populum applicatur in iudicio regni
Assyriorum in quo metropolis erat Niniue
et dicitur quod propter hoc propter solum infra
destruatur sicut Sennacherib contra
regni tamen propter quod propter hoc ante Sena
cherib post vlas diuina ad consulta
tos in terra Juda in circa sup mo
tes ad itellem. primi sequendum quod
sicut habetur iiij Regum xix Sennacherib
venit in Judeam et de lachis misit
rabsacen in Jerusalem ad terrendum Eze
chiam et suum populum sed rege ethiopum
contra Sennacherib expulsus fuit di
mittere Judeam ad defendendum terram

suam subita victoria rediit propera
tum in Judeam ad destruendum Jerusalem Et tunc
angelus domini percussit in exercitu eius clxxx
v milia et ipse cum paucis fu
git ad terram suam vbi interfectus fu
it a filiis suis iiij Regum xix et con
fortatus est Ezechias cum populo suo
et sicut hic de bonis dicitur et confortatus
sit Ezechiam et populum suum et fac
tam applica, sperantes in eo Eze
chia et ysaias et alios iuste
contra Sennacherib de diuino confide
tes auxilio et in diluuio preter
te, in fortitudine exercitus sennache
rib sicut quod de ysaia viij adducet do
minus super eos aquas fortes et
multas regem Assyriorum et gloriam eius
et ibit per iudeam inundans con
summationem faciet in destructionem per a
helum ut dicitur est Quid cogitatis
contra dominum tu Sennacherib et exer
citus tuus quod vos cogitatis de
structionem ciuitatis dei et templi sui non
poterit vos subditur causa quia
ipse faciet exercitus vestri non consum-
etur duplex tribulatio in sennacherib
non tribulabit regnum Juda rex tan
tum populum sicut Salmanazar pro eo
regnum israel tribulauit qui sicut spine
se inuicem complectuntur et inuicem
hiberunt Sic conuiuium In veste
n nocte in qua angelus domini percussit
exercitum redigerat in cinere corpora bel
latorum Rex fecit principibus quan
tis conuiuium ex te exibit cogitans
contra dominum malicia. Iste fuit ra
bsaces missus a rege ad terrendum
Ezechiam et populum ut si reduceret
et diuiteret in terram ydolatrie sub
iectam Si perfecti fuerint in sit bella
tores fuerint perfecti in fortitudine et mul
titudine sicut quod attenderetur in ab
ante primo in quo percussio vocatur
vastata sicut attonsio ysaie viij in
die illa radet dominus in nouacula
conducta in rege Assyriorum caput et
pilos pedum et barbam vniuersam
Afflixi te. verbum est domini ad Eze
chiam et populum suum qui fuit affli
cti per regem assyriorum et non affligam
vltra sicut per assyrios, tamen propera tempore se

dechie ppl'e fuit afflictus p calde
os et nunc gtera ṽgna eis et victa
tua disrupta q̄ exercitu eius distru
potis ne bibe in judea. Et spa
giet sup te vbu cōplete adsēna
cherib de q° precipit auls̄ dns ut
ptrāt exercitu eius nō seminabitur
ex noīe tuo āplius i hoc nasceret
h' amplius filius q̄ fugiet i terra
sua iꝑo fuit destructus p pꝑos filios
eos a fuga sua eōble po. de do
mo dei tui interficiā q̄ i templo ydolo
dolisuꝰ fuit i hec fecit ut i sepul
tura factus ē ei hōr vigīs eo q̄
factus fuāt toti pꝑe eorū i puta
ti destructus exercitus. Predicta sup
sūe senacherib deus ipse blasphe
mante ninꝰ ꝑz ꝑo. Ecce sup mō
tes hic g̃ut post exultao ppli
iude cū dr Ecce sup mōtes pe
des Euā ꝑ q̄ pꝰaugo cōtume se
nacherib fugiente statī Ezechi
as misit nūtios ad demchtrāns
dei aūpꝑ ꝑ facti ut aciꝰ ver
rent i jhrlm ad vidend g̃rās deo
de tāto bn̄fo, q̄ nō adjaceret ul
tra ut p eū seāt belial i pugnā
ra. i. absq̃ iugo p qđ i telz Sena
cherib nc deū nc hoīem rue
batur vnmꝰꝑ iterit q̄ pꝰ mor
tē sui exercitus occisus fuit ut dōn
est supra. c. ij

Ascendit post. pphā denūciat
eversionē senacherib regis
assyrioꝶ hic g̃ut' denūciat
destructiō regni i quo metro
polis erat ninive q̄ destructio
facta ē p nabuc° regē babiloñs
pꝰ mortē senacherib et pꝰ
post hec destructio, 2° destructo
ꝑo eāꝰ ijꝰ pꝛa m̄ ꝑ q̄ pꝰ po
ninive obsidio 2° obsessio capta
ibi porte fluminū 3° destructa
dato ibi diripite ecia. ꝑm a
loqui rēgē assyrioꝶ ḋ descēt strue
et equus i. exercitus caldeoꝶ q̄
dispergat cōtra te i vastaē ꝑ
i terra tua et nō potīs resiste
q̄ custodiet obsidione et hinc
inꝑ qꝰ capiet eaꝶ. contemplare
viaꝶ ꝑ i dispone te ad occurend

tuos bellatoꝶ confortao g ḋ hc et
p incholo pt' habetur ista et subitur
tē q̄ sic reddit dns supbia fa
ctos deitie° senacherib eo q̄
supbe egit cōtra duas tꝰbꝰ sicut
pꝰbia ipꝰ i. ideo reddet destrēē
totu regnī assyrioꝶ eo q̄ supbe
egit cōtra regnī ꝑ ebuū ꝑ in vi
hic cōptiuao q̄ vastatoꝶ i cal
dei venientes dissipaūt eos
i dissipabt assirios et ꝑpagīes
eoꝶ i filios et filias. clipeus fe
tiū eoꝶ s. inimicoꝶ ignitus. egit
enī ibi lāmīe actice ad solitu
dines resulgētes sic ignis ad tiroꝶ
assirioꝶ et ad fustrād oclos eoꝶ
viri exercitus i coccineis. hēbat
n sup arma ornamēta rubea ne
aliqꝰs eoꝶ vulneret' ex appa
rētia sanguis aliī timent' ignee
habene curꝰ i turmis erāt enī
habene lamīate et radio solis
fulgebāt sic ignis i die ꝑpan'os
eius s. ad plīu et equites erāt de
dispositi de qꝰꝰ dr, et agitatores eius
i illū ꝑ ppha n de vno exercitu
locādo transiit ad aliū et equ°
sic solet sieri i dispōe belloꝶ
ꝑ sopiti sc i attōniti p stupore
et equites ꝑ s. bant. claudant ꝑ
collige sc ex deficiū ductoꝶ et s̄b
duꝶ causa hꝰ stupoꝶ tū de ass
tis eoꝶ i. caldeoꝶ q̄ i lāpades ꝑ
ꝑ resulgēas armoꝶ ut pdm
est. ꝑ fulgura disc̄urrentia ve
locit et audact currētes cōtra
assirios. recordabit' s. rex assirioꝶ
fortiū suoꝶ q̄ solebāt ee ꝑ
et animosi et facti st' pauidi ꝑ
sedut' ruet in itineribꝰ suis nō
potētes resiste i campo calde
is ꝑ s̄duꝶ velociꝰ ascendent
muros eius i ebreo hēt' festinabt
ad muros suos ut q̄ nō potant
resiste i cāpo defenderet i muro
et pparabit' vmbraculū i. tectora
caldeoꝶ ꝑ tū cuiuꝰ ponetur
ad eā obsidendā et pꝰ cuiꝰ ob
sidio porte fluminū i porte ninive
q̄ ꝑsidebāt i muto fluminis
q̄ g̃ut' destr' ipꝰ ninive capti
uato eū dr porte fluminū i porte

Niniue que confidebat in munitione sua et
apte se in forte per impetum caldeorum
et templum ad solum dirutum et tem-
plum ydoli Nesrath quod colebant
reges assiriorum iiii Reg. xix In ebreo
habetur et pallacium regis assi-
riorum ad solum dirutum in regnum [illegible]
tum / et milicia captiua abducta
est [illegible] milites assiriorum regis [illegible]
tua non fregerunt [illegible]
In ebreo habetur et astitit cap-
tiua abducta est / et hic astitit re-
gina ut dicit [illegible]
destitit regina a decore tuus et
[illegible] sequentes concordat cum dicitur et an-
cille eius minabuntur captiue a cal-
deis gementes sicud audientes alte
clamare pre timore et Niniue qua-
si piscina aquarum in munitione fluminum
in quo confidebat non potuit resistere
aduersariis sicut aqua piscine resistere
non potest set [illegible] paucitate ipsi
vero fugerunt de ciuitate quicumque pot-
erant fugere et diripite scilicet vos cal-
dei argentum et in quibus preciosa
dissipata est Niniue et scissura
[illegible] murorum in pluribus locis et
cor tabescens id est deficiens [illegible] ci-
uis bellatoribus et dissolucio genu-
culorum id est genuum que tremunt pre ti-
more et sic dicitur genicula diminutiue
et defectio in cunctis renibus ita quod
non poterant stare et facies omnium
sicut nigredo olle pre fame et
timore incendii vel secundum [illegible]
Ubi est habitaculum leonum id est Niniue
ubi solebant habitare reges et principes
qui erant fortes ut leones et pas-
cua catulorum id est filiorum ad quam iuit
leo id est rex [illegible]
ibi [illegible] cum catulis suis
et filiis id est filiabus quod nullus erat qui
[illegible] fugam a facie caldeorum leo cep-
it [illegible] bona multa
[illegible] iiii Re-
gum [illegible] dissipauerunt reges assi-
riorum gentes et terras omnes et ne
[illegible] suis in [illegible]
terre et eorum preda aufertur et [illegible]
[illegible] dabit et [illegible]
preda [illegible] suas id est domus suas
[illegible] Ecce ego
ad te dicit dominus [illegible]

sisti et succendam usque ad fumum
quadrigas tuas id est currus [illegible]
na deuastasti et leunculos tuos
comedet gladius id est filios tuos occidet
et exterminabo de terra predam tuam pre-
dam tuam dando eam caldeis et non
audietur ultra vox nunciorum tu-
orum ad blasphemandum sicut de Ra-
bsaces a te missus blasphemabat
iiii Reg. xviii Stetit itaque Ra-
bsaces et clamauit voce magna
iudaice et dixit [illegible]
[illegible] Ezechias qui vos decepit dicens
dominus liberabit nos Numquid liberauerunt
dii gencium terram suam de manu regis
assiriorum quasi diceret non [illegible] potuit vos
liberare [illegible] c. iii

Ve ciuitas sanguinum [illegible] declarat
ciuitatis destructionem hic de-
clarat ciuitatis destructionis
causam que fuit ciuitatis malicia [illegible]
[illegible] de peccato et dicitur
[illegible] malicia [illegible]
[illegible]
ibi Ecce ego [illegible] de ci-
uitate sanguinum [illegible] fuit [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
non potuit [illegible]
fraude [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
recedet a te rapina id est caldei te [illegible]
[illegible] non recedet a te donec
[illegible] vox fla-
gelli id est sonus flagelli id est [illegible]
[illegible] et [illegible] super te [illegible]
[illegible] et micantis gladii ad te [illegible]
[illegible] et fulgurantis haste id est [illegible]
vibrate [illegible] fulgur [illegible]
multitudinis interfecte de [illegible] tuis
et corruent in corporibus suis quod
tanta erit multitudo [illegible] quod unus
interfectus cadet super alium et [illegible]
[illegible] propter multitudinem fornicationum
[illegible] que [illegible] ydolatrie et [illegible]
[illegible] meretricis speciose id est Niniue
attraxit alias gentes ad sua
ydola per multas vias et habetur

maleficia i h(abe)nt in se malefi-
cos et i(n)cantatores magicis artibus
utentes. Que vendidit gentes in for-
nicationibus suis quia plures puel-
las dare fecit tantas corpore
bat in m(ul)tis p(ro)stibulis p(ro)stituto
et eos fecit de invicem pul-
cris in vicio zodomitico. Ecce ego
hic contra ondit(ur) ipsius nimiue
derisio et sub nomine niniue to-
tius regni assiriorum et dicitur in d(omin)o
ipso ondit(ur) potius sub parabola fe-
minae ... pall(am) loquuste de
aggregatae pa(ra)m ... ipso p(ro)pter pa-
rabola ... de tui ... da ...
numquam ... de pena dei. Ecce
ego ad te ponendo in vituperi(um)
et derisio(n)e(m) et revelabo puden-
da tua ... de ea sic de muliere
fornicaria deprehensa ... turpitudo
omnibus manifestatur et pudenda sup(er)
te abhominaciones quibus filia te dete-
stis fuisti et vilis sic vile et ab-
hominabile et ponam te in exemplum
contemptibile ... tuam peccatorum in
exemplum ... omnis qui viderit
te resiliet a te i(d est) a maleficiis
tuis ne sic puniatur. ... ma-
bit sup(er) te ... gladio q(uo)d
... dicet ... iusticia dei sup(er)
te ... Numquid melior es ...
de ... destructa p(er) nabuc-
(odonosor) in egipto quia p(ost)ea vastavit egiptum
... regni assiriorum ... de muri me-
lior es quam allexandria quod no(n)
et ideo non potuisti stare contra nabu-
(codonosor) nec illa. In ebreo habetur numquid
melior es ... no ... civitas
... no qui destruxit eam na-
buchodonosor. Et dicebatur ... quia
... puel ... propter pulc(hri)-
tudinem et bonitatem situs ut dicit rasa
... magnum tempore allexander in-
uit egiptum et redificavit ... civi-
tatem et vocavit eam nomine suo al-
lexandria. Translator autem ... dimisit
nomen antiquum quia iam erat oblivioni
datum ... posuit nomen novum
quod erat famosum tempore ... multos

p(o)p(u)los habitantes ... que habitat in fluminibus
p(er) hoc designatur ... civitas sicut fer-
titudo eius diacue mare ... diacui
apportabantur p(er) mare ... aque mari eius
circu(m)dant muros eius i(d est) circumdant mu-
ros eius ad maiorem fortitudinem. Ethio-
pia fortitudo eius et consedita(ta) ad
eius fortificationem et egiptus eius erat
... metropolis et non ... -
tiarum suarum et fortitudo Affrica et
libies fuerunt in auxilio tuo ...
... allexandria ... mutatur ... maris
... de ... ad terram sicut et
... obstantibus predictis in ...
... ducta est p(er) nabuc(odonosor) ... puuli
eius elisi quia consuetum est in bel-
lis parvi et in hoc notatur crudelitas
caldeorum et super inclitos eius miserunt
sortem ad dividendum quis quos
haberet captivos. Et omnes optimates
eius confixi sunt in compedibus quia ... se
ce ... hoc est totaliter ... sicut ...
status et tu ergo niniue inebria-
beris plagis penis vel maioribus
... et tu queres auxilium
ab inimico in illo a quo ... hre
auxilium sicut ... omnes mu-
nitiones tue sicut ficus ... i(n) tito de(c)i(d)ent
ad terram ... fortes ... cre-
ce ... tui mulieres ... partire pa-
... et impotentes ad resistendum sic
mulieres ... inimicis hostibus de
vorabit ignis vectes tuos i(d est) ...
... hec ... tum quia ...
... fortitudo ... locum ... aq(ue)
... circumdationem ... quod
... mutuo valde ... victua-
lia ... fortalicium ... pibus
... caldeorum devorabit te ut
bruchus i(d est) ita finaliter ducet te ad
mortem sicut bruchus moritur adveniente
frigore. Congregare ... sicut bru-
chus et locusta i(n) magna multitudine
... magna multitudine
bellatorum congregamus ... non tamen
poteris te defendere ... sicut bruchus
expansus est et avolavit ... ...
tui fugiet a facie caldeorum. Custo-
des tui qui locuste i(d est) bellatores
tui potentes te custodire q(ui) sunt
... sedent in sepibus ...

cum est locustarum aducientem fugere
se in sepibus congregare et in stra
tulationem cum primum pervenit tunc fugiens
si superveniet ortus solis antequam
sint mortue statim evolant, unde sub
ditur Sol ortus est etc. per hec designatur
inefficacia quod assirii tecte habitare
in fortalicijs congregaverunt et
postea ex terra sua in captivitatem
ducentur. Dormitaverunt pastores
tui id est consiliarij tui nescientes quod
consulerent sepelientur principes
tui sepultura asini. Deinde dicit. Latitavit
populus tuus in montibus fugiens
ad loca inaccessibilia collibus et non
est obscura id est occulta contritio tua
sed omnibus manifesta pessima plaga
tua quod non apponet remedium. Se
quitur Omnes qui audierunt audi
tum tuam id est malum veniens super te
quod audierunt ubique compresserunt
manum suam super te, id est magis sui
ducunt acclamare quod aliquando
contra sedit. Enim super quem non
transijt malitia tua ita quod non
nulli vel pauci sunt populi qui non fue
runt a te afflicti vel oppressi propter
quod gaudent de tua oppressione
in hoc etiam applaudentes iusti
tiae dei qui est benedictus in secula
seculorum amen

Finis expositionis super Naum
sequitur super Abacuk

Quatuor prophetas Jeronimus in pro
logo dividit in tempore
ter prima lex per parata
quinque quod referuntur ad
quandam prophetiam. Secundo quod
dicit qui pertinet ad prophetiam ibi
cum vel ergo. Tertio notat quod for
tiori prophetico tum prophetiae intelligentia
labitur nisi non animadvertendo. Se
cundum tempus quod intendit
prophetare ibi illud quod diximus
quo tempore fuit ibi ut sciatis cognosce
re quod intelligentia dictorum ex
talibus est sumenda. Excusat enim
Jeronimus dum dicendi causa expositionem in te
rim se graviter multiplicavit. Unde dicit
quod non est causa tamen dicitur sine
statu de tribulatione eruit in cetero quo
si egrotus prima post in duo post ta
gitur quietem quandam adversitatem pro
phetiam cum ista quod notandum in prin
cipio dicit ut quatuor prophete etc. Secundo tangit
quietem expedio. Tertio ordinat ibi de
nique etc. Hic versus expositionem
litere insistamus et per sequentes
plana exponamus obscura Zacha
riam in medio sic ipse tacuit et cetera
sunt super capitulo de Naum. Hic tan
gitur quietem dicta orationibus
tuis. Loquitur Jeronimus ad Cromatium episcopum
ad cuius instantiam commentarius est li
ber iste et credo contemplator
suo proposuit prologum istum. Unde
Jeronimus in principio libri de commentaria
Jeronimus super opere Joel et Amos
Abdiam et Jonam Pammachio super
Naum Micheam Sophoniam et
Aggeum, Paule et Eustochio
super Abacuk Cromacio super
Malachiam Exuperio Tolerando
Fetie potissimum et Minervino et
Alexandro monachis super Zacha
riam Exuperio Tolerano episcopo
unde in originali incipit sic prologus
prius Cromati Jeronimus. Deinde notandum
tertio in eodem prologo dicit illud
quod dixit quod semel a me vole
exigis ut quasi quosdam gradus et
scalas ad altiora mittere historiam
tam et interpretet. Et vel ego co
ra post in quo tangitur quedam quod
pertinet ad prophetiam et post tangitur
nominis quietem. Secundo exprimitur
quietem tamen ibi neque enim tam
condicti prima particula est plana
nullus nisi causam ubi quod prophetiam in
cipit de blasphemia dei sed in
ipsa eodem prologo excusat ad
disceptationem iustitie id est ad contentionem ut
disputationem de iustitia neglecta
quare continuisti me videre quem me
tam diu vivere permisisti ut viderem
iniquitatem impiorum et labores oppressorum

Non puet ad finē iudicaū qꝫ ſi
nis iudiciū ē, niſte iudicaē. videꝰ
ꝙ temitaria vox ſit, de iſta temi
tate ꝯtriſtat ſū Jeroꝰ ꝯtra ſic dom
ē et vē temaria ē ꝗꝫ ad ſup
ſiae, ſiue vni ſbditꝰ et ꝗꝫ dā q ī
ſupſiciar blaſphemiat, i vitu
pandꝰ ut reprendetꝰ, blaſphe
me eni ta ſit q̄ hutꝰ p hūc vꝰ
blaſphemo culpo ul detraho
ul reprehendo. Adhuſ figulum
Jerē 18, Nūq̄ dt figmentū ei q̄ ſe
finxit q̄ me fecisti ſic, ſe prim
Sic lutū in man figuli ſic vos
ī man mea dom iſrl. Sꝫ nō ām
aduertend̄ tcia ps ī qua ondit
ꝗꝫ ſpiū pphico lir p quē ē dare
ſioꝫ itellige̅a reuelatr et bē
ē cum p iuſum doꝗ notam hēa
q̄ dogmatizat pphās nō hre
itellige̅ cꝫ eoꝫ que dixerit ſꝫ moꝫ
iſanie̅ cū fecerit loq̄ act. xxvi
Inſanis paule, ſeſtꝰ magna
voce dixit multe te lrē ad iſani
cꝫ quētut, pꝰ ondit pphā loq̄
ſpū pphali ꝗꝫ notatꝰ i viſioe
pphali, cū dē hec nō ē, hꝫ am
aduertend̄ qꝫ aſſūpcio ul poꝗ
ꝯtīua ē duoꝫ ia pphie vi
ſio ē q̄ ſꝫ videbat pphē in
ſcia p itellcm̄ ad hꝫ ſpū ſcō x
uelante illūiata ē ia ꝯ̄ mor
bꝫ eiꝰ dupr errabat pꝰ dixe ꝗꝫ pphē
nō itelligerent q̄ dicebat 2º ꝗꝫ qꝫ
amentes vba ſua pferebat pīm c
roꝫ eludit Jeroꝫ d. et ad iſuīne
tam doꝗ pūſū itelligit ꝗꝫ ꝗꝫ
2m eludit ibi ne ut amens loꝗ
ut more iſanie cū fecerit, ī phi
toniſſe, dat, ſine mete, ī ſine ī
tellcu ſom ꝯ̄ voꝫ qi nō valeꝰ in
loqndo cohibe̅ ſpm ſuū pīl xxx
Sic vidꝰ patens alſꝫ minorꝫ
abſitu ita vīi q̄ nō poſt ī loqndo co
hibe̅ ſpm ſuū, et iſtū dupcē errorē
eludit p dicte, aplī ſupta dcpā
corꝫ prim ꝯtinuatꝰ hrā ſic hō loꝫ
ut amenꝰ al ſcīā iſanieꝰ vn ſꝫ ut

appeat pphās et doctoꝫ nō ita loꝗ
et dpꝗ iubꝫ i cmꝗ prim ꝗꝫ ſi pphe
tātibꝫ alijs alij fuit r̄uelatū
taceat q̄ prius loqbat p hꝫ ꝗꝫ dt
r̄uelatū fuit, eludit pīm errorꝫ ſ
ꝗꝫ pphe nō intelligent q̄ dicebāt
ī ſpia ꝯ maūa, 2m at ſꝫ ꝗꝫ pphe lo
quentꝰ ut amentes cohibe̅ ſpm
nō valentes ꝯtra eludit argueꝰ
ꝯ hijs vbis aplī dicens, ꝯq̄ ī
tellꝫ ꝗꝫ hꝫ, ſꝫ 2m vbū q̄ loqbat
taceat, et alios loq̄ pmittat, cū
ꝗꝫ ꝯ volūte r̄atet nō inuitꝰ a
coactꝰ et alij loqui det ad loqndū
itellꝫ inꝗꝫ hoī poſſe et loq̄ et
tace̅ cū voluit vn ī cor xxiv
Oꝫꝫ pphetare pphis ſubiti ſꝫ glo ſpū
ſcē q̄ vnꝰ eſt ſꝫ plure̅ dꝫ ꝓ multos
pphās q̄s replet ul ꝓ plura do
eꝰ ſbditꝰ ē pphetꝰ, ut qū volūt
loq̄ qū volūt tace̅ poſſit, et nō
cogit eos ſic phitonꝰ clamare
aliqua ul ſbticere. Vꝫ hꝫ at ſpm
phitonicū dꝫ hꝫ cꝫ at ī ꝯtraſt ī
iuitꝰ loꝫ coactꝰ clamae a phitā
co ſpū prim agitate, nꝫ tace̅ nꝫ
loqui ī ſua ptāte hꝫ, ſꝫ cum ī Rꝫ
prim dꝫ eſt mulier ſpm phitone
hnꝰ ī endor, et tn et loq̄ et tace̅
potat cū volebat Jerꝰ ꝗꝫ qꝫ ſpūs
phitonicꝰ vel aduiatꝰ ut aliqꝫ re
uelet, tūc nō aufert ptāte, loqndi
ul tacendi ſic pꝫ de mlre ꝓdca, ſꝫ
ſꝫ ē de obſeſſꝫ ad iſaniaꝫ dedu
ctꝫ Jeroꝫ at dicꝫ hec ē ꝗꝫ illis ſpc
adiuratibꝫ ptit ut ſepius ī uocꝫ
Aucꝫ at obſidet cū ptāte, ſꝫ eos
hnꝰ obſpiut ꝯtra pmittitꝰ vſque
ſꝫ ut ait papias dꝫ ꝯceſſū me
tiꝰ q̄ ſit ꝯ paucē metꝰ et acci
hꝫ ī malo ſic et ī ꝗꝫ lꝫ eccīe
hiſtorie dicꝫ motam̄ quēdam nō
q̄ mꝫ ad fidem xpi venat ſub
rogato aſic ꝓpulꝫ auditate ni
mia pinꝫ actꝫ ꝯtrijs ſpꝰibꝫ
ī ſemetipſo locū dediſſe ac r̄pete
ī quodā mentꝰ exceſſu effectū,
et veluꝫ ſpū actū pluꝫ cepiſſe
noua ꝗꝫ et diuſa ab hijs ꝗꝫ ꝯ

successio maiorum ... tradita fu
erat. In hoc autem dicitur extasis sui patris
non omnino aliena sed in ipsa de iuda
tribus assumitur. Et illud quod dicit ... tam
prophetis in qua ondit ... contra quos propha
re ... tendit et ad eiusdem ... thunc
ptris non ... quod sic propheta ... va
ticinium ... contra ierusalem et assiriis
quod ... temporibus que venit ... vasta
uit et captiauit et hic in ...
um populi captiuati. Tercia abacuck
hic ... vaticinatur contra nabucho
et babilonem a quo terra iuda de vasta
ta est et ierusalem et templum est destructum
et hic in ... populi devastati et ca
ptiuati sunt duarum tribuum. prophetat ita
que contra nabucho et caldeos scilicet ba
bilonios qui duas tribus captiauerunt
dicit ergo. Et illud quod dicit ad aliorum
intenti, i tendenti et ascendenti secundum
sensum tropologicum allegoricum et ana
gogicum historiam et interpreti exposi
tam dicimus ad sensum litteralem quod vasta
uit ... tribus ... a quibus iu
das et ierusalem ... et
... et ut scias ... ita prophetis in
ondit ... fuit propheta ...
capti ... totum quod ... his
toria daniel ...
... abacuck propheta missus fuit
... cum cibo ad danielem in lacum
leonum qui erat in babilone an
gelo eum deportante quod utique da
niel de hiis qui a nabucho cap
tiuati erant fuit ut in primo dan.
quamquam apud ebreos hec ipsa non
legatur historia scilicet de missione
abacuck ad danielem sed de the
odocione historia translata est sic
de ... daniel xiiii ... recipit
... quod quidam recipiunt dictam
historiam et quidam non. Ondit quod
... unum ... non recipiunt
sed non recipiat. Et quod utroque da
to habeat suum propositum de dan
... quod quidam ... historiam tali
... a quibusdam non recipitur.
sequitur ... hic volo ... quod

recipiat scripturam illam de missione
abacuck daniel xiiii sed non ...
... utique est ex nobis. Tercia duorum
super abacuck prophetasse adversus
babilonem et nabuchodonosor qui captiauerat
duas tribus ... enim recipit tunc est
planum quod ... facta in ...
capti ... duarum tribuum prophetia
abacuck ... contra captiuatores
scilicet babilonios et nabuchodonosor ... non
recipit et tunc ... tribu ... propheta
qui ... cognouit ... capti ... dua
rum tribuum per babilonios ...
destructionem ... ... que
... non et ipse ...
ista omnia ... plane ...
in historiis scolasticis ... dicitur ...
abacuck fuit de tribu simeon
hic ... capti ... ierusalem ...
... et ... caldeis fu
git in ... et ... idola
tra ... tibi ...
... in egiptum ...
... in ... operibus sui
... adversus deum ...
... templum dei et sanctuarium
eius ... ipse clamauit et non ex
audiret ... in ... apparuit ei
deus ... ... nacionem
futuram per nabuchodonosor ...
... est ad ...
... sicut ... per ... co
... ... videbatur propheta
... de blasphemia in ...
... videbatur ...
... eius extrusio et ...
... in ... propheta quibus
dicitur adversus deum ...
... tangere ...
causa ...
... ibi. Et hec de ... et pre
... angustiam ... dicit quod ...
... loqueba
... et hic ... accipe dicit ergo ...
... in ... quod dicit ...
... propheta ... nabuchodonosor ...
... non fuit propha
... ipse bene sciebat ...
... in igne ...
... et ...

hoīes vō ītcepti lcc̄ t cāmō luu
liacōs iob xxxiiij. Aug. locū ē
īqō ꝯflat et zō puos dām in
uestiga lia pō xx, tua in ꝯplē
ablia sit indiciā eī et īuestiga
biles vie et ꝯfud̄ capiē et sue
eī pō xx, o altitud̄ z ꝯ non
ita videt de⁹ sic hō vox, hō iuīs
ītuitū hoīs uidico ego hō at
videt ea q̄ patet dns āt intu
et̄ cor. Et quid si egrotus, ꝯtiā
pō ī qua ondit q̄ ꝑpha nō ē
lebat causā adūsp dīm sitno
audiebat clamores ꝯpporū
q̄ nō cant exaudiēdī q̄ pō
ondit p silētū ē, suptāz a pru
dēti medico. zo hē ꝯfirmat p
dicta ē, ibi q̄ itelliget hā sulē
pz sciens clemētie sue pōdā
ſ q̄ ordiat ī fine, alz inequitas
sedm q̄ nō debito ordiat fi.
init, ꝯsecūs sū, ī tēnō pō zō
miāordiā ꝯsecūs sū ut ondēt
īme dnē iste oēm paciāz ad ī
fortū coz q̄ credituū sē illi ī
vita eīz, sz nō desitū, ī tem
pō et būdicī deū oī tpe ī tem
pō būdicit de⁹ z pō xxxiiij bn
dicā dīm in tpe zcobie inj oī tpe
būdē dīn eē ꝑseuauit aut
ꝑm et ꝯlafē in laboē et dolē
ī temp ꝑ libet ꝯlabor ī inf
initaliz meis et tue ē zē y
vt nōs habez sā olim loquoz to
ciſanis in ꝯstate et vastitē ola
mito ꝯt glo xcoī clauc sit ī apt
septuō q̄ amaō vbz meo ī lē
lō ꝑuaicaō et mīsitordiā in
vocabo ut quid alig pusillanīs
et crūlis dīn īuocat ut a pn
tibz tbulacoībz eruat et in
minētēs ī pellat, sic stus v
et bellator lucte sit ſcus ꝯ
paulz q̄ dicebat zō viij. q̄s
nos sepabit a caritate tbule
an āgustia z ad cētēs se ꝑm
ad sustinētiāz et ad plāng
tpm ad ꝯstāas tbulacoes et miſeras

veniē desidāt Job vt hec sit in ꝯso
lacō ut affligens me dolōē non
pcat pō xxxvj. Cū in ego ī flagel
la patus sū z

Omnis qd vidit abacuk hic
incipit abacuk ꝑpha et
dividit ī d sz plīcm et tc̄tū
q̄ incipt ibi vsq̄ qo, in plico
pō tāgit breuit̄ via lia ꝑphē cū
dr onus ī ꝑphia de malo pene
venientē sup rgm babiloīe, sic
cū naum ꝑpha ꝯt con̄ assiros q̄ ca
ptiāuit rgm x tbuū ī ꝯr zo
vn sic iste ꝑphat con̄ babilonios
q̄ captiāuit rgm duaz tbuū
in ſz vltiā hc erat ad ꝯsolaco
ꝯū q̄ destructo p cyrū rege ꝑsa
rū et dariū rege medoz babil
rgno duc tbg fiunt de captiuitate li
bate ī ꝯfre pō zo notificat̄ auct
eo noē tū dr abacuck et ex offi
tū dr q̄ vidit ꝯpheciē de tpe hig
ꝑphē dr zco⁹ in plego et expo
tos iuri di coitet q̄ abacuck
ꝑphat de destruc̄oe babiloe pz de
struc̄o templi et ciuit̄ ihrlm per
caldeos, vsq̄ qo hic icipit tc̄tū
et dividit ī d q̄ pō por ꝑphē demī
ciaco zo euisdē ord cao ij⁹ ē pm
ꝑpha admirāt ꝑsp̄itē nabucodonosor
lem cū ipē eēt ydolat̄ ꝑssia et
eī ꝑs, ꝯta hc pō mouet dno q̄os
zo audit eī visio cao ij pa in
d q̄ pō par ipiq nabuor ꝑsp̄atō
zo eiq ꝑspit abusio ī hec est forti
tudo pā in duo q̄ pō quit ꝑpha de
ꝑsp̄itē nabucor con̄ iudeos zo con̄
ꝑocs alios ibi ꝯspicite, ꝯta pm de
ꝑpha nō solū in pnasia ſ āz
iustoz sui ꝑpli d vsq̄ qo dne clam
ī orōe con̄ nabucor maliciā tēpli
et ciuit̄ destruc̄o et ꝑpli ī captiuitate
detenco, et nō exaudies vociferabor
ad te vim paciens, ī āgustia de
oppressōe ꝑpli mei et nō saluabis
q̄ d inltū tardas nos exaudire,
quare ondisti in iniq̄tē nabucor
et ꝑtutis sui et labor, ī āgustiam
ꝑpli mei vidēr predā q̄ caldei por
tauit sp̄al de iudea ꝯiuigz paciosa

et vasa templi s. mille phialas au
reas calices ponderis ciphos aureos
pondere, ciphos argenteos ... alia
vasa mille et omnia vasa aurea
et argentea decem quinque milia ...
omnia ista tulit Sasabazar cum
hiis qui ascendebant de transmigratione
Babilonis in Iherusalem i Esdre primo. et iust
peccatorum me ... iudei iuste pu
niuntur ex parte dei tu Nabuchodonosor et
eius exercitu hec exequebantur voluntate
iniusta et iniqua ... respiciens ad
teipsos, i. caldeos tui nominis ...
offerendo eis potestatem et gloriam temporalem
et tantos gaudente ipso i. Nabuchodonosor
et eius exercitu iustiorem se i. populum Iu
daicum ... et facies homines
quasi pisces maris et quasi reptilia non
habentia ducem, et per hoc ... nolla
bes curam plus de hominibus quam de bes
tiis irrationabilibus de quo dicit apostolus ...
numquid cura est deo de bobus, et
factum est iudicium s. perversum et conte
ntio ... potentior quam ... fuerit
...
contra dictamen legis nature ... et
referri ad legem mosaicam quam
... caldei, et non ... usque
ad finem s. debitum iudicium s. ...
... sed magis eius contrarium
... i. Nabuchodonosor prevalet ad
... iustum s. populum iudeum ... eam
... iusti ... Nabuchodonosor ...
... cum ... ... pro ...
egreditur iudicium perversum iudei ...
in Babiloniam ... precepti ...
... ad ...
... et aliud ad mor
tem, hec et aliter exponi ...
ad deum propterea ... predicta ...
quod a te egrediatur iudicium perversum
et hec hominibus perversitate iudicum
tuorum ... nesciatur ... et ...
hec propheta ... ... in
... et exposito ... magis
... sed ... et aliorum doc
torum ... propheta ad
... potestatem Nabuchodonosor ...
gentes tunc dicit aspicite in gentibus et
videte i. videbitur ... quod
opus factum est, ... fieret ...

credit, nullus ... videbatur ... le ...
regum Nabuchodonosor et sic dilatavit ... in
suo tempore ... ... Ecce suscita
bo quod ... istud ... non ... ...
na ... voluntate mea ... caldeos
gentem amaram i. valde crudelem et
velocem ad ambulandum et pugnandum et
ad regna multa ... subiciendum ...
... ex aspectu ... ... ex actu
ex semetipsa iudicium et onus eius
egredietur i. ex actibus crudelibus
... finaliter a deo iudicabitur
... ... exprimitur diffuse ...
... ... quo ...
pardo ... ad designandum velocitatem equorum
et ... ad predam veniens i.
ad rapiendum ... ...
tres eorum ventus urens i. sicut ...
urens velociter ... segetes sic
caldei suo impetu ... gentes
... et congregabit quasi arenam
captivitatem i. ... captivos in
... et ipse de regibus triumpha
et ... ... eorum, et tyrann
... ... alijs formidables et ...
ridiculi eius erunt i. ... ...
... faciebat eos ... ...
ad ostentationem sue victorie, ...
... ... reputans se
posse eas ... capere ... ...
et comportabit aggerem ... ...
... Nabuchodonosor ... ...
victorias ... ... et ...
... ... bestiarum
... et ... et ...
... a dignitate regni dan... ...
Nabuchodonosor regum tum ... a te ...
... ... potestas ... data ...
... victorias ... ...
virtute ad pugnandum ... ...
... non attribuebat deo sed ydolo suo
... fortitudo eius sed sua
... dei sui i. ... deo
suo ... numquid non tu a principio i. ab et
... ... deus tu quod ... deus meus
verbum ... ... dine
nature ... ydoli ... oppo
sita ... ... magis ...
... et non ... potestate
regis Babilonis ... salvare nos voluit
... iudicium ... ...

Posuisti eum i disposuisti forte i dās
ei fortitudinē, ut corripiet multos
peccatores p eū, mūdi sūt oculi tui qr
nulla i inmūdicia ē in te eē ne
videas malū, vo sbdit² et respi
cē ad iniquitatē, nō potes eaz appro
bado expr̄ ocludit Quare nō
respicis sup iniqua agentes i si
lentio mutū voluptate nobis
obprimentes eoz malitiā i pūnie
dā et taces ¶ exponat ut sī to
tū in hamo sublevat² ¶ loq hic
de rege babilonis sb mēfora pis
catoris q cū hamo paucos capit
pisces et plures i sagena et sic
erat rex babilonis in prīo paucos
sībi subiecit postea multos valde
sup hoc letabitur i sup victoriis
multis et magnis ppterea īmo
labit sagene sue ¶ i ydolo suo
qd vocabat² hic sagenā et ihe
suū qr victorias sīc ḡcessas adō
attribuebat ydolo suo ut dīm ē
cīa in rōnis in crassata ē ps eis
i sua ptās mag̃ salata, et cibus
eius electus co dītie in q̄s delectabat²
sic gluto i cibis et potibus ppter hoc
ergo expandit sagenā suā i ptā
tem suā quā estimabat ab ydo
lo sī hr̄e ḡcessā, et sic incessāt gētes
nō cessat vnā gentē, sī subia
ciēs pro aliaz ro sex (c. ij)

Super custodiā, hic cont̄ pot
dm̄ visio ad quā sī ḡpo
situ p propheta et dicitur
faciēs qr pmo ppha se dis
ponit ad audiēdū ¶ 2o describit di
uinū visū ibi et rndit etc. pmū
dr Sup custodiā meā stabo z loq
de sermo sub mēfora custodie fra
taliter defessi, talibus n custodi
bus assignāt² diūsa loca ad defē
dendū et vocant² custodie eoz et
qlz ē valde attētus sup locū suū
qr si eēt negligēs subito posset vēi
ret sup ipm̄ et hic mō de ppha
se diligēter attendēt ad suscipiend
diuinū visū, et qr iudeaz adin
quietis, nec si male moti qtio
et i discrete hic qnr defēr diuina
visio etia quā dns po declarat sui
visus post desciptoz 2o explicat ipsiz
visus i et quid etc. p̄m dr Scribe vi
sum i visus sīt ordinatum ad futura
incedeaz et explana i lucide ēē i
telligibilr describe ut percurrat q legit
eū i facilr possit itellige qr ad
huc visus paul illud īfert² ad le
gēs, pdicatur scribe visū q d nō scribe
dā ē visio ne det² obliuioni qr nō
īplebit² ita cito, et appebit ī fine
i finalr īplebit² et appebit per
effectū et nō mētietur i vītas eius
ordet² si inora fecerit tardād² ulr
tius deside exspecta illū i visiōis
īpletioz patienter, qr veniens veniet
sīc meā ordinacoes et nō tardabit vlr
lom līcz videat² tū vobis poriginis
ut nimis diuinū ppter īpletionis desidi ¶ Ec
ce qui incredulus ē verbis dīns nō
erit eius aīa recta qr distorta ē ar
rectitudine vite pūne, Iustus aūt i fide
sua viuet vita grē, et i celz de fi
de forta tantū, ergo hic ḡnr defēr
regnū babilonie destruct̃ et iuste
sī ppter cecē vitiā i illo regnaciā aūt
hic dl̄ditur in sexo pter quē patebit
ppter quod ad maioz itelligēciaz dcōz et
dicendoz sciendū qr regnū babilonie cepit
eē in multū potens tpe Nabucor et duā
hec potētia tpe suo et filiorū suorū et
cepit debilitari tpe nepotis sui bal
tazar sb quo destructū fuit regnū
Dan̄ i loquēt igr de tpe regū ba
bilonis vnius istoz incipit ad loquēd
de tpe altius qr diu vna parte ibi ce
putant² licz p maioi pte loquitur
de tpe nabucor, aūt igr vicam ppter q
regnū babilonis fuit destructū est ir
reuerencia dīna qm fecit baltazar qui
vasa ḡsecrata dīno cultui hūanis
vsibus applicat, et bibit i eis et op
tiates et uxores et concubine eius et
interfectus ē baltazar eadē nocte dcu
v. ro qr et quō vinū decipit facies
potatū potantes decipit qr p hoc ira
dei incurrit, sic est viri supbi sc
baltazar q i ḡtemptu diuini fecit dīna
vasa i ḡuinio deportari et ideo fuit
deceptus, et nō decorabitur unius eius
dc. et plus sīt i ihonorabitur punitus
regno et vita q delatus est i infernus

fuius ipsum inde captivatione inet
toridabilis ipsum per terram libando
deus ab austro hic alludit pro
pheta historie eductionis de egi
pto quod est ad austrum respectu iudee
et est sensus sic. deus ab austro veni
et. i. sic deus a parte austri vet
tum populum ad terram promissionis de
duccione secundum id deutronomii ij Novit
dominus iter tuum habitans terrum sol
annis sic veniet cum medis et
persis ad liberandum ipsum de capti
vitate babilonica et sanctus. i. deus
qui est sanctus sanctorum de monte pha
ran. i. sic deduxit ipsum per locum
illum mirabiliter. et ita deduxit ipsum
populum reductione in iudeam. operuit
celos gloria eius i. potentia eius glorio
sa in destructione babilonica. lau
dis eius plena est terra. quia de illa
destructione multe regiones sunt ga
vise que fuerant a caldeis af
flicte ut dictum est capitulo precedenti. splen
dor eius i. fulgur armorum exerci
tus cyri et darij qui dicitur splendor
dei eo quod ille exercitus erat exe
cutor divine iusticie ut lux erit
cornua in manibus eius i. arcus ex
tenti et baliste quia perse et me
di erant optimi sagittarij. ibi ab
scondita est fortitudo eius quia victoria
illi exercitui concessa magis fuit
virtute divina quam humana du
facie eius ibit mors. in ebreo habe
tur pestilentia adductum enim
cyri et darij contra babilonios
processit mortalitas debilitans
virtutem caldeorum. Egredietur dya
bolus ante pedes eius quia tales passi
ones frequenter fiunt per demones
sicut dicitur de egiptijs psalmo Inmi
sit in eos iram indignationis sue. Stetit
hic incipit versus alius in ebreo et
refertur ad exercitum cyri et darij
qui stetit in obsidione babilonis
usque ad eius captionem et subdite et
mensus est terram quia terra babilonis

fuit divisa principibus exercitus secundum
suam porcionem. aspexit ad iustas
consideravit et dissolvit gentes ba
bilonis cum adiuvantibus et contri
ti sunt montes seculi i. maiores princi
pes babilonis qui antea erant altio
res in hoc seculo incurvati sunt col
les i. humiliati et deiecti sunt
principes minores ab itineribus
eternitatis eius. i. a processibus exercitus
cyri et darij, ab eterno promissis
a deo. pro iniquitate in destructione
templi a caldeis ut dictum est capitulo
precedenti. vidi tentoria ethiopie sunt
turbata et similiter turbabuntur
pelles terre madian unde quod dicitur
hic pelles in ebreo habetur cortine
isti enim similiter fuerunt debellati
Numquid hic contra per modum capti
vationis et reductionis in 3a quia propheta pro
nunciat captivitatem modo 2o
applicat divinum iudicium ibi Numquid
in 3o revertitur ad propositum ibi si
tus enim propheta adhuc id quod propone
mus exprimitur et 2o historie
proprie alluditur ibi Sol et luna
Circa primum sciendum quod perse et medi
videntes civitatem babilonis inexpu
gnabilem, propter murorum altitudinem et a
quarum fortitudinem longe a civitate di
scriptum Eufraten in plures alve
os et per alveum principalem divi
sum intraverunt civitatem ubi non e
rat iungere et hoc est quod dicitur Numquid in
fluminibus i. eufrate qui dicitur flumina
in plurali tamen propter eius magnitudinem et
propter divisionem dictam iratus es domine
ad succidendum babilonem effectum tue
vindicte quod dicitur vel in mari i. eufrate
qui dicitur mare more ebraico quia omnis
congregacio aquarum magna mare dicitur secundum id
genesis primo Congregaciones aquarum
appellavit maria. indignatio tua contra
babilon, quod dicitur sic naturaliter talis diviso
eufratis non videbatur fieri posse
sine speciali adiutorio dei. Qui ascen
des sic est in libris correctis et in
ebreo super equos tuos. i. super equos

pp(er)is et medor(um) dando eis salute(m)
in c(on)tinctis pugnis tabus captiuaq(ue)
eni babilo(n)e e(ss)et saluao p(o)p(u)li iude
p(er) cyrum liberantis eu(m) a capti(vi)tate ba
bilonis suscitas co(n)cita tibi r(egna)
medor(um) et p(er)sar(um) q(uod) dixi tui q(ui)
ad execut(i)o(n)e(m) tue iustic(ie) exorta
iuramenta (ver)bis q(ue) locutus es i(n)
ad s(er)uandu(m) iuramentum q(uo)d locutus es
abrahe ysaac et iacob de t(er)ra
a tribubus possidenda t(er)ra p(er) h(oc) r(egnum)
dictat due t(ri)bus et a(li)qui de dece(m)
i(n) iudea(m) fluuios scindes i(n) eufra
ten n(ost)ro stupendo ita q(uod) e(st) i(n) (com)p(ar)atio(n)e
eius(dem) ad maiori(s) co(m)p(ar)ac(ionis) viderit
te i(n) effu(s)io(n)e p(ro)p(ri)e tue et doluit
montes i(n) sup(er)bi babilonij gur
ges aquaru(m) t(ra)nsiit i(d est) (com)p(ar)atur eufra
tes a suo alueo d(i)ruatur n(ost)ro p(er)e
dicto dedit abyss(us) voce(m) sua(m) i(d est) flu
ctus eufrat(is) derelinquentis a(n)g(ust)e ita
ostendit dei (vir)tute(m) sup(er) babilonios
ac si clamaret sicut d(icitu)r ca(pitulo) (secun)do p(ro)p(he)ti
lapis de pariete clamabit alti
tudo i(d est) ipse deus q(ui) n(on) sola d(icitu)r al
tus i(n) (con)cepto s(ed) e(ss)e altitudo i(n) abso
luto sic d(icitu)r veritas et iustitia et h(oc)
p(ro)p(ter) excellentia(m) sue altitudinis sol
et luna steterunt h(oc) co(n)tingit ut p(er)tinet al
tuditer historie iosue pugnantis
cananeos i(n) signu(m) diuine (vir)tutis q(ue)
assistere sic assistet (vir)tus dei me
dis et p(er)sis pugnantibus (contra) calde
os p(ro)ut sup(er)dictu(m) e(st) In luce sagittarum tu
aru(m) ibunt i(d est) cor(um) sagitte a te diri
gentur ad int(er)ficiendu(m) caldeos et sp(len)
dore hastarum p(er) q(uo)d d(icitu)r tue g(rati)a a te di
recte i(n) execut(i)o(n)e tue iustitie i(n) f(r)eme
tu (con)culcabis cyri et darij gaula(m)
t(er)ras s(cilicet) babilonie et i(n) furore i(d est) in
vindicta tua obstupefacies gentes
ad auxiliu(m) babiloni(orum) venientes
Egressus es i(d est) egredi ceteris cu(m) medis
et p(er)sis eos dirige(n)do in salute p(o)p(u)li
tui q(ui) p(er) illam victoria(m) cyrus dedit
p(o)p(u)lo licentia(m) reu(er)tendi i(n) iudeam p(ro)p(ter) sp(eci)a(litate)
in salute cu(m) xp(ist)o tuo i(d est) cyro de q(uo)
d(icitu)r ysa(ie) xlv h(oc) d(icit) d(omi)n(u)s xp(ist)o meo
cyro (et)c. vocatur aut(em) cyrus xp(ist)o d(omi)n(i) q(uo)d
in multis fuit figura x(rist)i p(ro)p(ter) q(uo)d et p(ro)

hec l(itte)ra ad l(itte)ram exp(osi)ta p(ro)ut (est) (con)fir
da ut sit sp(irit)ualis sic s(c)isti cu(m) cyro ad
liberac(ionem) p(o)p(u)li tui a captiuitate de babilo(n)e
sic eis cu(m) ih(es)u xp(ist)o ad liberac(ionem) p(o)p(u)li tui
de inferno q(ui) salus e(st) figurata p(er) salu
te(m) p(o)p(u)li a cyro datam p(er)cussisti cap(ut)
i(n) baltazar rege(m) de domo i(m)pij
nabuc(hodonos)or denudasti fundamentu(m) i(d est) ma
nifeste ostendisti eis iniquitate(m) n(ost)ra(m) v(e)l
p(er) vindicte tue effectu(m) maledixisti
sceptris eor(um) i(d est) dominacionibus eor(um) capiti
bellatoru(m) eor(um) i(d est) principi sue milicie
et s(e)d(it)io(n)e causa venientibus ut tur
bo i(d est) cu(m) impetu et furore ad dispergend(um)
me i(d est) p(o)p(u)l(u)m meu(m) in ih(e)r(usa)l(e)m et iudea
exultac(io) eor(um) i(n) destruct(ione) ciuitatis et
templi et captiuac(ione) p(o)p(u)li sic e(st) eor(um) q(ui) de
uorat paup(er)es i(n) abscondito i(d est) occul
te p(ro)ut i(d est) (sicut) vel alio mo(do) vi(am) fecisti
i(n) mari h(oc) p(ro)p(he)tia reu(er)tit(ur) ad narrac(ionem)
captiuac(ionis) (com)mora(n)tis i(n) babilone sic i(n) (con)
tinentibus ubi f(r)equent(er) i(n) (com)p(ar)atio(n)e q(uo)d mo(do) fit
p(er) di(m)mit(ionem) eufratis q(uo)d de h(oc) mare fac
et (secundu)m eu(m) d(icitu)r via(m) fecisti i(n) mari i(d est) i(n) eu
frate eq(ui)s tuis i(d est) eq(ui)s medor(um) et
p(er)sar(um) q(ue) d(icitu)r tui eo q(uo)d a te s(un)t d(ire)cti
in execuc(io)n(e) tue iustitie In luto aq(ua)
ru(m) multar(um) q(ui)a alueus eufrat(is) n(on)
ca(ren)t totaliter exsiccatus e(ss)et ca(rebat) lutu(m)
ibi derelictu(m) ab aq(ui)s mult(is) q(ue) ibi
an(te) fluxerant Audiui h(ic) (com)me(n)t(um) p(ro)p(he)tia
app(ro)p(r)iat iudiciu(m) diuinu(m) de captiuac(ione)
iudee p(o)p(u)li sui ad purgac(ionem) peccator(um)
d(icitu)r Audiui p(ri)m(u)m i(n)fimu(m) immutabile
s(ecundu)m tuu(m) iudiciu(m) de eor(um) captiuac(ione)
et (con)turbat(us) e(st) venter meus timui emi
ne(n)tis mi(n)imi ad ira(m) p(ro)uocauit
te a voce s(cilicet) minimi eor(um) (con)tremu
erunt labia mea q(ui)a loq(ui) i(m)potes
fui s(ed) t(ame)n (cu)m t(er)rore magno Ingredi
at(ur) putredo q(uo)d captiuitas sup(er) n(os)
inducta q(ua)m a(n)i(m)a sit putrefi(a)t tota
e(t) paciente(r) tolle(n)da ut r(e)q(ui)escat
a labore captiuitatis in die tribulac(ionis)
i(d est) i(n) t(em)p(o)re babilonie destruct(ionis) et ascen
da de caldea i(n) iudea(m) p(er) cyri licen
tia(m) ad p(o)p(u)l(u)m accinctu(m) n(ost)ru(m) i(d est) (con)timo
p(er)atu(m) sic n(on) ascenderunt filij isr(ae)l de
babilone capti(vi)tate p(ro)p(ter) p(er)iculum hostiu(m)

in via vel de pp̄s activit̄y i dispositus
ad gaudiendum et loquitur hic propheta in persona
populi de babilonia reducti qui tempore illius
captivitatis ipse erat in iudea secundum histori
am danielis xiiij et quamvis non sit au
tenticum apud ebreos tamen probabile re
putatur. ficus enim posuit propheta modo
tempore obsidionis babilonis moraliter ex quo
dicitur civium hic idest erudit ex defectu
victualium durante ii annis adductu cyri
et darii contra babiloniam inducit
sterilitatem ita quod fortalitia non
poterunt sufficienter muniri vel dicitur ficus enim
non florebit i ita modicum florebit
quod faciet fructum modicum quem pro
nullo reputamus sicut quod dicit ij philosophi quod modo
dicitur est quasi nihil reputatur et est secundum quem
modum loquendi quod dicitur nil erit in vinea
ribus quia ibi est modicus fructus et
ita intelligitur quod subditur non erit germen
men in vineis olivis et arvis
Abscidetur de ovili pecus quia propter de
fectum pastus alia potant vix
fructificare. Ego autem audita ba
bilonis destructione et populi inde libera
tione propheta exclamat dicens ego autem in do
mino gaudebo applaudens divine
iusticie et liberacionis populi inde videns
et exultabo in deo ihesu meo salvatore
vatore meo liberante populum meum
de captivitate babilonica et filii ihe
su est nomen appellativum secundum quod dicitur id est
hic liberacio de captivitate babilonica fla
fuit liberacio populi de lymbo facta
in cruce facienda per christum et cetera in
qua liberacione videbat propheta futuram
Deus dominus ihesu et hic est nomen proprium dei
deus fortitudo mea educens me sua
virtute prius de babilone postea de in
ferno ut dictum est. Et ista est ubi propheta
loquitur in persona populi in babilone
captivati et in lymbo detenti et po
net pedes meos quasi cervorum qui re
deuntibus de captivitate babilonis dedit
virtutem et agilitatem gradiendi et li
beratis de lymbo virtutem egredi
endi et ad celum ascendendi vel sic
Et super excelsa deducet me victor
qui populus de babilone rediens ascendit

ad iudeam que est terra montosa et
per consequens quia vertex in ierusalem et ibi tem
plum fundatur in monte syon postea et ex
dre iij et detenti in inferno ascende
runt in celum cum victore in psalmis
canentes. Circa primum redeuntes de ba
bilone dominum laudant in via et
magis in templo. Esdre 3° iij
et secundi similiter postea ascendentes cum domino
laudibus ascenderunt in illis sine
fine perseverantes psalmo lxxxiij bea
ti qui habitant in domo tua domine in
secula seculorum laudabunt te ad quam
nos perducat qui sine fine vivit
et regnat in secula seculorum amen

Explicit expositio litteralis abba
cuk. Incipit super Sophoniam

Tradunt ebrei et in isto pro
logo patet ieronimus prophete modo
primo ponens quandam famam
ebreorum prophete persona descri
bit 2° ponit interpretacionem nominis
quod propheta exarauit ibi Nomen sophonie
3° recipit circumstantiam prophete quia tempore ex
qua specialiter elicitur ibi Iste quo
que propheta 4° dicit cuius regis tempore prophetavit
ibi Iosiam regem iudee 5° materiam
prophetie tangit ibi Vel deus propheta
In prima parte quomodo propheta sive
describitur ex tribus primo ex officii dignitate
te ibi Hic sensus est Sophonias prophe
ta 2° a nominis significatione vel congru
itate ibi circa nomen ut ita dicam
prophetico 3° a generis nobilitate ibi et
glosa maiorum et dicit quod Tradunt
ebrei in singularitate dicitur et alia
secundum planam vellicantes sicomoros
id est decerpentes folia sicomori et ali
arum arborum ad pastum aliorum pecorum
rum de quo vide in 2° prologo
super amos. Hic sensus est et hic de
scribitur persona prophete quantum ad duo scilicet
primum ad significationem nominis cum dicitur quod
nomen ut ita dicam et 2° quantum ad
nobilitatem originis ibi et glosa et dicit
quod sensus est quod ebrei tradunt So
phoniam prophetam quasi ut ita dicam per

quandam conuenientiam denominationis sicut
dicitur uilica egregia forma nominatur et
nomen proprium i. speciales officii significa
tiue et i. cetera glosa maiorem suam
stirpe signatur est. hic enim est similitu
dinis in constructionis et sepe ubi quando
plures coniunguntur i. sine simile ut
hic et in dudio cepta tu dubitans
vis tu in factum cum de berseis
achilli dicitur quod causa est nominis proprium
i. specialis officii significatio uel
complecte cognoscere in ipsa i. imposita
nomen legi significatiui uidetur quod
est propria similitudo et ita potest expo
ne littera sequens quando dicitur quod utrumque no
mine interpretatio propria conuenit et est se
quens littera exponere procedendo
dicitur quod quomodo est ibi una dictio
dicitur i. quod quin modo quomodo dicitur col
lectio i. in uno ordine si non est multi
in usu et hoc dicitur secundum ut ita di
cam quod uniuersaliter procedentes propriis con
ueniunt hic sophistice dicitur i. quod
epithesis sit primum est quod sophia scilicet
uerum est ut sophistice propria in
quadam quaestione propria et glosa sit
per maiorem suam i. procedendo con propria
tam signatur est et cum dicitur sit de ui
tate licet ista littera est propria
sed de manifesta i. cognita et est
ibi solecismus cum quomodo sit tu
masculini generis teste prisciano qui
dicit in quinto libro maioris uoluminis
mo antecedente quia non sunt uerbalia
sed participialia masculina sunt ut hic
stellio gurgulio quia non sunt uerbali
a sed participialia feminina sunt ut ordo ac
to coniugatio quando intellecto tunc
quod dicit dicitur de unio unio non
ueniunt i. secundum pari quod sicut hic tunc
per sincopam dicitur ab unito omnis quod
est non uerbale descendens ab unio
unis et quasi coniugatio ita ab
unus na non dicitur hic unio lapis
preciosus sic dictus quod tantum unus et non
quam duo uel tres sunt inueniuntur et
unio dicitur pictum in decore uel tasse
et sic credo quod non si aliquis scilicet
sit i. picta i. tasse sic semo sit

sex et tunc diuatur a quinque custra a
quinque libris dictis lectori iudicium de
longo auum ab auo aueo quod est
cupio cupis quia multum auet nepo
tes pauum preum aui dicitur proauus
amatria non amasias ut quidam sic
libri habent aliter in interpretationibus hic aa
rias si dicere dominus uel uerbum domini
uel gens suscitatus dominum ut propheta
uigilans dominus amaias et alia
indignatio domini ut furor domini
amasias uero hic in interpretatione
to attauum pauum preum quasi altum
post auum et ibidem dicitur quod ysaias
quasi longe ab auo et tale quam
origine et propheta quadriga ut
aurigis operantur non de elia dicitur
in regum quod pater mi currus israel et
auriga eius sicut dicitur de elizeo in
regum dicitur quod currus auriga agi
tat currum portat doctor quoque
mores populi et paciam sustinet et
sacri eloquii docet uerbis et
turga dicitur et auriga currum quod eo
tollando agitat, non sophistice
et hic secundum nomen interpretationem comedi
tur propria a ducibus pro ab officii
publiciter ibi alii aliquam spectat
lo a ministrorum cognoscere ibi alii ca
chanini dicitur zo comedere quietem
utrumque ibi sunt ergo spectat et
dicitur quod non sophistice hic non so
phismas et utrumque i. utraque
interpretatio conuenit propria sunt ut habeat
spectandi officium et notam in
storia et hic probatur de quo per unum
dicitur secundum ad ezechiele propheta
i. filii habet et ezechiel in et
ymoni euangelio iste quod proprie hic in
petitur quia proprie spiritualiter unde
de fortitudine itaque dominus natus est fer
mo domini et ondit quod hic quod sic
persona a prima nascitur sic et do
mi oritur a domo, littera est plana
de fortitudine itaque domini natus est sermo
domini sit notatur quod fortitudo uite de
precede sermonem doctrine ut prius quod
faciat quam doceat dicitur pro sept
illud facere et docere et cetera cum in
dicitur consummabit destinata et tunc in
debit et cetera xlium Quinto et cetera

ab ypocrita qui ignis et verbum ipsius quasi
facula ardebat et Ecc. v de Johanne
baptista dicitur Ille erat lucerna ardens
et lucens. tantum lucere est vanum tantum
ardere parum ardere et lucere perfectum et
de sermone domini nota est magnitudo
domini. hic notatur quod doctor non debet
ex doctrina sua querere magnificenciam
propriam sed dei laudem et gloriam. i thess.
ij Exhortacio nostra non de errore ne-
que de immundicia neque in dolo sed
sicut probati sumus a deo ut crederetur
nobis evangelium ita et loquimur non quasi
hominibus placentes sed deo qui probat
corda nostra. et sequitur ibi neque queren-
tes ab hominibus gloriam etc. Coloss. iij
omne quodcumque facitis in verbo aut in
opere omnia facite in nomine domini nostri ihesu
christi gratias agentes deo et patri
i cor. x dicitur omnia in gloriam dei fa-
cite. Ecci. xvij dedit illi dominus
gloriam eius et in ipsam laudabo eum
Et de magnitudine domini nota est humi-
litas quod quanto quis domini verius magni-
ficat tanto se ipsum magis humiliat
Eccc iij Fili quanto magnus es humilia te in omnibus
tum impediciorem et tardiorem lingue
me sum ita dicit marci po. veniet
forcior me post me ecce magnifica-
tus dei non sum dignus procumbens sol-
vere corrigiam calciamentorum eius et
Ecce humiliacio sua Nota ergo humilitas
si motum non sic conciatur i cor. xv
Non sum dignus vocari apostolus et ad
de quod de Thusi i de humilitate na-
tus est zophomas i dominum speculator
i sublimatus ad arce speculacionis sig-
nificatur Luce xix legitur dicit de za-
cheo qui statura pusillus erat qui a-
scendit arborem sicomorum ut videret ihe-
sum Sicomorus interpretatur ficus fatua
Ergo contemplari dominum non potest
qui se sapientes videntur quod tanto
longe ab eo sunt quanto apud se
metipsos humiles non sunt quod in commu-
nibus diu ciuitatibus ciuium excelsiorum crescit
arce contempla quod claudit. Josias
regem Jude commendatur et hic
rex ex tribus primum est quod deum sapiens
coluit secundum est quod ydolorum simulacra et
ydolatriam destruxit ibi Josias simulacra

secundum est quod festum pasce celebravit quod in multis
multis temporibus celebratum ibi Josias
custodisse pascha domino deo patribus
iiij Re. xxiij Similis illi non fuit
ante eum rex qui reverteretur ad dominum in omni
corde suo et in tota anima sua et in
universa virtute sua iuxta omnem le-
gem moysi neque post eum surrexit
similis illi et ij paralip. xxxiiij
octavo regni sui anno cum adhuc
esset puer cepit querere dominum patris
sui Josias dicitur simulacra quoque insuper
iiij Re. xxiij quod in templo erant
et ij paralip. xxxiiij sculptilia
succendit atque comminuit et mundavit judam
et jerusalem ab excelsis et lucis et si-
mulacris et sculptilibus que primo
eius amon ij paralip. iij amon
cunctis ydolis que manasses fecerat
fabricatus immolavit atque servivit
iiij Re. xxi et servivit immundiciis quibus
pater eius serviebat et adoravit eas
et autem eius manasses iiij Re. xxi
edificavit excelsa que dissipaverat pater
eius Ezechias et erexit aras
baal et fecit lucos sicut fecit achab
rex israel et adoravit omnem miliciam
celi et coluit eam. verba domini de eo
ij paralip. xxxiij pro omnibus regibus
Jude Ecci. xlix preter da-
vid Ezechiam et Josiam omnes pecca-
verunt Sed quomodo videtur Ezechias et da-
vid prefuit Josie Ezechias
profecto sicut in miraculis pro
sic ysa. ij et ysa. xxxviij da-
vid in humilitate et spiritu prophetico Josias
vero in cultu religionis vel potest dici quod
Josias semper fuit melior et for-
cior Ezechias sed non ipsi david possumus
eciam dici quod david non preest de regibus ju-
da reges in Juda dicitur preest qui in iherusalem
regnavit super duas tribus tantum reges
autem israel qui super x tantum in samaria re-
gnavit david vero super duas tri-
bus et super x regnavit unde quod in ecci.
dicta ipsum non attingit sed illos
qui tantum duabus tribubus preerant
quibus omnibus melior fuit. similis ei sed
Ezechie de aliis regibus Juda dicitur
in historia scolastica ibi quidem de Josia
dicitur quod Josias melior fuit eo sed

Ezechia ß tm̄ ſponte ei Julſe ma
gnificatq ē preclaris bellorū titu
lis qr mādata fec̄ dn̄s ei ſolis
regreſſū addicoz ānor et ſtragē
hoſtiū dedit p anl̄m ī q̄s ciā
ſerpente eneum. Kon. iiij ſz xviij
de Ezechia confregit ſerpentem
eneū quē fecit moyſes ⁊ ite
mgr̄ dī in hyſtoria qr Ezechias
confregit ſerpēte eneum q̄ fec̄ mo
yſes et pulueri eū diſpſit ī tor
rente cedron ⁊ int̄ qr quidā dic̄
qr hec vba tracta ſt̄ a Joſepho
qr cennit hr̄ dico q̄ nec hr̄ ī ueci
ture et hebreo nec in libris regū nec
paralip. aliī pt̄ dici dr̄ n̄ ī hyſto
ria ſcolaſtica de Joſia o iq̄ veſtigia
ydolatrie reperit ī pulueri et quā
veſtigia ſerpent eneī quē confre
git Ezechias. vnde hr̄ in plogo
Sophonie ſez Joſiaz ſerpentē co
triuiſſe vn̄ dr̄ qr ā ſruſtum
relictū fuit ab Ezechia qr p̄ ab
ydolatratibꝫ iudeis hebat in
reuerentia q̄d ſruſtū q̄m it Joſi
as vel pt̄ dici qr hr̄ qr dr̄ m̄ it
non ē de textu plogi licz īueni
at in mltis libris et tūc cōſtru
atur litā ſic. In q̄s. i. int̄ q̄ ſilat
cui errori. i. ad quē erroī ſ ydo
latrie inductꝰ p̄s dicto dettē
ſupſtitioe ydoloz admiſit. i. cū
hyſtoriā recepat eneū ſerpēte
factū a moyſe m̄ū xxij nō di
cit qr deſtruxit qr hoc ſez de Eze
chia. iiij ſz xviij. ſi aūt inueniat
m̄ it ut cmmuit ut ſim ad ali
quā ptē deſtructa q̄ adhuc ī rue
rēcia hebat intelligat ſic p̄diriq eſt
Joſias q̄m it et Ezechias con
m̄ it et tūc cōſtruit lra ſic In
q̄s. i. int̄ q̄ ſilaca m̄ it ut q̄m it
ſerpentem ⁊ cui erroī inductꝰ p̄s
adimplere. i. pſtauat admittē n
ſr p̄ ſrāe ut vrpe p̄s m̄ū dette
tus ſupſticiē l vicioſa religioē
ut ſupſt inſtitutꝰ obſuaoe ydo
loz i cultu ydolatre vel cuſtodiſ
ſe paſca ⁊ iiij ſz xxiij dr̄ hoc
ē m̄ factū ē tale phaſe a diebꝫ
iudicū q̄ iudicauit iſrl̄ et omnib di
ebꝫ regū Juda ſicut in xviij āno reg
Joſie ⁊ Eadē ſn̄ia ſez ij paralip.
xxxv. ca.º Jo dco. yeſhi ānī h. tiga
m̄ a pphie que cōſiſtit ī toꝫ ī
gentium deſtrucoe in iſtitutā p
libacoe et ciuitatꝫ Jerlm repacoe ſ
ta tā ſat pacet in lrā dt ge
ne ſcit̄ bem te regis Joſie gē
tibꝫ ſ phyliſteis moabitꝫ et aſ
ſiriis licet tuc ē plebꝫ Sophoē ij
ca.º Gaza deſtructa erit ⁊ ibi
nominant ciui tes phyliſtiōz q de
ſtruende erant Jte in eod ca.º dr̄
moab ut zodoma erit et filij a
mon q̄ſi gomorra et ſez ī eod ca.º
et perdet aſſur et ponet ſpeciō
ſaz in ſolitudiē et hr̄ dt ton̄ litim
lien aſſuturꝫ iudicatū ſ cōdempna
tōis et deſtrucoe qr ſonat ydea
cōminacoe ſon dr̄ Gaza deſtructa erit
moab ut zodoma ⁊ pp̄ vo iſrl̄
ſalutꝫ ī libacoe a captiuitāte ſ h
dīc iiij et ciuit Jerlm reſtauracoe
ī eodē iiij.º tūc tpīs tribuendas ſequi
gētes q̄s cōminat deſtruct ſe
ne ſcit̄ ergo vtatꝫ gl̄ioſaꝫ tabē
clōꝫ iacob et tectis eius miſebor
et edificabit ciuitas excelſo ſu
o et templū iuxta ordinē ſuū ſu
dabit textu licet deminuciauit
Sophonie iiij.

Verbum dnī ꝓphecia Sophonie
in duas ptes diuidit in
ꝓhem et tractatū q̄ in
cipit ibi Congregans ꝯgregaꝫ
ꝓhemio notificat Sophonie ſtatꝰ
gēs et tpīs. Verbū dn̄i q̄d factū ē
ad Sophoniaz p hr̄ n oſtendit ꝓm
fuiſſe ꝓphētam ī pe ꝓ nō volūte
humana allata ē aūt ꝓphīa ß ſpū
ſcto inſpiāti locuti ſt̄ ſcti dei
hoīes et iſte ē ſtatꝰ ī medio
īt dn̄i et cūctū ꝓpm ꝓ qr ꝓphe
dur dn̄i particiṗantē ſi id qr ꝓpt
ſaluacoē p̄s hoīū Ergo diri di
ceſtis d ꝓ dc ca.º ſi illos dixit de
os ad quos factꝰ ē ſmo dei ſo
notificat eā ꝓgēs cū dr̄ filiū Chuſi

ſcdm̄ ritꝫ ebreoꝝ iſte fuit ꝓpha co
qꝛ exprimitur non eius in prīo ꝓphie
filij ſui ſicꝫ dictū fuit ſupra pᵒ et
idē eſt itelligēdū de alijs talibus
hic nominatis licet nō habeant̃ corꝫ
ꝓphie etc. pꝫ qꝛ iſte ſophonias nō
ſolū fuit ꝓpha ſꝫ de gñe ꝓphā
qꝛ p̄rᵉ eius aug pang et athanus
fuit ꝓphe ⁊ᵒ notificat̃ tp̄s eius
in diebus ioſie ⁊ cogo pꝫ qꝛ iſ
ꝓphauit ante tp̄s babilonice ca
ptiuitatis Congregans h̃ comittit por
tractatus qui diuidit̃ i duas ꝑtes
ſcꝫ i cōminatoriā et cōſolato
riā que incipit in c̄ 3ᵒ pā i du
o qꝛ pᵒ mināt̃ peccatoribus gñaliter
⁊ᵒ magiſ ſpalr ibi Et extendā
etc. pᵐ de ꝓphā in ꝑſona dn̄i co
ngregans congregabo a facie terre
iſta congregatio nō eſt ad ſalutē
ſꝫ ad penam qꝛ pꝫ ex fine lrē pñs
vbi dr̄ et diſperdam hoīes a fa
cie terre et ſic īde accipit̃ congregatio abu
ſiue pro totū in harnio publica
et congregat̃ in vtilic ſuū etc. co
mmīnat̃ penā peccatoribus gñaliter cū
dr̄ congregans hoīem i hoīes peccatores
ad penā et qꝛ bruta ꝓpter hoī
fcā ſūt io cōminat̃ qꝛ hec pena ex
tendi debeat ad ipa cū dr̄ ad ꝑtē
et pecus etc. Extendam h̃ cōmit co
mināt̃ peccatoribus ſpalr et pᵒ iude
is ⁊ᵒ ꝓplis cōuicinis cᵃ 2ᵒ pᵃ
diuidit̃ in quinque partes qꝛ pᵒ fit cō
minatio ſacerdotibus ⁊ᵒ principibus
⁊ᵒ religioſibus 4ᵒ ſe occultantibus
⁊ᵒ excludit̃ tribulacio ponēdo ptes
patet proſequendo iſta tñ deſpō nō
ē ſe precapi qꝛ de ſcia vniuerſo
ptis ponat̃ i a'a ſicꝫ aliter fit
i deſpoſicōibus alioꝝ ꝓphāꝝ, etc.
pᵐ dr̄ in ꝑſona dei Et extendā
dā manū meā ſuper iudā ad
puniendū eos ꝓpter peccata et ſuper
oēs habitatores ihrlm q̄ erat metro
polis iude et ibi vigebat vi
ciū ydolatrie in quo magiſ erant
culpabiles ſacerdotes q̄ tenebant̃ id
extirpare et diuino cultui itendere

Et diſpdit̃ et diſperdam de loco hoc
reliquias baal i ydolatre cultū
et noīa edituoꝝ cū ſacerdotibus
ditui dn̄i cuſtodes loci ydolatrie
qui eadem tuētes et eos q̄ ado
rant ſuper tecta militiā celi i ſolē
et lunā et alios planetas tecta
n domoꝝ illius terre erant plana et
ideo ibi aſcendebant ydolatre ador
andū et colendū plenius ſydā
et iurant in melchon q̄ ſimula
bant dnm̄ et ydola et i eorū
reuerentiā iurabat ꝑ ipa Et q̄ aū
tem recedunt poſt tergū deū eius lege et
cultū dimittentes q̄ ſlitie a facie
dn̄i i ſlebitur ſicꝫ deiecti et cōfu
ſi qꝛ iuxta ē dies dn̄i i tp̄s ſue
vindicte Quia ꝑparauit dominus oſti
am i ꝓpter iude ad occiſionē ſcti
ficat̃ vocatos ſuos i ebreo h̃r
ꝑparat̃ verbū n ebraicū h̃ potū
equiuocū ē ad ꝑparare et ſcificare
te, ebrei ſcam̄ vnā ſignificacōem et
tranſlacō nrā aliā Iſti vocati ad
ſe ſcificati i applicati ad exe
cucōem diuine iuſtitie et iſti fuerunt cal
dei Et erit hec ē ꝑs 2ª ꝑte i qua
cōminat̃ principibus cū dr̄ Et erit
in die oſtie dei i occiſionis ꝑtē
rū ſꝫ ordine diuine iuſticie viſita
bo ſuper principes et ſuper filios
regis ſꝫ ſedechie filios qꝛ ſcrat
nabucodonoſor occidere et oculos eius erui
iuſſit vt ꝑ Et ſuper oēs q̄ indu
ti ſūt veſte pegrina i veſtibus al
ienoꝝ deoꝝ deputatis talibus n
vtebant̃ ſacerdotes iudeoꝝ cū
qꝛ cū dn̄o eius ydola colebant vt
p̄dictū ē Et viſitabo ſuper oēs
q̄ arroganter ingrediunt̃ ſuper li
men i ingrediente doꝝ dn̄i
magiſ ad ſuā pompā q̄ ad dei
reuerentiā in ebreo tñ h̃r ſuper
oēm tranſilientē limen qꝛ aliqui
volentes ſequi ſacerdotes dagon et
cultores eius q̄ non calcant ſuper de
gi limen templi dagon i ſꝫ r ſic
ingredientes templū dn̄i limen tr̄
ſiliebant vbi ſꝫ eo calcā de ſꝫ de
la ſꝫ Quꝫ complent domū dei ſui
i iniquitate et dolo ibi tractates

negociaco͡s et filia ut3 ſo ij que
ſunt mageſtate et dolu anexa. Et
eſt hec e tercia ps i qua cōmiā
tr volgalibꝫ ꝺ vox clamoris a
porta piſciū ſic vocata qꝛ ex
vna pte ſupplicabat m̄de et
p aāꝫ miſcebant piſces i ihrlm
et erat i muro exteriori et vlꝫ
latꝰ a ſcda, i a porta ſ̄ cor
reſpondente i muro &c, et cōtrīo
magf a collibꝫ i a monte ſyon
i quo erat teplū et domꝰ regia
q claudebantur muro tercio, tri
plice n clauſurāꝫ fecit Salō' in
ihrlm et p iſta ondit qꝛ totalis
ſit ꝺ affligedꝰ i ei peccati
Vlulate habitatores pile i ihrlm
ut dicunt expoſitores comiter q
dr pila eo qꝛ ē i medio iudee
ſz pes potius q̄ pea dr pila q̄
ē in medio cꝰ Vel ſꝫ pila pes
pont' pila ludꝰ pila tabna
In ebreo hetur habitatores hama
et ſonat pfund' lit'e et dr pa ſa
q illa ē ciuitas q̄ vocatur tyberi
ades vocata pfunda eo qꝛ ē i de
miſſio ł loco iudee. Conticuit
oēs q ibi habitaueūt cananei
ai filios iſrl imitaba morēs
cananeos, Diſperierunt oēs iuo
luti argento i ſplendidus ma
le acquiſitis que iuoluut hoīes
petitis ſ id i tercio vi cꝰ volūt
dites fieri icidūt in laqueum ꝺ
temptaoꝫ et i deſidia multa. Et
erit h eſt q̄rta ps in q̄ cōminat
pena latētibꝫ ſꝫ occultatibꝫ ꝺ
Scrutabor ihrlm in lucnis capta
tiuite caldei cu lucnibꝫ qre
bāt abſconditos i locis ſbtrāe
is et obſcuris, et viſitabo i ſen
dos pena ſup viros defixos i
fecibꝫ ſuis i obſtiatos i peti
ſuis. Et dicut i cordibꝫ ſuis
male de deo ſenciendo no bñfa
ciet dñs ſuis cultoribꝫ et no fa
male cōtēptoribꝫ, ccidcāt eu
i errorē illorū q̄ dicut puideāꝫ
dei no extēdi ad iſtec inferiora ſꝫ
quorū pna dr Job xxij circa car
dines celi pambulat nec noſtra
cōſidrat et erit fortitudo eorū i direc
coyẽ vñ in Ebreo hetur ſtba co
rū in deſtū con̄ captis ubi oc
tiſis ſubſederūt et edificabūt do
mos &c. Juxta ē hec ē ps q̄nta
i qua cōdudit ponderibꝫ tribulacōis
imminētis tūc dr iuxta ē dies dñi
magnus magnitue ſue vindicte
Vox diei dñi amara qꝛ oēs cla
mabūt pre amaritudie angiſtie et t'
bulabitur ibi fortis et multo magis
alij dies illa dies ire i dei vi
dicte dies tribulacōis cptiuitatis et an
guſtie interius, dies calamitatis i lu
ctꝰ et miſerie i cptis bonū de
fectꝰ dies tenebrarū et caliginis
q̄ d tanta erit tribulacō qꝛ nēo po
terit videre locū fugiendi ſꝫ abſco
dendi ſe, dies nebule et turbinis
i impetꝰ caldeorū oīa rapientes di
es tube et clangoris, caldeos
ad bellū incitantis, et ſup an
gulos excelſos i turres excelſas
que ſolet fieri i muris āgulis
et ambulabūt ut ceci i ſicut ceci i
pictis vndiqꝫ ſicut ceci ambulantes
cadit i foueaꝫ et impingit ad la
pidem et ſedit cauſa qꝛ dño p
cauerūt multiplr unꝫ ſꝫ ſupſedia et
effundetur ſanguis eorū ſicut humus
i qꝛ tota ciuitas erit opta ſang'e
et corpora eorū ſic ſtercora i dimit
tentur i ſepulta. Et argentū &c in
igne zeli eius i vindicte dei deuora
bitur oīs terra ſ iudee de q loquitur
pphetata. LIV.
Conuenite pcce pphā cōmi
natꝰ ē iudeis ſue cōuerti
cōminat ecōncis et dicit
i duo qꝛ pmo cōmittit ſe ad dm
ao coueſtr diceēs ibi qꝛ gaza
circa pm pꝰ ꝺ monacꝰ i tñ peccati
potū inducit ppīm ſuū ad pnāꝫ
ut euadat penā cōminatam Con
uenite p mutuā dilcōm cōgregam
i locū diui cultꝰ ad impetrādū p
catorū ꝑdonē i miſſiōꝫ gens no
amabil' i deo odibil' ꝓpt peccatorū mt
titudinem ſuas q̄ parat viſio i
ātē quaꝫ pea in orgā induc̄
dīna ſup vos veniat i eſſcū q̄i
pulueꝫ tranſeūtē dicn iſta lr̄a

apud ebreos dr̄ dauitū qr̄ ad co
llectū oz suple ā qua ↄtinu
at sic ꝑtelle plus quq̄ puat
viso i pena puysti tollit vos
de t̄ra v̄rā ita veloat sic ve
tus tollit puluerē et sic sol
uet tēpus tu veloci fiat dies an
quā veiat sup vos ira furoris
dn̄i i pena sue vindicte anteq̄
veiat sup vos dies idignati
eius ꝓpetu e eadē sine ad ma
iorē assercō et ēm i ebreo ꝑ
q aliqui male corrigunt abscī
dētes istud q̄i nō sit de textu
Querite dn̄m oēs mansueti t̄re
ut ꝑ viā iusticie et orōis aliqs
ꝓtegatur a pena comminata sic ꝯen
torum dicit dn̄s se velle ꝑte
toti ciuitati zodomorum p x iust
si ibi iuenirent, Querite iusti
i ipm̄ dn̄m ↄfidando eius iusti
et mansuetus, q d sic comminatio
e pena peccatoribus eius sua iusti
cia sic paratus e parcē penitentibus
eius sua ira q̄r gaza h' incipit
ꝓphā exeq̄tur dicenda ꝯ gentes q
incipiendo et p̄mo philisteis
2o moabitis et amonitis ibi
audiui 3o ethiopibus et assiriis
ibi et nūc cēta p̄m dr̄ q̄r gaza
destructa erit q d ꝑ hec moni
vos ad penitentiam q̄r t̄ra philisti
noꝝ q̄ est v̄ra fortior destrue
ꝑ sui obstinacōnem i peccatis et qd
dicit h' iuxta nota ciuitatum pri
et cum toti pro comminatur d ve
q habitatis funiculum maris i ꝑte
t̄re sita sup mare t̄ra n philis
tiaꝝ sita est sup mare medite
raneum, Verbū dn̄i sup vos cana
an t̄ra n philistioꝝ dr̄ t̄ra Ca
naan q̄r erat vna pars t̄re
Canaan vtz i lc̄o Josue, et erit
funiculus maris i t̄ra philistinoꝝ re
quies pastorum q̄r destructis ciuita
tibus et euersis habitatoribus t̄ra
remanebit i culta et solus pas
curis aliū apta. et erit funiculus
eius qui remansit de domo Juda

i reuertentes de captiuitate babilonica
ibi pascent alia sua ad vesperam
requiescent cum aliis suis i quod
tēa visitabit eos dn̄s liberauit
eos de captiuitate babilonica p Cyrū
Audiui hic gnit' comminatur mo
abitis et amonitis d i pena dei
Audiui obprobriū moab et bl
asphemia sua q̄r cū iudei ducerentur in
babilonē captiui gementes et
flentes moabite et amonite
ꝑ quorum t̄ram ducebantur derisorie
eis dicebant eya vae lugetis et
ꝯtristamini q̄r ad t̄ram vestram duceri
Jude n fuit natus pr̄ v̄r abra
hā Ebreū ꝑ Magnificati sūt sup
fines eorum q̄r judeis i captiuitate
ductis moabite et amonite oc
cupauerunt ꝑte t̄re eorum et sedes
pena ꝓpterea viuo ego dr̄ dn̄s
i ste bm̄ e q̄r ego sū vita po
tētiam sic subuersio moabite
et amonite q̄r moab ut zodoma
erit, licet nō de h' est lic q̄r iste
t̄re nō fuerit sic subuse ß ad pr̄
sunt deserte habitatoribus eius et cul
toribus ptr ociis et ptr captiua
t ciuitates pmaru i nō destrit
ibi n spine et aceruī salis sal
n reddit t̄ra sterilem so p hc de
signatur sterilitas t̄re ꝑ desertum ad
huc ut dicm̄ e usq̄ i ecclesia in
ebreo habetur usq̄ i scl̄m et sciēm
nō i perpetuum ꝑ sciente aute
sunt ß legitur tpibus, Reliquie
ꝑpli mei, i reuertentes de babilonia
diripient eos q̄r sinat̄ i ꝓplectis e
tpe machabeorum et cum h' a ꝓphta
tu dr̄ hc eis eueniet et hc eo
ponatur ut ß horribilis dn̄s sup
eos tremit' puniendo et attenua
bit deos deos t̄re ꝑ idola moabi
taꝝ et amonitaꝝ ꝯterendo et a
dorabunt eū i dn̄m veri i judei
de loco suo i de templo i Jrlm p
zorobabel redificato, vel iste
gentium i aliqui de oībus insulis
q̄r ꝑ scītatem templi multi gentiles
de diuisis ptibus veniebant adorā
re dn̄m in Jrlm ut habetur in iij ꝑ
viij et Jo xij vel ꝑ istud et at
temiabit expone ut ß de tpe x

in quo deiecta est ydolatria et omnes
gentes adorant unum deum liquidum
similiter exceptis barbaris in quibus de
ab aliquibus adhuc manet ydolatria.
Sed et vos hic vlas quinque etiopi
bus et assyriis dicit Sed et vos etiopes
quos terrui ipso incommolesti estis
interfusi in palus, enim dicit Infra
gladio meo eritis gladium suum dicit
gladium regis babilonis qui in hoc erat
executor divine iustitie et victor
ab agebat divina vlce. Et extendet
manum suam vindicte sue potestate
super aquilonem in illa parte erat
assiriorum et perdet hierusalem. et ponet speciosam
civitatem ninive que est metropolis in
illo regno vindicte supplicium vastam in
appellat metria (?) speciosa et accu
babit in medio eius greges quadrupedes
ad diu macabit eius destruendo quo
de locis eius tactu (?) herbe ascen
dunt passionibus apte, et onocro
talus et ericius et tales non aves
et bestie solent in edificiis de
structis habitare. Hec est civitas glo
riosa in superbia habitans in confidentia
sua in superbia habitans in confidentia
et per magnitudinem sue potentie nichil
sibi timebat que dicebat per nimia
superbia. Ego sum et sola potens preter
me non erit ulterius reputatio
sui mei. Et per consequens metropolis
(?) merito regum. Quod factum est in de
structionem que non est facti sola vl
(?) humana sed divina. Omnis qui transit per
eam sibilabit designans quod eius po
testatis sic sibilat transit moveb
manum suam actando mala quibus
aliis regnis. [illegible]

V
e provocatrix et redempta ci
vitas. hec est tercia pars principalis
que est spes ipsis consolatoria et
exponit aliqui consolatio
tarum per reditu de captivitate babilonis
sed sequela ponit hoc que non videtur
tunc intellectum exposita ut videbitur
prosequendo quod in vir sine prius
sed istud sic vsi ferendum ad consola
tionem factam et fiendam per christum tu
sed quod sic adventus christi fuit omnibus
consolabilis tamen est de se factum est
tri tristia plurimis iudeorum per sua

incredulitate et ideo primus tertii ad hoc
dividitur quod primo ponit incredulorum in
crepatio secundo incredulorum consolatio in
die illa, prima in duo quod primo increpat
incredulitatem iudeorum secundo iustos fi
nalis eorum ibi dicit prima adhuc ideo que
primo increpat culpa secundo ostendit pena
ibi dominus iustus. circa primum dicit. Ve pre
vocatrix et redempta civitas columba
ista civitas intelligit hierusalem. secundum omnes
expositores hebraicos et latinos que
de provocatio vel dicitur propter malicia
sacerdotium et scribarum contra christum in sua
genti, et redempta dicitur ad bonos
per adventum, et columba propter simplices
qui petendo mortem christi fuerunt de
cepti per sacerdotes maxime per ponti
fices atque concitavit turba ut ma
gis barabam dimitteret eis. Non
audivit vocem id est doctrinam et non
suscepit disciplinam non credendo a pretio
non est confisa in domino sed magis in sen
sibus vel in se ipsis. Quo sequitur hic loco tunc prope
de morte christi ne venient romani et
tollent locum et gentem. ad deum
suum id est ad christum non appropinquavit per
simulationem sed se magis elongavit principes
pes eius in medio eius quasi leones ipsi
enim iudaicis erant per sacerdotes vige
bat et sic hoc principes ipsi dicuntur
leones rugientes propter crudelitate
contra christum. iudices eius lupi circa
populum quorum bona partim violentia
partim fraudulenter rapiebant. quod val
de avari et cupidi erant ut in evang
lio dicetur et iosephus hoc declarat li
de iudaico bello propter eius vesper
sic per de caypha qui prophetavit de mor
te christi. Iohannes xi. et tamen fuit pessimus et
infidelis, licet non prophetia sua vera fuit
hanc tamen non intellexit ut ibi de
clarabitur. Sacerdotes eius polluerunt san
ctum legem et templum quod legem dei in
quinaverunt per suas traditiones quibus am
et templum polluerunt permittentes et
sunt ibi stare negociatores
iohannes ii. quod tamen habuit annexa mendacia
et deceptiones. dominus iustus hic
ponitur pena. circa quam primo po
ponitur iustitia ex qua processit punitio
ista cum dicit, dominus iustus in medio eius.

dixit ihesus per quod fuit in medio populi non
solum deitate sed assumpta humanitate
Non faciet iniquitatem in media parte
dimittet opus sine peccato de ma-
ne, in celeriter dabit iudicium
suum in principio suo contra eum et
xpm incredulum. xlij anno a passione
domini per romanos fuit ierusalem destructa
et propter incredulitatem peccati occupati et capti
capti in luce quia per unius statum
ti ubi fuit mandatum Nescivit autem
iniquus in propter incredulitatem confusionem suam
veniunt per mortem christi quod si scivis-
set non eam peccatis. Expediam gen-
tes de iudea et dissipati sunt an-
guli eorum in principes qui adhuc e-
rant sicut pretes anglo vel quod
terra iudee fuit dissipata per romanos
usque ad extremos eius angulos deser-
tus facta vias eorum propter inde capti-
vitate ad ... desolate sunt civitates
terra, donec hic quamdiu ... iudeorum
finalis ... hic in movere
dubitationem ibi venturi ...
lectum tenebris in me tenore filiali
tempore isto suscipiet dixi ... per
detecta per Enoch et Heliam ...
tate dixi, et non perdit habitaculum
eius, habitaculum bonorum non tollet
a quibus, propter omnia in quo visitavi
eam in per longam captivitatem quam in
duxi super gentes iudaicam ergo
videbatur a deo totaliter repudiata
Remittitur hic movetur dubium possit enim
alius credere quod iudei venient ...
quando di ad xpm tempore sue predicationis
Et hic movetur omnis quod hic erit
sine iudicio adeo ... est
hoc secundum glo super id marci xiiij hic
ethes principes sacerdotum cogitavit
Ihesum nazarenum esse xpm sed quod prop-
ter eorum viam perditam in
vidiam et odium ceperunt contra xpm
in tantum quod per eius cognitio fuit ...
et extinctio sacerdotum eam fuit co-
recto alios et ... confusio ge-
neralis iudeorum est dilata ... fe-
licitas ad fidem vocata sicut ... xij
secundum xj. Cecitas ex parte contingit in
israel donec plenitudo gentium intraret

et hoc est quod dicitur venturi diluculo in tempore
predicationis xpi quod de diluculo sed ...
vij enim diluculo separatus est ...
post eius resurgeret ... iudei ...
... omnes cogitationes su-
as in cogitatos quas habebant de
xpo. Cumque per expositionem me in contes-
tabis manebis in tua terra. In
die resurrectionis mee in futuro in usque ...
fine mundi in quo resurget ... et in-
de hic ... domini quod fiet ... domina
contra iudicium finale ut congregen
gentes quia et effundam super eos
indignationem meam quod intelligitur ad
malos qui erunt in maiori mundo
totam ... a maiori parte deveniat
In igne zeli mei in zelo ...
devorabitur omnis terra ... ci-
vitatis conflagrationis ... iudicium
Quia tunc ... iam in ... reddam
populis meis labium electum ut omnes
confitebuntur xpm ut invocent omnes
in nomine domini sui ihesu xpi et serviet ei
humero uno vel uno cultu ...
Et quod hic intelligitur de xpo sed de ...
... antiquos ... per glo super
... ubi allegat ...
tua sic scriptum est ... ad
populos labium electum ...
omnes nomen domini et ad colendum eum
humero et per ... non est au-
tem ... nomen domini ... messias
et ad colendum cum habitudine ... quod
erit principatus super humerum eius ...
... omnes ...
longinqui devote credent xpo et ...
... in die illa post ...
incredulorum iudeorum hic ...
... credentium ... adventum xpi
fuit ... ut ... est in die
illa hic non ... ad litteram imme-
diate ... ad id quod ... dam
est de tempore predicationis xpi in quo prin-
cipes iudeorum fuerunt ...
... et ... multi ...
... et alij credentes illuminati de
quo dicit non confundentur super cunctis ad
... tuis ... tuis per
... totaliter delete quia ... au-
feram de medio tui magniloquos
superbie tue in principes et scribas
sacerdotum superbos qui in ...

mortis q̄ sꝰ sit tn̄ ipꝰ eis adherente
fuit destructi p̄ sco͞s, et nō a
diaes exaltati, i. sup eleuati i
monte s͞co meo, i. i monte syon
v̄ erat teplū q̄ fuit p̄ sco͞s de
structū et an eꝰ destructōez sub
sufflabant iudei de xp̄o et
delinquebant i me͞o tūi ipm̄ pau
pem s. aplo͞s et fideles alios
qͥ teplo͞s tenere͞t et habuit
nōe dn̄i nō in potentia mu
ndi i actibꝰ aplo͞z i pluribꝰ
locis. Nō facient iniq̄tatē q̄
valde inde et iuste viuebāt
i p̄mitiua ecclīa. Cū ipi pa
stent aplo͞z doctrina et dn̄i
habuit i v̄itate eq̄ualī͞t et nō
erit q̄ exterreat, nullo terrore
deficiēte a fide v̄a, et q̄ nihil
co͞z nō tiebat tormēta p̄sed͞z
Lauda filia syon i ecclīa mili
tans iubila et v̄ p̄etiꝰ ē eius
sinē ad maio͞z expressiōez abstu
lit dn̄s iudiciū tuū i penā
adē p̄ p̄cto inflicta q̄ iā ad
des͞cēsū in infernū dabat mor
tuos h̄oīes q̄ p̄ potent͞z deoīn
ipse dn̄s i. xp̄s iesus rex i me͞o tui
sit p̄ dr̄ anal͞s v̄ult. Ecce ego vo
biscū sū oībꝰ diebꝰ usq͞z ad co
summac͞oe s̄cli. In die illa dicetur
ierl̄m i ecclīe militanti q̄ noīe
iherl̄m desig͞nāt v̄ba ij et hoc apo
stolos et alios p̄dicatores q̄fortā
t̄ fīnioēs. Syon dr̄ noli timere
a p̄secucōibꝰ iudeo͞z et tyra
no͞z nō dissoluantur manꝰ tue
tertrahēs a bono ope dn̄s deus
tuus s. ih͞us xp̄s i me͞o tui sit ia
expositi ē ipse saluabit te i p̄ssu
ris, gaudebit sup te p̄ p̄ueniē
tia in fide. Silebit s. p̄cta tua
p̄dita. Nugas i hoīes vanos
q̄ a lege recesserūt i a fide xp̄i
et a veritate decepti p̄ sacerdotes
et scribas ut p̄dictū ē. Congrega
bo ad fidē q̄ reductꝰ v̄ni p̄dica
te petro reducti s̄t ex illis t̄a
milia die p̄ma actꝰ ij et alia die
q̄nq͞z milia actꝰ iiij q̄ extra erāt

i. de mūdo fidē s̄ciatoꝝ ad fidem
ut nō ult̄ͣ habeās sup eos obp
biu s. sue i̅fidelit͞s. Ecce ego i
t̄fiāā oēs q̄ afflixerāt te p̄ īn
ti͞a n ē ecclīa fuit valde afflicta
a iudeis i p̄secucōe q̄ fca ē sub
Stephāo act͞s viij et illi oēs
fuit i̅fecti p̄ sco͞s ul i fine
v̄ducti p̄ captiue q̄ fuit ē m̄ors
tuiit. Et saluabo claudicantē
i p̄secucōe n̄ s̄b Stephāo vide
q̄ maior p̄te dispsi fuit p̄ r
giōes aplis i ierl̄m i manē
tibꝰ q̄ erāt fortiores et eccl̄ia
videbat q̄d͞ cla͞udicare i de
biliōe p̄te, et eā q̄ eiecta fu
erat p̄ disp͞siōē p̄dicta cōgrega
bo i v̄n͞i te͞pre tali q̄ p̄ q̄destes
te͞p ierl̄m p̄ totū adriāg͞ec
cam i cōdificati et solis p̄aenis
i h̄itare qo͞esit et t̄ mihi de x͞p
amis q̄ erāt dispsi p̄ regiōes
ibi fuit itez cōgregati. Et po
nā eos i laudē q̄ maxiꝰ ē fuit
i̅pletū a tpe Constātini et ce
Ī̄ omni t̄ra cōfusiōes eo͞z i q̄bꝰ
plus fuerāt cōfusi q̄n an pu
bl͞icabat malefici et sacilegi ut
eo gestis aplo͞z et mu͞in In
tpe illo q̄ adducā vos de locis
occultis ad publicū sic p̄z de s͞co
Siluestro et multis aliis late
tibꝰ p̄ rabiem p̄secuto͞s q̄ per
Constātinꝰ et alios fideles p̄nci
pes fuit assecurati et valde
exaltati. Et cōuertā captiui
tatē p̄ius n̄ illi q̄ deprehende
bant tam xp̄iāni occidebant
ul' dāpnabāt sic captiui ad
fodiēdū arenā et ad similia
opa dura ut eꝰ gestis multo͞z
s̄ctoꝝ. Et de dn̄s q̄ ē pra v̄i
tas et regnat i s̄c̄la s̄clo͞z amē
Explicit s͞ꝰ lectura sup
Sophoniam s͞ꝫ sup
aggeum s͞ꝰ lectura

Jeremias ppha iſte plogꝰ
diuidit̃ i dͣs ptes i quaꝝ
pͣa iſinuat̃ miſſio pphe
ad denũciandū tpis do
mꝰ dñi redificade ꝑ re
uerſo de babilo^ca capti
tate i 2a pte ondit̃ mã pphie
ibi Ora aūt que i textu in pͣa
poit̃ ſic ꝑo ſagit̃ de capti^te
2o de reuerſione ibi Beuage^o
itaqꝫ ij^o anno 3° tagit̃ miſſi
o pphe ibi ſꝫ cū meoraty pp^s
dr igr̃ Jere ab ppha² libri i ꝑa
lipꝯ xxxvi Sibi dña rege qꝫ lla
bu^or ꝓceſſit q̃ aduiauat eū
ꝑ deū et iduat̃ ceruice ſuã
et coꝝ ut nõ reuertet̃ ad dñm
Dñu iſtr̃ ꝫ ꝑem iſtr̃ ꝓfert Je
xxxvij hic intellig̃ qͣ e q̃ ꝓſtrat
tam ſ ꝑuiruũ Sedechie ſꝫ tꝫ
latꝫ in capti^te reuiſit dr ibi
hec dr dñs ego tradã eum te
hac in ma^u regꝭ babilõ et ſu
cedet eã igni tu nõ effugies
de ma^u eꝰ ſꝫ cõprehẽſione
cõphẽdis et i ma^u eꝰ tradis
Sꝫ cū meoraty h^r tagit̃ cauſa
duaꝝ captiũ^t et diuidit̃ in ꝑs
qꝛ ꝑo cõprimit̃ cã mitoia
2o cã effuſiõs ibi volẽs dñs 3o
cã final' ibi hac roe dr gõſ
tu meoraty pp^s ſ iſtr̃ qꝫ ꝓſe
tur ad duas tꝫ hic ad a quos
ꝓlictos de xx tꝛibubꝰ iſtr̃ rei
bꝫ vidr̃ hinc Jere ij a ſeclo q
fregiſti iugū meū rupiſti vi
ncula mea dixiſti nõ ſuia
In oĩ colle ſublimi et ſb oĩ li
gno frõdoſo tu pſtnabis me
trix eꝭ effuſiõe ſãgis ino
cẽtũ et maxe tpe manaſſe
iiij R xxi Inſup ſagĩe inocẽ
tem fudit manaſſes multũ ni
mis donec impleret ihrlm uſqꝫ ad
os Jere xix libauerũt libãia diis
alienis quos neſciebãt ipi et
p̃res coꝝ et rges iuda et r̄
pleuerũt locũ iſtũ ſãgĩe inocẽ
tũ ſꝫ gñt ipiaſſet i ipiũ ſe
cuſſꝫ et ſunt h^r ipietas pt' qͣ op
poſitũ pietatis q̃ ẽ cultꝰ dei vo
lebãt q̃ dñs gñaꝫ ꝯmiſã eꝫ
de ppli peccatis i oia q̃ ad te
pus reſpire obſtãs meora
tas ſ ꝑulteꝝ ydolaꝝ et effuſi
onis ſagĩs inocẽtũ lxx anno
rũ de qͣꝫ dr Jere xxix Cũ ce
perit cõpleri i Babilõe lxx a
ni viſitabo vos et ſuſcitabo
ſup vos vbũ meũ bonũ et
reducã vos ad locũ iſtũ ꝫ ar
roe ut cõpleto nũo lxx anoꝝ
nouꝰ ppl's atiqͣ mortuo qꝛ
vita hoĩs rar̃ excedebat
lxx anos uſqꝫ i dͣ ppl' dictꝰ a
noꝝ numerũ in ꝑmis lxx an
noꝝ ãno h^r tagit̃ ꝓuiſiõ
a captiuite babilõica et ꝑo ta
git̃ ordo ſb ca reuerſio ſꝫ ſb
ucceſſio rgni Caldeoꝝ et ſuc
ceſſio rgis medoꝝ i rgñ babi
loñ 2o tagit̃ cã mitoia
ibi tunc ꝑo ãno 3o tagit̃ re
uerſio ꝓpoſi ibi nã molete
xx ipa pte tagit̃ deſtructio
rgni Caldeoꝝ 2o ſucceſſio rgꝭ
medoꝝ ibi Darius q̃ medꝰ ꝫ
dr igr̃ Beuage^o itaqꝫ i^a ano
ſ duaꝝ capti^t rgno Caldeo
rũ ſbuerſo i deſtructo et h^r i^r
fecto Baltazar rege darius cui
regno ſ caldeoꝝ adhuc viij an
ad rgnãdũ i adhuc ſtetit i hoc
rgño ꝓſtabat ſꝫ ꝓuiſione ꝫ
xxv Cũqꝫ cõpleti fuerit lxx
ani viſitabo ſup rgẽ Babilõ
Sꝫ blaſphẽia et ã a peta alle
uauit tpi ſꝫ q̃ viſio dan
ꝑit dan v de ſpãn viſiõe dan
ij^o hẽtur de 2a hẽtur dan
iij^o que ſic ingr̃ dr i hyſtoia
ob hẽc tm viſio dr q̃ vidit i
ca rex i fornace q̃ ſtũ ꝓlõn
ſio dei Cͣt dr viſio danielis q̃
ſcribit̃ i lõ daniel de tria vi
ſiõe hẽtur dan iiij q̃ nõ ſcͣp
ſit daniel ſꝫ ẽ epla rgꝭ quã
ſcͣpſit vniũſo rgno ſuo poſtꝗ
de beſtia ꝓſtitutꝰ ẽ i hoĩe et

in regnū de iiij visiō habetur dan
vij que dr q̄rta visio danielis
Nō ſ ordinē libri ſ ſ historiā ſ
anno p̄o baltazar et ſcripta ſut
caldaice ꝑ ptes vō Caldaice et
vij visio habetur dan v de q̄ dr
magis i historijs i hec vba ſer
vij visio danielis que iiij ē in
daniele ſ hebreos eaꝝ scripta erat
i ꝓlogo aggei et h̄ caldaica ſcrip
ta ē dupl' scd'o visio ſ ordinē
historie nō ſ ordinē libri ꝑpt
tam ſacrilegiū q̄ in eadē visiōe
est ſta ſubiūctō Sacrilegiū em
cōmisit baltazar bibens vinū
i vasis templi dn̄i cultu ma
nipatis cū uxorē et cōcubinis ſuis
dan v q̄ ſ causa i eadē visiōe cō
tine̅ꝛ p capo vel i loco vbi tāgit
vij visio que exprimitur qm̄ ibi
dem dr̄ dr eadē hora apparuit
digiti q̄ſi manus hois ſcribentis cōn
candelabꝛ in ſupficie pariet' au
le regie et Rex aspiciebat ar
ticulos manus ſcribentis cui' p̄mo
anno h̄ tāgit causa mīstoria
visio ſ ord danielis p̄o ar ta
hic tpi q̄ ſta ē ord ro oroīs
actū ibi ſuppūtat' anis zo ta
oroīs actū ibi orat' taꝛ p ſe l'o
oroīs exaudito i ſui p gabrie
lē dt ḡo Cirus ſ darij nō ꝗ inl
ti ſunt darij p'm' fuit ſic ꝑp
gib q' darius fuit auūculus Cy
ri cui regnū Caldeoꝝ cōpugtū
nepoti maior etate rediit q̄
mortuo regn caldeoꝝ ad Cyrū
nepotē eius deuolutū ē Alius aūt
darius fuit ſic vtapsi alis ſup
pius ſ historiaꝝ ſcolaſt' q̄ regna
vit xxx annis cui' anno ij renoua
tū ē templū et cōſūmatū 1 Esdre
vij dr q̄ ſenioꝛ iudeoꝝ edifica
bat et ꝓſperabant iuxta ꝓphetiā ag
gei et zacharie filij addo et edi
ficauerunt et cōſtruxerunt iubente
deo isrl et iubente cyro et dario
artaxerse regibꝫ persaꝝ et cōpleuit
domū dn̄i hec darij ſtrapſi ſic' ſit
Artaxerses i cui' octauo Esdras
iueniens grām obtinuit ut i ꝑlm
reuerteret' cū multis donarijs et
dic vij huius et regis p̄mo ve
cat Neemias q̄ cū multa tota
reuersus ē ꝑlm data ſibi lr̄a a rege
ad instaurādū ꝑlm et muros
eius diruptos Neē ij cap' z' da
rius dictus ē cognomento Nothus
que ſucceſſit xx artaxerses eō
fuit darius ſic arſam q̄ inteſſit
Allexander macedo q̄ darius vltius
fuit de regibꝫ medoꝝ et persaꝝ
Et ḡo h' intell' dr̄ intell' de ꝑo
dario ſ cui ſucceſſit Cyrus i regn
ut xv visio mai bat dan ubi
putatur annis captiuitatis iudeoꝝ q̄
ꝑ ve at fuerat p̄missis ve' xxx
et tēpus omnis cui ꝑ gabrielem
an lū dan ꝑo ſta moiente re
ḡt tāgit reuersione eiusdē p̄mo
ḡo notatur erat reuersiōis cū dr̄
Ana moiente ſupdc̄o rege medoꝝ
ſ dario et ſuccedente cyro ſo
lūtur ea cōſtitus cū dr̄ p eunde
regē i p Cyrū p̄o Esdre p̄mo v
notatur ipā reuersio ibi ꝑlm cū
isrl in ꝑlm reductū l'o ſbdītur
ipius reuerſiōis ꝑtificacō ibi hystoria
h' ꝑalipꝑ vltimo et i i'ā Esdre
affirmat p̄o cap' Cuius ꝑ ꝑpo ſit
hec ſolū de missiōe ꝑphe et ꝑo
tāgit' q̄ ē missi ro tangit' mis
ſionis actus tal missiōe eiusdē
ibi ꝑ q̄ in zo anno zo tāgit ad
q̄ missus ē ibi vt credat teple
to mūo ꝑ tē in pā pte duo tan
git p̄o ꝓpedimtū ꝓſtatiā ꝓſit
et tepli ro incredulitatē ꝑpli de
inſtātia tpis redificacō ibi q̄
recitat dt ḡo Cuius a ꝑo isrl et
a ſenioribꝫ teplū dei edificari
cepisſ 1 Esdre iiij' mortuo cy
ro rege que ſ dolo ꝑminentū
reſtet' regia ſeruitus lex ii i Croni
cis messagetarū q̄ Cyrus multis regniſ
inpugnatis et principibꝫ ſupatis bel
lo ſtitas ꝓpetebat cū Thamiris

regina secreta dissimulato dolore filii
cui quē iā cyrus i bello trucidauit
dolose quiuit pparat vbi cū te
mulcētū cū ductitibus militibus
psay necat Capud vō eius a
putat atz in vtre huāo sāguine
pleinu pōa iussit insultans d.
Sacia te sāguine quē sitisti ac reg
nate Dario ytapsi de q° i Esdre
v et vi ca° q' incōtato cyro
successit licet fuerit plures ir
medy scilicet Cambises seu arthaxer
ses q et vocat° assuerus in hys
toria vō Judith vocat° nabugodnosor
et Ermeides et frēs Ermeidis
qui Ermeides moriens sbstituit
sic scribitur i hystoriis et idē Esdras
dicit i Esdre iiij et iiij Cuius rō
i q de causa de tēpore ppt sīlr
illi de tēpore ē alias legim uel sed
tus fuit vnū credebat nōd ad
uenisse tpe domus dni edificā
de. p° tp' in ij° ano eius h' notum
vn aggei p° ego ppt iste dr nō ē venit tpe darii
actus sūt ee eius missos tpe cū
dr in sō ano regno incōtan
darii filii ytapsis quib missus
ē aggeus ppha et a q° sū ade lo
cu et ad que ē ad zorobabel
filiū salatiel ducē Juda istud
habetur in prīo aggei v de ina
no ij° darii regis i mense vj
i vō die mensis sūt ēt viij dd' in
mat aggei ppha ad zorobabel
filiū salathiel ducē Jude et vt
credat h' tāgit ad q° missus sit
et sūt duo pte ē amonicō pn
pii de credulite coplecōis mū
anoz zin ē amonicō eius occu
litus qo ad quem p'mū nō tēe
dēte i ibi hē ēcs addito līa ē
plana Qūa ac q intēcō h' tātu
nūa pphe vide quāptoz pphi hē no
dr q aliqi tangit de visio pphi
actuali sz ipō visio sicut
pphiā edific° templi aggei p° ac
descēdit i mōte porta te sig
edificate domus et isme eam ac
habetur de hic Et misit se et fa
ciebat opus i domo dni Renoua
cio ti aggei po Nuq tpe e vt

habitet in domibus laqueatis sed
sunctā sacerdotalē aggei ynt
roga sacerdotes ec et initiu ra
nō et cetera sed

In anno sēdo et cetera
hic incipit ppha aggei
et diuidit in duas ptes
pphem et cōcanos ibi hec
de dītt in phe° vō p° po pē tp
hmg pphie cū dr In ano sēdo da
rii sz Josephū v libro antiquitatu
judaice Iste darius filius fuit ytasp
tapsi nō astiagis filius et fuit ami
cus zorobabel et fauorabilis iu
deis ut p° Esdre vj et h' ma
xime fuit ut dt Josephus qui an
quā pmouere ad regnū fecit vo
tū q' si sic eū cōtingeret pmoui
faceret templū et Jhrlm reedificari
et ibi vasa offerri s vō ea sa
Iste darius fuit filius assuerii reg
et hest' regine et fuit fauora
bil iudeis rōe mris sue q' fu
it iudea et istud dcm vr in
pbabilis sic declarat diffusius
sup pm tamlibri hest' tū sō v
trū dcū aggeus ppha pg
rōim tpy Babilone qui vtiq
s duo fuerunt pp Cyrum in die v
na mensi i prima die illius me
sis ē con nō loqui q° dr Ceu p°
Et seq ē vespe et mane dies v
nus i pmg lux lucet eorum vna
ac sabbati valde diluculo vnq
prima eo por nom pphe tū dr fa
ctū ē vbū dni in manu aggei
i' p ppm aggeū tē p dei mi
stu ille n ē mos loqui ebra
ycis pt eo dicit q in hoc expmit
domi pphie datū aggeo p sil
tudine domi corpal qd por in
manu repletur zo por qp pphia
tū dr ad zorobabel filiū salati
el etc iste zorobabel fuit nepos
Joachim qui Euilmaduch rex
babilon liberauit de carcere et po
suit tronum eius sup tronū regū q
erat tū eo i babilone iiij Regū
duce Juda eo q' erat de tribu iuda
et ad Jhsum filiū Josedech sacerdo
tē magnū isti n duo erat pn

I

n paralipomenon in fine eciam loquitur de ista prophecia Ag
gei; dicit eius scriptum prius. Et reliquos pro
gressus habet dicit hic quintum incipit. Et
latus est quod filij qui fuerunt reduci
enses de babilonia statim fundauerunt
templum in Jerusalem i Esdre iij° et
statim impeditus fuit a vicinis
gentibus propter quod dicebat non dum
aduenisse tempus ad edificandum te
plum, si non placeret domino ut tunc il
la edificacio tolleret impedimenta
ut dicebat propter quod fuit negligens
de illa edificacione usque ad tempus da
rij persis in quo aggeus prophetauit ste
uplectus reprehendit eos de illa
negligencia exortans eos ad tem
pli edificacionem et hoc fuit vj an
no darij i Esdre vj secundum Josephum
vel anno eius viij qui fuerunt ne
gligentes in operando et dicitur
iste textus in duas partes primo arguitur
presentis negligencia; 2° confortatur se
quens diligencia. Circa primum in parte duo
primo ponitur augmentacionis actus 2o
eius effectus ibi et audiuit circa
dicit populus iste dicit non dum venit tempus
hec dicebat propter impedimenta
puelencia a deo permissa licet
hoc non valebat, deus non alium in
opere suo placato impedimenta permit
tit occurrere ut maius meritum
haberent in maiori labore, secundum sequitur
numquid tempus est vobis ut habitetis in
domibus laqueatis, id est ad habitandum
facientes vobis edificia nimis
et domus domini sit deserta quasi diceret non
improbat per ecclesiam ponite corda
vestra super vias vestras id est cogita
te de operibus et de viris vestris
laboribus et inuenietis defectum nota
bile propter opus templi neglectum ut
habetur ibidem secundum Seminastis mul
tum scilicet vos fructus inde recepistis et
intulistis parum id est decoriastis ita
quod non habuistis tibi inde ad
sufficiam neque potum neque operimentum et
qui mercedes congregauit ut inde lu
craretur misit eas in saccum pertusum
in primum a ultimum inde nichil fuit lu
crum propter negligenciam edificandi templi
domini secundum hortatur eos parare edificatum
dicit habet dicit dominus Ascendite in montem
libani ubi erant ligna huiusmodi edi
ficio apta certum patet in libro re
gum; et vos festinatis id est cum magis
intenditis utilitatibus vestris et quod non
vult diligencia sine dei prouidencia secundum sequitur
dicitur propter hoc id est propter nimiam diligenciam
in operibus vestris et neglectam in di
uinis super vos prohibiti sunt celi ne
darent rorem sufficientem ad terre fecunditatem
et per consequens impedita sunt terre nascencia
et per consequens homines et iumenta suf
ficientes nutritiua non haberent quod re
quiritur ad nutritiuos horum et iu
mentorum sufficientes nutrimentum quod et
secundum corpus de superfluo alimenti
... in nutrimenta materiam ministrat
potencie generatiue ij° de anima et
super ... labor manuum quod homines
non possunt bene laborare nisi habeant
sufficientes nutrimentum. Et audiuit
hic ponitur augmentacionis effectus quod ad
vocem prophete dux populi et sacerdos ma
gnus et omnes totus populus receperunt
voluntatem et constanciam edificandi
domum domini licet breui pauci excepti
qui disturbarent. Et dixit Aggeus nun
tius dei de nunciis domini id est de nu
mero prophetarum a deo missorum; ego vobi
scum sum dicit dominus placatus vobis auxi
liari in edificio templi. Et susci
tauit dominus spiritum id est voluntatem et con
stanciam ad edificandum c. ij

I

n die vicesima quarta quinque reprehensa
est populi negligencia hic ponitur confor
tatur eorum sequens diligencia et di
uiditur in duas quia primo confortatur de
operis perfectione 2° consolatur de ... adhuc
tu ibi nolite timere et primo pri
mum continuacio de predicti 2o exe
cucio proprie ibi in septimo, circa pri
mum dicit in die vicesima quarta mensis et i
ncipit eius principatus propheta et fa
ciebat opus domini in domo domini ex
ercituum dei sui et non dicatur quod tunc
inceperunt illud opus secundum hic mutatur
ex anno ij darij et sextum ad mensem
tum dicit in vj mense et dicitur a qui

q(uia) iste fuit mens(is) septemb(ris) q(ui) s(ecundu)m
eos primus mens(is) apud ebreos e(st)
d(e)plis sic. o(mn)i(a) fuit gen(er)al(ite)r q(uod)
Exo(di) xii q(uod) primus mensis apud e-
breos e(st) marcius tu(n)c a(utem) iuxta p(ri)-
ma(m) n(ost)ra(m) q(uod) fallit. m(en)ses p(er) lu-
nas et s(ecundu)m h(oc) iste mens(is) e(st) augu-
stus q(ui) e(st) vi(us) a marcio s(ecundu)m q(uod) xxiiii
dies no(n) est tp(ri)m(a) q(uod) solet edi-
ficia mag(is) inchoari sed magis
e(st) p(ro) uvis v(e)lis et h(oc) ad h(oc) m(agis)
e(st) apta xxiiii dies mens(is) septe(m)-
bris vero alit(er) d(icitu)r e(st) q(uod) lic(e)t mar-
cius sit primus mens(is) apud ebre-
os s(ecundu)m ordine(m) festor(um) p(er) a(n)ni c(ir)-
culu(m) tu(n)c september primus e(st)
s(ecundu)m ordine(m) negocior(um) q(uod) e(st) primus
semp(er) s(ecundu)m eos eo q(uod) i(n) ip(s)o fuit
creatus mu(n)dus sic(ut) declaratu(m) fuit
diffusius Exo(di) xii Et s(ecundu)m h(oc) m(en)s(is)
iste vi(us) h(abe)t a(n)te februarius co(n)-
t(inet) xxiiii dies e(st) i(n) p(ri)n(cipi)o veris q(ue)
e(st) t(er)cia dies eius et ideo illo t(em)p(or)e
solet disponi ma(teri)a edificior(um) co(n)-
t(ra) v(er)o excessiuo(rum) In vii me(n)se
hic co(n)tra excep(tio)ne(m) p(ro)posit(a)m ... q(uod)
p(ro) p(ro)p(ter) t(em)p(u)s tu(n)c d(icitu)r in vii me(n)-
se subditur (con)fortac(i)o op(er)a(n)ciu(m)
cu(m) d(icitu)r loq(ue)re ad zorobabel f(iliu)m sa-
lathiel ducem iuda et ad Ihesum f(iliu)m Iosedech
sacerdotem magnu(m) et ad reliquos p(o)p(u)li
ad tot(u)m p(o)p(u)l(u)m Q(ui)s i(n) vobis
e(st) derelictus q(ui) vidit do-
mu(m) ista(m) a salo(mone) edificata(m) nu(n)c
tu(m) destructa(m) i(n) gl(ori)a sua p(ri)-
ma t(em)p(or)e Sedechie q(ui) vinciebat(ur) n(on) adu(c)
a(n)q(ui) videsi de captivit(at)e baby-
lonica q(ui) t(em)p(or)e Sedechie viderunt
te(m)plu(m) a salo(mone) edificatu(m) an-
tequa(m) destrueret(ur) a Nabuzardan
ut h(abe)tur i(n) Esdre in Neemia ita
e(st) q(uod) n(on) sit q(uo)d sic q(ui) redeuntes
de babilonia statim i(n)ceperu(n)t re-
edificare te(m)plu(m) s(ed) i(m)pediti ab ad-
u(er)sariis mediante fuerunt usq(ue) ad
2m annu(m) darii ita q(uod) i(d) quasi
nichil erat reputandu(m) Et nu(n)c (con)for-
tare zorobabel et p(er)ficietis q(uia) op(er)e
mea assistencia v(er)bu(m) q(uo)d pepi-
gi vobiscu(m) i(n) tu(m) p(at)ribus v(est)ris cu(m)
egrederemini de terra egipti i(n) ip(s)o
e(st) filii p(ro)p(ter) istud in p(at)ribus v(est)ris

alit(er) sic o(mn)ia g(ra)u(i)a ... istu(m) ... lo-
q(uen)di ebreor(um) ut adduc(a)t n(on) s(ecundu)m leui-
ni ... p(ro)p(ter) s(ed) Abrahe cum q(uo)
obuiavit ei melchisedech p(ro)-
misit n(on) p(ro) assiste(n)te d(omi)n(u)s cu(m) s(ecundu)m
uiret ei fideliter i(n) Exo(do) i(n) te(m)plu(m)
b(us) locis nolite timere q(ui)a quat-
tuor p(o)p(u)li (con)solac(i)o de adductu p(er)
et dixit m(ihi) duo q(uia) p(ro)p(ter) (con)so-
lato de p(ro)p(ri)o adductu eo de mul-
tiplici tr(ans)structu ibi i(n) vicesi-
ma p(ri)m(o) d(icitu)r Adhuc unu(m) modicu(m)
e(st) i(ns)t(ar) breue et (ego) co(m)mouebo celu(m)
mu(n)di et ego co(m)mouebo celu(m) s(ecundu)m
illud fuit (com)pletu(m) q(uan)do stella noua
i(n) nati(vi)tate (christi) apparuit i(n) natiui(tate) et t(er)-
ra et mare q(ui) fuit (com)pletu(m) q(uan)do
p(ro)uictoria(m) p(ro) eor(um) i(n) o(mn)i t(er)ra et
in i(n)sulis maris et mouebo
o(mn)es gentes h(oc) fuit (com)pletu(m) i(n) re-
uelac(i)one mirabile s(ecundu)m q(uod) t(em)p(u)s q(ui)a t(em)p(or)e
exiit edictu(m) a Cesare Augusto
ut describeret(ur) uniu(er)sus orbis t(er)-
r(arum) s(ub) d(omi)nio Roma(norum) i(m)peratoris
p(ro)p(ter) q(uod) ibat singuli i(n) ciuitate(m) sua(m)
et tu(n)c (christus) fuit natus lucas ii(o)
subdit(ur) Et veniet desideratus cu(n)c-
tis gentibus i(d est) (christus) p(ro) salute o(mn)i(um)
gentiu(m) mittend(us) et i(m)plebo do-
mu(m) ista(m) gl(ori)a q(uia) i(n) te(m)plo isto p(er) zoro-
babel reedificato (christus) fuit a(n)te
oblatus et ibi plures p(re)dicauit et
multa miracula fecit eo q(uod) domus
illa fuit su(m)me glorificata et hu(ius)
deo h(abe)bat oppositu(m) rabbi
aquiba de q(uo) d(icitu)r i(n) ii h(uius) ce(n)tra
d(omi)ni q(ui) apud iudeos aute(n)tic(us) e(st)
q(ui) sic exponebat passu(m) istu(m) ad-
huc unu(m) modicu(m) e(st) s(ci)l(icet) regni re-
turi ista h(ic) destruc(ti)o p(ro)p(ter) h(oc) do-
mus et p(ro)p(ter) id reg(num) mouebo celu(m)
et t(er)ra(m) et mouebo o(mn)es gentes
et veniet messias q(uia) paucos p(ro)
r(e)ges de gente(m) iudea(m) q(uia) p(ro)p(ter) et
t(em)p(or)e herodis q(ui) cibus (?) s(ub) d(omi)nio ro-
m(a)n(o)r(um) imp(er)atoris reductus ... alienu(m)
... i(n)moies (?) ... sic ...
i(m)posuit (christus) diadema regni et
duxit id regnu(m) usq(ue) ad herodem q(ui) e(ra)t
alienigena ut diffusius declarat(ur)
i(n) storia h(ec) ystoria ... e(st) a(d) p(er)fectu(m)
uenit (christus) q(ui) d(e) vobis p(ro)uidebo

de expensis p edificio dom9 mee
magna n erit glia domus istig no
uissime qz incep istig redificatie
plus qz pime p salom edificate
Ista vo glia maior no pt in
telligi de edificiis nec de orna
mentis so dictis ista p modica
fuit i° pime. archa n testati
de qz pru glabantur iudei fuit
i p'a et no in 2a s' autho ces
et ebreos et io in illo pt di
ci glia maior domus 2e qz pe
n ex pnia x' ut pdim e q
e stuts prior dan vo Et i loco
isto dabo pacem. vn nato xpo
anli cantaunt glia in altissis
deo et i tra pax hoibg bone
v. Rudent tn aliqui Ebrei ad
ht qz ista maior glia intelz
de anis qz ista dom9 2a dura
uit cccc° anis p'a vo ccc x anis
s; hc no vz qz si qputat' ani
p tpa regu ab ano in q° salo
qsumat' tepli usqz ad destruc
tion ei9 p Nabuzardan inue
ccc xxx ani deducto. at hc
omitto qz prolixite pt tn vi
deri discurrendo p t'ciu libru et
q'rtu regu p'tica dato qz 2a
dom9 durauit plg qz p'a p x
anos ut isti dicut ista tn glia
qi nlla eet iputada mayi e
qz p plures anos ista dom9
2a vilificata erat tpe Antiochi
q posuit ibi abhoiacioe pedu
vt hr i machab9 i. Io aliq
exponut de teplo p rege mes
sia edificao que iudei expectat
ventum s; hc pz falm qz de hic
Et ipleb° dom9 ista glia mea
ergo pz qz ppha loquebat' de
domo q actu tc edificaba' et
qz digito ondebat Itr qz p hc
qz subdit' istig dom9 nouissi
ergo pz qz tcia dom9 malis no
e expetanda Ma'ie exclz onde
p'ma aduct9 x' qplet9 q'ppha
tur hic ventig domo illa state

et ea sua prima glorificaturus
Ipa at destructa fuit p Roman
ia du e s' xl9 ano p9 passio x'
n recepta h' contapes
pli qpla° de multiplicare
fructilu tre et dicit' in
p ptes qz po cont multi
plicatos fructum 2o redit ad de
mictand x' adiectu ibi et fin
e p'a i d qz po q'da pabla per
3° ad ppositu applicat' ibi et vn
det ecta p'm par tpr detiatu tu
d' iurusta et qrta 2o s'b ditur
pabola p modu intogabi tu de
Interroga sacerdotes lege, q ex of
ficio tenent' s'ire ea, si tulit ho
mine sctificata et pz lra et s'b
dit' videlz dixerut no et s'b
dit' 2a quo de oppo'io tu de Si te
tigit pollutus i ana i q incurt
pollucio ex tactu mortui ul alicuj
huiq' et s'bdit' vnfo qtamina
bit' pd xl quide pomg ex tactu
carnis sctificate sctificatus p
tactu suu no sctificat aliud ad
cibu ul potu ptines, et tn ho
pollutus ex tactu rei imunde
pollut ic pt dupx vo pmage
sc faalig e destrue qz qstrue
lra faalig e pollue qz sctificare
Aliud vo qz hc e magis suscep
tiuu sctificacois et pollucois qua
res inaiata q non e susceptiua
viciis et virtutis sic aiata Ip qz ho
pollutus mo pdicto magis pol
luit aliud tactu suo quia pur9
sctificatus aliud sctificet Et vn
det h' applicat' ad ppositu dicit
sic popl' iste q e vicijs et virtut su
sceptiuus an facie mea pollutus e
pcta vestra qz teplu edificet' et
oia q obtulerit ibi i ex locali te
pli qtaiata erut qz statim declat
p effcm cu d' Et nuc ponite cor
da vra 3' i diligenter qsideate tpr
pcedent edificacio inchoacois tepli
Cu accedetis ad aciuu segetu
xx modior i q s'bxnaria estia
res deberet fieri xx modios et
fiebat tm x et ita de vino
i torcularij 3' pcussi vos vento

vincte et et in ursi sp pestilencias pro
magna pte vastantes vel impedictos
terre nascencia et ista sunt dire ire
dom [illegible] pomite corda vra
et et subditur a die qua funda
cata sunt [illegible] q
redeuntes de babilone statim fun
dauit templum ut [illegible] im
pedientes opus fuit intermissum
usque ad [illegible] darij annum et [illegible]
hic a die q fundamenta iacta sunt
templi dni non est intelligend de
fundamentis [illegible] et primis q
iam facta ante fuerant [illegible]
h' fundamenta illius q sup sunt edifi
cata p'o posita fuerunt que [illegible]
[illegible] habebant [illegible] fundamenti
ponite sup cor vrm i attendite
diligenter mutacionem terrena sterilitatis
[illegible] iam [illegible] in germine est [illegible]
non pt videri sequens fertilitate
vel sterilitas et id de fructu ar
borum. Ab die ista i a die [illegible]
edificij templi operando i [illegible]
templi q fuit mense [illegible] an
[illegible] diem mensis sexti operari
ceperant [illegible] ut dam
est in pr° [illegible] benedicam i mul
tiplicabo fructus terre q d [illegible] erit
vobis signum manifestum [illegible]
[illegible] Et [illegible] redit p
pheta ad [illegible] adue
tum [illegible] erit [illegible]
dr [illegible] prophete non sunt
locuti [illegible] ad dies messie [illegible]
intelligendo de [illegible]
mus [illegible] fuit [illegible] et [illegible]
[illegible] tempus [illegible] reuelacoes [illegible]
In vicesima [illegible] mensis [illegible] compl
tur [illegible] reuelacio [illegible] loquere ad zoro
babel q de [illegible] misti
[illegible] Ego mouebo
celum pit et terram [illegible] ut est
et subuertam solium regnorum [illegible]
solio [illegible] et [illegible]
ut [illegible] dictum est [illegible] In die illo
[illegible] dr [illegible]
[illegible] dicebat Assumam te zoro
babel [illegible] de [illegible]

zorobabel cum [illegible] ponam te
[illegible] sigillum [illegible]
[illegible] de Jeconia [illegible]
[illegible] viuo ego dr dns si fu
erit Jeconias filius Joachim regis
Juda anulus in manu dextera
mea inde euellam eum [illegible]
[illegible] sigillum [illegible] anulo [illegible]
[illegible] principium [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] Jeconias
fuit a deo repulsus [illegible] ma
liciam sic zorobabel nepos eius
acceptus fuit a deo [illegible] suam iu
sticiam [illegible] te elegi [illegible] ad opus
edificij templi [illegible] exposicionem
[illegible] ego
mouebo celum pit et terram [illegible]
[illegible] doctoribus [illegible] et [illegible]
[illegible] de mutacione regnorum [illegible]
[illegible] zorobabel [illegible] et [illegible]
[illegible] regni
[illegible] tpe fuit [illegible]
tpe zorobabel et [illegible]
[illegible] In die illa dr dns exerci
tuum assumam te zorobabel [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] de [illegible] ut [illegible]
[illegible] zorobabel [illegible]
[illegible] et [illegible] fuit [illegible]
[illegible] da
uid [illegible] dno deo suo
et dauid regi suo et [illegible]
[illegible] filij [illegible] et [illegible]
[illegible] dnm suum et dd regem suum
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] assumam te zorobabel [illegible]
[illegible] assumpta fuit [illegible]
[illegible] filij salathiel
[illegible] carne [illegible] salathiel [illegible]
et dauid et [illegible]
[illegible] meus [illegible]
i q [illegible] et ponam te [illegible]
sigillum i signum federis [illegible]
et [illegible]
[illegible] de eo [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
elegi te ad opus [illegible]
[illegible] et [illegible]
et regnat i secula seculorum Amen

Incipit ... sup zachariam
Incipit plus s' zach' pphā
Anno ij° darij ꝫ Iste
ꝓlogus diuiditur ī ptes
pmo legitur ī quibus pta
gitur quedā de aggeo et
zacharia quia in ea
tangitur quedam qui zacharie et
eius ꝓphetie specialia ibi Anno et c'
primo ibi ꝫ In pria pte tangun
tur 2o tangit tempus ꝓphetarum
torum ꝓphetarum cum dicit Anno 2o da
rij 2o tangit ordo ꝓphetarum
ibi hac de causa vbi dicit quod dis
cernens precessit zachariam duo
bus mensibus 3o tangitur tempus
ꝓphetandi ibi ad restauracione
et templi dicit quod Anno 2o qui
fuit quadragesimus a primo anno cyri
darij ystaspis filij vt in glo ...
ro quod post annos regnaui in ipsis
mensibus apud massagetas a
Thamira regina massagetarum
Cambises filius cyri maior suc
cessit in regnum quod expleuit viij
annis duos magos fratres habuit
successores quibus occisis a ꝑso
Darius filius ystaspis rex persarum
constitutus est Cuius regni anno
factum est sermo dñi ad zachari
am filium barachie filij addo
ꝓphetam 2o a primo anno cyri usque
ad 2m annum darij supputatur
anni xl secundum lectores ... aggei
p° et zacharie p° ibi hac de
causa tangit ordo ꝓphetarum illorum
duorum quia sicut aggeus cum zacha
ria precessit duobus mensibus sic
in ꝓphetando vt in pri° aggei
dicit mense vi° In pri° uero zacha
rie dicit mense viij Esdras v° et
p° Esdre v vbi dicit ꝓphetauerunt
aggeus ꝓpheta et zacharias filius
addo ꝓphetantes ad iudeos qui
erant in iudea et ierusalem in nomine
dei israel tunc surrexerunt zoroba
bel filius salatiel et iosue filius
iosedech et ceperunt edificare
templum dei in ierusalem et cum eis pphe
eius adiuuantes eos ibi Anno et pa

est in ista 2a pte tangitur quedam de za
charie et eius ꝓphetie specialia quod iste
ta primum est ꝓphetie mistice ibi Anno et
primi 2o tangit ꝓphetie consolacio vbi
vidit ꝓpheta virum 3o tangit quod eius
ꝓphetia per exposicio ibi sic hac
visiones dicit sic Anno et primi pz
hac vbi lector ... zach' p°
quod vba sumguntur hic cum dicit vidi
nocte et ecce vir ascendat et
ille vir sunt angeli apparens ... specie
viri insidens in equo rubeo ex
quo per quod visio sunt ... varia
vide glosa marginalem quod exponit
tota ... illa vidit ꝓpha
virum hic notatur ꝓphetie consolacio et ta
gitur tempus est consolatoria visio
cum dicit vidit ꝓpheta 2m visionis
solucio ibi eius visio habet solucio
est 2o solucio confirmacio in ta et
ipsa ꝓpheta ... in medio mirteti
mirtetum dicitur locus in quo crescunt
mirti Est autem mirtus sicut arbor
de qua dicit ysidorus ethimologiarum ... mir
tus a mari dicta est eo quod maris
littore arborsit vnde virgilius
Et amantes littora mirti hic
est quod a grecis mirtene dicitur Medi
corum autem libri hanc arborem aptam
sunt multis ... nessaria ...
plurimis hic in glo ... sic
mirtus arbor ... puteolis
fessa membra consolidat et reparat
Mistice per mirtum significatur ꝓphete
et alij qui odorem virtutis et spi
ritu ... gau ... responsiones quos
dei eos consolantur dicit statim aly in
ca gentes sicut assiros et caldeos
zach' iij Anno et ipsa ꝓpheta homi
na° et leuitici xxiij accipietis
vobis die primo fructus arboris pul
cherrime spatulasque palmarum
et ramos ligni densarum frondium
et salices de torrente et letabi
tota duo de vno arbor pulcher
rima appellat mirtum sic pz i
hac cum dicit fructus ligni specie
lignum autem densarum frondium appellat
olea sic quod Nec vim ꝑ textus
velle quod lignum pulcherrimum dicitur

a mirto et glo dr ibid qr ebrei
lignu appellat cedru, dicit ali
bri qr ieos tm h' pot pamu dulc
lentica et p lignu de spes fu
dum de quo fit mentio i eadm
auctre intelligit mirtu de capi
tes die pr i tu celebrabit die
festu scenophagie fructu lig
ni pretiosi frondes mirti ad
designandu lech a per bn olent
lignu flagrancia scenophagia
erat festu hebreor et iter tab
naclor dedicacio q celebrabat
a iudeis i memoria expedicois
eu ab egipto pmoti i tabna
clis agebant vide i opuscle
biblie Et h[abe]t visio h[e]c expo
sicio q dicat q dicat h visio
noctis siel et porro s queiceia
libacom ppli a captiu illa que
fuit de egipto, qr sic in illa
libacoe in pte erat i tenebris q
tu ad tpr spacia ad exeundu
et i pte erat in luce qm ad
ipm exitu qr de nocte premit
se ad exeundu sic pz Exo xii
et mane egressi st et i ista
libacoe qm ad aliquam pte erant
i tenebris capti qm ad alia e
rat in luce libertatis qr i p°
egressu de captiu cu zorobabel
residi e i multi morati st i t
ra caldeor q postea egressi st
cu esdra vii ano artaxersis
ut h[abe]tur i esdre vii et adiuc
multi remanserunt q cu neemia
egressi st vij ano eiusd artaxer
sis ut h[abe]tur neemie ii Et in
dubitao de hc qr dr ob hc noctu
ppha se vidisse mediat qr ppm
isrl i i a libacoe de tra egipti
noctu discessisse constabat Exo
Exo xii h[abe]tur i eadem ipsa die
eduxit dns exercitum eorum de t
ra egipti per tunas Eadem die
egressus e ois exercitus dni de tra
egipti continuo vt h[abe]tur in plogo
iste Exo xii h[abe]tur nox ista obsua
bilis dno qn eduxit eos de tra

egipti Ad idem iz esa ca q
in biduo ex tercio passat ppm
de nocte egressum de ciuitate sol
voltam e scriptu ib° dom e qr de die
exiret cu at dr exysse de no
cte rsensus e ad tunc exeuntis et
ad separaco de nocte h vige
bant egipcii ppm de tra exire
sic h[abe]tur Exo xii et de nocte p
sauunt se ad exitu sicut ibid

In mense octauo [c. 1]
h[ic] incipit pphia zacharie
et diuidit in d ptes sz i
phemum et tractatu q incipit
ibi scriptus e, circa pm pre huius
pphie tpr eu dr i mense viii etc
pz qr hoc fuit post quam i suspense
rat opus templi dni qr i suppe
rant id ano ii° dari mese vi
xxiiii die mes ut h[abe]tur aggei
p° In anno ij darii s[ecundu]m Josephu
iste fuit darius filius ytaspis et
fuit fauoabilis iudeis eo qr an
quam promouetur ad regnum fuit
familiaris zorobabel et fecit voto
de edificacione templi dni i Iehrlm
si eu p moueri contingeret ad regn
s[ecundu]m vero alios iste darius fuit filius
asueri et hester regine et io
fuit fauorabilis iudeis roe matris
sue sz que est istarum opionum sit
verior tractari diffusius i p°
libri hest Sed° qr ca Ideo i hic
plogo notificatur auctor huius pphie
et p° ex pphie domo cu dr fcm
e vbum dni ad 3° ex noie ppo cu dr
ad zachariam q int[erpretatur] memor dei
3° ex pre et auo cu dr filiu
barachie et s[ecundu]m tradicoez ebreor isti du
o fuint pphe sz et zacharias
licz no h[abe]ant cor pphie dicit
at hic aliqui qr iste addo fuit pr
te ppha q missus fuit ad ieroboam
am iii Re xiii et s[ecundu]m hoc no fuit
auus zacharie sz magis videtur
qr int illa et zachariaz fluxit
valde longum tpr dr tn filius eius
qr fuit de gne ipius sic pr in
Ewangelio dr filius dauid qr de eo qnie
descendit s[ecundu]m carnem s[ecundu]m hoc dom de sepcia

non hz auctez qz ipsi eorum no
exprimi^t qz ic vocatus fuit addo
ut ij palip^o xij u^o quittia^o s^z
no ettradicat^r et dato q^d expo
net^r adhuc no valet qz pat
pphe noiati st^r eod noie scz za
charias fius ioiade et zachari
us fius barachie et^r iste addo
vi^t aliq et ab illo et si vo
tus fuit addo. No^n n g^sluetu e
qz pphe sic genealoysent^r s^r p
prem et aliud sic innotui int^r
mediis obmissi. Iratus e sup
qnt^r por trictus i^co p^o agit de
templi et ciuit^r redificatoe tota
com ca^o ij p^a i duo qz p^o agi^t
de p^ta redificatoe 2° de redi
ficat^m cosolatoe ca^o iij^o p^a adu^r
i duo qz p^o agi^r de templi redi
ficatoe 2° de ciuit^r reparatoe ca^o
ij p^a adu^r i duo qz p^o pont
ipli monito 2° eius cosola^o ibi
In die vicesima quarto n i^t hz
sistit s^e qz sunt tardiuli
libiti dei et i petis obstinati sic
fuint pres eoz p^r qz dns p^rmi
sit destrui ciuitatez et templu
et hc e qz d^r h^z Iratus e dns
sup pres vros pmitte^o eos
captiuari et ciui^te et templu
vastari p^r eoz pcta 2° subdit^r
i pna dei Conuertimini ad me
et ego conuertar ad vos
p clementia ne sitis sic pres
vri i petis obstiati ad quos
corrigendos clamabat pphe
tpe zedechie et an^z et no
audier^t s^z magis contempser^t
p^r qz iuste fuit puniti 2° sub
dit^r pres vri vbi sunt et^r qd p
ti fuit occisi a caldeis et p^ti
i captiu^te mortui. et pphe sz
fii^z remitte^o eis pace et victori
am q d i^r iunerit ead^s s^z ka
pa alit^r expo^t de pphetis dni vt
sit qda obtio con^r pdca qz aliqs

poss^t dice illis qbus loqbat^r pphe
pres vri s^t mortui sic et pphe
dei s^t mortui et no habet^r
aliqua prerogatiuaz an^r pres ve
stros p^r suaz iustitiaz et subdit^r
i visio dni. Verum tamen verba
vivet q d na mortalis no pmi
sit qz sic vivat. Verum tamen ver
ba mea circa ad moes et legit^r
tia mea qz m^r ad lege quam ma
daui fuul meis pphis ut dice
ret p^ribus vris qz capturent
et illi fecerint^r ni se corrigerent
a moribus malis et trasgressioi
bus legis. Nuq^d no cophenderit
pres vros q d sic q^z sic accidit
eis ut pdixerat et p^r quis fuit
veri pphe 2° vivet in aializ
mortui sit in corpe. et conuersi s^t
s^z aliqui de p^ribus vris i capti
uitate afflictoe dante eis i tellm
et dixerit cogitau^it dei uisti^t
sua punitoe sic cogitauit dns
s^z ordine iustitie sue copetere fac
turus s^z ordine iustitie sue 2°
subdit^r s^z vias meas et dur
his vie pcta commissa aduer
sus at moderata correctio et ip
lita q adiuuet hiua^z ma^z In
die h^z qnt^r pe ipli cosola^o et di
dit^r i d pcs s^z dupte cosolato
ria visio 2a ibi et leuaui pa
i duo qz p^o por visio 2° eius ex
positio ibi et dixi ad angelum q^ui lo
queb^r visio cu d^r In die vicesima
et iiij xi mes^s et^r ista visio
facta e p^z p^rtez q^ sta fuit
mese viij anni 2^i darij regis
mese sabath i ebreo d^r sebath
et correspondet ianuario expositor
tu dicit qz februario et hc e qz
alii gent^r cu eo ipte vel tpe toto
iudei n fa^r menses p lunacois
et id in tercio anno mes^e po^9 qui
d^r Adar dupliat^r. Magis n s^z
cursu festorum e p^z apud ebreos
vt d^r fusius de chalu tercij xxxxij
(ex° o lbri ping u mes^e s^z ope
re capit apud ebreos a p^a luna^e
que e ppinqor equinoctio vernali

ſiue ſit an[te] ſiue p[ost] ſi[cu]t in p[ro]ce-
ſſu obſidio[n]is ... cognoſcit[ur] mo-
dus die mens[is] ... p[ro]p[ter] i[st]a
viſio tu[n]c d[icit] vidi p[er] nocte[m] que
tot[aliter] q[u]ieta e[st] magis apta revela-
tio[n]ib[us] p[ro]pheticis q[uam] dies. Et ecce
vir i[d est] ang[e]l[u]s i[n] sp[eci]e viri aſcendens
sup[er] equ[u]m rufu[m] in ebreo h[abe]t[ur]
rubeu[m] et p[er] h[oc] deſignabat vi[n]-
dicta div[in]a de adverſariis iu-
deor[um] p[er] colore[m] ſanguineu[m] et ipſe
ſtabat int[er] myrteta. Eſt au[tem]
myrtetu[m] locus ubi creſcit mul-
t[u]m myrtus que e[st] arbor foliis pul-
chra et odorifera viridis et lenite-
ſcit ... ubi ... h[abe]t[ur] ſicut
arboribus pulcris in ebreo
... que et hic h[abe]t[ur]
et ideo deſig[na]t ... p[ro]logo ...
... et p[er] pulcritudi[n]e[m] ligni et
odore[m] fructus deſignat[ur] gaudiu[m]
aſſuturu[m] de reedificatione templi et
ci[vit]atis et depreſſione adverſario-
rum q[ui] erat in p[ro]fundo i[d est] valle
in vallibus n[on] magis creſcunt
... et pulcritudo et ſtudioſe
... p[er] h[oc] intelligit[ur] ſ[ecundu]m qu[o]sd[am]
et ſ[e]c[un]d[u]m ... ap[pro]pinquaverit ... iu-
deor[um] ſi[cut] ſucceſſio regnor[um] ...
... p[er] equos intelligi[tur] iſti ...
p[er] aſcenſores eor[um] angeli ei[s] deputa-
ti et p[re]lati ut dicit expoſitor
... ſi ... p[er] h[oc] intelli-
g[u]nt[ur] angeli diverſor[um] ordinu[m] parati
ad exequend[um] d[omi]ni voluntate[m] et
ſicut d[ic]t[u]m v[er]i ſequentis l[itte]ra ...
dare ut videbitur. Et dixi q[ui]d ſu[n]t
... d[omi]ne ... ad ... pri[us]
expoſito et dicitur i[n] q[ua]tuor p[arte]s
... hec expoſitio ...
... angeli deputati ibi et
vidit d[omi]n[u]s exercituu[m] ...
d[icit] et dixi ego zacharias ...
... q[ui] ſunt iſti eq[u]i varii rufi
et albi et dixit ad me ang[e]l[u]s
q[ui] loquebatur i[n] me i[d est] m[ihi] deputat[us] ad
cuſtodiam ego oſtendam t[ibi] i[d est] faciam
oſtendi p[er] angelum ſuperiore[m] q[ui] p[re]eſt
toti p[o]p[u]lo iudeor[um] ... iſte ...
... reſpondit ... Et ſubdit
Et reſponderunt viro q[ui] ſtabat int[er] myr-
teta i[d est] angel[u]s toti p[o]p[u]lo p[re]lat[us] iſti
ſ[un]t quos miſit d[omi]n[u]s ad exeque[n]d[am]
ſua[m] voluntate[m] et reſponderunt ang[e]lo
d[omi]ni q[ui] ſtabat int[er] myrteta ...
ſuperiori et dixerunt perambula-
vimus terra[m] q[ue]rendo ſtatu[m] regnor[um]
et ecce o[mn]is terra habitat[ur] et q[ui]e-
ſcit i[llo] n[on] t[em]p[o]re n[on] era[n]t bella
... i[n] regnis ... et re[ſpon]-
dit h[ic] qui p[ri]or angel[u]s iudeis
p[re]lat[us] deputat[us] ... d[icit] d[omi]ne exerci-
tuu[m] uſquequo tu no[n] miſereberis
ier[usa]l[e]m q[uasi] d[icat] ex quo alie gentes in
pace ... quibus ſ[unt] ... et ...
... quam ... conſtituere
ier[usa]l[e]m et templu[m] et alia loca iudee
... et ad h[oc] i[n]duc[it] ...
... dei q[ui] h[ab]et ...
... d[icit] Cu[m] ceperint ...
i[n] babilone ... an[n]i viſitabo vos
et ſuſcitabo ſup[er] vos verbu[m] me-
um bonu[m] q[uod] t[em]p[o]re ... erat ...
tu[m] a t[em]p[o]re ... regis ... q[ui] ...
... ſ[ecundu]m ... d[icit] iſte
la ... ſi ...
... et t[ame]n adhuc ...
templu[m] n[on] ſit reedificatu[m]. Et reſpo[n]dit
d[omi]n[u]s angelo q[ui] loquebatur i[n] me ut m[ihi]
... bona ...
h[ec] dicit d[omi]n[u]s exercituu[m] ...
no[n] p[otes]t ... zelatus ſu[m] ier[usa]l[e]m
et ſyon i[d est] monte[m] i[n] q[u]o erat templu[m]
zelo magno. Eſt au[tem] p[ro]p[ri]e zelus
amor ſui ... q[u]o vir diligit uxore[m]
nolens ea[m] h[ab]ere participe[m] et ...
q[ua]n[do] delinquit ... aſp[er]e caſtigat
ea[m] et p[er] h[oc] inſinuat[ur] q[uod] d[omi]n[u]s ca-
ſtigaverat p[o]p[u]l[u]m iudaicu[m] no[n] ex
odio ſ[ed] amore ut reduceret ad cul-
tu[m] latrie et ita fuit q[uia] p[o]ſt re-
ditu[m] captivitatis babilonie no[n] leg[itur] iu-
deos ... ad ydolatria[m] declinaſſe
n[isi] aliqui pauci t[em]p[o]re antiochi ...
... et ira magna ego iraſcor
ſup[er] gentes opulentas i[d est] regna ...
... ira magna q[ui] fuit
p[u]nit[i] a d[e]o no[n] t[ame]n ... ſ[ed] ... erat

Quia iratus sum parum vobis) iude
is puniendo vos pro peccatis vestris ipsi
vero scilicet assirii et caldei adiuverunt
in malum scilicet penitentie quod fuit in hoc et
exiitus diuine iustitie Reuertar ad
ierusalem per viam misericordie propterea scilicet quia sui
ctis punitis secundum ordinem mee iusti-
tie reuertar ad ierusalem per viam misericordie et
domus mea edificabitur in ea quod
fuit impletum sub zorobabel duce
et resignare et perpendiculum in-
strumentum ligneum in eo me ex-
tendet corda ligno plumbi in extremi-
tate sua cum quo perpenditur si mu-
ri vel edificia extendere sunt
ierusalem rectam dicendo Adhuc ecce
mania non solum reedificande templi
sed et de proprietate ipsi adhuc af-
fluent ciuitates mee in iudea locis
hoc autem fuit impletum tempore zoroba-
bel et neemie et machabeorum sed
per spiritus tempore christi ibi virtutes et mi-
racula facte sunt et plenitudo spe-
ciem recedere Et leuaui hic po-
nitur visio de correctione aduersario-
rum populi iudaici cum dicitur et leuaui
oculos meos et vidi ymagina-
ria visione et ecce quattuor cor-
nua sicut videbatur ex ymaginaria
visione et dixi ad angelum mee
custodie deputatum quid sunt ista quasi
sit hec quattuor cornua quia sunt cor-
nua que ventilauerunt iudam id est
tuor regna que afflixerunt iudeos
successiue scilicet caldeorum persarum gre-
corum et romanorum ut dictum est dicere sed
secundum sanctam per quattuor cornua intelligit
aduersarios iudeorum scilicet quattuor partes
mundi quia ab oriente fuit afflic-
ti et ab occidente et meridie et ab
aquilone et hoc per diuersas gentes
et iudeorum habitantes iuxta eos in
..., et ... Et ostendit mihi do-
minus quattuor fabros scilicet angelos paratos fran-
gere dicta cornua quia sunt executo-
res diuine iustitie et neco eorum in iu-
deorum leuat caput suum in potest
resistere aduersariis suis Et venerunt

isti id est dicti fabri deterrere ea id est prostra-
re regna vel aduersarios scilicet quattuor par-
tes mundi ut dictum est ut deiciant
cornua gentium id est potestates eorum quod
in processu videmus impletum cum ipsi imperio
submiserunt colla principes gentium
Et leuaui hic
ponitur demonstratio reedifi-
cationis ciuitatis ierusalem circa quod sciendum est
quod illa edificatio que facta
fuit sub zorobabel fuit figura
edificationis ecclesie per christum quod dicitur
spiritualis ierusalem ut frequenter dictum est et
ideo de vno edificio est transitus ad
aliud Igitur primo mentionatur materia-
le secundo spirituale ibi et ecce circa primum
dicit Et vidi visione ymaginaria quod
intellectuali Et ecce vir id est angelus
in specie viri et in manu eius funiculus
mensorum id est aptus ad mensurandum lo-
ca in quibus deberet fieri edificatio ho-
stendens ut mensurat ierusalem quod metropolim ad
tum ciuitatem metropolim et iudeam quantum
ad alia loca in iudea quanta sit la-
titudo eius et longitudo non edifi-
centur ... et loca accipiuntur
mensure edificiorum secundum latitudinem et
longitudinem et ecce hic consideratur demon-
stratur edificatio spiritualis ierusalem id est
ecclesie ciuitatis ad laudem diuinam
laudata est illa non quia secundum numquam
fuit in ierusalem in tempore aduersario-
rum et subiectione exercitus usque
ad eius destructionem per exercitum romanorum
dicens Ecce angelus pro custodia
mihi deputatus egrediebatur ad lu-
dum vel velamen nouum de superius
ab angelo superiori quia secundum ordinem ie-
rarchie superiores angeli illuminant
medios et medii inferiores et
ex hoc patet quod hic vir cum est de qua
re ... quia est de ierusalem spiritua-
li ... absque muro habitabi-
tur ierusalem quia ecclesia non confidit in muro
vel fortitudine sed in diuina protectione sed
multitudine quod impletum vel in fidelium
multiplicatione per orbem vniuersum
hominum et iumentorum quia credentium
alii quidam sunt contemplatiues et beati qui
holocausta dicuntur alii vero simplices et

Illicitati q̄ uinculata nolā̄t si idest ut uinculū factꝰ sū apd te. Et ego ero ei dicit dn̄s murꝰ i. protector et defensor. Et i gl'a ero in medio eiꝰ qr deꝰ i. etiā hōia et ꝯ̄ ad eū hoīes ĩnuitat̃ ꝯ̄sedit. Et fugite de t'ra aq'lo i. de ptate diaboli, qm in iiij ventꝰ celi dispsi vos i. disp'gi p mis'i per v'ios errores an adventū xp̄i. O syon ipsi p'uist̄ ad fidem noē n̄ ih'lm et noīe syon itell'r ecc'ia ut declaratū fuit sup'a ij cap°, q̄ ē id qd fideles p̄s qr ecc'ia n̄ ē n'ā pictꝰ s̄ fideles, fuge de ptate diaboli que h'itas apd filiā babilon' i. cul tū ydolatrie. Nō n̄ pt h' itelligi que etiā v' filiā babilo' i. ci tatis vel t'ra babilo' qr h' tpe h' q p'phie ci tas babilo' destructa fuit p cyrū et dariū et iudei remissi i iudeā ut h't i esdre ij. sic aliqui remāserūt i t'ra babilo' delecti amore uxorū qs ibi acceperant et plꝰ qz fere r'a ut dictū fuit ibid, nulli videntur peccabit fuisse pauci cōparatiōe ad oēs n'a' inclinant ad ruitenꝰ ad t'ra oigis sue et maxie a t'ra i. q̄ tenet'r p'cep tum te et s'uite in v'nabilꝰ pt dici qr illi q̄ remāserūt mone antur h' fuge ꝓpr destructiōe imi nente, illi t'rre qr a tpe cyri rege regnū eiꝰ et successorꝰ suꝰ pacificatu fuisse usq ad tpe Alexandri magni q̄ regnū eiꝰ sibi subiecit s̄ ꝯ̄ra qr t'ra q̄ h' dr filia babilonis ī mete s̄ t'r la aq'lo' babilo' nō nō ē ad aq'lone v'o iudee s̄ magis ad oriente et iō p babilon q̄ ꝯfusio it'r et p aq'lo de quo dr̄ ī. p'u. ab aq'lone pandet'r oē malū ptulit demōis iacta fuite so figurā desig't'r. Sic et btūs petrꝰ in fine p'e canōn' dr salutat vos ecc'ia i. babilone collecta i. i. roma qr tc tpe

neronis ibi vigebat ptās demōnis qr sic dr exercituū dn̄s i. angloꝝ. Vꝰ in ebreo p'o h' nom tetragrāmaton soli deo appātū vbi t'stla° inca' h' dn̄s pꝰ gl'am misit me s̄ s'c'm textꝰ est n° vbū zacharie s̄ dei dicentꝰ se qr v'ificat in xp̄o q̄ ē verus deꝰ et a p'e missꝰ p salute gnis huani et hui' qr dr qr gl'a pꝰ honor redditū ē p'u. venit messias in a'ticꝰ ar gl'os ebraice p'ncepꝰ romanꝰ regnū ēp'u et roma mortꝰ fuit n'oiant'r. et h' impletū ē in dn̄s iu xp̄° qr pꝰ gl'am monarchie adeptā a romano p'ncipe cesare augusto qr sic fecit describi orbem vniu'su tanq s'i s̄ subiectū et tūc natꝰ fuit xp̄s ut h' luce ij°. Ad gētes q̄ spoliauerūt vos i. ad iudeos q fideles p'mitiue ecc'ie ꝯfuit' ecclauerūt Act. viij qꝰ p'dicat' xp̄s in p'na p'pa et dn̄i ad gētes qr tūc nō bincebat s̄ legē iudei s̄ eā tūc ꝯ̄dicebant'r p madata hōm ut i. ecc'ia vel ad gētes i. ad romanos p'ncipes q̄ in p'mitiā ecc'iā fideles p'seq'bant i. corporibꝰ suis et bonis qbꝰ p'dicauerūt xp̄s p apl'os petrū et paulū et alios doctores seq'ntes. Qui n tetigit vos tanget pupillā oculi mei, i. sollicite vos custodiā sic custodit'r pupilla oculi licet tūc p'misit xp̄s fideles corpor' turbari tn̄ custodit eos sollicite i sp'ualibꝰ bonis in qbꝰ tūc creuit ecc'ia multo et multo fidelīū magis quā tpe pacis qr fuit figuratū i filiis isr' q̄ q̄nto magꝰ affligebant' ab egyptiis tanto magꝰ multiplicabat'r et crescebat. Ideo p' ꝯ̄sedit'r. Ecce ego leuo manū meā i. v'e sup eos i. p'ncipes romanos et in ꝯ̄tra eos et erūt p'de his q̄ s'uiebat s̄ qr p'ncipes rom et alii s̄ subiecti i. ꝯ̄p'mitiā

Ecclesiam affligebat fideles sinit
dura et eciam abstulerat bona sua
modo subposuit ecclesia sua iugo
opere et eciam prestitis dotatis
ecclesiis temporalibus bonis, et con-
cessis sunt per exspiriencias donorum
et miraculorum que dominus exercitum
in dei per dominus angelorum misit me
per gentes servandi salutem. lauda
igitur gaudet per tantis bñfic° conuitor
ecclesiam ad laudem dominam tu dicit lau-
da et letare que ecce ego venio
per carnis assumpcionem et habitabo
in medio tui gratia predicacionis ut
id est per verbum caro factum est et
habitavit in nobis, et applicabuntur
gentes multe ad dominum quia post im-
pletum per christum generaliter ad fi-
dem christi per orbem vniuersum
Et erunt michi in populum quia iam ac-
cedentes non est distinctio iudei et
greci nam idem dominus omnium Ro. x. Et
possidebit dominus iudam in confitentes
deum qui corde creditur ad iusticiam
et ore sit confessio ad salutem Ro.
x. et quod per dominum iuda clerus intel-
ligitur quia sunt doctores ecclesie
sunt cursum ius suum et populum
in parte sua, in primum ius ecclesia
sanctificata, in celo quod vocatur ter-
ra viuencium, et eliget adhuc
Jerusalem scilicet celestem. Sileat omnis caro
a blasphemia dei inquit non quia
consurrexit de habitaculo sancto suo
in resurget in finali iudicio ad
mala puniendum et bona premiandum. In-

Et ostendit post templi et ci-
vitatis reedificacionem prophecia con-
tinuat qua demonstrat edificatorum
consolacionem et post Jhesu sum-
mi sacerdotis et zorobabel ducis mu-
nificenciam, et ciam primo scilicet quod sicut de zacha-
ria propheta prius locutus est de ecclesia mi-
litante ista prophecia post demonstrat consolacionem
laicorum summi sacerdotis et de eius
emendacione zoro de x regina ecclesie
dudi Jhesu eciam primo scilicet quod iudei
redeuntes de babilone prauum quoniam
uxores acceperunt alienigenas vxores
post Esdre x. capitulo et sacerdotes sic
alij in hoc peccauerunt, et tunc eius
Jhesus filius Josedech sacerdos summus
si ad exortacionem Esdre eiecerunt
eas ut ibidem et hoc est quod dicitur Et
ostendit michi dominus Jhesum sacerdotem ma-
gnum stantem coram angelo domini scilicet
michaele prelato tocius iudeorum populi
ut Daniel x. et sathan stabat
a dextris eius ut adversaretur ei
accusando eum de transgressione filio-
rum suorum sicut heli fuit reprehensus
a domino et punitus de transgressione fi-
liorum suorum, i Re in Ro h legitur
ille Jhesus in pena peccata aliena ac-
cepit vxorem, Et dixit dominus ad
sathan hic in ebreo ponitur nomen dei
tetragrammaton soli deo appropriatum
ubi translacio nostra habet dominus et quia potuit
hic tunc, et loquendo qui de pena ad
satis apte ostenditur in textu in bona
parte Nunquid non iste scilicet Jhesus tor-
ris est erutus de igne in quo tunc
erat istorum peccatorum in tribulacione
captiuitatis babilonice quod sic et adu-
ersus eum totam gloriam Et Jhesus e-
rat indutus vestibus sordidis quia
culpa tenuerat ex negligencia corri-
gendi filios suos et eciam alios ad
quod tenebatur ex officio tum erat summus
pontifex. Et ait scilicet michael ad
eos qui stabant coram se in angelis
aliis scilicet inferioribus. Auferte vestimenta
sordida ab eo per hoc designatur
remissio culpe de qua predictum est et fi-
lios suos et populum ad eiciendas vx-
ores alienigenas inducit et et indu-
te mutatoriis in gracie et vestitu
induit eum pontificalem poderem mitram et in
mitram qua utebatur summus sacerdos
et per hoc designatur quod digne exercet
officium, culpa iam per graciam deleta
Et angelus domini scilicet michael contesta-
batur Jhesum in bono ipsum confirmando
Et hec dicit dominus quia est prima veritas si
in viis meis ambulaveris legem
meam custodieris, et custodiendo me
eam custodieris, viuent et debite

officiu potificis opītēdo, Tu quoq iu
dicabis etc. i in officio potificis perse
uabis, et dabo abulātes de hiis
q' nūc hic aſſiſtūt i de angelis
hic aſtātibz dabo tibi adiutores
et directores i officio tuo audi ihū
ſacerdos magne ſaltē ꝓ conſolacōe ihū ſacerdotis
de ꝯ incarnacōe quā ſūt de ſecl
revelat pres ve teſti jo di audi
ihū q d rem valde grādē ego
ſū tibi dicturus tu et amici tui illi
q ſūt pati ad ēuacuandū aliqui ge
nales vros et legē ſuae quia vi
ptendetes ſt i ſtatū exp tatos
ſ xpm inſtin. ad reprendes a
protedo q ē aliquid in longū de
ſignāe et exp tāte di ra ſa q
iſti fuīt ānanias miſael et
azarias q de babiloē redierūt
cū zorobabel et ihū ſacerdote et e
rāt ei ſimiliaces et adiut et dir
hi viri ptēdentes q tēis fuīt
factū portētu i miraculū ſignificās
de cārne igi exierat ille ſiuit
hetur dan iii Ecce n adducā
ſuū meū orientē i ebreo hec
germinātē et expo ra ſa de zo
robabel q dr hic germinās eo q
genuit neemiā ut ipe dr q e
diſicat mūros et tēplum ſic pat
ſuus an tpe cōſtupat hic nō vi
vuigt ii macha de q iſte nee
mias erat ſacerdos etc de tribu levi
tica zorobabel at de tribu iuda
ut mat p̄o et jo aliqui expo
ſitores catholici dicūt cū ra ſa q
hec ſcriptura itelligit ad lrā de zoro
babel dicit q hic vocat oriens
q fuit ortus de tribu regia, et q
ꝑ opera eius fuit redificatū templū et
iſti cū ra ſa videtr nīs iudaizare
et magis q antiqui ebrei ſrī v'
tr̄ſlatōe mā lz Ecce n adducā
ſuū meū orientē tr̄ſlacō cal
daica apud ebreos dicit ſic lz
Ecce ego adducā ſuū meū
meſſiā et reuelabit ex q ſtat q
de xpo ad litm itellr. Quia ecce
lapis i xpc q dr lapis abſciſſus de
monte ſine manibus dan ii quē

deus corā ihū q vidit eū p fidē,
ſic ſaluator dr jo viii abraha
pater vr exultavit ut videret diē
meū vidit et gauiſus ē ſup la
pidē vnū i xpm q ē vnus in p
ſona lz i eo ſit duplex natura
Septē oculi ſt i ſeptē dona ſpūs ſti
que plene requieūt i xpo hoie
ſm q dr yſa xi requieſcet ſup eū
ſpūs dni etc q ad litm itell de
xpo etiā ſm dcā ebreorū ut ibid
fuit diffuſius declaratū Ecce ego
celabo ſculpturā eius q corpus
fuit factū et ſignatū in vtero vir
ginis ſola virtute ſpūs ſti et au
ferā iniquitatē terre illius i mū
di totius vel p vii oculos vniu
ſitas anglorū deſignatur vii dan
iiii dicit dñi vigiles et mat
ꝑ xp angli eorū ſt videt ſacie pa
tris et iſti vii oculi ſt ſup xpm
q ſp ſt attēti ad exequendū eius
mandatū q ipe ē rex anglorū
et hec expoſicō magis cōcordat
lre ſequēti, In die vna i i die
paſſionis ſue ſic q dr jo po Ecce ag
nus dei ecce q tollit pctā mūdi Co
ſidandū at q hic dr ra ſa q ipe
neſcit que ſit hec dies q non
pt aſſignare aliquā diē ꝓpter
ſidiā iudaicā que negat xpm
venisse i qua ſz die terra iudee
fuit abſta iniquitate Et iō expoſi
tores catholici hanc ignorā eius ptēr
eius intētoē aſſirmāt catholica
veritatē, In die illa i tpe xpi voca
bit vir amicū ſuū ſubter vine
am et ſubter ficū q p tales modos loqndi ſignificat
tpe magne pacis i pluribus locis
ſacre ſcripture et fuit i xpi nati
uitate q tūc deſcriptus fuit orbis ut
dictū fuit et i omibus terris ſb im
perio ptātis roīorū conſtitutis/ c iiii

Et reuerſus eſt angelus q̄ loquebatur i me
zorobabel dicit de cōſū
macōe templi futurā quā ipe
fundavit ſz poſtea opus im
peditū fuit uſq ad ānū ii darii
regis perſarū in quo zorobabel
et ei adherētes reſūpſerūt opus
ut dictū ē ſuꝑ deggei primo Igitur

prius tamen in duas partes diuidit que
presens liber continet. Post propheticam vi
sionem secundo huius visionis expositio ibi
Et vidi etiam primum dicit Et reuersus
est angelus meus pro custodia deputatus
qui ad horam disparuerat et suscita
uit ad visionem non completam con
templandi et eleuauit mentem eius Secunda
visio est dicit vidi et ecce candela
brum videbatur in visione figuram
candelabri aureum simile illi quod
fuit in tabernaculo moysi de quo
[illegible] et foris dictum fuit Exodi xxv
Et lampas eius id est scyphus lucerne eius
quod erat de auro mundissimo super ca
put ipsius id est in summitate candelabri
Et septem lucerne eius super illud id est super ph
[illegible] Exodi viii vel xxv munitae [illegible]
[illegible] id est multa dicit munitae quod septem
erant de auro mundissimo super cap
put id est summitate candelabri septem
dictis lucernas secundum et vii fuere vt
potest dici quod hic fuit specialis mentio
de vna illarum que erat in medio super
stipitem candelabri et tres hinc
et tres inde super sex calamos
eius et septem infusoria id est vasa au
rea cum quibus infundebatur oleum in lucer
nis et due oliue id est rami oliuarum
in superiori parte eius formam spicarum haben
tes Et vidi hec post predicte visionis
expositio et primo designat candela
brum secundo de spicis oliuarum ibi et re
di ecce primum sciendum quod candelabrum erat
vnum de principalioribus ornamentis tem
pli et ideo ponebatur ibi in prima completio
ne ipsius templi et ideo per visionem candelabri
designabatur futura consummatio
templi sub zorobabel a quo fuerat in
choatum et hoc est quod dicit hoc est verbum
domini ad zorobabel id est visio predicta est
significatiua consummationis templi sicut
vocibus significatur est signum rei significan
te. Non in exercitu neque in robore id est non
in virtute humana consumabitur templum
sed diuina ideo subditur Sed in spiritu meo
qui inspirauit dario consummare templum
in ierusalem inchoatum et ad hoc soluere
expensam et remouere impedimenta ut

habere in Esdre vi Quis tu mons
magne id est diabole per superbiam eleua
te qui opus templi impedisti incitan
do in hoc principes et iudices et ceteros frm
[illegible] coram zorobabel in planum id est
deiectus ab intento et aspicis ipse
dixit non potes Et educet lapidem
primarium id est ipse zorobabel super lapi
dem fundamenti iam ante positi
educet edificium multum et exe
quabit gratiam gratie eius id est sic exera
debit gratiam id est licentiam edificandi ita
per impetrationem zorobabel dimittemus de
bit gratiam continuandi ideo subditur ma
nus zorobabel fundauit domum istam
sub cyro et manus eius perficiet eam
sub dario Et scietis quia [illegible] complectio
verbi mei quod predixi vobis dominus
exercituum misit me ad vos de con
fectione templi exhortandos per ipsa
eorum sic [illegible] apparuit manifeste
quod fuit a deo missus sicut propheta
verus Quis enim despexit dies pa
rnos id est statum redeuntium de ba
bilone qui despiciebantur et affli
gebantur a gentibus circumstantibus
sicut habetur in Esdre iiii quod tamen hostibus non
obstantibus templum fuit per zoro
babel consummatum ideo subditur Et
letabuntur scilicet iudei prius despec
ti et impediti et videbunt lapidem
stanneum in manu zorobabel id est plum
batum per quod designatur edificium tem
pli recte consummatum in manu zoro
babel id est per solliciti eius et dili
gentiam eius, consequenter exponitur de om
nibus septem istis de oculis super
lapidem vnum cum dicit septem isti oculi
id est vniuersitas angelorum designata per
septenarium qui non solum quo
dicit raphael angelus Tobie xii
Ego sum vnus ex septem qui astamus
ante dominum, omnes enim angeli assi
stunt coram deo in quantum faciem eius
vident et mittuntur in ministerium
sicut quod dicit ebre. primo omnes administra
torii spiritus sunt circa mysterium voluntatis
dei in eo exequendo licet non supe
riores angeli non mittuntur ad exteriora

tn̄ superiores illuminant inferiores
medios et medii inferiores de q̄-
rendis s̄ ordine diuine volun-
tatis sedul. Et distincte in prim
ū stat q̄ oēs agūt ad ea q̄
fiunt s̄ ḡbernatōe nr̄a. Et respondi
h̄ quater pōt exponi de dua
bus oliuis et spicis earum ex-
trēis candelabri et q̄ eadē
eorum significatio dat̄ vna in isto
ſūt tali cu dr̄. Isti sūt duo filii
olei zorobabel et Ihūs pontifex
q̄ dicūt filii olei q̄ zorobabel e
rat de tribu regia. Ihūs aūt de sa
cerdotali dignitate dignitas aūt et
usus officii p̄ in vngendo debebat
ōferri tn̄ ista vnctio nō fuit
tpe ii templi s̄ cbreoꝝ et aūt
tpe ii templi s̄ cbreos Et aūt
cessit duob̄ in vniuerse terre sed
liber i edificatōe nostra quā
s̄ visione ymaginaria erat duc
s̄ rotuatio in candelabro i q̄
pendebat sup̄ sola de oliuis et
spicis eaꝝ ut dictū est/ ex

Et conuersus sū et leuaui oculos
meos et vidi et ecce volumen
volans. Sed expositio scḋ litteram
ad tpe illud fuit iam
reedificate et pō sō regno persaꝝ
ro attēgit tāo vo in° radicē ca°
vi. Vnde q̄ hec dicto nō ē pri
ma s̄ frequenter de alio tpe tradi
tur in vna pte et eiusmodi q̄ sic
frequenter superdictū ē talis dicto
hic passa nō inuenit̄ sumptus
q̄ s̄ tactū variū p̄ps s̄ti de tro
the sūt ad quid ā qua ex
cusatōe lxita. Et diuidi i z° p-
tes q̄ p° por exposicio mtā
plura vnde zo sūtessio q̄ruq̄
dimpē tāo vi z° soluco dubi-
tāo vii pa i duo s̄ dupli ex
positione z a ibi. Et egressus est
litteram pm ibi. Et conuersus sū ad
capiendū diuinaꝝ reuelatōē. Et vidi
visione ymaginaria et ecce vo
lumen volans i exiens de tem
plo et cuius longitudo e viginti cubitoꝝ
longitudo eius xx° cubitoꝝ scḋm

latitudo templi et latitudo
x ari sacii sepli ita q̄ volu
illud videbatur de teplo egre
di et dixit ad me expositio
scdm voluntas hec ē maledictio
i pena p̄ petis inflicta sic
ezechiel ii cāo vidit libru
i q° eant scripte lamentationes
carmē et ve q̄ egreditur sup̄
faciē oīs tre s̄ tn̄ judeis pro
bitis de Ihrlm et iudea i capti
uitatē ducti ad diuersas ptes
orbis ppt̄ pctm̄ furti et piuri
q̄ antequā fuit destructus vige
bant ibi q̄ sedechias rex
tradictus fuit i manū nabucoꝺ
p̄p pctm̄ piurii q̄ incurrit
contra ipm̄ ut h̄etur in paralipo
ule° q̄ oīs sic sic ibi scriptū
ē i i volumē volante iudica
bitur i puniet̄ eduorū de exp
Ihrlm et iudeaꝝ p̄ h̄ designatur
q̄ reedificata Ihrlm et pcta
non fundauerat ibi iudea et
recitat ad dom furis e i velo
diuina veniet sup̄ iudeos captos
p̄p pctā ista et consumet eū
et ligna eius i tota p̄genie
tristitia eoꝝ. Et egressus li. por
ra visio videbat n ampha vis
one ymaginaria quadā ascen
rā de templo et tunc egredie
tem i qua sedebat quedā mlier
ita q̄ p̄ os amphore appctabat de
sup̄ insup̄ videbat ces pale
tum plumbi portati ab angelo q°
depressit mliē intra amphora
opilauit os amphore talento ut
massa plumbi ne mlier posset
egredi inde et desup̄ apparere
videbat vltra duas mlieres ala
tas portantes illā amphorā
ad terrā Babilonis p̄ amphorā
aūt q̄ est greca mensure desig
nat̄ q̄ ip̄s regnum inde dolose
egerat i inequando ea q̄ vendi
bat et p̄p h̄ ducti fuit capti i
Babilone ut dr̄ ea sī s̄ q̄ p̄ r
fuit ibi ducti p̄p ydolatriā ut

un ix et y paralip. in pluribus lo
cis. Vel aliud dicit et media uerba
uer. quia per amphoram que est genus men
sure intelligitur multitudo peccatorum in regno
Juda et in tanta mensura quam diuina
iusticia exigebat ut ulterius inferre
retur si mensuram peccatorum sicut dicitur deutero
nomii secundum mensuram delicti erit
et plagarum modus per mulierem sedentem
in amphora et desuper apparentem
intelligitur ydolatria que est prius contra deum
et ideo excedit peccata que sunt contra
proximum. ideo uocatur impietas sicut cultum
quod sit alteri domino uocatur pietas
sic cultum ydolatria est impietas.
Talentum uero plumbi sit grauitatem peccati
due mulieres amphoram portantes
in terram Sennaar que est eadem cum terra
Babilonis ut Gen. xi. sunt due tri
bus a quibus regnum Juda nominatur. Re
gnum ducatus scilicet quod per principatum
tantum principaliter et alia conuertit sunt
captiuate in babilonem et hinc dabant
per illam usque ibi ut edificetur ei domus
latitudinis et certe malicie domus in ma
sio iterum Sennaar in babilone cum
peccatoribus ibi captiuatis et ponatur
ibi super basim suam i. sic statuetur
quod non ruertatur in iudeam et sicut sen
ciunt quod post reditum captiuitatis babi
lonie non leguntur iudei postea ad ydolatriam
declinasse et aliqui pauci tempore an
tiochi et hoc magis timore tormenti
quam libidine peccandi. c. vi.

Et conuersus sum et leuaui
successio quadruplex
regni cui successerunt
rit iudei scilicet regnum caldeorum
persarum grecorum et romanorum et dicitur
in d partes quam post predictam successio
nem iudeorum et proposito cum sunt in ca
ibi et factum est pars in duo et post
post regnorum conditio eorum dilatato
ibi in sicut etiam primum dicitur uidi uisionem
et ecce uiri quadrige
quatuor regna predicta egredientes de
medio duorum montium i. succedentes
in orbe secundum dei predestinationem quam dei propheta
prophauit ut hic et dan. ii. et pl.

bus aliis locis dicitur domino propheta isti mo
tes prelati similiter per constantiam et erat
per stabilitatem uirtutis et duo quia sunt
de duobus regnis aliqui sunt de
regno iude et aliqui de regno israel
ut in libris regum et paralip. in qua
driga prima in mortis caldeorum equi
russi in ebreo hebraice rubei quia cal
dei multum sanguinem effuderunt et po
tissime de iudeis in obsidione ierusalem
et eius captione. in quadriga secunda. in
regno persarum et medorum equi nigri per
regno persarum et medorum quam magister per se et medi
horum quem uiolauerunt iu
deis tempore assueri qui suadente a
man precepit iudeos per totum regnum
suum interfici. In quadriga tertia in
regno grecorum equi albi quia primus rex
Alexander magnus licet ueniret contra
ierusalem ad destruendum eam tamen uisis su
mis mansuetus eo quod summus sacerdos et
alii sacerdotes cum uesta de diuina et
scripture et pontificalibus et sa
cerdotalibus induentes et ipse descen
dens de equo deum celi in summo pontifice
et adorauit. Dixitque cum esset adhuc in terra
sua apparuit sibi deus in tali effigie
promittens ei uictoriam de regibus
terre ut habetur in scolastica historia. In
quadriga quarta in regno romanorum equi
uarii quia aliqui imperatores iudeis fu
erunt mansueti ut augustus et
tyberius et aliqui feroces ut Gaius
et Nero et vespasianus et fortes
quia regnum romanum in fortitudine erat
sit predicta regna. Quid sunt hec
domine mi quid sunt hec quadrige et equi
Et ait ad me respondens angelus. Ista
sunt iiii uenti celi in iiii ora regna ad
modum uentorum per terras discurrentia
quia certa sunt in iiii partibus mundi
unde dicuntur uenti ut stent in presenti
te et domino temporibus suis ostendens ad de
a quo est omnis potestas terrena. In qua
hic ostenditur conditur ubi incepit
Kallure ad se dilatacio tamen de quadriga
prima in qua erant equi russi non fit
hic mencio quia regnum caldeorum iam
erat destructum per cyrum et darium
in qua erant equi nigri in perse et medi
ut dictum est. et egredientibus ad ter
ram aquilonis licet in caldea non erat

in aquilonari pte v͛o medie et psi
dis ut i supioribꝰ dcm̄ e tn̄ reg
nū caldeoꝝ se extēdebat usq͂
ad ptes aquilonaris vn̄ et ex il
la pte rex nabucoꝛ collegat ex
ercitū ad vēiendū cōtᵃ ihrlm ut di
ctū fuit sᵖᵉ p͂o et i ill͛ ptibꝰ
q͂ sūt ꝯiung͂ medie et psidi ītē
pot͛ medi et pse ipugnare reg
regnū caldeoꝝ et albi ꝯtᵃ ea ꝯ
gressi st͛ pꝫ coē q͂ alexād͛ ma
gnꝰ debellat͛ ibi darm̄ regem
psaꝝ et vari i rōm̄ ꝯgressi
st͛ ad tn̄a se dilatātes v͛ septē
trione cū āt erāt robustissī ipi
st͛ et rōm̄ q͂ supdicti st͛ vari
et fortes euicerūt et ꝯtebāt me
r͂ qꝫ non se dilataūīt tn̄ ad v
nam pte͂ s͂ ad oēs ptes orbis
Io͂ sc͛i͂ et dicit s͂ dn̄s a q̄o ē oīs
ptās ite p ābulare t͛rā et vō ī
pte͂ subiugando eā Et ecce qui
gredit͛ ad t͛rā aquilōis ꝯpugn
do regnū caldeoꝝ req̄escē fecit
spm̄ meū i t͛rā picat loī ideo
de sc͛ ipo ad mod͂ hoīs irati co
ina qeuit qui piūt deo āt pu
nit caldeos psas et medos qui
baltazar regem īt͛fecerūt et re
gnū eꝰ occupauit darm̄ ii Et p
ctū est hic ꝯtinet pōr iudeoꝝ
ꝯsolaᵒ de edificaᵈᵉ tēpli et hec
vōe edificari ctā g͂ sc͛d͂ q͂ ali
q͂ iudei de babiloē venāīt ap
portātes munā argēti et auri
p͂ tēpli edificaᵒᵉ et eꝰ vniaᵒᵉ
et in reuelaᵒᵉ dn̄a pceptū ē
zacharie q͂ ex illo argēto et
auro faceret corōnas et poneret e
as i capite ihū pōtific͂ ad de
notād͂ ꝯfirm̄ i edificaᵒᵉ tēpli
et adīnistraᵒ pōtificat͛ offi eꝰ
et q͂ p͂ ea illē corōne suspende
rent͛ i templo edificato i loco
patēti ad tēpli decor͂ et offi
ciū medaꝝ Ho hn̄s dict͂ pt͂
hēā pauc͂ excepto q͂ distīc
ret͛ Et e͂ī p͂n oriens nō eꝰ
illuc pōtifex i bono psiciens
et sōbēr cū oriet͛ sub eo tēpli
edificiū psiciabit͛ Et ꝯsiliū pacis
erit int͛ duos illos s͂ ihm̄ pōti
ficē et zorobabel ducē et q͂ p͂o
mil st͛ non st͛ iudei s͂ et gēti
les venient i ihrlm eo dēuoti
et edificabit͛ i templo dō͂ ꝯ
ferendo munā p͂ecisti ad tēpli
v͛tūā s͂ q͂ lectū ij mach͂ ꝯ
ficebat ut et ipi reges et pn͂ci
pes locū sūm͂ honore dignū du
cerēt et tēplū maxīs honoribꝰ
illustrarēt Et sciētis p ipse q͂
ꝯphie mee et͂ c͂ viii zacha
rie Erit aūt h͂ si auditu audit͛i
audiētꝰ ꝯpl͂ pꝫ q͂ p͂missio de
bono futuro et alie ꝯsilēs q͂ īt͛
itelligūt͛ i sc͛ptura sb ꝯdicōe st͛
s͂ illi q͂bꝰ fuit ī bono psciaret
et sic cōmiacōe de malo pena
si pmaneat in petīs Oā āt
q͂ vbi tn͂slaᵒ nr̄a h͂t Ecce vir ori
ens non eꝰ tn͂slaᵒ caldaica a
pud ebreos aute͂ ta sic h͂t ecce
vir messias non eꝰ et͂ itel͛
ad l͂rā de ihesu nazareno q͂ est
v͛e messias in lege et p͂ph͂etis
ꝓmissꝰ q͂ dr̄ hic oriens q͂ s͂ dei
tate etiā orit͛ a p͂re et sōbēr
cū oriet͛ q͂ nūc erit nasciturꝰ
a p͂re tpal͛ s͂ humanitate a m͂re
et ipe edificabit tēplū dn̄o i
ecclīaꝫ de fidelibꝰ p͂ius tā͂ de la
pidibꝰ viuis et ipe exstruet
tēplū r͂pectiuo ē eā ad maiōꝝ
ꝯfectos et ipe portabit gl͂am
i sua v͛oe et sedebit et dn̄a
bit͛ sup solio suo i sua ascē
sione ad dextrā p͂ris ut d͂r mar
c vlt͂ assūptus ē in celū et
sedet ad dexterā dei Et erit
sacerdos v͛n dr̄ de eo Tu es sac͂
ꝯ͂ eo q͂ mactat me͂ī sēpit͛
nū s͂ sacerdotiū Et ꝯsiliū pacis
erit inter duos illos q͂ d͂ īt͛ iude
os et gētiles ex quibꝰ facta ē
vna ecclīa sub vno pastore ib͂
xp̄o recta exponant͛ sc͛ pri͂
nec mirand͂ est in p͂ri b͂ h͂ loc
sc͛ptura de ihesu sic ꝯsedech
qui fuit figura rex et noē ib͂ xᵒ
filii dei q͂ ꝯ͂ pl͂uti figurē ad

sigillatum facta scriptura frequenter
transit sub uno contextu de
una ad alteram sicut dictum fuit
ysaie xxiiij ubi scriptura loquendo
de rege babilonis transit ad loquendum
de passione christi cum sigillato et sic
fit in pluribus alijs locis / vij

Et factum est) hic incipit
septimum capitulum quod dividitur
et dividitur in duas partes quia
primo questio proponitur et secundo sol-
uitur ibi et factum est verbum
Circa primum sciendum quod post destructionem ciuitatis et
templi tempore sedechie iudei propter
ea ieiunauerunt quinta mensis illa
die et quia propheta vaticinauerat de captiui-
tate et templum edificatum erat tempore zorobabel
Iudei qui remanserunt in babi-
lone miserunt nuncios in iherusalem
ad prophetas et sacerdotes querendo
si deberent ab illo ieiunio cessare
et hoc est quod dicitur factum est in anno
quarto darij regis quo templum fuit
completum in quarta die mensis
sebath nono qui est casleu qui
apud nos currendo nouembri et
sic ubi hic nonus mensis secundum
ordinem festorum in quo ordine mar-
tius est primus ut declaratum fuit diffu-
sius genesis viij et exodo xij et
miserunt de babilone sarasar
iste erat princeps legationis inter nuntios
ad deprecandum faciem domini quia
bono negocio premittenda est ora-
tio et dicerent sacerdotibus quia debent
respondere de lege et de alijs dubijs
numquid flendum est michi in quinto iudaico
in mense quinto, licet nam ciuitas fuit
capta in quarto mense tamen ipsa non fuit
combusta usque ad mensem quintum ut
dictum est supra ieremie xxxix et paralipomenon
iiij regum ultimo Et factum est) hic ponitur questio
proposita soluitur in duas solutione et proponit
quia primo increpat de modo ieiunandi
de preterito secundo consolatur de futuro bo-
no capitulo viij secundo complet solutionem questionis
propositae in fine capituli viij ibi Et factum est
circa primum sciendum quod licet iudei in diebus
ieiunij eorum suorum abstinerent ab ali-
quibus cibis non tamen abstinebant a vi-
tijs propter quod erant reprehensibiles sicut
diffuse ostenditur ysaie lviij super illud
quare ieiunauimus et non aspexisti Isti dicit
et nolite ieiunare sicut ad hanc
diem Item ysaie lviij Est hoc ieiunium quod elegi
dissolue colligationes impietatis solue
fasciculos deprimentes etc. Et istud mo-
tiuum arguit eos propheta dicens cum ieiunare-
tis et plangeretis in quinto scilicet mense
propter ciuitatis et templi destructionem et in vij
pro interfectione godolie ad quem se-
cuta est dispersio reliquiarum populi iude
per hos lxx annos scilicet captiuitatis numquid
ieiunium ieiunastis michi id est ad honorem
meum quasi dicat non quia non abstinuistis
a peccatis, et cum comederetis et bibe-
retis lautas post ieiunium numquid non uo-
bis comedistis id est ad placitum uoluptatis
quasi dicat sic et nichil pauperibus dedistis
numquid non sunt uerba que locutus est
dominus de modo ieiunandi id est ideo in ma-
nu prophetarum priorum sicut allegatum est de
ysaia qui suo tempore arguit ieiunantes
male Et factum est hic ostendit
quomodo ad debitum modum ieiunandi subdit
dicens iudicium uerum iudicate non de-
ferentes alicui contra iusticiam timore
et fauore, et misericordiam quantum ad me-
tus affectum, et miserationes quantum ad
multiplicem effectum facite unusquisque cum fratre suo
indigentibus corporalibus spiritualibus contra alios
seruos et uiduam statui suo et pupillo suo
non contristetis id est corde suo malum de-
quo prius fluctuans Josephi dicitur libro
antiquitatum xx Et cogitet non est
peticio non precedat ad effectum et no-
lunt attendere ad uerba prophetarum
prophetarum uerum qui erant in iherusalem et regi
iude ante destructionem urbis sed ma-
gis prophetas persecuti sunt ad mortem
etc. Et facta est indignatio magna a domino
quia per caldeos ciuitas et templum
destructa fuerunt per ipsi occisi et ipsi
captiuati sunt ieremie ecclesiastes lij Et dispersi
eos per omnia regna id est prouincias ut pro-
uincia assiriorum caldeorum persarum et me-
dorum et terra desolata est ab eis id est
propter eorum demerita et posuerunt terram
desiderabilem id est iudeam que fuit desidera-
bilis patribus suis non tantum propter eius fertilitatem
quia terra egipti est fertilior quam ipsa

mdi rel'ptos q' in ea opatur est
salutis, / scdm
Et factu ē hꝫ pphi
in cepa°, post pphabit
pmissioꝫ qꝫ bonꝫ fama
vitis pꝫ vinꝫ mor
desiccatiui infundit oleu leni
tiui et diuidit i d ptes qꝫ po
pit dcā promissio ꝫ pmissio
gfirmao ibi hec dt pmisso vo
ista ē ista de pꝑā hitabē ct
ihrlm redificatē pmittit tu
ptita castigao cū dt in pma
dei zelatꝫ sū syon sic vir pro
orem q acut' correpit ea de
linquete, et acc' hꝫ syon pp
q' ibi quiesebat ad tēplu et
eos ꝑ tēplo qꝫ pplꝫ ibi casti
gatꝫ sunt ꝑ captiuitē et tēplu
in ccensu iꝫ pphi maliciꝫ ꝫ
vertū sum ad syon i dulced
ne clemēcie et hitabo i me
ihrlm qꝫ pꝫ redificao tēpli i
vigint cultꝫ dei et ibi eos
erat in hꝫ do pphi ꝫ ꝫ sꝫ ad
huc hitabunt senes qꝫ non in
tellexerunt i iuuētute sua sic an
tea certa putet in lrā hec dt
quīt' por dicte pmissio gfirmo
et diuidit i duas ptes qꝫ po
gfirmat' roē ꝫ exeplo i hec
dt ꝫd āt ap̄te eo dina pote
tia cui nil ē difficile et hꝫ
ē qꝫ dt si difficile videbitur
i oclis rliquiaꝫ pphi hꝫ pp ter
paucitē, n plebis tpē zacha
videbitur hoibꝫ qꝫ de certo ihrlm
nō possꝫ sufficiet' pplari sꝫ hꝫ
non obstat potentie dei ꝫ sb
dit nūqd in oclis meis dif
ficile erit q d nō et sbditur
mag pplacōib cū dt Ecce ego
saluabo ꝫ qꝫ redificatā tē
et statu eos ppante in lrāiu
dei de diuꝑ ptibꝫ i sbitu dei
venit ad hitandū ibi ꝫ sb
dit' adducā vos et hitabunt
ꝫ hec dt dinꝫ hꝫ quit' gfirmat
exemplo qꝫ antiqꝫ gparat' eꝫ

ficaco tēpli pplꝫ erat i misero
statu et ope i rupto cepit
meliorari ꝫ sbdit' Qꝫ ortet
magnificē in tēpli ope qꝫ aud
tis i diebꝫ hꝫ sermōes hꝫ ꝑ
illos pos pphāꝫ s aggei et
zacharie ad edificao tēpli hor
tāciū Siqꝫ an dies illos m
ces hoīꝫ nō erāt i hoīes
et iumēta laborabāt qꝫ fru
stra qꝫ nō cedebat eis ad lu
crū neqꝫ introeūti neqꝫ ex
eunti erat pax ꝑ tribulacōe ipe
ꝫ pdrās adulacōꝫ ꝫ Nūc āt
ipꝫ ꝑ opis i rupcōꝫ nō iux
dies priores i qbꝫ pplꝫ erat i m
seria magꝫ ꝫ sꝫ semē pacis erit
i pplꝫ potuit pacifice serere et
metē et eius eos hūdancia fru
ctuū ꝫ sbdit vinea dabit fru
ctū suū ꝫ Et erit sic erat ipꝫ
tibꝫ in maledictō qꝫ gēt qꝫ gēt ꝫ
maledicebat a'aū diceb ꝫ
tibi cōtingat sic cōtigit iudeis
iudeis Sic saluabo vos de
malis et eritis bndcō qꝫ bn
dicetis a'aū bndicet fiat tibi
sic iudeis licet āt istud aliqua
cōpletꝫ sunt tpē tēpli gsumati
et ciuitatis redificate tn in xpo pe
fectꝫ cōpletā sunt tpē xo et
aplorꝫ certa putet ubi hꝫ
ꝫ vbā q̄ facietꝫ pplꝫ gcludit
qꝫ pmissio de bonꝫ cōplebi
tur i eis si pmanebunt i iusticia
ꝫ sbdit' loqmini vitatē sic ꝫ
ꝫ et sine decepcōe vitatem
et iudiciū pacis iudicate pme
portꝫ a tēpore i porꝫ vrbꝫ
i portꝫ n tꝫ sedebāt antiqꝫ
iudices ut oēs tā indigene
qꝫ aduene gmuno possēt cos
iueniē certē pacꝫ Et factū
ē hꝫ quīt' por cōpletio solucōꝫ de
questē suppōita et diuidit i d pꝫ
qꝫ po por solucōꝫ cōpletio ꝫ ad
iectꝫ i destructao ibi hꝫ dt qꝫ
pūctꝫ i tēporꝫ pphāꝫ ē mutacē
dies mesis ut dt ta sa j ꝫ
ꝫ et alij doctores hebrei ꝫ sbsp

loquendo de aliis ieiuniis sicut de perfectis ad adventum christi circa
primum sciendum quod quartum fuit in mense decimo
ieiunium: quinti mensis et vii° et decimi
ita sicut hic fit mencio de aliis
ieiuniis que apud iudeos fie
bant pro anni tercium sed de tercio
ieiunium iiii^ti mensis in quo rupta
fuit civitas ierusalem et capta
hiis sicut dictum et ieiunium quinti in
quo templum et civitas fuit combu
sta et ieiunium septimi in die expi
acionis et propter mortem godolie
ut predictum est et ieiunium decimi
quia ezechiel et populus existens in
babilone audierunt nuncium de
subversione ierusalem et templi sunt
et dominum iudei unde in gaudium
convertentur ad eorum prosperitatem et so
lacium si tamen zelum habuerint de te
sed a viciis abstinendo et opera iu
sticie faciendo vos scilicet veritatem diligite
iuste et pacifice tempore
non quiescendo hec dicit hic gentium
per denunciacionem adventus christi in pena
dei tamen dicit vel quod venient cogi
nuntur et tamen presens littera veritatem
tamen et pacem diligite iuste et
pacifice usque quo venient
populi multi ad fidem christi in lege
sumpsi, et habitent in civitatibus
multis per orbem diffusi sicut vi
demus impletum per orbem univer
sum et vadat habitatores et scimi
te exhortacionibus ad hoc ecclesia sua
eo lege quod deus huiusmodi unanimiter
scripta petita in ierusalem ubi oblatum
fuit in templo ubi frequenter orat et
predicat populum exhortacionem quia iudi
cibus illis in quibus apprehendent decem ho
mines et cetera sit homo lingue quia
multiplicate per christi factum ut septima
tos, et iterum in palliis iudeorum
erant inter fimbrie per multum an
gulos septingenti vero dicti per
ternarium facit duo milia octi
genta et dicit hic ratsa quod tot genti
les de omnibus linguis sequentur quemlibet
iudeum conversum ad iudaismum et quod
non impletum a reditu captivitatis
babilonie usque ad tempus istud ideo co
gitur hic reducere ad tempus futurum
in quo dicit messias esse venturum
sed quod dicitur impletum iam completum est
a tempore apostolorum qui fuerunt iudei na
tione quod ad predicacionem eorum in porti
cibus quibusdam solum de gentibus ad
heserunt uni apostolo duo milia
octingenti sed et multo plures
ad fidem christi conversi et in lectore
sepe evidentur per homines quod denario
rum numero limites muorum ut habetur
in pluribus et sequentes non sunt
replicatores denarii ut decies sunt bis
decem et cetera christi et gentes et sed
per denarium notatur multiplicatio ad
herencium apostolis ad sequendum christum
ex omnibus linguis propter hoc donum lin
guarum in die penthecostes fuit da
tum apostolis ut fidem christi predicare
possent in omnibus linguis/

Omnis verbi prophecie posite
sic completur vel sepe ... tempore
tempore ierusalem reedificate sub
domino regis persarum hic
ponitur completur ad idem sub tempore re
gis grecorum et dividitur in tres partes
quia primo inducitur consolacio iude
is ex adversariorum dieiectione secundo
ex commissione tercio ex bonorum mul
tiplicacione circa primam partem ex
ponitur ratsa de subversione tirum et ci
vitatum que nominantur hic tempore mes
sie quem expectant iudei esse venturum
sed quod hec iam transiit in preteritum ideo alii
expositores exponunt de victoriis machabeorum
sed quia victorie eorum non videntur ad
tantum se extendere ut littera conte
dit secundum alios ideo exponunt et melius
ut videtur de victoriis alexandri
magni qui fuit primus rex in mo
narchia persarum et grecorum
et destruxit monarchiam persarum
et medorum dicitur ergo sic secundum hanc sententiam
expositor sit littera onus verbi domini id est
prophecia de malo pene super terram

tris ita nouitatis et deiactez
coz ptatē sic̄ onus ꝯfue de
iat hoīs portatū ciuite in
tra adrach i syrie et damā
sci requiei eius qz damascus
bat caput syrie ut hētur ysa
vii et ꝺo in ipā requiescebat sy
ria sic̄ in metropoli et sic in
foraḃi ciuit qz dñs ē oculꝰ
hoīs, qz dñs prouidet et dispō
nēa sup hoīes ventura et po
tissime respicit ꝑpm israel ī quo
assumptus erat huāna nāz
de eo hēc at introducit ad sig
ficand qz tribulacōes hēt inci
dere sup tras istas veniē per
allexandrū magnū venit ꝓpt
mala q̄ fecerūt ꝓpo iudeorū
palestine ꝑparte, Emath quod non
ē ciuit sirie ꝓpe terras iudee
et tyrus et sydon ualitez ut hō
iiio regnā suppserūt ꝯppe
[illegible] trichā ꝺo sequitur
Et edificauit tyrus municōē suā
ut nō tenet hēt et coacuauit
argentū qs humum i imagra
valde hundant et hē cō inci
[illegible] affuebant ibi p mare
ex terris diuersis [illegible] ut hē
tur Re [illegible] qz sapia
terea nō vz coīn dñm ꝺo sequitur
Ecce dñs possidebit p allexan
drū et pcuciet ī mari fortitu
eius Tyrus n erat iudicez mai
[illegible] allexꝰ magnus [illegible]
[illegible] fecit et ex lignis lapidi
bus et tra ipositis [illegible]
[illegible] litori et cepit eā et
ꝯbussit Videbit ascalon [illegible]
n ciuitates philistiorū erāt site
sup mare mediterraneū et [illegible]
[illegible] tyro et ei [illegible] et ꝺo
videntes destructōem eius timuerūt
de destructōe ꝑpa ꝺo sequitur Quā
fusa ē spes eius quā hēbat ī for
titudīe et auxilio tyri Et sedebit
separator ī azoto q̄ ē ciuitas phi
listiorū et dr̄ hic separator allex
qui bona tre separauit et dispt

suis bellatoribus in ebrico hēt et se
debit spurius ī azoto et hec quod
allexandro q̄ fuit natus de adulterio
nectanabus n p illusiōes magicas
sub spē demonis dei libie regina
mater allexandri et eū genuit ut hē
in hystoria allexandri, Et auferā
sanguinē eius de ore eius ſ. allexandri
indignatus contra iudeos dixit se velle de
struere ierlm et iudeorum effundē sanguinē
Sz viso suo sacerdote vestitus fuit in
maiestate, ut dcm̄ ē [illegible]
abhominacōes eius et blasphemias de deo
israel quas dicebat [illegible] ipotentem
ad defendend ꝑpm [illegible]
medio dentium eius i de lingua eius
[illegible] ī medio dentium et [illegible]
uabitur et [illegible]
[illegible] templo ierlm [illegible]
[illegible] ut dr̄ iosephus [illegible]
[illegible] Et erit quasi dux i iuda
qz [illegible] ut ibidem
hētur Et accaron quasi iebuzeus fuit
subiectus p [illegible] dauid [illegible]
[illegible] subiecit iudeis sic iebu
zeus fuit subiectus p [illegible] dauid
[illegible] Et circūdabo domū meam
i templū [illegible] militet in [illegible]
iuda machabeo et fratribus eius q̄ te
plū contra [illegible] antiochi [illegible]
[illegible] et [illegible] machab
[illegible] a bello [illegible]
ad [illegible] insurgentes et hec fuit [illegible]
[illegible] ut i machab [illegible] Et
nō transibit sup eos exactor [illegible]
[illegible] in machab [illegible] de domo
[illegible] ablatū ē iugū gētiū ab
israel [illegible] vidi [illegible]
affliccōem ꝑpli et dr̄ hic in ꝑsona dei
Exulta [illegible]
[illegible] desiderabat [illegible]
[illegible] et [illegible] qz [illegible]
[illegible] aduentus xpi [illegible]
fidelē ꝑpli [illegible]
Exulta filia syon [illegible]
de [illegible]
[illegible] impleta [illegible]
veniens ierlm ad passionē [illegible] fuit
receptus ī ciuitate et templo cū le
ticia et exultacōe ꝑpli Ecce rex

tuus venit tibi ad salutem tuam
Vn dr hic ra sa qr septuag
ista non pt intelligi ni de
xpo messia iustus et salr
saluat nos pria iusticie se
ipsum morti offerendo ipse paup
p paupem in vita duxit a
pmo nativit usq ad horam mortis
ut ex decursu evang eta
sedens sup asina et sup
pullum sup utrumq n asse
succesiue tunc venies ihrlm
ut dr mat xxi Et dispdam
qdrigam ex effraym et eq de ihr
dimon triumphat sz cuiusda
miraclorum vn dr za sa qr me
ssias no indigebit bellatori
bus ad fugadu hostes multitudine
genciu sz ecclesie dr futurum qr
iam impletum e p pdicatores aplo
rum rex sedit Et loqtur pacem
gentibus et ortu sit no mole
tia sz p suasione pacifica et
ptas eius a mari usq ad mare t oibus
terris rebus fideles
xpi gsitentes et manifeste
de data e in oib ptas i celo
et tra cu qua ipse o et imutat
mos loqndi de ttra pona ad
raz i sangne i vtute sangus
tui i tute effusi testamenti tui
qr sanguis ille e qfirmacio noui
testi mat xxvi emisisti vinc
tos tuos i ptes infernum lybo
detentos eduxisti Conuertimini
hic qrunt inducitur xpi ad fide
Alig tn expont istud ptium
tali de iudeis qi fugauit tpe
psecucionis Antiochi sz audito qr
iudas machabeus et fres eius p
ualuit adusus duces antio
chi redierunt de diuersis ptibus cu
iuda totum adueniens preliantes
fortiter et ad hec satis pt appli
cari lra sz alius inteliget in
meliori uerba et ideo
lram pcete Ex uocacoe ad fidem xpi
ai dr Conuertimini ad munitionem
fidem xpi que e tanq fortali
ciu credentibus sz id piu provinicis
turris fortissima non dat ad il
lam fugit iustus et saluabitur
uincti spei i uincti ad uirtutem i
caritate et spe etnalibus o e he
bre qz i noui testi tpe qo dr
es ro xxiii nos pceperit dies at
q annuncians duplicia reddam
tibi tpe n noui testi pdicat dup
publice gla fidelibus reddenda
corpis et aie qm extendi mihi iu
dam i ihm xpm de tribu iuda
sz carne natu qi arcu in ma
go arcu pcussit demon in
plaui effraym i aplos q oes ul
fere oes fuit de regno x tribuu
q vocat frequetr in septuag effra
ym vetere testi eo qr ieroboam
rex qui fuit de tribu effraym hos
at aplos iplevit dns spu sco
dicto ij Et suscitabo filios tu
os syon i aplos sup filios tuos
grecia i qua plures apli pdica
uit fidem xpi Et ponam te
qi gladium fortiu pdicacio verbu
dei qi gladius e sps ephe vi et
dns deus sup eos videbitur i mi
visibilibus signis diuina vtute fiet
ad inuocacio aplorum Et exibit
ut fulgur iacln eius i effusus sic
pdictis ita manifestabitur sicut ful
gur egrediens de nubibus Et dns
deus tuus i tuba canet i tuba
s pdicacois p aplos sz id ysa eci
tuba exalta voce tua et vadet
i turbine austri i pabola aufert
sicut ventus turbis stipulam dns
exercituum i anlos proteget eos da
do eis qstaciam con psecuciones
tyrannorum et deuorabunt i incorpo
rabunt xpo gentes p suscepcionem fidei
et subicient uirtute xpi lapidibus
funde i pdicacionibus procedentibus
ex caritate que pfunda de ho
eo qr de corda effluit et bibe
i ebriabuntur qi a vino i delectabuntur
i qfessione gracia sicut delectantur

illi qui bibunt vinum et replebuntur
ut phiale multis in dicta questione
et [illegible] qui cornua altaris scholo-
ca [illegible] ubi inter cornua pone-
bantur carnes [illegible] ad ho-
norem domini. Et salvabit eos dominus
deus eorum in die illa in tempore novi
testamenti ut dictum est. ut gregem populi
sui. sicut bonus pastor diligenter custo-
dit gregem suum quia lapides sancti
i. electi dei elevabuntur super ter-
ram primo per meritum gratie et postea per
meritum glorie. Et notandum quod dicit hic
lapides sancti propter [illegible] quia sicut la-
pides [illegible] quia impediunt ma-
les [illegible] sunt [illegible] vel [illegible]
[illegible] adhuc [illegible]
te quid enim bonum eius in quo est pla-
cens coram deo nisi frumentum ele-
ctorum in corpore [illegible] panem
frumenti quo [illegible]
electi et vinum in [illegible]
[illegible] germinans virgines in mul-
tiplicatis virginibus [illegible]
[illegible] ecclesia dei [illegible]
vestigia [illegible] passus

Petite a domino [illegible] pro-
phetam primum de bonorum
multiplicatione et dividitur
in duas partes quia primo de-
[illegible] propheta bonorum multipli-
[illegible] dispersorum [illegible]
[illegible] plena [illegible] ab ebrietate
[illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible]
et de victoriis [illegible] et
[illegible] ut [illegible] applicari littera
[illegible] melior [illegible]
[illegible] de bonis spiritualibus per
[illegible] deficit
[illegible] ad [illegible] et
[illegible] in tempore ime-
[illegible] propheta de
[illegible] ad fidem [illegible] et [illegible]
in ea [illegible] et potum sacramentalem
ad quod [illegible] domini [illegible]
[illegible] propheta petite a domino pluviam
in [illegible]
[illegible] ut pluvia [illegible]

[illegible] in tempore serotino in tempore no-
vi testamenti [illegible] de serotino [illegible] temporibus veteris
testamenti [illegible] in novissima ho-
ra est et propter hoc quod dicit in tempore serotino
[illegible] quod non loquitur de pluvia natura-
li per terre nascentibus quia pluvia
[illegible] temporis est tunc [illegible]
Et dominus faciet nives et pluviam i.
doctrinam [illegible] quod [illegible]
[illegible] et pluvia quia
multiplicat bonis operibus fructum da-
bit eis singulis herbam [illegible]
[illegible] herbam et postea
spicam et [illegible]
[illegible] ad
debitum augmentum in agro [illegible]
qui est ecclesia [illegible]
[illegible] locuta sunt inutile [illegible]
[illegible] dabant
[illegible] eorum [illegible]
[illegible] et divini [illegible]
erat inter gentiles [illegible]
[illegible] abducti sunt [illegible] per
[illegible] affligentur [illegible]
[illegible] non est eis pastor
i. doctor verus [illegible]
Super pastores i. sacerdotes [illegible]
et doctores [illegible] est furor
meus quia [illegible] alios
[illegible] ad malum [illegible]
[illegible] et super hircos visitabo
[illegible] cui [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] pene [illegible]
[illegible] visitabit dominus [illegible] visitabit in
bonum domum iuda i. [illegible]
[illegible] per domum iuda intelligun-
tur [illegible] ut dicitur
[illegible] et [illegible] Et po-
suit eos [illegible] glorie sue [illegible]
[illegible] ad decla-
randum gloriam [illegible]
[illegible] in bello [illegible] ge-
neris [illegible] et ex ipso [illegible]
[illegible] et successores [illegible]
[illegible] et gentiles in una
ecclesia et ex ipso [illegible]
debiles et [illegible] ex ipso [illegible]
[illegible] hereses et errores insurgentes et

et maioris tpe anxpi ex ipo
egredietr i abiectr oibs ex
dictor i auctor cu suis satel
litiby q a dno xo ipo int
ficietr y ad testi vo sce p̄y
eq qr cu eis dns i ipso vr
et ꝯfidentr a sectis equites
i milites anxpi et ꝯforta
bo domu iuda et do iosep
qr ꝯplisunt de utroqꝫ ꝯgre
gn p domu iuda itelligitur fi
deles de iudeis credentes et
p domu ioseph q intr acrescit
cuius fideles de gentiby q sti i
magno nuo Et ꝯuta eos
reducebo ad vite fidei ag
auisos a deo in tpe anxpi
Et erut sic fuit qn no pre
cera eos i an ꝑcaco ubio
mg videbun fideles qi a do
piecti Et erut qi fortes ꝯfa
tim i fide firmati et filii eo
videbut i ab eis educti fr r
ꝯnati p bapm et letabin de
delectatoe anxo Sibilabo eis
h ꝑpha demictat dispsoru
ꝯgregaco et dr h ra q h con
gregaco ꝯfenda e ad tpe futuri
q precat tpe messie et in h dr
vm sꝫ qr dr futuri lra impletu
e p xpm i vocatoe fidelium qui
ꝯgregati st in vna ecclia no
locali mo sꝫ fidei et cari
tatis et hc e qr dr Sibilabo
eis i spirando spm deuocois et
ꝯgregabo illos fide et cari
tatem eos mea pqsrcm de
o Redimi eos mea pq in
p gete sꝫ ut fideles de fide ꝯgi
ciat dispsi p varios errores ꝯgli
bu ꝯgregauerit i vnu ind perro
et multiplicabo eos sic an fuit
multiplicati s tpe dauid et salo
iqo fuit multi fideles qr vna
e eccla fidelium a pe abel iusto
usqꝫ ad vltimu eleum q i fine mū
di astituq e ut dr greg de la
vn et no ꝯplu tot vniuo plures
fideles multiplicati fuit tpe noui
testamti qr vetis Seiabo eos in
ꝯplis p ꝑdicatores missos ad di
uisas ptes orbis et de longe i
de longinqis ptiby recordabin
mei i bnficior meor et viuet
vita gre cu filiis suis i imi
tatoiby suis et reuertetr et re
ducā eos qr de diuis ptiby an
tpe anxpi venient fideles et
occupabunt ilm et tra pmis
sios et no inueniet eis locus
hc dr ad designad magnam
multitudinē venientiu et trasib
it dns i maris freto dando eis
triumphū vo scr et pcuciet
et i mari fluctus fanes eos
ꝯfiteri et ꝯfundent oia ꝑfunda
fluminis i tra egipti ut dr h ra
ti eo qr i vni dent inundatoe
nili et humiliabit supbia as
sur In hiis n trib lra tangit sar
racenu q a xpianis debellabitur
qr lex machometi a gladio icce
pit et p gladiu tuet et p gla
dio fiabit Confortabo eos in
dno s xpianos et in noie eq ambu
labut no ꝑuenientes de sua po
tentia sꝫ diuina c xi

Aperi libane hostia tua
rā e expon ab ebreis
et ltis et oes expositores
videntr in ad lram
discordie qr qr sine ꝑiudico i
cedo de diuersis expositoiby a
qua assumere et aliquid addere ad
lram ꝯcordandam pmo igr i z8 pt
didit qr pio destr templi scdi
destruco 2o destruco v ubi h
de 30 anis ꝑcaco ibi et dixit
dns p a pe no solu a lris ꝯ sed
ab ebreis antiqs expon de destr
ucoe tepli scda p rcos vn i li qu
dr roma apud ebreos dr qr an
destruccm tepli porte eadem nocte
apiebant sine hoie et dixit rabi
Iohanam teplu quare destruis te
ipm scio n de te qr finis tuus erit
destructo supr te nacqꝫ ꝑpha zach
Aperi libane portas tuas et de
uoret ignis cedros tuas Romi n

capta cuncte cendarum templum p
bula abietes qui ceciderunt cedros que e
te maior et sedit^2 expositio quoniam
magnifici vastati sunt i illi qui e
rant maiores ipsius iudee i hierusalem
equites et iam alij comites i locis
aliis debebant diffiderunt de scriptis
pulate quercus basan i habitatores
ultra iordanem ubi erat basan
qui habitabant aliqui iudei quia silua
eius est salcus munitus i hierusalem quam templum
incenso post erat magis munita
sonos aliis ciuitatibus vox vlu
latus pastorum i sacerdotum qui tunc
vincebant populum quia vastata est magni
ficentia eorum i templum de quo gloriabantur
et magnifice vincebant vocem ru
gitus leonum i predonum qui cum de
structus templum habundabat i iudea
ut dicit Josephus in libro de iudai
co bello quoniam vastata est superbia
i decie quia sunt immanitas superbiendi Jor
danis i iudee super iordanem sita
hec de hijs quoniam destructione parte destructio
civitas vero que fuit iudeorum i multitudo
et sedit^2 i de petes qui post post bu
sitorum dimorum magnitudo vero i gra
titudo iudeorum ibi et divisi populum in
due quia post populum bursa dei i ex
itu de egipto vero i iudea constituta
ibi et assumpsi etiam primum de hijs de
deus de quo micheus toledo bursa iude
us constituta paste pecora occisionis
i dum pauci sicut isti qui dicebant
pecora occisionis i egipto quia mas
culi nascentes i fluuium piacebant
et adulti duris laboribus affli
gebant i tantum quia vita eorum cum dacia
tudine ducebat ut habetur exodo pri
mo pecora que possidebant s egipcij
occidebant more predicto et vendi
bant ea quia principes egipti habebant
eos suos et vnus aliquis reddebat
alij dicentes benedictus deus si ergo
didit istos manibus meis dites
facti sumus quia vendes glabari de
fetio et emes de mancipio et
pastores eorum i dum eorum non parcebant
eis a laboribus duris et ego non

parcam super habitantes terram i egipto
quos qui multis plagis afflixi et pro
ca i manu sonuisset verbo populum et ecce
ego tradam homines quia multi eorum se
quentes regem siniistrum tunc eo ce
manentes pharaone qui credebat ad
iuste quia vnus ipse probat alti quod fu
cat i causa detentionis filiorum istis
i egipto contra preceptum dei eo quod se
cute fuerunt plage i egipto et
gaudent terram i laicabunt seruitutem
et pasta pecora occisionis i fines istos
quos pauit in deserto manna celi
per annos per hoc i per afflictionem quam su
stinuit ab egipcijs o pauperes gre
gis i o vos ebrei qui fuistis i egi
pto de paupertati audite me in
obedientia At assumpsi hic quoniam ro
lam bursam i iudea constituta i qua
produxit populum ad hereditatem regum super de
et salomonem et quoniam salomonem de melius sit
destructio regum tu dei hec non fe
sit regnum in duo dixit in primo et
hec est quod dicit et assumpsi in duas
virgas i duos reges vnam vocaui
de regis sub iecobeam sui qui locutus fuit
pulere propter promittens eis libertatem
et alteram vocaui funiculum sub roboam
qui locutus fuit pro dure quod pater
meus cecidit vos flagellis ego
autem cedam scorpionibus est autem scorpio
genus flagelli a cuius manubrio de
pendent corduli nodulos habentes
ferreos a plumbeos i quorum vero extremo
vocatur scorpio quia fuit prurit et
qui ipsius acie fines cordullarum sup
corpus percussi reflectit sicut scorpio
reflectit caudam pungit propter quod
etiam vocatur hic funiculus et paui
gregem i sustentaui populum iudaicum
i utroque regno absque multis eorum
cum declinarent ad ydolatriam propter quod se
duxit et succidi tres pastores i mense
vno s virtutem regem fidei et ochozia
regem iuda et israel quoniam gesis suorum
mala administrabant ut habetur in et in
regum istos per 36 interfecit deus per virtutem
filium Josaphat eo quod fuerant valde
pessimi usque mensis ipso sedit Et occi
sa est acta mea i eis i nota abeis

propter nimiam eorum maliciam Jo sed
transgressi et anima eorum variavit in
me s[cilicet] multiplici actu ydolatrie
Et dixi non pascam vos .i. demerita
ta vestra exigunt quod non sustentem
vos viii iiii Re[gum] x dicitur In diebus
illis cepit dominus tedere super istud
percussit quod eos Azael [illegible] sub
[illegible] multum [illegible] et deno
vet [illegible] quod tanti [illegible] sui
quod non sola occidebantur ab exte
neis verum et extraneis et propter
hec mala [illegible] Et tuli virgam me
am que vocatur decor .i. regnum istud
quod dominus per Salmanasar tempore Osee
regis abstulit iiii Re[gum] xvii et
abscidi eam quod id regnum non fuit
restitutum nec captivitas illa re
vocata ut irritum facerem fedus me
um [illegible] ut [illegible] hic [illegible] quod
hec irritatio consecuta est quod pac
[illegible] cum omnibus populis quod si non [illegible]
[illegible] quamdiu [illegible] fuissent fi
deles mihi Et per talem modum loquitur
dominus Osee ii Et percutiam cum eis
fedus meum in die illa cum bestia a
gri et cum volucribus celi s[cilicet] quod non
noceat populo meo ut ibidem Et in
irritum deductum est in die illa quando
regnum istud fuit translatum [illegible]
[illegible] quod fedus [illegible]
dictum erat irritum Et cognoverunt
sic pauperes gregis .i. pauperes
[illegible] custodiunt s[cilicet] legem
[illegible] et obediunt mihi et [illegible]
[illegible] pro illo quod a [illegible] fu
erant de paupertate quod [illegible]
[illegible] verbum domini est s[cilicet] [illegible]
regis et [illegible] propter peccata [illegible]
dixit dominus per Moysen Deutero[nomio] xxviii
Ducet te dominus te et regem tuum quem
constitueris super te in gentem quam igno
ras tu et patres tui [illegible]
[illegible] studebat legem moy
si videret [illegible] dominum [illegible]
[illegible] Et dixi [illegible]
orum [illegible] que [illegible]
[illegible] de morte [illegible] et [illegible]
dominus Et dixi ad eos .i. ad iudeos

mandetis per coaptum [illegible] et [illegible]
per [illegible] s[cilicet] bonum
est in oculis vestris afferte mercedem
meam .i. fruitu[m] in decreto fide
[illegible] vobis a me col
latis et si non [illegible] a me
a servitute [illegible] non dixit [illegible]
ad malum faciendum [illegible] quod de
[illegible] et si non [illegible] huiusmodi
loquendi dat intelligi quod non fuerant
deo sic grati [illegible] magis agerent
[illegible] ut ingrati [illegible]
a [illegible] Et
appenderunt mercedem meam .i.
precium meo [illegible] tradito [illegible]
equi [illegible] precium quo venditur et
mitti xxx argenteos ipsi iude
proditori [illegible] Et dixit dominus ad
et xxvii ubi matheus spiritu sancto
illuminatus dixit hanc prophetiam te
fuisse impletam Et dixit dominus ad
me Zachariam proice illud .i. [illegible]
cum predic[t]um ad proiciendum ad sta
tuarium .i. figulum statuarium ut dicit
expositio [illegible] verbum [illegible]
dei [illegible] fortior omnium et est [illegible]
proice id ad [illegible] .i. [illegible]
ra deo ponendum ut videat et
iudicet [illegible] decorum precium .i. vile
et modum loquendi ironicum [illegible]
quo [illegible] sic de gravio
ironice [illegible] magnificum quo
quo appreciatus sum ab eis .i. emptus
[illegible] a Juda venditore quod [illegible]
parvo et vili precio non debui
appreciari [illegible] dicunt quod [illegible]
proice id ad thesaurum vel ad figu
lum [illegible] et [illegible] est [illegible]
et ad [illegible] et formator et for
[illegible] dicitur figulus qui format vasa
de terra et statuarius qui format statu
as de [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] acciperunt [illegible]
et [illegible] et illorum [illegible] ma
[illegible] tulit [illegible]
[illegible] quod [illegible]
et quod ex illa pecunia emerunt
agrum figuli [illegible]
hec [illegible] proice id ad [illegible]

ſtimatum i pdic ptiū .3. corā ſa
cerdotibꝫ q̄ erant theſaurum
recipiend sic dr̄ math .27. q̄
iudeis precio argenteis coram
ſacerdotibꝫ recepit proiecit ad
figulum i pdic id ad emendū a
grū figuli pi lꝫ ad nō ē itl
ligendum ſ̄ ꝯſcatiē qz
emeō agri ꝯſcata ē ad illā
pietas decoꝝ ſcū, certa ꝯo
nant ut s. Et tuli .xxx. ar
genteos eos ſic videbat ꝑ ſe
viſione ymagīaria ac ſi ac
ciperet .xxx. argenteos ul dena
rios et piceret i domū dñi pp̄
deꝯ bat ſic ſiend de ptio
a iuda proditore q̄ ſic piceat id
i tēplo. Et pcidi virgā meā
ſcdām i regni iude ut dim eē
q̄ nō fuit pcſſ i tp̄e ſce
chie et illa captiuitas rediit de
babilone et habuit ꝯſ duas
ut zorobabel et alios plures et
pica aliquos reges an aduē
tū x ut hebr̄ in ꝑbola ꝑ ſt
ſ̄ ꝓpē fuit pcſſū in deſtructōe
iḣlm p titū et veſpaſianū q̄
tūc iudei fuint ꝑ orbe capti
ti nō hn̄tes ducē nec pricipē
et illa captiuitas adhuc ma
net ut diſſolue ꝯ maitate
int iuda et iſrl i int xianos
xpos de tribu iuda ſ̄ tamen adhuc
tes quoꝝ plures ſ̄ ꝯuerſi ſunt
ad lraꝫ ſunt de tribu iuda et
iudeos i infidelitate pmantes
et hoc fuit ſignatū in p̄i .xxij.
dr̄ q̄ iſrl ſepar ſe a iuda d
nō eſt nobis pars i dauid vnde
et iudei ſt odioſi xianis et cōe
Et dixit hic qui agē de pcata
toe anū et ꝯtinuat ſic hic
precti q̄ iudei p manoi ꝑtē
negauit vni xpm̄ i pūt pel
latis iō iuste pmittet a deo
recipe anti xpm̄ q̄ ſe dicat ſe
eſſe xpm̄ et ab eo decipi ut
dicit xpē io .v. Ego veni
i nōe patris mei et nō accepiſtis me
ſi alius veniet i noīe ſuo illū

accipietis ſic ꝯo pcedit qz pō pſ
tuaō anty breuis et ſucate poſ
ſe magꝯ diffuſe .xx. cap. eta pyn
dr̄ .ꝯ. ē vaſa i inſtrumta ut virgā
et perā paſtorale, hoc n inſtrum
ta, ut dim vaſā ſ̄ ꝓpē ſcꝫ vidē
tis ebrei paſtoris, i ſignū q̄ in
dei recepturi ſt antixpm̄ q̄ eſt tm̄te
anctāe q̄ dicet ſe dm̄ ij teſſ ij
et extollet ſup oē q̄ de deꝯ q̄
q̄ colit cetū eē ſuſcitab i ſuſ
citaui pmitta paſtoꝝ in tra, ſ̄ dr̄
xpm̄ ꝯ antēa in ea q̄ deſſca ē
Conſtabit i nllꝫ opꝫ pietꝯ exhi
bebit ſ̄ magꝯ crudelitꝯ ꝯga
xpm̄ eit .io. ſubdit et carnes pi
guiū comedet eoꝝ bō rapies et vn
gulas eoꝝ diſſoluet corpa eoꝝ
affligēs et occidēs, O paſtor et
ydolum, ydolū dr̄ q̄ ſe deo coli
cet eit de antixpo q̄ iſedebit i
tēplo dei tanq̄ ſit deꝯ ij teſſ ij
Gladiꝯ i. ira dei ſup brachiū
eiꝯ corporale et ſup oclm dextꝝ eiꝯ
i ſup ſcientiā q̄ eſt intellectꝯ q̄ dr̄
ocls, brachiū eiꝯ ariditate ſicca
bit qz corpꝯ eiꝯ p michaele de p̄
cepto x fulminabit et ocls eiꝯ dex
ter tenebreſcēs obſcurabit qz eiꝯ
aīa ad tenebras exterioꝛes i infer
num deducetur. c. xij.

Onus iſtud cm̄ ab aliquibꝫ
nris doctoribꝫ cōīt ad ſen
ſum l'ēm expoit de deſtructōe
iḣlm p Romā ſ̄ hunc ꝯtinuāe
videt q̄ hic dicit ſ̄ et iuda erit
i obſidione cōtra iḣlm ꝯ q̄ ſbdit
In die illa dr̄ dñs pcutiā omnem
equm i ſtupoꝛe et aſſeſſoꝛe eiꝯ in
amētiā qz nō legit q̄ iuda fuiſſe
tūc Romis i obſidione iḣlm con
iudeos obſeſſos nec q̄ ꝯtra eis ꝯoꝝ
adeo tūc fuit ſic pcuſſi pncipal
de hoc tūmphat de iudeis ſic q̄
declarat diffuſe Ioſephꝯ li. de iudaico
ꝯ bello et pncipalibꝫ Romis ſ̄
q̄ expoſitio vr magꝯ miſtica q̄
lral pōit eo q̄ lra aliqua q̄ i cptu
ad lrā videnṫ eē diſſona ut vide
bit ita ſ̄ ſa .xx. expoit lra cam et ꝯ
oia ſequētia uſ ad finē pphete
de bello gog et magog cōtra iudeos
quos dr̄ ꝯtra xpm̄ meſſiam ventū debel
latoꝝ ſ̄ hoc ſuꝝ dicit ſup fm̄ ſudantiꝫ
ſic dr̄ de gog et magog Ezech

Ezech. xxxviii et xxxix. Et quia ibidem dixi
quod per gog et magog intelligitur antichristus
et eius exercitus et hoc licet aliqui solum
tamen iudicio meliori hic textus de persecutione antichristi exponendus usque ad finem
huius capituli licet aliqua alia misceantur
et hoc sicut dixi circa precedentia fuit de persecutione antichristi magis diffuse et clare
dictum in 2o parte quia persecutio antichristi
descripta in 2o capitulo tacta solum circa
principium ibi faciam sufficientiam, et hoc prosequitur circa principium ista aduersitas
quia post antichristi persecutionem et de
iectionem ibi in die illa et in iudeorum
conuersione ibi effundam super domum
dauid ubi dixi et prophetia de afflictione
futura ex ordinatione dei super fit
in congregatione fidelium ad quam non
usque in nouo testo est translata sic
declarari diffuse supra vel infra et
habetur ad propositum in dicitur dominus extendens celum etc. et celum ad modum
tentorii extendi super terram, et fundans terram quia uel est sub ea disponimus eleuando et fingens spiritum hominis in eo quia anima a deo creatur et
infunditur corpori organizato. Ecce
ego ponam ierusalem superliminare crapule
ierusalem supra in dicitur ibidem dicitur fuit diffuse et dicitur vidi ciuitatem
sanctam ierusalem descendentem de celo.
Superliminare crapule ad quod
cetera impinguit quia antichristus et eius
exercitus per persecutionem ecclesie decia
ut dicitur et sacinum a altitudine quia
ecclesia uariabitur in persecutione antichristi
et postea ipse et exercitus eius deuincentur
et sedebitur. Quibus populis quia de omnibus
populis aliqui adhebuit antichristo sed
ibidem sed et iuda erit in obsidione
contra ierusalem quia tunc aliqui ex eorum
re ducti erunt in exercitu antichristi.
In die illa ponam ierusalem lapidem
oneris cunctis populis. Lapis in quadam quia mouetur
de loco suo affligit motores sic
antichristus et eius exercitus quem lapidem
ecclesie stabilitate ecclesie affligent et uel
habuit fidelis et hic est quod sequitur
Omnes qui leuabunt eam concisione lacerabuntur et colligentur

aduersus eam omnia regna terre in aliqui
de omnibus regnis adhebuit antichristo.
In die illa dicit dominus percutiam omnem equum in stuporem et ascensorem eius in amentiam
exercitus deiectus cum dicitur percutiam omnem
equum in stuporem et ascensorem eius quia
ipse fulminabitur adeo ut dictum est
et magis per suum exercitum super populos.
Et super domum iuda aperiam oculos meos
nos seductos aperiam oculos meos
nunc quia non perierunt cum ceteris antichristo
adherentibus voluntarie sed seducti
et dicent duces iuda in cordibus suis confortentur
in illis qui antichristo tempore adherentibus Confortentur mihi habitatores ierusalem
quia iam tempore antichristi in eius exercitu exeuntes desiderabunt cordis proprietate, christianorum bonorum licet hic non
decere non audeant manifeste licet quod littera
littera dissonat illi expositioni expo
nentes passum istum de persecutione primitiue ecclesie per principes iudeorum
ut patet in actibus apostolorum sed tunc quod de hic
postea et saluabit dominus tabernacula
iuda quia iudei persequentes primitiuam
ecclesiam non desiderauerunt proprietate christianorum
nec fuerunt saluati adueniente romanis contra ierusalem sed magis occisi et destructi. In die illa ponam duces iuda
quia iam in exercitu antichristi an
tichristo fulminato et pereunte exercitu
parte tempore deposito contra aliquos re
manentes de parte antichristi pugnabunt.
Et habitabitur ierusalem rursum in loco suo
nisi pacifice mortuo antichristo et
eius exercitu dissipato, et agitur hic
ierusalem non solum pro ecclesia militante sed
eius pro tunc ad literam in ierusalem antichristus
veniet contra ipsam et ibidem interficietur obtenta sibi plus tamen terre et templo, et saluabit dominus tabernacula
iuda in tectis et corpora christianorum cum antichristo tempore conuiuit ut predictum est sicut
in principio in antiquis temporibus cum antichristo ut
non magnificetur gloria domus dauid
et glorie fideles reputati ab antichristo de
spiciat christianos eo tempore sequentes
ipsum ideo quod mito uixerint sic ipsi
doleret si fuisset mortui cum alia gente
antichristi non eum contra suos reciente
libertate sed coacti tempore quo in moto ad

ſuos vincerent. Ideo dicitur. In die illa p-
teget dominus habitatores ierusalem ab impug-
natione antixpi, et erit qui offenderit ex
eis tunc ductus vel predicatione vel de-
ceptus ab antixpo tunc non multiplicabit
eum decipientem credentes ipsum
esse verum xpm, quia dauid in ea miseri-
cordia consequetur sicut dauid sic ve-
re penitebunt sicut ipse dauid ut habetur
xxx vbi dicitur quod ipse conſitetur peccatum
suum cum bethsabee pacto natan
dixit ei ppha dominus transtulit peccatum
tuum et domus dauid quia dei sicut
isti constabunt in fide xpi In die
illa quia contere omnes gentes que venient
contra xpm et ei adherentes itaque de-
victio eius quasi suppeditatio est ad ma-
ionem assertionis Et effundam super domum
post iudeorum que et comitibus re-
gnantibus eius, etiam sicut quod sic
dicit ſanctus methodius martir de ter-
ra filii antixpi per Enoch et Eli-
am iudei qui prius adhuc ſerant con-
vertentur ad xpm fideliter pati pro
eius fide merentur. Ita quod c xl iiii milia
electi conabuntur per martirium ex omni
tribu eorum israel ut dicitur apocalypsis vii et
hoc est quod dicitur Et effundam super domum
dauid, id est iudeos venientes ad xpm
et super habitatores ierusalem id est super omnes
quando credentes in xpm spiritum gratie in
quantum illos reducet ad veram fidem
et seruos ſanctum, quia alios fideles
proteget ab impugnatione antixpi et
audientes preces eorum, et aspicient
ad me scilicet iudei quem tunc venerint
que crucifixerunt tunc non confitebuntur
quod ihesus nazarenus ab eis crucifixus
in a patribus eorum fuit et est verus xpus
in lege et prophetis promissus et pla-
gent eum id est dolebunt de hoc quod eum
offenderint, et mutatur hic modus loquendi
de persona prima ad tertiam quia sequitur
sicut super eum ut ubi visum est deſuper
unigenitum et ita dolebunt ex tunc
contritione sicut solet homo dolere de per-
ditione filii sui morte quod dolor apud
homines solet esse maximus Et dolebunt
super eum et respectio est eius ad ma-
iorem expressionem quia tunc in eternam erunt

non sola planctus modo dico sed quod de
indicibus martirizatis ab antixpo quorum
plangent a contribulibus et filiis re-
manentibus ideo dicitur In die illa magnus
planctus adremon non est
quando tempore mageddon in quo fuit
iosias occisus de cuius morte fuit
planctus magnus in toto israel
ut ii paralipomenon xxxv et in campo
illa tunc adremon que erat
propinqua loco occisionis et plangent
terra familie et familie seorsum
in quibus erunt mortui de sua fa-
milia vero de hiis quibus erunt plangentes
spiritualiter mortuos suos in bello gog
et magog et in hoc quod intendunt
quidam ad aliquid quod per gog et ma-
gog intelligo antixpm et eius que
tantum ut dictum est est familie domus
dauid seorsum et mulieres eorum seor-
sum quia in loco orationis ubi solet fi-
eri planctus mulieres erant segre-
gate a viris apud hebreos et ad-
huc apud xianos in ecclesia propter hoc
est suadenda, et nominantur hic ex-
presse familie principales propter quod
uti dicitur domus dauid et postea
eum dicit domus nathan propheta et sacerdoti
et leuitarum ibi familie domus leui
et hoc quidem notabiles viri in fa-
milia semei in religione originali ibi
omnes familie, et cetera

In die illa erit fons patens domui dauid
iudeorum regnantes per baptismum et
diuidit in duas partes quia pro-
pter hec regnantes et facta
et ydolatrie in more ibi Et erit et
primo dicit In die illa sicut in quo deleget
filiis tuis anno Erit fons patens
domui dauid quia omnes iudei tunc con-
fluent ad baptismum in ablutionem peccatorum
et menstruate per menstruatam id est
peccatum quod contraxit in primis parentibus
per peccatorum peccatum actuale utrumque enim
lauat baptismus in adultis ad baptismum
venientibus quales erunt tunc rei
credentes pro maiori parte ut expositum est
Et erit hic quod ponitur abiecto ydola-
trie et deinceps facta est prophetie iterum est
aut primus sicut alia per predicationem apostolorum
aliorum et succedentium ydolatre
cessauerunt pro maiori parte

tn adut aliquid remansit qz ipi
bz cisſonaribz remansset aliqui
ipi i mag̃ inktane q dm lectua
ni et isti vnu al qd eis po a
tunt qualz die vnante ut dm
pum z illa die ſte i lace fide
dig intellexi Anxpi ego fact
ſe adral ſu dm ut hec ui h
teſſ ij et Jo uſz p9 morte cy
ne teſſabunt tradr tur at oes
v nient in fide catholica et h
ē q dr Et eũ i die illas mor
tis anxpi pdã noia ydolorũ
de tra qz ſic dan ē no ceſſab
ydolatia totar ante et ſi ista
id qz ego dixi i aliqz locis ſ
ſ qz ad pdicacõ aplor et alior
doctor ſeqtuũ ceſſat ydolatra
p mult intelligend ē ſimpr no tu
total ſic exppe de mlt ſpe
cuius ſit aliq ſi de tra q alte
de ē modica r v ingredis et
Jo qi inl reputar ſi ſimili pli
et eſt ſi queni magl loquend
id qd ē modicũ inl dr et eni
in ppto qz illa ydolatia q rema
ſit i aliqz gentibz barbaris ut
appitr iſta ē modica et qz p
nulo reputada z dv 19 q ceſſa
p alas ptes orbis Et pſeudo
ppha̅s h9 qui9 por ceſſa ſle p
phetie eu dr Et pſeudo pphas
i flos g p ſuã maliciã ſimgt
ſe pphas p questũ et ſim in
mund i pphantes a deone de
ceptos et oibz aliis modis per
verſis deo m auferã de tra quia
nl remanebit de tli pphia Et
eũ ſit pphauit opiari ſi illas
poto mo vellet pphare ana
pui et nna no pmittet ſi pm
gunt pudent ſu die illa ſim
dent pphe qz ng audebit ſep
phetiã diar n9 ondit Jo et he
cooprient pallio facinos vĩ ve
ste aspa tali n veste vtebant
hnc qi pphe ſalte aqui ut de
celia in ſz po et ſte biteum

accipiebat falſi pphē ut magl
crederet eis Et adam eqm meu
i mittes eũ agricultue exemplo
pmi ade ſe qz grm ij Emiſit
qz eũ dns deus de padiſo volupt
ut opare t trã de q ſumpts e
In cũtico lõ peccaui quia me i
gdupit me ad aiſtor pecorũ q d
nd ſu pphã et dicec ei huis pla
gatu ſu i iſta ſe m ſra no
ex odio ſi adre p mea contg
ſramea h9 pluit tacita qtio
lo q ob h multiplicato fidelin co
cludit ibi et anit quo vo q
tu h z ex ſmiſſ qz dom ē q
delet affligere filut ab am
et ſatellitibz ſuis ex hc poſt
ab admirari et que quid deg
pmittet iuſtos affligi ab iniqs
pro hoc et rnr qm ō miu
hz aio fil io ſuo no pepcit deg
ſi p nobis tradit illũ morte
acerbiſſiã cõdempnãd et hc ē q
ē ſramea iglaudus arbitrſſe al
ſuo et ſuſitae ſup paſtor meũ
i xpm q de ſe ipo dr Jo x ego
ſũ paſtor bog et ſup viz cohoi
tez in qz hnaitas ꝯ in ſepabi
quietã ē deitã ra ſa hc expo
de pprio ſtoro p meſſiã deſcen
endo p mala que fet pom
ppilum pro iudeor q valde d
torte et male expo9 qz impator
pom vocat nequ et peſſim eſt
no pt dici paſtor deu ut coherens
b9 qz tlis adhenicia anticiã in
portat vnũ in cbico hec ſup bz
nl aſſociatũ qz de ppo optie q
pe ut dan ē paite paſtori et d
pgent oues hic fuit oplem qi
apli z paſse i liqrit xpm ut
de ſalor mai. Xpon ep pz q
h9 paſſi tcelz de xpo Et quã
manu meã i pmite meã ad p
uulos i ad aplos q dur h ſpm
li eo qz tedre fugeret in paſſe
q poa virtute dina ſit ſumi fir
mati et ſolidati qz gaudebat in
tormentis ſi qz dr de ipis Jbat apli
gaudentes a cõ9 cãli ꝗm digni c

Et erit hic i capit iste i ceteris ubi
agit de fide lia multiplicacōe pos
tea Jo. sequitur h qz de ... n
hanc sunt ... cadet istā mor
multū fructū afferet ... qz
per passio et publicacio eius
per totus mundi in 4 ptes dis
e quarz una e iudeoz obstina
torz aā egentiliū in infidelite
remanencium et de istis dr pcedi
e in ea i tria dispdent et defi
ciet et hoc defazit ... intellig dupl
Uno mō de defectu gre et virtu
tis a tpe publicacōis eius a q
oēs gentes ad fidē catholicā defe
cerunt due ptes iste. Alio intel
de cessacōe vtriusqz secte et defi
cient in morte anxps qz oēs iudei
et gentiles cōuertent ad fidem ... ti
a ... pos ... [illegible] dr. Et ter
cia ps relinquet in ea i. in tra alijs
duabus deficientibus modis pdictis
Et educā terciā ptem p ignē s. ac
be tribulacōis sic ... post fuit
afflicti a iudeis ut z i actibus
aplor i plurib locis et postea a
romanis principibus et aliis tyra
nis et grauius affligentur tpe per
tucōis anxps ... [illegible] tribu
e ad apprbacōe electoz et augmē
tū ... ipsoz ... sedit et videtur ...
fit ... ut illa re
maneāt i eis imundicia et q ...
tes talia sit ... [illegible]
Ipse inuocabit nomē meū ...
tabit i orōe deuota et ego exau
diam eū ad vitā. Et ipse dicam
... qz ... me p fide et ego
eum p approbacōe. Capl xiiij

Ecce dies ... [illegible]
... anxps ad ... q ...
... q ... q ...
e explicatū et dicitur
i duo q ... por ... [illegible]
aqua ad ipam ... ibi Et
veniet tra ... Ecce dies ve
nient dni i a deo dispo... et ...
et dividentur spolia tua ab anxps
et eius exercitu in medio tui ...
cuiue de ... sedit. Et congregabo

oēs gentes q de omib gentib sūt
aliqui i exercitu anxps et vastabunt
domus q inde bona rapient
mulieres violabunt anxps n ... ad
... habeat ...
pisse. Et egredietur media ps
tuit in captivitate ... [illegible]
tes anxps et reliquū ... n ... au
feret ... q aliqui ibi mori
... Et aliqui obediet anxps
pter timore et pti decepti ab eo
ut dictū ē ... Et qz vbi defecit
humanū remediū solet accedere diuinū
auxiliū sedit. Et egredietur
dns p effectū sue iusticie et pu
abit contra gentes illas ... cont
anxps et eius exercitū ... sic pu
... ē in die certaminis ...
egipti cū exercitu suo ... [illegible]
... submersit i mari rubro
Exo xiiij. Et stabunt pedes
eius q i monte oliueti i fulmi
nabit anxps ut dictū ē ... [illegible]
q i talib dei vindictis solet ...
fulgura et terremotus ... [illegible]
... dici q i fulmināce anxps
cū et terremotus ... [illegible] aqua
pts eius exercitus. Et scindetur
mons oliuarum ... et ponit aliqui
hanc scissuram in iiij ptes sic
s. oriente occidente aquilone et me
ridie ... ipas sic i duas
ptes ita q vna ps mont ... [illegible]
... ad aquilonē ... ad meridie et
... est i medio ... ita q ...
... eius est ab oriente i occi
dente et hoc cōueniat ei q ... [illegible]
sedit. Et qui ... vallis
... i p vallis Josaphat q
est inter monte syon et monte oli
ueti ita q ... monte oliueti ab
oriente et monte syon ab occi
usqz ad ... doi loci dicte
... monte oliueti
... vallis Josaphat et fugi
etis ... ducti ... fugistis a fac
terremotus i die ... Iuda q
... pacijs ... [illegible]
... sumpsit pontificis offm et
... lepra et ...

fiunt tremores ut de tali persequi ex
videtur dicendum ultimo. Et vidi th-
gut' ponit ista sequentia morte
anthropi s. finale iudicium et beato-
rum premium ibi et est 3o post sta-
tus eterne post anthropi contrarium
ibi et videtur et ita primo de. Et re-
met dilectus meus s. ad iudicium se-
cundum in morte post mortem anime sed est
ibi tempore medium ut plenius dicitur
Ezechiel xxxix ipso omnis quod sedit cum
eo iudicabunt cum prophetis et maxime
apostoli qui dicitur Mathei xix Et vos
sedebitis super sedes xii iudicantes
etc. In die illa s. iudicii non est
locus s. responsibilis quorum est maior
numerus sicut dicitur Mathei vii lata est
via que ducit ad perditionem et multi
intrant per eam s. frigus et gelu
in horror et timor quod per gelu et fri-
gus designatur eo quod ex frigore
causatur s. frigidi fugiunt ad cor
et inde totaliter redduntur
frigida et tremencia et est hora
una s. dies iudicii quod nota est
sicut quod dicitur dies magnus domini
De die autem illa et hora nemo scit
neque angeli in celo sed pater solus per
hoc tamen non excluditur ipse filius et spiritus
sanctus quorum est una notitia cum patre
non dies neque nox s. ipse dies
non erit clarus solis super terram
ut a theologis et nox lacus eius [illegible]
bras in generali non nox mortuo-
rum corpora erunt incorruptibilia et
resurgebunt generatio et corruptio in ele-
mentis et motus celi qui est causa generationis
et corruptionis erit non erit dies
et nox ipse quod causatur ex motu
solis. Et in tempore vespere erit lux
in extremitate temporis quod causatur ex mo-
tu celi erit lux extra beatis gloria
tempus post dictum est de reprobis quod non
erit eis lux sed frigus et gelu etc.
erit hic post 2m in [illegible]
xiiii cum dicitur Et ibunt aque vive de
Ierusalem s. celestis de qua dicitur [illegible] de
[illegible] ad montem Syon et ad ci-
vitatem dei viventis Ierusalem celestem

et per aquam vivam intelligitur vita
beata sicut quod dicitur Apocalipsis vii agnus qui
medio throni est reget eos et ducet
eos ad vite fontes aquarum. Que di-
[illegible] exponit de [illegible] quod aqua divina
datur ad omnes beatos sed subditur me-
dium eorum ad mare orientale et
quod beata vita dividitur equaliter ad
supposita equaliter multorum ad electos
qui in principio mundi nati sunt et ad illos
qui in fine sunt nascituri. Et alteram
mare [illegible] congregatio hominum sicut
Apocalipsis xvii ubi dicitur quod per aquas
multas intelliguntur populi [illegible] mare
vero dicitur congregatio aquarum Genesis primo
Congregationes aquarum appellavit
maria. In estate et in hyeme erit
in perpetua duratione duratio non [illegible]
a parte finis et de [illegible] beatitudo quod
perpetuitatis sicut designatur per successiones
[illegible] estatis et hyemis non quod ter-
[illegible] cum [illegible] dicit temporis quod [illegible]
cessabit sed quod perpetuitate non [illegible]
signat [illegible] nobis [illegible] per [illegible] temporis
[illegible] dicitur de eternitate divina apostolus [illegible]
[illegible] eo qui est et qui erat et qui venturus est
et erit dominus super omnem terram quod [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] non solum [illegible]
[illegible] sed etiam in angelis [illegible] [illegible]
administratio [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] evacuabit omnem principatum et
omnem potestatem cum tradiderit regnum deo
et patri [illegible] subditur In die illa erit
dominus unus hominum et angelorum et erit
nomen eius unum In [illegible] non [illegible]
nobis pluribus nominibus quod [illegible]
eum [illegible] [illegible] [illegible] de
[illegible] ex [illegible] creaturarum [illegible]
[illegible] et distincte sed in patria [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] pro [illegible]
[illegible] una simplici [illegible] Et re-
[illegible] hic [illegible] post [illegible] s. status
eterne s. post mortem anthropi [illegible]
cedat iudicium et beatorum premium [illegible]
[illegible] hic post quod [illegible] [illegible]
ordine temporis sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] naturam et [illegible] in 2a parte
et [illegible] [illegible] describit huius statum
[illegible] [illegible] penam anthropi et [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
plicatum ibi Et hec est plaga [illegible]

redit ad potm ibi et oẽs ẽtã p̃m
dt. Et relinq̃t oẽs t'rã i oẽs ḡti
tates in t'ra ad dnm ihm xpm
mortuo anxpo ut 6 dan ẽ vsq
ad destã i a quocũz loco cõstĩ
tiũ pax ab hoĩbꝫ habitato et
ierlm exaltabit' s' ecctã q̃ fuat
ab anxpo et fuit depssa ut
h' dan ẽ pt et mtelligi de ierlm
ad liam quẽ capiet et destru
et' ab anxpo et tẽdre eq ut dnm
ẽ et pꝫ morte exaltabit' i loco
suo. Et q' multi de ierlm captiabit'
ab anxpo et tiom eq fugiet
m'lti q' ipo mortuo i ueite ita
q' ritas i oĩbꝫ suis ptibꝫ hita
bit' et anathema i maledctõ
nõ erit. Amplius q̃ fuit tpe anxpi
Et sedebit ierlm secura. q' p'e
aiuto anxpi erit vltia. Et h' erit
h' pphã v'sus extritꝫ anno ex
tim. ty cu de' et h' ert plane p'
anxpo et sui exitꝫ q̃ pugnabit
tor ierlm ut dnm ẽ in p'n' h' q̃
Labescet caõ vnigtorꝫ i desta
et pestilentia et morte et oiu eq
qtabescet s' desiudte vtute vi
sua i sodinbꝫ suis i i locis suis
q' s' qdaz sbarma i capite. In
die illa erit tumlt' s' in iussa a
dnõ et qs sit ille sbdut' et app
hedet vir manũ xs pecsiu q'
mutuis gladijs se int'ficiet. Con
ad q'rs p' et cellig exitꝫ sit de
philisteis turbabit'. Ir. Tamẽ
et iudas pugnabit adu's ierlm
expongat' ut h' 2oy ncõ. Et co
gregabit' diac oim getiu in
ertitutu s' ierlm vbi n ea portia
bit' d'lae quas alibi capiet
anxpi et eq exitꝫ. et ibi erit
pie vite teg ut dnm ẽ et' et
ruina equi et muli et q' ala
lia exitꝫ anxpi palaret pesti
lecia sic et hoĩes et ista dno
sunt supius explicatꝫ. Et oes
h' pphã v'sus sptotu s' statũ catte
sq anxpim q' oẽs gnte gute
t' ad xpm ut h' dnm ẽ. Jo dr. Et
oẽs q' reliq̃ fuit de vnidis getn
tꝫ que venit aa ierlm q' aligu
veserit tu anno magis inolu
tas et isti gulter ad xpm vi
sa a'oz morte io sbdit' ope
det ab ano i anu i singlis q
mis diebꝫ festiuis ad h' festu
ab ectiã ut adoret rege dnm
exertituu i xpm q' ei ex pro stu
honiꝫ s' et pauls et celebret fe
stum tꝫ tabernaclos put iudei ce
lebrabat nõ aut lꝫ festitas ta
bernacloz put iudei celebrabat
q' aut illie cessu't a tpe pub
caos eua y exorto u tur i gultꝫ
fuit mortiferꝫ et ẽ m aiium
spialꝫ mystatꝫ illa at festi
tus tubernacloz fiebat i meoria
q' filij isrl i desto hitauit i
tabernacl' et peedo i trauit i
t'rã pmisso et signabat' p h'
futuz tpe noue legis q' fideles
pte do de vtute i v'te tpe peg
nan' h' vite i trarãt t'rã viue
q' apta ianua p xpm et h' mo
celebrat hoĩ dant p hut mdi
tribulacões tꝫi peginu ut deue
aut ad pria padisi et magis
celebrabit' pꝫ morte anxpi
oĩbꝫ getibꝫ ad fide xpi q'uis
pt ect dici q' sit xpiani celebrat
festũ pasce et penthe' alio m
mõ quã iudei sic ect festu tab'
nacloz celebrãt offin et ieiu
iu or ieiui cap pthezri i q' om epe
a iudeis celebrabat' festũ taber
cloz xv die mes et istu obser
uas xpianoz magis vigebit
pꝫ morte anxpi sic et alie ob
sudã noue legis ut dnm ẽ. q̃
tat q' nõ asteddit de famil isrle
pꝫ q' h' nõ loq' de ierlm h'stolare
s' in et ẽ ihm ierlm destes
militas ectã sic dnm fuit d'
fuse vpa i. Nõ n potuit quere
oẽs famile t're i ierlm aut i hs
tolare q' de oĩbꝫ ptibꝫ mdi nõ
pnt nec singlis aius quere n'
ect ibi cap' xx q' q̃da glo obraz

sup id cap. dr. C. ciuitas ihrlm
p aduentum messie dilatabitur usque
ad fines terre que non pot intelligi de
aqua a tre mali sed hic ca e impleta
tum quia ecclia que nunc ierlm vocatur
vsque ad fines terre e dilatata
quia in orbis terris sed a qui vam et
mag. plebes mortuo antiocho
quia tunc oes venient ad fidem xpi
Non erit sup eos ymber .i. dum
gre et eruam. doctrine et magis
ipsos e quod dr deutro xxxii. Con
crescat ut pluuia doctrina mea 2c.
Quasi ymber sup terram. Ca. et si
familia egipti i. gentiles 2c. et p
egipcios intelligitur etiam alij gen
tiles sedutur hic erit percussio egipti
et hic pcussio oim gencium que
dim e de egipto extendit ad a
lias gentes. In die illa erit quod sup
frenum e equi sanctum dno expo
glo. quia mortuo antiocho tanta erit
pax quia non erit necessarius usus armo
rum et equorum sed auri et argenti
quod ante ponebatur in frenis offerentur
ad cultum diuinum quia valde augme
tabitur mortuo antiocho ut dictum est.
Et erunt lebetes in domo dni ita
sca ad diuinum cultum apta ut caliceces
et hgoi qui vocantur hic lebetes que
propheta hic in effonie loquens exp
mit cultum noui testi p ea que erant
in cultu veteris ut dictum est de festo
tabernaculorum in ierlm Quasi de festi
dns sedebit Et phiale coram altari
phiale sunt vasa ad vinum ponendum
apta. Et mos in libetes i phial
vinum Et veniet oes immolan
tes sicut noue legis quod e eucaris
tia et coquent in eis i hic sacrifi
cia offerent in ardore talem quia tunc
vigebit in xpianis et e hic in ea
copiose 2c. Et non erit mercator
vltra in domo dni exercituum in die
illa quia ociosi simonie totaliter ces
sabit in ecclia Sed alr quod expo
sitores in ordine iter 2 partes hic tali
exponunt alias ab illo in loco et
requirebatur omnia circa 2c. usque ad illud

Sed sedebit sup ierlm secura in
clusiue exponit de primo bello
per iudicium dimisso hic ptes quod
sedere. Et hec erit plaga usque
ad locum illum inclusiue. Hec rui
na exponit de supplicio ysraelorum
et quod sedatur et oes qui reliqui fue
rint 2c. usque ad finem tali expo
de pfsu ecclie post mortem anti
xpi quia id quod sedit. In die il
la erit quod sup frenum equi est
sanctum dno. Exponit de tpe con
stantini in quo cultus fuit dilata
ecclia in eo freno inuat est he
lena de sca cruce poni vnum de
clauis et aliud in eius galea
vbi erat sicut magister in hystoria scolasti
ca. Iste expositiones non pre
quor propterea quod in glosa et doctores
postilles ponitur a quolibet videl
Videtur tamen in saluo iudicio
meliori quod expositio quam posui
super istas partes tres magis
concordat litterae istarum partium et ex
precedentibus 2c.
Explicit expositio litteralis sup
zachariam prophetam. Inci
pit litteralis sup Malachiam

Deus p moysen in isto
p̄logo ius ea q̄ sup̄ia
dix ondit pp̄li istius
īgratitudo et eis
īcrepatio p̄cꝫ ac i isto
plogo p̄stiuc ma p̄o
exp̄imī bn̄fim dei cōstitui p̄ ꝯ o
ondit pp̄li ingrat̄ude dei s̄o p ma
lachiā p̄pham b̄nficiū aūt dn̄i
exp̄imit in duobꝫ p̄o in offo
cōstituto sacdobꝫ 2o dignitate offi
cij et ista dignitas tāgit ī vbis et
sacdotes offm aūt est mediaco
q̄d ē dupx s. pp̄li ad dn̄i q̄ nūc
ibi hostias 2o dei ad pp̄m qd̄
notat ī cb̄is legē ī h̄ n qꝫ
stituit sacdotes ī offo offendit sa
c̄ificia dat offm mediaco pp̄li
ad dn̄i ī ec aūt q̄ dedit eis legē
ꝑ quā deūt reḡe pp̄m dat offm
mediaco dei ad pp̄m dt ḡo deꝫ
p moysen h̄ꝫ q̄ pꝫ reditū iuda
de capti babilon q̄ fuant reu
si edificabat eꝫ domꝫ et hita
bāt in illis nō de teplo redifi
ut h̄etur aggei p̄o missi s̄t ḡo a
dn̄o aggeꝯ et zacharias p̄pha ad
īcrepand̄ eos de negligēcia et mo
ra redifi templum ad exhor
tand̄ ad redificand̄ q̄ talis ex
hortati statī templū et altare
redificauit q̄ꝫ reedificat̄ eēt
sit ad petiū s. q̄ sacdotes macu
la h̄ntes sacrificabāt cōtra illā
p̄hibicōn̄ leuit xxij h̄o de semi
ne q̄ habuit maclā nō offerat
panē dn̄o deo suo nec accedat ad
ministm̄ eꝯ sic offerebant sacrfa ma
clas h̄ntes cōtra illā p̄hibicōn̄
leuit xxij q̄ maclā habuit nō
offerent neq̄ erit acceptabile p̄p̄ q̄ dn̄s
subtraxit illis t̄palia bn̄ficia p̄r
missꝫ fuit malachias a dn̄o ad
īcrepand̄ eos et ondit eis diuīa
bn̄fīcia et eorꝫ īgratitud̄ꝫ ex h̄ q̄
p̄cepta dn̄i ꝯtemnebāt et h̄ ē tā
git h̄ic dicat̄ ḡo deꝫ p moysen
p̄p̄o īstit̄ p̄cepat sacdotes tabnā
sui omī vicio corpali et libros
leuit xxij hostias cū vicio va
nuabis sibi offerre leuit xxij
cū obtulerit oblacōn̄ suā de bobꝯ
ta volūtās ut spōte offerat q̄ d
obtulit ī holocaustū dn̄i ut of
ferat p vos masculꝫ īmaclatꝫ
erit eo bobꝫ ut ouibꝫ ac ecapra
riis si maclā habuit nō offe
tis neq̄ erit acceptabile dn̄o ḡo
p̄cepat dn̄s ibi sacdotes eē
sine macla h̄ntes nō eim ī lege
dei offerre sacfa a maculis non
h̄ntes sic s̄r leuit xxij s̄
legē sup̄ h̄o tangit de offo me
diacōn̄ dn̄i ad pp̄m q̄ eoꝫ offm
erat ut īstruād pp̄o legē et p̄re
cepta dn̄i p̄pl̄s viuēt ī obsēa dei
p̄o q̄ exp̄imit offm 2o vtilitas
p̄i sumis offici q̄ v̄cp̄ sacrifica
bāt de quibꝫ s. sacdotibꝫ legē
suā ad regend̄ pp̄m ad h̄ ē dedit
Ezech. xliiij pp̄m meū docebit
q̄d sit īter sc̄m et pollutū et īter
mūd̄ et ī mūd̄ ondens eis et cū
fuit ꝯtrouersia stabit ī iudiciis
meis et iudicabit leges meas
ꝯ daniel xiij de Susanna ē īsta
ī babilone a senioribꝫ iudicibꝫ q̄
videbantur rege pp̄m et s̄c dicit ḡo
quare eis legē dedit sic dt ut p
sacrificiorꝫ oblacōn̄ īter medium dei
et hominē facti deuino p dt ego
sequester et mediꝫ īter deū sto
et vos ita ebr. v oīs pontifex
ex hoībꝫ assumptꝯ p hoībꝫ ꝯstituit̄
ī h̄is q̄ s̄t ad deū ut offerat dona
et sacrificia p p̄ccīs, p̄ptm̄ p̄cepta
celestibꝫ facerēt obedire iudith
viij dt et nūc vos q̄ estis p̄sbiti
ī p̄plo dei et ex vobis pendet
aīa illorꝫ ad eloquiū vestrū corda
illorꝫ erigite et ut et sacdotes
angelos dei esse h̄ loco s̄c tercia
testāt malach ij dt labia sacdotis
custodiūt sciam et legē exquirēt
ex ore eꝯ q̄ angelꝯ dn̄i exercituū
ē q̄ ezech. vij dt querent visiōn
a p̄pha et lex p̄ibit a sacdote
et ꝯsiliū a senioribꝫ s̄ q̄ tanti

munis gratam hic exprimit i
gratitudo ipsi ex duobus s(cilicet) ex q
tepitu divini muneris ibi supradictis
ips de dominorum preceptorum et de quo
q. tali muneris gratis ostendi
tes esse contempti beneficiis dei
supradictis ipsis et ubi notatur atte
dentia dei ipsi et sacerdotum in duo
bus p(rim)o in hoc q(uod) illa maculam
hostiam offerebant ibi sacrificia vi
tio deturpata malach(ias) p(rim)o cap
Intulistis de rapina claudum et lang
uidum et intulistis munus et so(lum) de
eodem non est mihi voluntas in vo
bis dicit dominus exercituum et munus
non suscipiam de manu vestra s(ecun)do i(n)
mundis atque spectatis mactati des
offerre repetit malach(ias) ii vos
recessistis de via et scandalizas
tis plurimos in lege et s(ecun)do in eode(m)
operiebatis lacrimis altare domini
fletu et gemitu ita ut ultra
non respiciam ad sacrificium nec accipi
am placabile q(uid) de manu vestra s(ecun)do
p(rim)o malachia et hic subiungitur divina
increpatio pro eorum ingratitudine sit
at duplex increpatio p(rim)o sit respe
ctu divine beneficentie s(ecun)do sit respectu
fornicationes eorum et malitie ibi
hanc religionis lectore comprehensum in
prima parte notantur duo s(cilicet) actus ulti
ma improperia ex ratione iustitia respon
dentis tangitur ibi et dilexi deo
s(ecun)do in prenotatam ingratitudinem per
malachiam deus per suum astitit in
crepabat s(cilicet) prophetam secundum in hoc
ante increpare hic est inchoatio
increpationis ubi tangere
eorum malitia s(cilicet) nova religio et per
comparatio respectu inchoatur in con
sione beneficiorum consuetum in tempore
iacob male ingratorum dilexi
vos esse manifestatio beneficiorum vi
de malach(ias) p(rim)o ubi ponitur s(ecun)da
nonne frater erat esau hic insinuat
iustitie increpatis ex duobus s(cilicet)
ex condecentia divine iustitie reprobantis
esau et eligentis iacob et ex eius
convenientia ubi ipsi ad eorum increpatio

ibi cum rei gratia et iustitia non fuit re
probando esau et eligendo iacob ter
iuste fecit increpatio eos neglecto
tanto beneficio eis prestito in electione
eorum in patre suo iacob dicit nonne
erat iacob frater esau dicit dominus q(uo)d
sic hebreos xxxv et dilexi iacob e
sau autem odio habui malach(ias) p(rim)o
q(uo)d in hoc dilexi vos q(uod) tu esau
et iacob fratres erant dilexi iacob
patrem vestrum et non esau fratrem sua
ne tamen iniustus fui nec iniuste egi et
hoc est q(uod) fecit esau fratrem iacob non
itaque in iustitia sed potentia voluntate qui
aliqua fuit vel si mala opera esau
in prescientia legis non demultam non sunt
tamen in peccato non dico tamen ipse loqui
doce potentialiter in loco causa est pater
q(uo)d non ipse posuit tamen ad hoc quod
apponitur eius gratia nec conferret gratia vel
fine multi gratia contingit ipse non est
nisi tamen predestinatio quod propter predestinati
eius operabatur vel q(uia) se separat s(ecun)d(u)m q(ua)m
est et sic gratia motum offert ut
vicarium infundit sic in hoc iacob dicit
electum non fuit gratia meritis non fuit
separare q(uod) intelligendum est tamen ad p(er)
separatione in primis ut sine gratia
meriti corporibus meritorum ipse ad gla
ri perfecto magis est et probat hoc
tamen separando suam in tamen vidisset
malle esau iacob aut separatio ad
bonum et ad opera meritoria separat
q(uo)d esse futuros facilis fratres erupisse
hebreos xxvii videat ut esau ia
cob p(ro) benedictione que benedixerat ei
pater dixit q(uod) in corde suo veniet
et luctus patris mei et occidam fratrem
meum iacob iacob vero observat
deo que eius esset supplici vadi s(ecun)d(u)m
sancte ad facie et salvata est anima
mea ac si dicat cognovi dominum in ipse
cognoscere dignus est cum rei gratia
hoc conclusit verbum proponit conte
ad iudeorum increpationem hic insinuat eos
dilexi iacob et q(uia) d(ominus) sic dilexi pa
trem vestrum et fratrem eius reprobavi vo
bis magnum beneficium prestitit vi
de q(uod) propheta vero eorum dilectionis
iacob et reprobatio esau id tamen
patrem iudeorum conferens ex operibus con

imatz sic. Ita vo esse ex^o sup
deo ad ppl'i increpa[illegible] quo ondi
gra[illegible] quam fec' deus illi dicimus
filijs de illis q' de iacob et e
sau scripta sunt gen xxv ptea
esau dignus fuisse reprobatio
et Jacob electione. Et quo dicitur
eo opibus merituris f. esau et
iacob quorum meritorum et opum
eorum meminit liber Geneseos
gen xxv et ipsa [illegible]
Vocat eius rei gra qui adond
qd desertus eorum [illegible] habuit
sup[illegible] eos [illegible] e qz [illegible]
stat sic dicitur [illegible] et electos
antiquam natos [illegible] eorum ope
ribus q' d' [illegible] qd deus [illegible] eorum
posuit q' in Genesi ostendit
aperte gen xxv vbi dr [illegible]
[illegible] factus e esau vir gna
rus venandi et homo agricola Jacob
aut homo simplex habitabat in tabern
Nam [illegible] subditur de [illegible]
malicie eorum [illegible] ondit in duo
s. in [illegible] malicia [illegible]
quo ad vitiis sacerdotum et ad cul
tum [illegible] estimatur sic i p^o
[illegible] e eo delectio Jacob
et odium esau ad i summa [illegible]
iudeis [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] ma
festa [illegible] eorum [illegible]
s. ab eo s. qd dictum e in pri 1o
dilexi vos [illegible] q' [illegible]
sic i dec' [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dei malachie [illegible] offert
[illegible] altare meum pollutum pac
[illegible] in eodem maledictus do
[illegible] [illegible] in grege suo masculum
et votum faciens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] deos alienos colunt
sic malachie ij [illegible] e iuda
et abhominatio [illegible] et in
[illegible] qz [illegible] iudas [illegible]
dni quam dilexit et habuit filiam
dei alienam [illegible] malachie ij adue
[illegible] [illegible] [illegible] a legittimis
meis et non custodistis / Cap^m p^m

Onus verbi dni hic incipit
prophetia malachie et di
uiditur i duas partes s. p
hem' et [illegible] tractatum
incipit ibi dilexi vos In pa
rte dicit [illegible] officium prophe
di ipsius malachie cui dicit onus
verbi dni i. officium denunciandi
verbum dni [illegible] [illegible]
dr onus eo q' [illegible] modo loqui
quo [illegible] prophe [illegible]
[illegible] [illegible] sit denunciandum
eis de ad [illegible] post reditum n capt
tiuitatis [illegible] Babilonie quo tempore [illegible]
malachias i Jerlm [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] obtinuit / capti
[illegible] non redijt [illegible] notificat
propha eo noie [illegible] de In mal' mal
chie i p ipsum malachia mala
chias [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuit al[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuit
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] eadem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Dilexi vos
hic incipit tractatus [illegible]
[illegible] [illegible] prophetas fuit [illegible]
[illegible] [illegible] aduentum ut [illegible]
[illegible] est in p^o [illegible] et [illegible] mala
chias [illegible] arguit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iij^o Et qz [illegible] de [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iij^o [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] arguit sa
cerdotes et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] arguit [illegible]
de i gratitudine [illegible] dei [illegible] dilexi
vos et hic ingratitudo [illegible]
one ppli [illegible] [illegible] In quo dilexisti
nos q.d. non apparet [illegible] tua
dilectio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dei [illegible] [illegible] esau
Jacob q.d. sic qz fuit filij [illegible] [illegible]

et infra ut gen̄ xxv et d̄ilexit ia
cob dando ei patriā b̄ndictōi et
hereditatē primogenitꝰ q̄ tū ānte eē carit
tunc ꝑꝑis primogenitale Esau aūt
odio habui denegādo istā b̄ ei
in eet primogenitꝰ ut gen̄ xxv
et xxvij et illud appet dilectō dei
spālis ad ppl̄m isrl̄ q̄ descēdit a Ja
cob q̄ alio nōe dictꝰ ē isrl̄ et odiū
ad ppl̄m descēderet de esau p̄ ef
fectū tal̄ d̄ Et posui montes eꝰ
i solitudinē i terā esau motosaꝝ
p̄ habitacōe. yge; et hereditatē eꝰ i dra
cones talia u alia ꝑlē htitāe
in terā desta et ruinis edifica
rū Et si dixit ydumea ; pp̄s y
dumēe destructi sumꝰ s; reuertētes
edificabimꝰ terā nrā m̄elius q̄ iu
dei y illi edificauint suaꝝ hec ex
ꝑdit tū sbdit ipā dei isti edi
ficabūt et ego destruaꝝ et vo
cabūt tmīn ipietatis i terā i q̄ re
gnuit ipietas ꝑ q̄ dn̄s iratꝰ ē
cōn̄ terā et ppl̄m i ea hitantem
et ocli vr̄i o iudei videbūt vin
dictā meā in ydumeis q̄ ꝑꝑ fūit
vobis molesti et vos dicetis mag
nificetur dn̄s i appeat magnitudo eꝰ
sup isrl̄ et ipāꝝ terāꝝ et hitatores
eꝰ ab hostibꝰ ꝑtegēdo et i bonis
multiplicādo, Filiꝰ hōr patrē arguit
sacerdotes et ppl̄m dēsim et p̄o de
fectibꝰ i diuinis ꝯ² i p̄xim̄ ca° y° pa
i duo p̄o arguit sacerdotes ꝯ° ppla
res ibi et vos ꝑa aduc i duo q̄
p̄o sacrificiū sacerdotū excludit tamq̄
malū ꝯ° sacrificiū noue legis ꝯ
cludit tamq̄ deo acceptissimū ibi no
ē mihi pmn̄ sc̄dꝰ q̄ licet totꝰ ppl̄s
isrl̄ dicat dei filiꝰ Ego in° filiꝰ
meꝰ primogenitꝰ isrl̄ tū sacerdotes
ad eiꝰ ministeriū deputati dicebātur
dei filij et fuit mō spāli et s̄ldꝫ
filiꝰ honorat patrem i tempore honorare q̄
ꝫ ul eo mīt inchari et docari
et fuꝰ dn̄m suū ꝑꝑ tuent et h
sicut nō ē in ebreo nec in libris cor
rectis s; sbintelligitur si ego pater ego
sū et deꝰ sicut sp̄ q̄ q̄a deꝰ est p̄
bitꝰ ꝑ creacōis et spāl iudeorū

p̄ legis ꝯgreō q̄ nō fuit data alijs
ppl̄is s; id ꝑs nō fecit talit ōi na
cōni et adhuc spāliꝰ sacerdotibꝰ
quos elegit ad suū ministeriū vbi ē
honor qd̄ non dedistis honorē ut
debetis et si dn̄s ego sū i ebreo
habet et si domini ego sū i q° as
signatur in d° pluralitas ꝑsonaꝝ in
vnitate eēnē q̄ non pluralē uiga
tiꝰ pnoē sin̄ li dt dn̄s exercitu
ad vos o sacerdotes ꝯ° ab illo p lo
co filiꝰ honorat ꝯ° uſq; i inclusiue
i q° despexiꝰ non tū totū est
vno v̄su i ebreo Ergo p; q̄ ab
illo loco incipit arguere sacerdotes
et sbdit rn̄sio dn̄i offertis s
sup altare meū pollutū panē
panes n. ppōnis debebāt ꝑ man̄
sacerdotū pistari formari et decoqui
et ipi ad custodiā labori faciebāt
ꝑ alios h̄ fieri ut dicit a° quid
hi vō dicūt q̄ dt panis pollutꝰ eo
q̄ erat de tritico ꝑ rapinā acquisi
to sortitꝰ et dicitis vos male ex
cusādo In q° polluimꝰ te et sbdit
dn̄i rn̄sio i eo q̄ dicitis i corde v̄
dicitis mensa dn̄i despecta ē p h° n
q̄ ponitis ibi panē predcō mō
sortitū dehonorātis eaꝫ et ad h° in
ducat eōm o ministri altaris et si
offeratis cecū ad immolādū nōne
malū ē et si offeratis claudū et la
guidū aut indebitū sup altare ho
locaustoꝝ nōne malū ē q̄ d s
q̄ h° ē phibitū in lege offer d
duci tuo q d s; offeras id principi
terrenō q̄ ē tuꝰ tamis et p̄dāns
nō placebit ei aut ꝑ hoc exaudiet
p̄ces tuas, et inconueniens deut
deo talia offerentes ꝯ° inducit eos
ad pniām d Et nūc deprecamini
vultū dei ꝯ° Quis ē in vobis qui clau
dat ostia ꝯ° q d nullꝰ ex vobis i
pendit in officia grātis q̄ hostiarij
templi et illi q̄ incēdebāt ignē
in altari habebant inde magnū
emolimentū Non ē mi sic gente
eclie sacrificiū deo gratum cecū do
pdām offerendi modū tū d N3 ē
mi volūtas i vobis i bn̄placitū

pro malū vrm̄ et munus nō suscipiā de manu vrā quia sacrificium vestrū nō erat acceptū ni eo bonitate offerentis Jo. de. quem in respondendo dominus ad Abel et ad munera eius i. ad bonitatem Abel primo et ad eius munera consequenter / Ab ortu n. solis usque ad occasū per orbem, vniversū magnū ē nomen meū i gentibus et cetera expositio sua duplex vno modo licet gentiles adorarent ydola ut deos tamen dicebant deū celi et terre excellentiorem aliis diis Ab hac expositione discordat quod sequitur Et i omni loco sacrificatur et offertur nomini meo oblacio munda. Est quia si gentiles cū deo ydola colerent deo facerit oblacionem illa nō erat munda coram domino quia ab ydolatris erat oblata Et ideo tamen hanc ponitur alia expositio quod quia tempore passionis christi de iudeis inter gentiles per orbem dispersi deū colebant devote quorum oblacio dicitur hic munda oblacio et per eos nomen dominum gratiarum magnum in terris gentilium sed istud non videtur verum Non enim videtur verisimile quod illi qui erant dispersi inter ydolatras tempore maledictionis erant iustiores quam illi sacerdotes qui redierant de Babilonica captivitate quos hic arguit ut dictum est Et magis sequitur Nicolaus dicendo quod iste passus loquitur ad litteram de sacrificio noue legis quod est eucaristie quod est mundissimum et deo acceptissimum in omnibus et terre nacionibus sed aliqui fideles sacrificium offerentes et cum dicitur magnū ē nomen meum in gentibus loquitur propheta de futuro pronunciando per preteritum propter certitudinem prophetie Et vos polluistis. Hic consequenter propheta arguit populares quia illi qui debebant offerre oblaciones mundas et electas offerebant de peioribus ut videbitur infra et dicitur sic arguuntur cum dicitur et vos polluistis illud scilicet nomen meum quorum in vobis est in eo quod dicitis sic et sacerdotes mensa domini contaminata est i. prohibilis reputatur fieri oblacio de melioribus bonis cum igne qui devorat illud i. ignis

qui erat semper in altari holocaustorum ad cremandum adipes sacrificiorum qui poterat sic exconbussisse ligna et cetera eo modo arguebat de sacrificiis offerendis ibi Et dixistis ecce nos mendacant exculsatio Ecce de labore i. cum magno labore potuimus tua sacrificia offerre propter paupertatem nostram et exsufflastis i. bonum quod debuistis offerre reduxistis quasi ad nichilum et reduxistis de rapinis claudum et languidum et cetera Ita quod erat ibi duplex peccatum primum contra preceptum primum sacra ... aliud contra dominum offerendo legem prohibitum ideo sequitur numquid suscipiam i. non acceptabo et quia ista tolerantur de principibus offerentibus omnibus dicitur propheta sequitur maledictus dolosus qui habet in grege suo masculum i. animal bonum et aptum ad sacrificandum deo et votum faciens de sacrificio deo offerendo immolat debile i. animal languidum aut inceptum ad offerendum Quia rex magnus ego sum scilicet omnipotens et nomen meum horribile i. timendum in gentibus et sic induci me contempnunt / et cetera

Et nunc ad vos et cetera Hic consequenter propheta sacerdotes et populum de peccato contra proximum licet tamen hic aliquid ponatur de peccatis contra deum Et dividitur in partes quia primo arguit sacerdotes. Secundo populares ibi nunquid / et cetera Prima pars in commonicione cum dicitur Et nunc ad vos mandatum hoc o sacerdotes et cetera quod debetis diligere attendere quod si nolueritis puniam vos Ideo sequitur mittam in vos egestatem, quod est tamen necessaria tolerabatis quia avari et cupidi erant, et maledicam benedictionibus vestris i. illis quas consuevistis benedicere scilicet vineis et bladis et ligno in ita quod erit penuria ita exponitur rusticum et sequitur causa Quoniam nō posuistis super cor verum debito modo colendo deum et populum instruendo Ecce ego proiciam vobis brachium auferendo vobis potestatem et sustentamen et dispergam super vultum vestrum stercus et cetera i. eo celebratio

bus hodie non reportabitur honor
sed confusionem. Et assumet vos secum
cum stercus quod est cibus corruptibilis
ipsum exsiccatis per corporis compla
puerorum et misi ad vos sacerdotes
et leuitas mandatum istud de cul
tu dei et doctrina populi ut esset pa
ctum meum cum leui id est cum tribu leui
que fuit ad hoc a deo electa. Mun[dum]
quod pactum meum id est lex fuit cum eo
vite et pacis fuit repromissum
a deo quod populus in pace viueret si legem
seruaret et hec fuit ad tempus quod
diu seruatur ut habetur in deuteronomio
Et dedi ei timorem. Moysi et aaron
et pluribus ab eis descenden
tibus qui deum timuerunt. Lex veri
tatis fuit in ore eius ad docendum et iniquitas
non est inuenta in labiis eius. Non
de aaron qui fecit vitulum conflatilem. Fuit
ex timore mortis ut dictum fuit supra
In pace et in equitate ambulauit mecum
leuitice reddiderit quod in vitulo esset
ac quod inimicus quod postea ex hoc quod tota
tribus leui iunxit se moysi ad in
terficiendos illos qui peccauerunt in ydola
tria vituli. Fuit autem in pace et
in equitate ambulauit mecum viuendo in se
et me deuote colendo. Et multos
auertit ab iniquitate populum docendo hoc
enim pertinet ad officium leuiticum et
potissime sacerdotum. Quod sequitur. Labia
enim sacerdotis et sequitur quia an
gelus domini exercituum est. Licet non sit
angelus per naturam deum et digitu
angelicum id est nuncium missum
propter salutem electorum. Hec videtur fuisse
prius quam in textu est maledictum vos
autem sacerdotes et leuite huius temporis
recessistis de via quam tenuit moyses
et aaron et alii iusti et scanda
lizastis plurimos in lege id est fuistis
eis occasio deuiandi. Est enim scan
dalum impactio pedis ad aliquid quod
cedere ruere facit. Malicia autem
sacerdotum et doctorum facit ruere po
pulum unde dicitur populus. Ceci sunt et du
ces cecorum. Si cecus ceco ducatum
prestat ambo in foueam cadunt. Irritum
fecistis pactum leui. Cum pastor
abrupta graditur, grex sequitur glo
ad precipitium sequitur. Irritum fecistis pa
ctum leui de officio sacerdotum. Propter quod
et ego dedi vos contemptibiles et hu
miles id est abiectos et accepistis facies
in lege. Iustificantes impium per mu
nera. Sacerdotes enim indicabant popu
lo maxime post reditum de babilone nichil
postea subtendit sacerdotes et leui
tas de malo regimine populi. Hic loqu
itur contra eos de contemptu populi et spe
cialiter in spirituali ibi transgressus
est iudas postea dicit. Sic numquid non pa
ter est quod dicit sic ut dicitur aliqui adam
uel abraham sed alios et ideo est unus p
phete numquid non deus unus creauit
nos quod dicit sic quasi omnes ad huc ne
tenent a deo in morte. Quare ergo
non despicit unusquisque fratrem suum propter
paupertatem suam quasi dicit non debetis con
tempnentes pactum patrum nostrorum id est
legem datam patribus nostris qui precepit
diligere proximum. Et in spirituali autem
transgressus iuda quasi dicit [illegible]
[illegible] transgressio est in
iuda et ista transgressio specifica
tur sequitur quia contaminauit iuda sancti
ficationem domini scilicet templum quam dilexit
dominus. Et habuit scilicet iudas id est ille de
tribu iuda filiam dei alienum ne
que reuersi de babilone contempserunt
uxores suas iudeas que ex contracta
pacti et labore itineris carnem de
turpatam et duxerunt uxores alien
genas ut habetur in esdre et primas
tedebant in domibus suis qui anal
las et alienigene vxores doce
bant filios a iudeis recedere ydola
trare quod erat pessimum. Quod sequitur. Disper
dat dominus virum qui fecerit hoc magistrum
et discipulum id est magnum sed parvum et
offerentem munus id est de tribu sacerdota
li quia in illa tribu inuenti sunt qui acce
perunt uxores alienigenas in esdre
etc. Et hoc rursum fecistis opere
bant lacrimis et recedentes ex pacto
legis pactum seu petitum absque alienige
narum emissione quod tamen est secundum
sequitur ita ut non respiciat. Et

duritias quam ob causam non dimittitur
istud delictum per solam sufficientiam dei quod
videtur cum dicitur Causa dominus testificatus
est inter te et uxorem de iuventute tua hic
tacet dominus nam per adam prophetavit genesi ut ibidem
fuit declaratum Quamobrem derelinquet
homo patrem suum et matrem suam et ad
herebit uxori sue et erunt duo in carne
una Quatenus despexisti tenendo eam
ut ancillam et hec particeps tua id est so
cia non ancilla et uxor federis tui per
consensum mutuum quod facit matrimonium Nonne unus
unus fecit quasi diceret sic quod unus deus fecit adam
et evam et residuum spiritus eius est ad
hoc nam fecit deus mulierem de costa viri
ut sic sit in matrimonio ita sicut unus spiritus
et una anima per amorem dilectionis et quod
unus querit nisi semen dei quod dicitur ad hoc
est unio sive coniunctio matrimonii ut ibi
procreetur semen ad cultum dei Vos ergo
custodite spiritum vestrum in bona vo
luntate ad uxorem vestram Cum odio ha
bueris eam dimitte dando ei libel
lum repudii ut sic posset alteri nubere
et non sic ancillam alere violenter
tenere Licet enim est minus malum quam
affligere uxorem sine causa ut ancil
lam, libellum nam repudii non fuit
concessum ut approbatum sed ad maius
malum evitandum ut diffuse declarandum
in deuteronomio xxiiii Operiet autem iniquitas
vestimentum eius id est vestimentum mulieris
non sonat lingua ebraica quod potest referri
ad masculinum sed non ad femininam secundum
modum loquendi ebraicum et est sensus operiet
iniquitas ipsum id est ira dei vindicans sic apparebit
iniquitas hominis despicientis uxorem
modo predicto sicut apparet id quod ponitur
super vestimentum eius etc.

Laborare fecistis dominum hic
incipit capitulum in ebreo ubi in
cipit adventus christi denunciatio
et dividitur in duas partes quia primo
ostenditur huius denunciationis, secundo ipsa
denunciatio ponitur ibi Ecce ego mit
to, circa primum sciendum quod plures iudeorum
saltem pro maiori parte videntes alias
gentes in hoc mundo prosperari ut
caldeos persas et medos qui erant

ydolatre et se frequenter deprimi et
captivari dicebant quod deus diligebat
malos et deservientibus non curabat
vel quod de istis inferioribus providentiam
non habebat ergo sumentes quod non
diligantur et alii sic existimantes
et dicentes deo imponebat malitiam ma
los diligere quod est genus iniquitatis maximum
et de iustitia non videre et utrumque
quod est erroneum et deo odiosum ideo dicitur
Laborare fecistis dominum in sermonibus
vestris blasphematoriis et hoc scilicet
de deo quam de homine de malo quia au
dit in eo quod dicitis erronee Omnis qui
facit malum etc. Et consequenter ponitur sua aucto
ritas ubi est deus iudicii dividentis
inter bonos et malos Ecce ego et con
sequenter denunciatur christi adventus in quo
fit bonorum et malorum discretio quia in
primo adventu christi factum est iudicium dis
cretionis vocando aliquos ad gratiam
ceteris dimissis iusto dei iudicio licet
nobis occulto. Sed in secundo adventu fiet
iudicium distinctionis malos puniendo
sic ergo patet quod primo utrumque adventum de
nunciatur et secundo predictus error eva
cuatur ibi Numquid et prima in duo quia
primo ponitur dicta denunciatio secundo ipsius mo
dus ibi Ego enim primum in duo quia primo
denunciatur utrumque adventus secundo utriusque
effectus ibi Ipse enim circa primum primo denun
ciatur primus adventus secundo tamen dominus precipua
primum Ecce ego mittam angelum meum
id est Iohannem baptistam qui magis dicitur
in scripturis vocari angelus quam homo quia
enim hec scriptura dicitur de ipso ad
litteram patet matthei xi ubi dicitur salvator
de Iohanne hic est de quo scriptum est
Ecce ego mitto etc. et preparabit
viam quia predicatione et baptismo Iohannis
fuit quidam preparatio ad baptismum et
ad predicationem christi, et statim veniet ad
templum quia ibi christus oblatus fuit et
ibi pluries predicavit et miracula fecit
Dominator quem vos queritis Iohannes ante
adventum suum desiderabant antiqui
et alii testamenti quia christus fuit mediator
novi testamenti ut predicavit Ierusalem xxxi
secundo denunciatur adventus secundus cum dicitur
Ecce venit id est veniet christus iudicialiter
ad iudicium Et quis poterit cogitare

diem aduentus eius quod nullus sciuit
nisi pater. Mat. xxiiii. De die illa et
hora nemo scit. Et quis stabit ad vi-
dendum eum, quia sicut
prius adventus fuit humilis et man-
suetus ita erit in potestate et
vos ipse non habet contra per effectus
aduentus virtutis, tamen in quodam
generali et post primi vero sedebit ubi
Et accedam. Effectus ut primi fuit
vocatio aliquorum ad fidem quos
primitiua ecclesia probatur quasi aurum in
fornace per tribulationes in iudea et in
idolatria aliquorum in pluribus locis et
postea per tyrannos in omnibus partibus
orbis et hoc est quod dicit ipse non sicut
ignis conflans ad probationem electorum
et sicut herba fullonum qua vti-
tur fullones ad purificandum ve-
stes ad faciendum eas nitidas et purga-
bit filios leui idest apostolos qui
aliquando fuerunt noue legis episcopi et
colabit eos ad perfectum mundiciam
deductos. Et erunt domino offerentes
sacrificia idest eucaristiam per veritatem
que sacrificia figurantur sicut pa-
nis in iusticia perfecta, et placebit
domino quia istud sacrificium est deo ac-
ceptissimum, sicut dies seculi et sicut
anni antiqui vero in canone mis-
se dicitur sicuti accepta habere dignatus
es munera pueri tui iusti a-
bel et sacrificium patriarche nostri
abrahe et quod tibi obtulit summus sacer-
dos tuus melchisedech. Dicit
tamen quia istud sacrificium non designat
equalitatem sed conuenienciam rei figura-
te ad figuram. Dicit non res figurata
excellit figuram sic sacrificium
noue legis quod est eucaristia ve-
teris legis sacrificia. Et accedam hic
ponitur effectus aduentus in iudicio. Et
accedam ad vos in iudicio quia
veniet ad iudicium in forma huma-
na tamen glorificata. Et ero testis ve-
lox quia illud iudicium erit in ictu
oculi pro dictis maleficis et adulte-
rantibus et adulteris et abusis pec-
ubi quia virtute diuina notam faciet omnibus
corum peccata et sententia iudicis iusta
Ista tamen peccata specialiter exprimuntur quia
crudeliter sunt in potestate sicut per mat.
xxv. ubi precessus illius iudicium po-
a saluatore. Ego non hic contra post
effectum eorum iudicium ponitur commendo
quia non habebit locum sed ante
dicitur. Ego non dum ad quem spectat
omnibus generale iudicium et non mu-
tor in meipso licet sit mutatio in ef-
fectibus meis sed variabilitate meritorum
et demeritorum hominum. Et vos filii
Iacob non estis consumpti licet me-
ruisset mala vestra tamen saluaui
aliquos ex vestra gente a diebus
non patrum vestrorum recessistis quia nec propter
datam legem in monte synai pecca-
uit et in adoratione vituli. Ego vos
convertimini reuertimini ad me per veram peni-
tenciam et reuertar ad vos per clemen-
tiam et dixistis vos male excusan-
tes in quo reuertemur quasi dicitur in quo in-
many non declinauimus a deo cui ca-
onditur tamen subditur. Si affiget homo
deum quasi dicitur non quare homo si violen-
tur hoc domini quia vos violentastis
me et non in septima de deo sicut de homine
cuius bona per violentiam rapiuntur. Deceat
vero ipsum dei sicut per subtractionem minis-
trorum suorum quia retinebant iniuste a
iudeis sacerdotes sicut subditur in decimis
quas debebant leuitis et in primitiis
que debebant sacerdotibus et ad hoc
induxit reducitur subtractio mortalis homini
deo non violentatus sed omnes malo
loquendi dicit usque ad eorum conspicuis et in
penuria vos maledicti estis in
pena non dicti peccati deus immittebat
sterilitatem terre inferens sicut subditur
inferte omnem decimam in horreum le-
uitarum et probate me in effectum
bonorum meorum si de decimis feceritis quod de-
betis sicut subditur. Si non aperuero
vobis cataractas celi dando vo-
bis pluuias et rores ad fecundan-
dum terre quelentes et effundens benedic-
tionem in bonorum temporalium multiplicatione

et increpabo p vobis devoratē i.
faciā q ventus viens locuste et b..
...ne peronibat terrena sua
et bruc̄ vos dicet oes secte ql s
mutuū vnd et bonorū vitā mul
tiplicaciōe ista tn̄ pmissio ē sb co
dicōe s. si fecerint bene q̄ c̄ non
fecerit pmissio nō fuit cōpleta n̄
valuerit. h̄ error suppositus ē vnō
et dicitur i duas ptes c̄ p° pdit
error rpetet ut alg adaug. et
2° euachat i Tūc locuti st c̄tra
p̄m d̄r i pna dei. Invaluit sup
me vba vra coī me multiplica
ta st et q st illa sbdit̄ vanus ē
q sunt deo q ad h̄ nō fecit d̄ qua
eo rtribuē q sic dein ē supplo
negabat deū hr̄e pvide et de ac
tib hūanis scl iustitia eo vtriq
per destub bone rtribu q. 2° sbdit
i pna taliū et q̄d emolimentū q
custodimus pcepta eis q d nllus
et q ambulavimus tristes i ieiuniis af
flicti In ebreo hetur et q ambu
lavimus demissi et 2° ultio adulu
debant. Ergo nunc i spūali vita
beatos dicim̄ arrogātes i elevatos
i popa et pote q bn̄ ē eis in
hac vita ut expectat ad adificati
edificati st i omnib possessio
nib et tēptavunt dūm ipm pvoca
do et gtineng et sic aufrti st
ergo q̄ cludit. s. eos q dns nō
hēat de malis cōr notitia vl
s. lz q de talib nō fat iustitia
Tūc locuti st. h̄ gnt dictus error
tollit et p̄mo futū te 2° mg
dyffusa ca° iii° c̄tra p̄m dz Tūc
locuti st dm tinentes q̄ afficietur
dinā pvidētiā et eo iustitia ad
cia f exclude rviuc̄sis tū pvio
sūt de p̄miacōe bonorū et pun
cōe malorū i sclo futuro 2° sbdit
Et attedit dns et audiū h̄ aac
et pidest sic n loqbat adiur
Attedit dns s. bona et mala q
fuit in psēti vita et scriptus ē liber
ḡf i ista st in dīna sciā ad lib
et erūt m̄ aut dns q nō pt me
tiri i die quā ego facio i die iu

diaj i peculiū i i ppm aial et
saluavit et pcā eis a penis et eis
sic pat vir filio suo q castigat
cu ne seat mali malū. Et quh
ad mest vos q estis i suspēso e
rte et videbit q sic int iusto
et i pū q̄ lz iustus i spnti casti
get tn p̄he c̄siatur i boms
gratie et pcca ad b° gle deduce
...te eius hic c iiii

E

pdictus error mgr e°
plicate mouet q̄ p̄m
acōe bonorū et punicōe
malorū et 2° por malos punico
2° bonorū rtribucō ibi et oriet
c̄tra p̄m dz Ecce n dies veniet
s. iudicii succesus qi tenn c̄ ista
bom pcedet ignis cōflagrōms
ad purgaj electos et eius s ce
igs ichene ad puniedj rpbos
sic sbdit Et oes erūt supbi i p
tates cōn deū et oes facientes
ipietate i pctā cōn pxim stipla
tendio ichene deputata c q
nō rlinquet eis radice et ger
mē q̄ p̄ simile sicut nō erit
tpe et lcus redeūdi ad grām Et
oriet hac gnt p̄ bonorū rtribu
ca dz Et oriet vobis timētib nō
men tuore sl aliquis cālis con
nexit sol iustitia i xpo q tūc ap
pacbit electis rtribucor et sal=
iustus et suntus i pennis eo ou
et q p ipm electi glam tce et
alie q̄ sequit Et egrediemi ad gpra
cō pene gbor quā euadetis
et salietis sic vituli de armento
q talis visio erit eis exultacō
mā et occo lz iz eis euasio tñ
p sine iuste cōplecō s. 1p dz p°
Ervi letabitur iustus tū videt vin
dictā Et calcabitis ipios tū fue
rit timi i afflicti pena ichenat
q̄ ree in dāpnatorū nō in conadim
et p vivet ut cruciente In die
qua ego facio i die iudicii Me
mētote hic gnt por gnalī monj
ao et maior videcū gra plures
quaert an iudicium 2° dz. Mementote
legis moysi serui dm̄ mei i qua
fit mencio de aductu xpi [illegible] dz

ſaluator. Jo v. Vi accedetis moyſi ſer
dixit et m, quā mādaui i oreb
ſ. ad xx. precepta ſ. decalogi q ſt i ve
no teſti et iudicia i. illa q ptinent
iuſtū modū viuendi ad proxim ↄſer
uantur i noua lege ſic tūc ligā
bāt eod mō qn̄ ad dicta pcepta
n iudicialia q ſeruantr i noua le
ge obligant niſi de nouo iſtituta
de cerimonialibus nō ſic liꝫ me
no qz hec totaliter ſt excluſa i no
ua lege qz nō pnt obſeruari licite
eo qꝫ erant i v° no teſti figure et
p°d ceſſauit aduenientē vitate Ecce
ego mittā vobis Heliam pphetaz
Qui adue i ſine natur i vita cū enoch
et pdicant cont pſidiaz antixpi
Non ſbdent anquam veniet dies dn̄i
i dies iudicij quia diem precedet
pſecucio antixpi et ↄuertet corpriū
in filios filij ad eos q tunc erunt
incredulı ad fidem xpi in quem cre
diderunt pres antiq et illi pres
diligent filios et ↄuerſo i caritate
xpi ne forte veniaz In ebreo nō
eſt hic forte qz aduentus dn̄i ad
iudiciū certus ē pt et diuiſs tuſla
cio manū qꝫ non por hic forte qz
certitudo aduentus ſ qz icertitudine
determinati tpis vnd xpc ad apls dt
Act i° nō ē veſtrum noſſe tpa
vel momenta et pcucia terrā
i hitantes i terra quia anathe
mate i ſempitnā ſepar ab ea
qz nullus hic habitabit nc ſ aliqui
i mali habitabunt mandabunt cū demone
et angelis eius cui ſeruierunt ſ ali
qui vero i electi adherebunt deo
ſempitna ſeruiet quā nobis ↄ
cedat q cum pre et ſpu ſcto vi
uit et regnat i ſcla ſcloꝝ Amen
Expliciat litteralis expoſitio ſup
malachiam pphetam 2 Anno
gratie 2 hora vermaij ſub
Johannis cuius merces ſit xpus
ihesus marie virginis filius
in ſempitna ſecula benedictus